ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Περιόδου από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2013

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Δηλώσεις Μελών Διοικητικού Συμβουλίου 6

II. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 7

III. Ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την περίοδο από 1.1.2013 έως 31.12.2013 9

Α. Χρηματοοικονομικές εξελίξεις και επιδόσεις χρήσης 2013 9

Β. Σημαντικά γεγονότα κατά τη χρήση 2013 και η επίδρασή τους στις οικονομικές καταστάσεις 12

Γ. Περιγραφή των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων 20

Δ. Στρατηγική της Εταιρείας και προοπτικές του Ομίλου για το έτος 2014 23

Ε. Παράθεση σημαντικών συναλλαγών του εκδότη με συνδεδεμένα προς αυτόν μέρη . 26

ΣΤ. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης 28

Ζ. Μερισματική πολιτική της ΟΠΑΠ Α.Ε. - Διάθεση καθαρών κερδών 63

Η. Αριθμός και ονομαστική αξία μετοχών 64

Θ. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης 2013 και μέχρι την ημερομηνία ανακοίνωσης της ετήσιας οικονομικής έκθεσης. 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 65

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΠΑΠ Α.Ε. ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 παρ. 7-8 ΤΟΥ Ν. 3556/2007 65

IV. Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 70

1α. Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου 71

1β. Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της ΟΠΑΠ Α.Ε. 72

2. Κατάσταση συνολικού εισοδήματος 73

3. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων 74

3.1. Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων 74

3.2. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων της ΟΠΑΠ Α.Ε. 74

4. Κατάσταση ταμειακών ροών 74

5. Πληροφορίες για την Εταιρεία και τον Όμιλο 77

5.1. Γενικές πληροφορίες 77

5.2. Φύση δραστηριοτήτων 77

6. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων 82

6.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες 82

6.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές 91

6.3. Αναμόρφωση συγκριτικής Οικονομικής Πληροφόρησης 95
7. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών 97
7.1. Ενοποίηση και συμμετοχή σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις 97
7.2. Μετατροπή ξένου νομίσματος 100
7.3. Λειτουργικοί τομείς 100
7.4. Αναγνώριση εσόδων και εξόδων 101
7.5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις 102
7.6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 103
7.7. Υπεραξία 104
7.8. Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων 105
7.9. Μισθώσεις 105
7.10. Λοιπό μη κυκλοφορούν ενεργητικό 107
7.11. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού 108
7.12. Αποθέματα 109
7.13. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων 109
7.14. Δεσμευμένες καταθέσεις 109
7.15. Ίδια κεφάλαια 110
7.16. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος 110
7.17. Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις 112
7.18. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις 113
7.19. Κόστος παροχών αποχώρησης 113
7.20. Επενδύσεις σε ακίνητα 115
8. Δομή του Ομίλου 115
9. Διανομή μερισμάτων 116
10. Λειτουργικός τομέας 116
10.1. Επιχειρηματικοί τομείς του Ομίλου ΟΠΑΠ για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 αντίστοιχα 117
10.2. Επιχειρηματικοί τομείς της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 αντίστοιχα 118
10.3. Γεωγραφικοί τομείς 120
11. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων 120
11.1. Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα 120
11.2. Δεσμευμένες καταθέσεις 121
11.3. Αποθέματα 121

11.4. Απαιτήσεις 122
11.5. Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού 124
11.6. Ασώματες ακινητοποιήσεις 125
11.7. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία 128
11.8. Επενδύσεις σε ακίνητα 131
11.9. Υπεραξία 132
11.10. Επενδύσεις σε θυγατρικές 133
11.11. Επενδύσεις σε συγγενείς 135
11.12. Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού 138
11.13. Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού / παθητικού 139
11.14. Εμπορικές υποχρεώσεις 140
11.15. Δάνεια 141
11.16. Χρηματοδοτικές μισθώσεις 144
11.17. Φόροι 145
11.18. Λοιπές υποχρεώσεις 145
11.19. Προγράμματα παροχών προσωπικού 146
11.20. Προβλέψεις 150
11.21. Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις 150
11.22. Μετοχικό κεφάλαιο 151
11.23. Αποθεματικά 152
11.24. Μερίσματα 153
11.25. Κέρδη στους νικητές παιχνιδιών 153
11.26. Φόρος επί των καθαρών εσόδων 153
11.27. Κόστος παροχής υπηρεσιών 153
11.28. Άλλα λειτουργικά έσοδα 154
11.29. Δαπάνες διοίκησης / διάθεσης 155
11.30. Άλλα λειτουργικά έξοδα 156
11.31. Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (έξοδα / έσοδα) 156
11.32. Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος 157
11.33. Κέρδη ανά μετοχή 158
11.34. Αμοιβές προσωπικού 159
11.35. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 159
11.36. Λοιπές γνωστοποιήσεις 163

11.37. Παράγοντες και διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων 168

1. Κίνδυνος από τις επιπτώσεις της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας στην Ελληνική και Κυπριακή οικονομία 168

2. Κίνδυνος Αγοράς 169

3. Πιστωτικός κίνδυνος 171

4. Κίνδυνος ρευστότητας 172

5. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων 175

6. Πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις 175

11.38. Οψιγενή γεγονότα 175

V. Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης 2013 176

VI. Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005 177

VII. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης 178

I. Δηλώσεις Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΠΑΠ Α.Ε., μητρικής εταιρείας (η «Εταιρεία»):

i) Kamil Ziegler, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος,

ii) Michal Houst, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου,

iii) Σπύρος Φωκάς, Αντιπρόεδρος Α' του Διοικητικού Συμβουλίου

βεβαιώνουμε και δηλώνουμε, εξ όσων γνωρίζουμε, ότι:

α) Οι οικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες) του Ομίλου της ΟΠΑΠ (ο «Όμιλος») για τη χρήση από 1 Ιανουαρίου 2013 έως την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως του εκδότη καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3 έως 6 του άρθρου 4 του Ν. 3556/30.4.2007 και των κατ' εξουσιοδότηση αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

β) Η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις, και τη θέση της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3 έως 6 του άρθρου 4 του Ν. 3556/30.4.2007 και των κατ' εξουσιοδότηση αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Περιστέρι, 31 Μαρτίου 2014

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος	**Ένα Μέλος του Δ.Σ.**	**Ορισθέν Μέλος του Δ.Σ.**
Kamil Ziegler	**Michal Houst**	**Σπύρος Φωκάς**

II. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας **ΟΠΑΠ Α.Ε.**, οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2013, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις

περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας **ΟΠΑΠ Α.Ε.** και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2013 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α του κωδ. Ν 2190/1920.

β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχηση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του κωδ. Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2014

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

Κυριάκος Ριρής
ΑΜ ΣΟΕΛ 12111

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία,
Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

III. Ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την περίοδο από 1.1.2013 έως 31.12.2013

(σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007)

Η παρούσα ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στην κλειόμενη χρήση 2013. Η έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43α παράγραφος 3 & 4, άρθρο 107 παρ. 3 και άρθρο 136 παρ. 2. Επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3556/2007 άρθρα 2γ, 6, 7 & 8 καθώς και τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 7/448/11.10.2007 άρθρο 2, 1/434/3.7.2007 και το Καταστατικό της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη χρήση από 1.1.2013 έως 31.12.2013 την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία περιλαμβάνει τις ελεγμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και την έκθεση ελέγχου των ορκωτών ελεγκτών. Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται συνοπτικά πληροφορίες του Ομίλου και της Εταιρείας ΟΠΑΠ (ο «Όμιλος» και η «Εταιρεία») αντίστοιχα, χρηματοοικονομικές πληροφορίες που στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση των μετόχων και του επενδυτικού κοινού για την οικονομική κατάσταση (οικονομική θέση, συνολικά έσοδα κλπ), τη συνολική πορεία και τις μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης εταιρικής χρήσης (1.1.2013 – 31.12.2013), σημαντικά γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα και η επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της ίδιας περιόδου. Επίσης περιγράφονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος και η Εταιρεία στο μέλλον, η προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη των εταιρειών του Ομίλου, η εταιρική διακυβέρνηση, η μερισματική πολιτική και τέλος παρατίθενται ο αριθμός και η ονομαστική αξία του συνόλου των μετοχών καθώς και οι σημαντικές συναλλαγές μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτόν μερών.

Α. Χρηματοοικονομικές εξελίξεις και επιδόσεις χρήσης 2013

Εξέλιξη – Μεταβολές οικονομικών μεγεθών, Επιδόσεις

Σε επίπεδο Ομίλου, τα οικονομικά μεγέθη, του οποίου προσδιορίζονται κατά κύριο λόγο από τα μεγέθη της μητρικής εταιρείας, έχουν ως ακολούθως:

1. Ο κύκλος εργασιών (από τη διεξαγωγή των παιχνιδιών στο έτος 2013) ποσού € 3.711.059 χιλ. έναντι του Κύκλου Εργασιών το έτος 2012 ποσού € 3.971.628 χιλ. παρουσίασε μείωση σε ποσοστό 6,56%, η οποία αντανακλά κυρίως: α) την μείωση των πωλήσεων του παιχνιδιού ΚΙΝΟ κατά 4,81%, β) την μείωση των πωλήσεων στο ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ κατά 8,88% (διεξαγωγή του Ευρωπαϊκού Κυπέλλου Ποδοσφαίρου κατά την θερινή περίοδο 2012), γ) την αύξηση στο ΛΟΤΤΟ και ΠΡΟΤΟ κατά 4,13% και 12,44% αντίστοιχα (λόγω των πολλών διαδοχικών τζακ ποτ) και δ) την μείωση των παιχνιδιών GO LUCKY & MONITOR GAMES κατά 28,40%.

2. Η μείωση σε ποσοστό 55,19% στα Μικτά Κέρδη (ποσού € 346.350 χιλ. έναντι € 773.014 χιλ. το έτος 2012), είναι αποτέλεσμα κυρίως της επιβολής του φόρου 30% επί των καθαρών εσόδων (έσοδα από παίγνια μείον κέρδη νικητών παικτών) και της μείωσης του Κύκλου Εργασιών.
3. Ο Φόρος επί των Καθαρών Εσόδων ανήλθε στο ποσό των € 345.401 χιλ., ο οποίος σύμφωνα με το Νόμο 4093/12 επιβάλλεται από 1.1.2013 με συντελεστή 30% επί των καθαρών εσόδων της ΟΠΑΠ Α.Ε. (έσοδα από παίγνια μείον κέρδη νικητών παικτών).
4. Τα κέρδη προ φόρων παρουσίασαν μείωση σε ποσοστό 70,58% και διαμορφώθηκαν στο ποσό των € 187.756 χιλ. έναντι € 638.232 χιλ. τη χρήση 2012.
5. Τα καθαρά κέρδη ποσού € 141.115 χιλ. έναντι € 505.487 χιλ. της χρήσης 2012 παρουσίασαν μείωση 72,08%.
6. Τα Κέρδη Νικητών και το Κόστος Παροχής Υπηρεσιών ανήλθαν στο ποσό των € 2.491.136 χιλ. & € 528.172 χιλ. αντιστοίχως έναντι € 2.669.518 χιλ. & € 529.096 χιλ. το έτος 2012, παρουσιάζοντας μείωση κατά 6,68%, και 0,17% αντίστοιχα.
7. Τα λειτουργικά κέρδη προ αποσβέσεων, χρηματοοικονομικών και φόρων (EBITDA) ποσού € 221.712 χιλ. έναντι € 673.805 χιλ. τη χρήση 2012, μειώθηκαν σε ποσοστό 67,10%.
8. Τα έξοδα διοίκησης, διάθεσης καθώς και τα λοιπά έξοδα ανήλθαν συνολικά στο ποσό των € 151.593 χιλ. έναντι € 149.824 χιλ. τη χρήση 2012, παρουσιάζοντας αύξηση 1,18%. Μείωση κατά 6,10% εμφανίζουν τα έξοδα διάθεσης τα οποία κατά κύριο λόγο αφορούν στη μητρική εταιρεία.
9. Τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα παρουσίασαν αύξηση κατά 6,11% (σημ. οικονομικών καταστάσεων 11.31).
10. Οι ταμειακές ροές του Ομίλου προσδιορίζονται κατά κύριο λόγο από τις ταμειακές ροές της μητρικής εταιρείας:
    α) Οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες στη χρήση 2013 μειώθηκαν κατά 51,50% ποσοστό χαμηλότερο του ποσοστού μείωσης των λειτουργικών κερδών προ αποσβέσεων, χρηματοοικονομικών και φόρων (67,10%), στο ποσό των € 273.874 χιλ. έναντι € 564.732 χιλ. της χρήσης 2012, κυρίως λόγω του οφειλόμενου ποσού του Φόρου επί των καθαρών εσόδων (έσοδα από παίγνια μείον κέρδη νικητών παικτών) του τέταρτου τριμήνου 2013 € 98.148 χιλ. που καταβλήθηκε αρχές του έτος 2014 (εισροή).
    β) Στη χρήση 2013 οι ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες ποσού € 130.181 χιλ. αντανακλούν κυρίως: i) εισροή από δεσμευτικές καταθέσεις ποσού € 95.710 χιλ., ii) εκροή ποσού € 128.640 χιλ. ως συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο συγγενούς εταιρείας (αφορά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της OPAP Investment προκειμένου αυτή με τη σειρά της να συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου στην Ελληνικά Λαχεία στην οποία συμμετέχει με ποσοστό 67%) και € 23.342 χιλ. για αγορά εξοπλισμού και κεφαλαιοποιημένους τόκους του ομολογιακού δανείου, iii) πληρωμή του υπόλοιπου ποσού των € 86.025 χιλ. (που καταβλήθηκε το Νοέμβριο 2013) για την άδεια εγκατάστασης και

εκμετάλλευσης των 35.000 παιγνιομηχανημάτων και iv) εισροές από καταβολή πιστωτικών τόκων ποσού € 12.157 χιλ. Στην αντίστοιχη περίοδο 2012 οι ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες ποσού € 117.163 χιλ. αντανακλούν κυρίως: i) εκροή για δεσμευτικές καταθέσεις ποσού € 95.710 χιλ., ii) εκροή ποσού € 34.113 χιλ. για αγορά εξοπλισμού και κεφαλαιοποιημένους τόκους του ομολογιακού δανείου και iii) εισροές από καταβολή πιστωτικών τόκων ποσού € 12.652 χιλ.

γ) Οι ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες διαμορφώθηκαν σε € 269.239 χιλ. και αντανακλούν i) τη καταβολή δύο δόσεων του ομολογιακού δανείου και ii) εκροές που αφορούν στην καταβολή του μερίσματος χρήσεως 2012.

Παράγοντες δημιουργίας αξίας και μέτρησης επιδόσεων

Ο Όμιλος παρακολουθεί τις επιδόσεις μέσα από την ανάλυση των εννέα βασικών επιχειρηματικών του τομέων, οι οποίοι, με βάση το ΔΠΧΑ 8, είναι τα εννέα παιχνίδια που διεξάγει, οργανώνει και λειτουργεί. Ο τομέας με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή στις πωλήσεις των παιχνιδιών είναι το ΚΙΝΟ, του οποίου ο κύκλος εργασιών αποτέλεσε για τη χρήση 2013 το 55,03% του κύκλου εργασιών των παιχνιδιών του Ομίλου ενώ συνεισέφερε και το 54,42% του συνολικού μικτού κέρδους. Τα έσοδα από το παιχνίδι ΚΙΝΟ ανήλθαν σε € 2.042.309 χιλ. έναντι € 2.145.497 χιλ. της χρήσης 2012 παρουσιάζοντας μείωση σε ποσοστό 4,81%.

Δεύτερος σε πωλήσεις έρχεται ο επιχειρηματικός τομέας του παιχνιδιού «ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ» που για τη χρήση 2013 συμμετέχει κατά 33,91% επί των συνολικών πωλήσεων των παιχνιδιών και κατά 30,34% στα μικτά κέρδη του Ομίλου. Τα έσοδα από το παιχνίδι ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ανήλθαν σε € 1.258.518 χιλ. έναντι € 1.381.175 χιλ. της χρήσης 2012, παρουσιάζοντας μείωση σε ποσοστό 8,88%.

Το παιχνίδι ΤΖΟΚΕΡ αποτελεί ακόμα ένα σημαντικό τομέα δραστηριότητας για τον Όμιλο. Ο τομέας αυτός κατά τη χρήση 2013 αποτέλεσε το 5,59% του κύκλου εργασιών των παιχνιδιών καθώς και το 11,51% επί του συνολικού μικτού κέρδους. Τα έσοδα από το παιχνίδι ΤΖΟΚΕΡ ανήλθαν σε € 207.555 χιλ. έναντι € 208.695 χιλ. της χρήσης 2012, σημειώνοντας μείωση σε ποσοστό 0,55%.

Τα υπόλοιπα παιχνίδια SUPER 3, ΠΡΟΠΟ, ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ, EXTRA 5, ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ και τα νέα παιχνίδια στοιχηματισμού (GO LUCKY, MONITOR GAMES) αποτελούν το 5,46% του κύκλου εργασιών του Ομίλου για τη χρήση και το 7,05% του συνολικού μικτού κέρδους.

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας:

1. Ο κύκλος εργασιών από τη διεξαγωγή των παιχνιδιών τη χρήση 2013 ανήλθε στο ποσό των € 3.504.294 χιλ. έναντι € 3.775.251 χιλ. την αντίστοιχη χρήση 2012, παρουσιάζοντας μείωση σε ποσοστό 7,18%.
2. Τα μικτά κέρδη ανήλθαν στο ποσό των € 324.412 χιλ. έναντι € 749.603 χιλ. τη χρήση 2012, παρουσιάζοντας μείωση σε ποσοστό 56,72%.

3. Τα λειτουργικά κέρδη προ αποσβέσεων, χρηματοοικονομικών και φόρων ανήλθαν στο ποσό των € 214.120 χιλ. έναντι € 667.178 χιλ. τη χρήση 2012, παρουσιάζοντας μείωση σε ποσοστό 67,91%.
4. Τα κέρδη προ φόρων παρουσίασαν μείωση σε ποσοστό 70,41% και διαμορφώθηκαν στο ποσό των € 190.702 χιλ. έναντι € 644.420 χιλ. τη χρήση 2012.
5. Τα καθαρά κέρδη παρουσίασαν μείωση σε ποσοστό 72,18% και ανήλθαν στο ποσό των € 142.665 χιλ. έναντι € 512.830 χιλ. τη χρήση 2012.

Β. Σημαντικά γεγονότα κατά τη χρήση 2013 και η επίδρασή τους στις οικονομικές καταστάσεις

Φορολογία εισοδήματος, μερισμάτων & κερδών νικητών παιχνιδιών

Α) Στις 11 Ιανουαρίου 2013 ψηφίστηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών με τίτλο «Ρυθμίσεις στη φορολογία εισοδήματος, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και λοιπές διατάξεις» σύμφωνα με το οποίο:

1. Αυξάνεται ο συντελεστής φορολόγησης από 20% σε 26% με ισχύ από το οικονομικό έτος 2014 (χρήση 2013).
2. Μειώνεται ο συντελεστής παρακράτησης στα μερίσματα ή κέρδη που κεφαλαιοποιούν ή διανέμουν ημεδαπές Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. και συνεταιρισμοί από 25% σε 10%. Με την παρακράτηση εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση. Η διάταξη ισχύει για διανεμόμενα κέρδη που εγκρίνονται από Γενικές Συνελεύσεις ή άλλο αρμόδιο όργανο από 1.1.2014 και μετά.

Β1) Σύμφωνα με το Νόμο 4093/12 που ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής την Τετάρτη 7.11.2012 επιβλήθηκε από 1.1.2013:

α) φορολογία στα κέρδη των παικτών με συντελεστή 10% από το πρώτο ευρώ,

β) φορολόγηση με συντελεστή 30% επί των καθαρών εσόδων της ΟΠΑΠ Α.Ε. (έσοδα από παίγνια μείον κέρδη νικητών παικτών).

Τέλος και σύμφωνα με τον παραπάνω νόμο, μετά την λήξη κάθε οικονομικής χρήσεως τα αδιάθετα ποσά των κερδών των τυχερών παιγνίων, αποδίδονται στο Ελληνικό Δημόσιο με ισχύ από 1.1.2013.

Β2) Σύμφωνα με το νέο νόμο 4141/2013 που ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 26 Μαρτίου και δημοσιεύθηκε στις 5 Απριλίου 2013 τροποποιείται η φορολόγηση των κερδών των παικτών. Πλέον, η φορολογία των κερδών διαμορφώνεται στο 0% για τα κέρδη των παικτών κάτω των 100 ευρώ, 15% για τα κέρδη των παικτών μεταξύ 100 και 500 ευρώ, και 20% για τα κέρδη των παικτών από 500 ευρώ και άνω.

Ο νόμος αυτός έρχεται με τη σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία – σε σχετικό αίτημα του υπουργείου Οικονομικών - απάντησε θετικά.

Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στις 24 Ιανουαρίου 2013 δημοσιεύτηκε η απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το προδικαστικό ερώτημα που απέστειλε η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την αίτηση που υπέβαλαν εταιρείες παροχής υπηρεσιών στοιχήματος για εγκατάσταση πρακτορείων στην Ελλάδα.

Το Δικαστήριο για μια ακόμη φορά επιβεβαίωσε την πάγια νομολογία του σύμφωνα με την οποία ***είναι καταρχήν δυνατή η χορήγηση αποκλειστικών δικαιωμάτων*** για επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, όπως η προστασία των καταναλωτών και η αποτροπή της απάτης και της παροτρύνσεως των πολιτών σε υπερβολική δαπάνη συνδεόμενη με τα τυχερά παίγνια. Προϋποθέσεις που τίθενται για τη χορήγηση αποκλειστικών δικαιωμάτων είναι ότι η ρύθμιση πράγματι ανταποκρίνεται στη μέριμνα για μείωση των δυνατοτήτων συμμετοχής σε παίγνια και για περιορισμό των δραστηριοτήτων στον τομέα αυτόν με συνεπή και συστηματικό τρόπο και ότι διασφαλίζεται αυστηρός έλεγχος από τις δημόσιες αρχές της επέκτασης του τομέα των τυχερών παιγνίων αποκλειστικώς και μόνο στο μέτρο που είναι αναγκαίο για την καταπολέμηση της συναφούς προς τα παίγνια εγκληματικότητας.

Το Δικαστήριο **δεν διέλαβε καμία απολύτως κρίση σχετικά με την ουσία της υπόθεσης**, εάν δηλαδή το ρυθμιστικό πλαίσιο των παιγνίων είναι ή όχι συμβατό με τις προϋποθέσεις που τίθενται από τη νομολογία και παρέπεμψε το ζήτημα της αξιολόγησης της εθνικής νομοθεσίας στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την υπενθύμιση ότι θα πρέπει αυτό να λάβει υπ' όψιν του συνολικά τις ρυθμιστικές συνθήκες, ιδίως δε την αυστηρότητα του ασκούμενου από το δημόσιο ελέγχου, τη συνέπεια στην άσκηση της περιοριστικής πολιτικής στα παίγνια και την αναλογικότητα των σχετικών μέτρων.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο προχώρησε μάλιστα σε σημαντική κρίση σχετικά με τον αν πρέπει να ανοίξει η αγορά των παιγνίων σε περίπτωση που κριθεί από το ελληνικό δικαστήριο ότι η ρύθμιση είναι αντίθετη στο δίκαιο της Ένωσης.

Κρίθηκε σχετικά ότι προς την καθιέρωση ενός ελευθέρου και ανόθευτου ανταγωνισμού στο πλαίσιο μιας παραδοσιακής αγοράς, η δημιουργία ενός τέτοιου ανταγωνισμού *«στην εντελώς ιδιάζουσα αγορά των τυχερών παιγνίων, δηλαδή μεταξύ πολλών επιχειρηματιών που θα έχουν την άδεια να εκμεταλλεύονται τα ίδια τυχερά παίγνια, είναι δυνατό να έχει επιβλαβές αποτέλεσμα, οφειλόμενο στο ότι οι επιχειρηματίες αυτοί θα είχαν την τάση να ανταγωνίζονται ο ένας τον άλλο σε εφευρετικότητα προκειμένου να καταστήσουν την προσφορά τους ελκυστικότερη από αυτή των ανταγωνιστών τους και, κατά τον τρόπο αυτό, να αυξήσουν τις δαπάνες των καταναλωτών που συνδέονται με τα τυχερά παίγνια, καθώς και τους κινδύνους εξαρτήσεως από τα παίγνια αυτά»* και, συνεπώς, το κράτος **δεν είναι υποχρεωμένο να ελευθερώσει την αγορά των τυχερών παιγνίων,** αν εκτιμά ότι μια τέτοια ελευθέρωση δεν συνάδει προς το επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και της κοινωνικής τάξης.

Το δικαστήριο έκρινε ότι *«στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, τα κράτη μέλη εξακολουθούν να διαθέτουν τη δυνατότητα μεταρρυθμίσεως του υφισταμένου μονοπωλίου προκειμένου αυτό να καταστεί συμβατό προς τις διατάξεις της Συνθήκης, ιδίως διά της υποβολής του σε αποτελεσματικό και αυστηρό έλεγχο εκ μέρους των δημοσίων αρχών»*.

Σε κάθε δε περίπτωση επιτρέπει στην ελληνική πολιτεία να συνεχίσει την περιοριστική της πολιτική, μια από τις πιο αυστηρές στην Ευρώπη, με γνώμονα τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και της αποτροπής της μετατροπής της χώρας σε ευρωπαϊκό παράδεισο του τζόγου, όπως ορισμένοι οραματίζονται χωρίς να συμβάλλουν ούτε κατ' ελάχιστον στην ελληνική κοινωνία.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. θα συνεχίσει την αυστηρή πολιτική έλεγχου, την κοινωνική της προσφορά και τη συμμετοχή της στη δημοσιονομική ανάκαμψη της χώρας. Προς αυτή την κατεύθυνση κινήθηκε η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και προς την κατεύθυνση αυτή εκτιμούμε ότι θα κινηθεί και η αρμόδια ελληνική δικαιοσύνη.

Κίνδυνοι από οικονομικές εξελίξεις το Μάρτιο 2013 στην Κύπρο

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013 αναφορικά με τις δραστηριότητες του Ομίλου ΟΠΑΠ στην Κύπρο και σε σχέση με τις εκεί εξελίξεις το Μάρτιο 2013:

1) Στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης περιλαμβάνονται τραπεζικοί λογαριασμοί των θυγατρικών εταιρειών ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD και ΟΠΑΠ SPORTS LTD που τηρούνται στην CPB και στην Τράπεζα Κύπρου ύψους € 8,0 εκ. Για τις εν λόγω καταθέσεις έχει διενεργηθεί πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 1,5 εκ.

2) Δεν υφίσταται έκθεση σε κινητές αξίες, σε προϊόντα ή άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα των ανωτέρω Τραπεζών.

3) Το ποσοστό του κύκλου εργασιών των Κυπριακών θυγατρικών είναι μικρότερο του 6% των συνολικών πωλήσεων του Ομίλου της ΟΠΑΠ και το EBITDA μικρότερο του 3% των κερδών EBITDA για τη χρήση 2013.

4) Σε κάθε περίπτωση, η επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου δεν είναι σημαντική λόγω της μικρής συνεισφοράς των Κυπριακών Εταιρειών.

Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Την Παρασκευή 21 Ιουνίου 2013, έλαβε χώρα η δέκατη τρίτη (13) Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΟΠΑΠ Α.Ε. στα γραφεία και έδρα της Εταιρείας Λ. Κηφισού 62, Περιστέρι, η οποία ενέκρινε την ετήσια οικονομική έκθεση χρήσης 2012 και την προταθείσα από το Διοικητικό Συμβούλιο διανομή (διάθεση) κερδών και αποφάσισε την καταβολή συνολικού μερίσματος 0,57 ευρώ ανά μετοχή προ παρακράτησης φόρου, για την εταιρική χρήση 2012.

Το μέρισμα χρήσης 2012, μετά την παρακράτηση φόρου, ανήλθε σε 0,4275 ευρώ ανά μετοχή και δικαιούχοι ήταν οι Μέτοχοι της Εταιρείας που ήταν εγγεγραμμένοι στα αρχεία του Σ.Α.Τ. την Τρίτη

2.7.2013 (ημερομηνία προσδιορισμού - record date). Ημερομηνία αποκοπής του μερίσματος χρήσης 2012 ήταν η Παρασκευή 28.6.2013 και η πληρωμή στους δικαιούχους έγινε τη Δευτέρα 8.7.2013, από την πληρώτρια Τράπεζα «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ».

«ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.»- ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD

Η θυγατρική εταιρεία της ΟΠΑΠ Α.Ε., OPAP INVESTMENT LIMITED, συμμετείχε στη σύμπραξη εταιρειών INTRALOT LOTTERIES LIMITED, SCIENTIFIC GAMES GLOBAL GAMING S.a.r.l. και LOTTOMATICA GIOCHI E PARTECIPAZIONI S.r.l., για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας και διαχείρισης των Κρατικών Λαχείων.

Α) Στις 11 Ιουνίου 2013 συστάθηκε η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ – ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ, ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΑΧΕΙΩΝ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.». Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ορίστηκε σε € 20.000 χιλ. και διαιρέθηκε σε 2.000.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας € 10 η καθεμία.

Β) Στις 27 Ιουνίου 2013 έλαβε χώρα η συνεδρίαση της 1^{ης} Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της θυγατρικής εταιρείας ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD, της οποίας μοναδική μέτοχος είναι η ΟΠΑΠ Α.Ε. Μετά από εισήγηση του Προέδρου του Δ.Σ., η Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD στο ποσό € 28.000 χιλ. Το ποσό καταβλήθηκε μέχρι την 1.8.2013 από την μητρική εταιρεία ώστε η ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD αφενός μεν να καλύψει την συμμετοχή της (66,99995%) στο μετοχικό κεφάλαιο της νεοσυσταθείσας ελληνικής εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.», αφετέρου δε να καλύψει τις τρέχουσες ταμειακές της ανάγκες.

Γ) Στις 30.7.2013 υπεγράφη μεταξύ του Ταμείου Αξιοποίησης Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ Α.Ε.) και της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.», η 12ετής σύμβαση παραχώρησης του αποκλειστικού δικαιώματος παραγωγής, λειτουργίας, κυκλοφορίας, προώθησης και διαχείρισης των Κρατικών Λαχείων.

Η εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.» έχει ως μετόχους εταιρείες ελεγχόμενες από την ΟΠΑΠ Α.Ε. (ATH: OPAP), την Scientific Games (Nasdaq: SGMS) και την Intralot (ATH: INLOT).

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. θα παρέχει προς την «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.» υπηρεσίες έναντι προμήθειας: (α) αξιοποίησης του υφιστάμενου δικτύου πωλήσεων, (β) ανάπτυξης νέου δικτύου πωλήσεων (με υπεργολάβο την Intralot) και (γ) λογιστικών, νομικών και φιλοξενίας μηχανογραφικών κέντρων.

Δ) Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ανώνυμης εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.», κατά τη συνεδρίασή της την 26^{η} Αυγούστου 2013 αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό € 1.000 χιλ. με την έκδοση 100.000 νέων κοινών μετοχών (σε σχέση παλαιών μετοχών προς νέες μετοχές 20 προς 1), ονομαστικής αξίας € 10 εκάστη και με τιμή διαθέσεως € 200 ανά μετοχή.

Ε) Στις 26 Σεπτεμβρίου 2013, πραγματοποιήθηκε η μεταβίβαση της μιας κοινής μετοχής που είχε στην κατοχή της η εταιρεία LOTTOMATICA GIOCHI E PARTECIPAZIONI S.r.l. στην OPAP INVESTMENT LIMITED.

ΣΤ) Στη συνέχεια κατά την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 17 Οκτωβρίου 2013, αποφασίστηκε η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας μέχρι του ποσού των € 152.000 χιλ. με την έκδοση ενός εκατομμυρίου κοινών μετοχών, ονομαστικής αξίας € 10 εκάστη και με τιμή διαθέσεως € 152 ανά μετοχή.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.», αναλύεται ως εξής:

Εταιρεία	Κατανομή μετοχών και μετοχικού κεφαλαίου		Κατανομή αποθεματικού υπέρ το άρτιο	Ποσοστό συμμετοχής
(Ποσά σε χιλ. €)	Μετοχές	Αξία	Αξία	
OPAP INVESTMENT LIMITED	2.077.000	20.770	107.870	67,00%
INTRALOT LOTTERIES LIMITED	511.500	5.115	26.565	16,50%
SCIENTIFIC GAMES GLOBAL GAMING	511.500	5.115	26.565	16,50%
LOTTOMATICA GIOCHI E PARTECIPAZIONI	0	0	0	0,00%
Σύνολο	**3.100.000**	**31.000**	**161.000**	100,00%

Φορολογικό Πιστοποιητικό χρήσης 2012

Στις 30.8.2013 η ΟΠΑΠ Α.Ε. ενημέρωσε το επενδυτικό κοινό ότι ολοκληρώθηκε ο ειδικός φορολογικός έλεγχος της Εταιρείας από το Νόμιμο Ελεγκτή σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 5 του Ν. 2238/1994, όπως ισχύει, για τη χρήση 2012 και εκδόθηκε Πιστοποιητικό με Συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη.

Δελτίο τύπου της European Lotteries

Στις 16.9.2013 η ΟΠΑΠ Α.Ε έδωσε στην δημοσιότητα δελτίο τύπου της European Lotteries που αφορά στα Online τυχερά Παίγνια, σύμφωνα με το οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θέλει να διατηρήσει τα Κράτη Μέλη στη θέση του «οδηγού» και ψηφίζει υπέρ της προστασίας των Ευρωπαίων καταναλωτών έναντι των παράνομων λειτουργών, ήτοι:

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστηρίζει την προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: καμία τομεακή Οδηγία για τα Online Τυχερά Παίγνια,
2. Το Κοινοβούλιο ζητά συγκεκριμένα μέτρα επιβολής κατά των παράνομων λειτουργών και επισημαίνει τη συνεχή συνεισφορά των λοταριών.

Ενιαία Εταιρική Εικόνα Πρακτορείων

Μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2013 ολοκληρώθηκε το έργο της Ενιαίας Εταιρικής Εικόνας στα 494 πρακτορεία στο Δήμο της Αθήνας, στα 921 πρακτορεία στην περιφέρεια Μακεδονίας και Θράκης, στα 1.487 πρακτορεία της ΟΠΑΠ Α.Ε. του υπολοίπου του Νομού Αττικής και στα 1.045 πρακτορεία της Δυτικής Ελλάδος, Κρήτης και Β. Αιγαίου.

Πώληση ποσοστού 33,00% του Μετοχικού Κεφαλαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε. από το (ΤΑΙΠΕΔ) Α.Ε. στην Emma Delta Hellenic Holdings Limited

Στις 11.10.2013 το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) Α.Ε., πώλησε 105.270.000 μετοχές της ΟΠΑΠ, ήτοι ποσοστό 33,00% του Μετοχικού Κεφαλαίου της, στην Emma Delta Hellenic Holdings Limited **(βασικός μέτοχος)**. Υπενθυμίζεται ότι το παραπάνω ποσοστό είχε μεταβιβαστεί από το Ελληνικό Δημόσιο στην ΤΑΙΠΕΔ Α.Ε., σύμφωνα με το Ν. 3986/2011 και την υπ΄ αριθμό 193/2011 (ΦΕΚ 2501/Β΄) απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (ΔΕΑΑ).

Κατά την ίδια ημερομηνία η ΟΠΑΠ Α.Ε. ενημέρωσε το επενδυτικό κοινό ότι:

α) το Διοικητικό Συμβούλιο στην 38 Συνεδρίασή του της 11 Οκτωβρίου 2013 και ώρα 10:30, μετά την παραίτηση των Μελών του, κ.κ. Παναγιώτη Κολιοπάνου του Φιλίππου, Δέσποινας Λασκαρίδου του Σάββα, Επαμεινώνδα Λεκέα του Ιωάννη, Θεοφάνη Μουστακάτου του Εμμανουήλ, Γρηγορίου Φελώνη του Βασιλείου, Γεωργίου Συμεωνίδη του Χρήστου και Ευθυμίας Χαλάτση του Χαραλάμπους, εξέλεξε σε αντικατάσταση και για το υπόλοιπο της θητείας των παραιτηθέντων, τους κ.κ. Kamil Ziegler, Pavel Horak, Michal Houst, Γεώργιο Μελισανίδη, Χρήστο Κοπελούζο, Pavel Saroch, Igor Rusek και συγκροτήθηκε σε Σώμα.

β) το Διοικητικό Συμβούλιο στην 39 αυτόκλητη Συνεδρίαση του Δ.Σ. της 11 Οκτωβρίου 2013 και ώρα 13:00, μετά την παραίτηση των Μελών του, κ.κ. Κωνσταντίνου Λουρόπουλου του Γεωργίου, Στέφανου Παντζόπουλου του Γιαννούλη και Κωνσταντίνου Φουλίδη του Ιωάννη, εξέλεξε σε αντικατάσταση και για το υπόλοιπο της θητείας των παραιτηθέντων, τους κ.κ. Konstantin Yanakov, Marco Sala, Rudolf Jurcik.

Στη συνέχεια το Δ.Σ ανασυγκροτήθηκε σε Σώμα, σύμφωνα με το άρθρο 13 του καταστατικού της Εταιρείας, ως ακολούθως:

1.	Kamil Ziegler	-	Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
2.	Σπύρος Φωκάς	-	Αντιπρόεδρος Α', Μη Εκτελεστικό Μέλος
3.	Pavel Horak	-	Αντιπρόεδρος Β', Μη Εκτελεστικό Μέλος
4.	Michal Houst	-	Εκτελεστικό Μέλος
5.	Γεώργιος Μελισανίδης	-	Μη Εκτελεστικό Μέλος
6.	Χρήστος Κοπελούζος	-	Μη Εκτελεστικό Μέλος
7.	Pavel Saroch	-	Μη Εκτελεστικό Μέλος
8.	Konstantin Yanakov	-	Μη Εκτελεστικό Μέλος
9.	Marco Sala	-	Μη Εκτελεστικό Μέλος
10.	Igor Rusek	-	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
11.	Rudolf Jurcik	-	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Την Πέμπτη 7 Νοεμβρίου 2013 έλαβε χώρα η όγδοη (8η) Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΟΠΑΠ Α.Ε. στα γραφεία και έδρα της Εταιρείας, στη Λεωφόρο Κηφισού 62, Περιστέρι Αττικής, η οποία ενέκρινε:

Α) Την εκλογή δωδεκαμελούς Διοικητικού Συμβουλίου, ως εξής:

1. Kamil Ziegler (Καμίλ Ζίγκλερ),του Karel (Κάρελ),
2. Σπυρίδων Φωκάς του Παναγιώτη,
3. Pavel Horak (Πάβελ Χόρακ) του Pavel (Πάβελ),
4. Michal Houst (Μίκαλ Χουστ) του Miroslav (Μίροσλαβ),
5. Γεώργιος Μελισανίδης του Δημητρίου,
6. Pavel Saroch (Πάβελ Σάροκ) του Miroslav (Μίροσλαβ),
7. Konstantin Yanakov (Κονσταντίν Γιανακόφ) του Perikl (Περικλ),
8. Χρήστος Κοπελούζος του Δημητρίου,
9. Marco Sala (Μάρκο Σάλα) του Gaetano (Γκαετάνο),
10. Igor Rusek (Ιγκόρ Ρούσεκ) του Milos (Μίλος), Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.,
11. Rudolf Jurcik (Ρούντολφ Γιούρσικ) του Rudolf (Ρούντολφ), Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.
12. Δημητράκης Ποταμίτης του Ιωάννη, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.

Η θητεία του ως άνω Διοικητικού Συμβουλίου θα είναι τετραετής και παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι της εκλογής νέου Διοικητικού Συμβουλίου από την αμέσως επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση.

Β) Τον ορισμό της Επιτροπής Ελέγχου ως εξής:

1. κ. Δημητράκη Ποταμίτη, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ., ως Πρόεδρο της Επιτροπής Ελέγχου,
2. κ. Igor Rusek, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ., ως Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου,
3. κ. Rudolf Jurcik, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ., ως Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου.

Φορολογικός έλεγχος χρήσης 2010

Από την 17 Οκτωβρίου 2013 διενεργείται στην έδρα της ΟΠΑΠ Α.Ε. ο φορολογικός έλεγχος χρήσης 2010, ο οποίος ευρίσκεται σε εξέλιξη και κατά συνέπεια τα αποτελέσματά του δεν έχουν καταστεί γνωστά μέχρι την ημερομηνία ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων της χρήσης 2013.

Μεταβολή στη μετοχική σύνθεση του Ομίλου

Στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 14 του Ν. 3556/2007 και έπειτα από σχετική γνωστοποίηση που έλαβε στις 29.1.2013 η ΟΠΑΠ Α.Ε. γνωστοποίησε ότι η Εταιρεία “The Baupost Group L.L.C”., προέβη στην αγορά μετοχών της ΟΠΑΠ Α.Ε., με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός μετοχών που κατείχε άμεσα να ανέλθει σε 16.554.553 μετοχές και ισάριθμα δικαιώματα ψήφου, ήτοι ποσοστό 5,19% επί του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε., με ημερομηνία συναλλαγής την 24.1.2013.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. γνωστοποίησε, σύμφωνα με την από 17.5.2013 σχετική ενημέρωσή της από την ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) Α.Ε.» ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 § 4 & 5 του Ν. 3986/2011 (ΦΕΚ 152/Α΄) και σε εφαρμογή της υπ' αρ. 235/14.5.2013 (ΦΕΚ 1169/Β΄) απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε στις 14 Μαΐου 2013, στο ΤΑΙΠΕΔ 3.190.468 μετοχές της ΟΠΑΠ Α.Ε. και ισάριθμα δικαιώματα ψήφου, ήτοι ποσοστό 1,00014670846% του μετοχικού κεφαλαίου της. Μετά την ανωτέρω μεταβολή το συνολικό ποσό μετοχών που είχε μεταβιβαστεί από το Ελληνικό Δημόσιο στο ΤΑΙΠΕΔ ήταν 108.460.468 μετοχές ήτοι ποσοστό 34,00% του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε. Διευκρινίζεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο ως αποκλειστικός μέτοχος της ως άνω Εταιρείας ήλεγχε έμμεσα τα ανωτέρω δικαιώματα ψήφου.

Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ), ενημέρωσε στις 22.7.2013 την ΟΠΑΠ Α.Ε. ότι προέβη στην πώληση μετοχών της Εταιρείας, με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός μετοχών που κατείχε άμεσα να κατέλθει σε 106.320.000 μετοχές, ή ποσοστό 33,329% επί του μετοχικού της κεφαλαίου. Η ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία η συμμετοχή του ΤΑΙΠΕΔ κατήλθε του 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε., ήταν η 18.7.2013, ο δε αριθμός των μετοχών (άμεση συμμετοχή) πριν την κρίσιμη συναλλαγή ήταν 106.584.620.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3556/2007 και κατόπιν σχετικής ενημέρωσης που έλαβε στις 23.9.2013, η ΟΠΑΠ Α.Ε. ενημέρωσε το επενδυτικό κοινό ότι η Εταιρεία «BlackRock Inc» προέβη στην αγορά μετοχών της ΟΠΑΠ Α.Ε., με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός των μετοχών που κατείχε να ανέλθει σε 16.488.424 μετοχές ή ποσοστό 5,1688% επί του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε. Η ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία το ποσοστό της ως άνω Εταιρείας ανήλθε του ορίου 5% είναι η 18.9.2013.

Τέλος στις 14.10.2013 το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) Α.Ε. ενημέρωσε την ΟΠΑΠ Α.Ε. ότι, στις 11.10.2013 μεταβίβασε 105.270.000 μετοχές της, ήτοι ποσοστό 33,00% του Μετοχικού Κεφαλαίου της, στην Emma Delta Hellenic Holdings Limited.

Οι παραπάνω ανακοινώσεις δημοσιοποιήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 3556/2007 και έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Χ.Α. (www.helex.gr) και στην ιστοσελίδα της Εταιρείας στη διεύθυνση (www.opap.gr.).

Σύμφωνα με τις γνωστοποιήσεις του Ν. 3556/2007 μέχρι 31.12.2013, η Μετοχική Σύνθεση της ΟΠΑΠ Α.Ε. διαμορφώθηκε ως εξής:

1. Emma Delta Hellenic Holdings Limited 33,00%
2. The Baupost Group LLC 5,19%
3. BlackRock Inc. 5,17%
4. Silchester International Investors L.L.P. 5,01%,
5. Επενδυτικό Κοινό 51,63%.

Γ. Περιγραφή των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων

Στη συνέχεια παραθέτουμε τους κυριότερους κινδύνους και τις αβεβαιότητες στις οποίες ενδεχομένως να εκτεθεί ο Όμιλος.

Κίνδυνος από τις επιπτώσεις της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας στην Ελληνική και Κυπριακή οικονομία

Ελλάδα

Οι μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και η δημοσιονομική θέση του Ελληνικού Δημοσίου έχουν επιδεινωθεί σημαντικά και αυτό είχε και θα μπορούσε να συνεχίσει να έχει σημαντικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας, στα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων τους, στη χρηματοοικονομική κατάστασή τους και στις προοπτικές τους.

Το 2014 θα είναι μια ακόμη δύσκολη περίοδος για την ελληνική οικονομία, με τη χρηματοοικονομική κρίση να εξακολουθεί να επηρεάζει αρνητικά το σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά.

Παρόλα αυτά, αναμένεται ότι για πρώτη φορά από την αρχή της ύφεσης υπάρχουν ορατά σημάδια ανάκαμψης.

Κύπρος

Τον Ιούνιο του 2012, η Κυπριακή κυβέρνηση υπέβαλε αίτημα οικονομικής βοήθειας στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Τον Απρίλιο του 2013 συμφωνήθηκαν οι λεπτομέρειες του πακέτου οικονομικής βοήθειας. Από τότε η Κύπρος εφαρμόζει το πακέτο των σχετικών διαρθρωτικών μέτρων. Κατά συνέπεια, η εφαρμογή αυτού του πακέτου μέτρων ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά το οικονομικό περιβάλλον της Κύπρου καθώς και τα λειτουργικά αποτελέσματα του ΟΠΑΠ.

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς δημιουργείται από το ενδεχόμενο οι αλλαγές στις τιμές της αγοράς, όπως σε συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια να επηρεάσουν τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχουν. Η διαχείριση του κινδύνου της αγοράς συνίσταται στην προσπάθεια του Ομίλου και της Εταιρείας να ελέγχουν την έκθεσή τους σε αποδεκτά όρια.

Παρακάτω περιγράφονται αναλυτικότερα οι επιμέρους κίνδυνοι που συνθέτουν τον κίνδυνο αγοράς και οι πολιτικές διαχείρισής τους από τον Όμιλο και την Εταιρεία:

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Δεδομένου ότι ο Όμιλος μέχρι σήμερα δραστηριοποιείται, πέραν της Ελλάδος, μόνο στην Κύπρο (περίπου το 5,57% των πωλήσεων) και από 1.1.2008 το νόμισμα της Κύπρου είναι το ευρώ, δεν υφίσταται κανένας κίνδυνος. Επίσης δεν έχουν καταρτιστεί μεγάλες συμβάσεις με προμηθευτές σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ.

Διαχείριση κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση και διατήρηση ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγιών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη των επιχειρηματικών σχεδίων και την μεγιστοποίηση της αξίας προς όφελος των μετόχων.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και πραγματοποιεί τις αναγκαίες προσαρμογές προκειμένου να εναρμονίζεται με τις αλλαγές στο επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί και επιχειρεί. Για τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα να προσαρμόσει το μέρισμα που καταβάλλεται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

Πιστωτικός κίνδυνος

Οι πωλήσεις γίνονται μέσω εκτεταμένου δικτύου πρακτόρων. Ο μέσος χρόνος συλλογής των εισπράξεων είναι τρεις ημέρες περίπου.

Ο βασικός πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου, ο οποίος δεν θεωρείται σημαντικός, προέρχεται από επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες καθώς και από τις οφειλές πρακτόρων για τις οποίες έχουν γίνει σχετικές ρυθμίσεις.

Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις συναλλαγές με τους πράκτορες με τη θέσπιση ορίου χρεωστικού υπολοίπου ανά πράκτορα το οποίο ο πράκτορας δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία χρονική στιγμή.

Δυνητικά πιστωτικός κίνδυνος θα μπορούσε να προκύψει και με τα διαθέσιμα του Ομίλου στην περίπτωση που κάποιο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα εκδηλώσει αδυναμία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του κινδύνου ο Όμιλος έχει θέσει όρια στο μέγιστο ποσό τοποθέτησης ανά χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.

Αναφορικά με τις δραστηριότητες του Ομίλου ΟΠΑΠ στην Κύπρο και σε σχέση με τις εκεί εξελίξεις το Μάρτιο 2013 για τις καταθέσεις των θυγατρικών εταιρειών ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD και ΟΠΑΠ SPORTS LTD στην CPB και στην Τράπεζα Κύπρου ύψους € 8,0 εκ. έχει διενεργηθεί πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 1,5 εκ.

Με δεδομένο ότι το ποσοστό του κύκλου εργασιών των Κυπριακών θυγατρικών ήταν μικρότερο του 6% των συνολικών πωλήσεων του Ομίλου της ΟΠΑΠ και το EBITDA μικρότερο του 3% των κερδών EBITDA

για τη χρήση 2013, η επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου δεν θα είναι σημαντική λόγω της μικρής συνεισφοράς των Κυπριακών Εταιρειών.

Κίνδυνος ρευστότητας

Η μέθοδος διανομής των κερδών στους νικητές των παιχνιδιών του Ομίλου, διασφαλίζει την επάρκεια των διαθεσίμων, διατηρώντας τον κίνδυνο ρευστότητας σε χαμηλά επίπεδα:

Α) Το ΚΙΝΟ, παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης, στατιστικά διανέμει περίπου το 70% των ακαθάριστων εισπράξεων στους νικητές. Είναι όμως δυνατόν σε κληρώσεις του παιχνιδιού, τα κέρδη προς διανομή να υπερβαίνουν ή να υπολείπονται του παραπάνω ποσοστού. Σε όλο το χρονικό διάστημα όμως, κατά το οποίο παίζεται το συγκεκριμένο παιχνίδι (σωρευτικά αλλά και στις περιόδους εκκαθάρισης των τριών ημερών), οι αποδόσεις κινούνται γύρω από το μέσο όρο-στόχο.

Β) Το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ είναι παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης βασιζόμενο στα αποτελέσματα αθλητικών και μη γεγονότων που συμμετέχουν στο κουπόνι. Θεωρητικά, ο κίνδυνος ρευστότητας υπάρχει και θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα:

- Τα οικονομικά αποτελέσματα του στοιχηματικού προϊόντος επιβεβαιώνουν το γεγονός πως οι στόχοι της Εταιρείας για κάθε έτος, που αφορούν στα διανεμόμενα κέρδη, έχουν επιτευχθεί.
- Η καλή διαχείριση, ο σωστός σχεδιασμός του στοιχηματικού προϊόντος και η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου δύνανται να συμβάλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων που αφορούν στη στρατηγική της Εταιρείας για τα διανεμόμενα κέρδη. Ένας άλλος παράγοντας που περιορίζει τον κίνδυνο ρευστότητας είναι ο μεγάλος όγκος στοιχημάτων που διενεργείται μέσω της Εταιρείας, καθώς και η διαφοροποίηση της συμπεριφοράς των παικτών.

Τα παιχνίδια (GO LUCKY & MONITOR GAMES) είναι παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης και το ποσοστό των κερδών των νικητών επί των πωλήσεων δεν υπερβαίνει το 69%. Το υπερβάλλον ποσό πέραν του συμβατικού ποσοστού αποδίδεται από την ανάδοχο εταιρεία.

Γ) Τα αριθμολαχεία προκαθορισμένης απόδοσης SUPER 3 και EXTRA 5 κατέχουν μικρό ποσοστό στις συνολικές πωλήσεις του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν επηρεάζουν σημαντικά τη ρευστότητά του.

Δ) Τα παιχνίδια ΠΡΟΠΟ και ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ έχουν συγκεκριμένο ποσοστό διανομής κερδών (επί των συνολικών εισπράξεων), το οποίο δεν μπορεί να υπερβληθεί.

Ε) Τα λοιπά παιχνίδια και συγκεκριμένα τα παιχνίδια ΛΟΤΤΟ, ΤΖΟΚΕΡ, ΠΡΟΤΟ, διανέμουν στους νικητές κέρδη μικτής μορφής (ποσοστό επί των συνολικών εισπράξεων για τις πρώτες κατηγορίες νικητών και προκαθορισμένα κέρδη για τις υπόλοιπες κατηγορίες), γεγονός το οποίο δεν επιδρά αρνητικά στα συνολικά έσοδα του Ομίλου δεδομένου και επειδή, τα συγκεκριμένα παιχνίδια αντιπροσωπεύουν μικρό ποσοστό επί του συνολικού τζίρου.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξ αιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο μεταβολής επιτοκίων σχετίζεται κυρίως (α) με το μακροπρόθεσμο δανεισμό του Ομίλου με κυμαινόμενο επιτόκιο και (β) με τις τοποθετήσεις της υπερβάλλουσας ρευστότητας σε βραχυπρόθεσμες καταθέσεις με επιτόκια της αγοράς. Μια ενδεχόμενη μεταβολή των επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης (+ ή - 1%) δεν θα είχε σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου.

Πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις

Τα προηγούμενα έτη το Ελληνικό Δημόσιο επέβαλλε έκτακτες φορολογικές εισφορές που επηρέασαν σημαντικά τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Δεδομένης της τρέχουσας δημοσιονομικής θέσης του Ελληνικού Δημοσίου, πρόσθετα φορολογικά μέτρα μπορεί να επιβληθούν, που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας.

Επίσης τα νέα φορολογικά μέτρα βάσει του Ν. 4093/2012 που επιβλήθηκαν από 1.1.2013, έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στις ταμειακές ροές και εν γένει στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας.

Δ. Στρατηγική της Εταιρείας και προοπτικές του Ομίλου για το έτος 2014

Στρατηγική Εταιρείας

1. Ο ΟΠΑΠ στοχεύει σε μια στρατηγική η οποία επικεντρώνεται στην επίτευξη βιώσιμης κερδοφορίας, ελκυστικών ταμειακών ροών και εύρωστης μερισματικής πολιτικής δημιουργώντας ταυτόχρονα αξία για τους μετόχους του
2. Διατήρηση της θέσης του ΟΠΑΠ στον Ελληνικό τομέα παιγνίων
3. Διαφοροποίηση του προϊοντικού χαρτοφυλακίου του ΟΠΑΠ μέσω της εκμετάλλευσης νέων αδειών λειτουργίας
4. Συνεχής βελτίωση και επαναπροσδιορισμός του δικτύου του ΟΠΑΠ
5. Αναδιάρθωση της πολιτικής της Εταιρικής Κοινωνικής Διακυβέρνησης

Προοπτικές Ομίλου για το 2014

1. Παιγνιομηχανήματα

Ο ΟΠΑΠ κατέχει το αποκλειστικό δεκαετές δικαίωμα για να λειτουργήσει 35.000 παιγνιομηχανήματα στην Ελλάδα και σχεδιάζει τη σταδιακή εισαγωγή τους στην αγορά έως το τέλος του τρέχοντος έτους.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. αναμένει την έκδοση του κανονισμού παιχνιδιών των VLTs από την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιγνίων (ΕΕΕΠ) καθώς και την οριστικοποίηση του σχεδίου ρυθμίσεων για τα τυχερά παιχνίδια προκειμένου να προχωρήσει:

- Στην επιλογή του αναδόχου ο οποίος θα αναλάβει την υλοποίηση και υποστήριξη του Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος για την λειτουργία των VLTs.
- Στην επιλογή και την προμήθεια των 16.500 VLTs που θα λειτουργήσουν μέσω του δικτύου της ΟΠΑΠ Α.Ε.
- Στην προκήρυξη Δημόσιου Διεθνούς Πλειοδοτικού Διαγωνισμού, κατά τις επιταγές της νομοθεσίας για την παραχώρηση του δικαιώματος εγκατάστασης και λειτουργίας των 18.500 VLTs έναντι ανταλλάγματος σε 4 έως 10 Παραχωρησιούχους.

2. Ελληνικά Λαχεία

Η θυγατρική εταιρεία της ΟΠΑΠ Α.Ε., OPAP INVESTMENT LIMITED, συμμετείχε σε σύμπραξη με τις εταιρείες INTRALOT LOTTERIES LIMITED, SCIENTIFIC GAMES GLOBAL GAMING S.a.r.l. και LOTTOMATICA GIOCHI E PARTECIPAZIONI S.r.l. που αφορά στη χορήγηση της άδειας λειτουργίας και διαχείρισης των Κρατικών Λαχείων. Τα ποσοστά συμμετοχής των Εταιρειών στη σύμπραξη είναι: OPAP INVESTMENT LIMITED 67%, INTRALOT LOTTERIES LIMITED 16,5% και SCIENTIFIC GAMES GLOBAL GAMING S.a.r.l. 16,5%.

Η κοινοπραξία αναμένεται να χρησιμοποιήσει το υφιστάμενο δίκτυο πρακτορείων της ΟΠΑΠ προκειμένου να διευρύνει τα σημεία πώλησης και να εισάγει στην Ελληνική αγορά τα στιγμιαία και κρατικά λαχεία στα πλαίσια του δικαιώματος που κατέχει. Η ΟΠΑΠ, σε συνεργασία με τους εταίρους του στην Κοινοπραξία, σχεδιάζει να εφαρμόσει μια στρατηγική marketing σε όλο το δίκτυο των πρακτόρων, στα πλαίσια του δικαιώματος που κατέχει. Η στρατηγική αυτή θα του επιτρέψει την εισαγωγή νέων προϊόντων ικανοποιώντας τις προσδοκίες των πελατών όσον αφορά το σχεδιασμό και την απόδοση (payout) με μια επιλογή ονομαστικών αξιών.

3. Τυχερά παιχνίδια μέσω Διαδικτύου

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. εργάζεται ώστε να καταστήσει δυνατή, εντός του 2014, τη συμμετοχή του παικτικού κοινού μέσω διαδικτύου στα παιχνίδια εκείνα, για τα οποία κατέχει το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας με κάθε πρόσφορο που παρέχεται από την τρέχουσα τεχνολογία μέσο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2843/2000 και από την ολοκληρωμένη

Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΠΑΠ στις 15.12.2000, η οποία επεκτάθηκε με την Προσθήκη που υπογράφηκε στις 12.12.2011 πρόσθετη πράξη. Πιο συγκεκριμένα, η ΟΠΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής παιχνιδιών μέσω διαδικτύου έως την 12 Οκτωβρίου 2030 με εξαίρεση τα παιχνίδια Στοίχημα και τις παράλλαγές του, Monitor Games και GoLucky για τα οποία το σχετικό δικαίωμα διεξαγωγής λήγει την 13 Οκτωβρίου 2020.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. επέλεξε την εταιρεία GTECH S. p.A. ως πάροχο της πλατφόρμας διεξαγωγής για τις δραστηριότητες της Εταιρείας μέσω διαδικτύου (online betting).

Στόχος της ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι να προσφέρει στο παικτικό κοινό την τελευταία λέξη της τεχνολογίας για τη συμμετοχή στα παιχνίδια που διεξάγει.

4. Διατήρηση της θέσης του ΟΠΑΠ στην Ελληνική αγορά τυχερών παιγνίων

Στόχος της ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι: α) η βελτίωση και αναβάθμιση της ποιότητας και της εικόνας των παιχνιδιών τα οποία προσφέρονται στην ελληνική αγορά, καθιστώντας τα με μοντέρνα εμφάνιση και ελκυστικά στις ανάγκες των πελατών, β) ο εμπλουτισμός του ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, στοχεύοντας στην ικανοποίηση των πελατών του και γ) η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της εικόνας των σημείων πώλησης της Εταιρείας.

5. Ολοκλήρωση του επαναλανσαρίσματος της εικόνας του δικτύου των πρακτορείων

Στόχος της ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι η ολοκλήρωση του έργου της σύγχρονης εμφάνισης των πρακτορείων, της αναβάθμισης της λειτουργικότητάς τους και της ενίσχυσης της υποδομής τους, ώστε να βελτιωθούν οι παρεχόμενες στο κοινό υπηρεσίες. Ήδη μέχρι 31.12.2013 ολοκληρώθηκε το έργο της Ενιαίας Εταιρικής Εικόνας στα 494 πρακτορεία στο Δήμο της Αθήνας, στα 921 πρακτορεία στην περιφέρεια Μακεδονίας και Θράκης, στα 1.487 πρακτορεία της ΟΠΑΠ Α.Ε. του υπολοίπου του Νομού Αττικής και στα 1.045 πρακτορεία της Δυτικής Ελλάδος, Κρήτης και Β. Αιγαίου.

6. Η μείωση του λειτουργικού κόστους και η αύξηση της παραγωγικότητας

Στόχοι της ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι:

- η αναβάθμιση των υπηρεσιών και των λειτουργιών της Εταιρείας και η μεγέθυνση των δυνατοτήτων της,
- η δημιουργία νέων εταιρικών δομών και η ενίσχυση των ανθρωπίνων πόρων μέσω της πρόσληψης εξειδικευμένου προσωπικού,
- η λήψη διαχειριστικών και τεχνολογικών μέτρων, ώστε να περιοριστεί το συνολικό λειτουργικό κόστος και να αυξηθεί η παραγωγικότητα.

Ε. Παράθεση σημαντικών συναλλαγών του εκδότη με συνδεδεμένα προς αυτόν μέρη

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται το σύνολο των συναλλαγών της Εταιρείας και του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24:

Συναλλαγές Εταιρείας με συνδεδεμένες εταιρείες

Εταιρεία (ποσά σε χιλ. ευρώ)	Έξοδα	Έσοδα	Αγορές παγίων	Υποχρεώσεις	Απαιτήσεις
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	33.466	2.525	-	9.753	30.277
ΟΠΑΠ SPORTS LTD	-	857	-	-	-
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	3.018	-	-	418	-
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	-	23.187	-	-	5.413
ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD	-	-	-	-	506
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	-	-	-	-	17
NEUROSOFT Α.Ε.	762	-	493	128	-

1α. Η θυγατρική ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. στη τρέχουσα περίοδο απέδωσε στην ΟΠΑΠ Α.Ε ποσό € 1.025 χιλ.: α) για παρασχεθείσες υπηρεσίες της μητρικής προς την ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. και β) για κοινές δαπάνες σύμφωνα με τη μεταξύ τους σύμβαση της 22 Ιουνίου 2009. Στην ίδια περίοδο η εν λόγω θυγατρική εταιρεία κατέβαλε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. ποσό € 1.500 χιλ. για το μέρισμα χρήσης 2012. Το υπόλοιπο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν € 0 χιλ.

1β. Η μητρική εταιρεία στην τρέχουσα περίοδο απέδωσε στη θυγατρική της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. ποσό € 31.146 χιλ. Το ποσό αφορά στις διενεργηθείσες για την ΟΠΑΠ Α.Ε.: α) μισθοδοσία και λοιπές δαπάνες εργαζομένων, συμβούλων, συνεργατών κλπ, β) διάφορες δαπάνες και γ) αμοιβές της θυγατρικής όπως αυτές προβλέπονται στη σύμβαση της 22 Ιουνίου 2009 μεταξύ της μητρικής και της θυγατρικής εταιρείας.

Το οφειλόμενο ποσό κατά την τρέχουσα περίοδο ανήλθε σε € 9.753 χιλ.

1γ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013 στα βιβλία της μητρικής εταιρείας απεικονίζεται απαίτηση από την θυγατρική της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. ύψους € 30.277 χιλ. που αφορά στο έργο της αναμόρφωσης και της εφαρμογής της ενιαίας εταιρικής εικόνας των σημείων πώλησης της Εταιρείας. Στη χρήση 2013 το κόστος του παραπάνω έργου για την ΟΠΑΠ Α.Ε. ανήλθε στο ποσό € 2.320 χιλ.

2. Στην ίδια περίοδο το μέρισμα χρήσης 2012 της ΟΠΑΠ SPORTS LTD, του οποίου δικαιούχος 100% είναι η ΟΠΑΠ Α.Ε., ανήλθε στο ποσό των € 857 χιλ.

3. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέδωσε κατά τη χρήση 2013 στη θυγατρική της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD, ποσό € 3.018 χιλ. το οποίο αφορά σε αμοιβή για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στα παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης στοιχηματισμού, που διεξάγει η μητρική, σύμφωνα με την μεταξύ τους σύμβαση της 24 Σεπτεμβρίου 2009.

Το οφειλόμενο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε € 418 χιλ.

4α. Βάσει της διακρατικής συμφωνίας της 1 Ιανουαρίου 2003, η θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD καταβάλλει το 10% των εσόδων της από τα παιχνίδια στη μητρική εταιρεία. Η αμοιβή αυτή ανήλθε στο ποσό των € 18.822 χιλ. για την χρήση 2013. Στην ίδια περίοδο η εν λόγω θυγατρική εταιρεία κατέβαλε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. ποσό € 4.365 χιλ. για το μέρισμα έτους 2012.

Το ποσό που ήταν οφειλόμενο την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν € 5.020 χιλ.

4β. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απαιτεί από τη θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD ποσό € 393 χιλ. που κατέβαλε ως διαφορές κερδών νικητών των παιχνιδιών στην Κύπρο μέχρι 31.12.2013 σύμφωνα με τη διακρατική συμφωνία της 1 Ιανουαρίου 2003.

5. Η μητρική εταιρεία απαιτεί από τη θυγατρική της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD ποσό € 506 χιλ. που κατέβαλε η ΟΠΑΠ Α.Ε. για διάφορες δαπάνες.

6. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απαιτεί από την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. (συγγενή εταιρεία της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD) ποσό € 17 χιλ. για το μίσθωμα του ιδιόκτητου κτιρίου της μητρικής επί της οδού Κύπρου 90 – 92 στο Περιστέρι, στο οποίο στεγάζεται η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. από τον Ιούλιο 2013 και διάφορα έξοδα που κατέβαλε η ΟΠΑΠ Α.Ε.

7. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέδωσε κατά την τρέχουσα περίοδο στη συγγενή (των θυγατρικών της εταιρειών ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD) NEUROSOFT Α.Ε. ποσό € 1.255 χιλ. το οποίο αφορά σε: α) αγορά λογισμικών και β) αμοιβή για την παροχή υπηρεσιών συντήρησης, επιτόπιας υποστήριξης και επιχειρησιακής λειτουργίας του συστήματος BOLT.

Το οφειλόμενο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε € 128 χιλ.

Συναλλαγές Ομίλου με συνδεδεμένες εταιρείες

Εταιρεία	Έξοδα	Αγορές παγίων	Υποχρεώσεις	Απαιτήσεις
(ποσά σε χιλ. ευρώ)				
GLORY TECHNOLOGY LTD	748	-	-	-
NEUROSOFT Α.Ε.	762	493	128	-
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	-	-	-	17

1. Η θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ SPORTS LTD στην χρήση 2013 κατέβαλε στη συγγενή εταιρεία GLORY TECHNOLOGY LTD ποσό € 748 χιλ. που αφορά αμοιβή διαχείρισης on line συστήματος UGS (μηχανολογικός εξοπλισμός) και διοικητικές υπηρεσίες.

Το οφειλόμενο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν € 0 χιλ.

2. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απαιτεί από την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. (συγγενή εταιρεία της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD) ποσό € 17 χιλ. για το μίσθωμα του ιδιόκτητου κτιρίου της μητρικής επί της οδού Κύπρου 90 – 92 στο Περιστέρι, στο οποίο στεγάζεται η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. από τον Ιούλιο 2013 και διάφορα έξοδα που κατέβαλε η ΟΠΑΠ Α.Ε.

3. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέδωσε κατά την τρέχουσα περίοδο στη συγγενή (των θυγατρικών της εταιρειών ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD) NEUROSOFT Α.Ε. ποσό € 1.255 χιλ. το οποίο αφορά

σε: α) αγορά λογισμικών και β) αμοιβή για την παροχή υπηρεσιών συντήρησης, επιτόπιας υποστήριξης και επιχειρησιακής λειτουργίας του συστήματος BOLT.

Το οφειλόμενο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε € 128 χιλ.

Συναλλαγές και υπόλοιπα με μέλη του Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη

		ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2013
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ	ΜΙΣΘΟΙ	6.592	4.751
	ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ & ΠΑΡΟΧΕΣ	240	169
	ΚΟΣΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	953	628
ΣΥΝΟΛΟ		**7.785**	**5.548**

		ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2013
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	ΜΙΣΘΟΙ	785	241
	ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ & ΠΑΡΟΧΕΣ	134	122
	ΚΟΣΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	2	-
ΣΥΝΟΛΟ		**921**	**363**

Οι απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας από συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως σε προκαταβολές αποζημίωσης και στεγαστικά δάνεια που έχουν καταβληθεί σε Διευθυντικά Στελέχη που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, όπως αυτές προβλέπονται στη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Σ.Σ.Ε. § 7.8, της οποίας η διάρκεια λήγει την 31.3.2014) και ανήλθαν στο ποσό των € 1.286 χιλ.

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσης από αμοιβές μελών Δ.Σ. και μισθοδοσία Διευθυντών είναι € 1.257 χιλ. για τον Όμιλο και € 1.204 χιλ. για την Εταιρεία.

ΣΤ. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Γενικά

Βάσει των διατάξεων του Ν. 3873/2010, ο οποίος ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη την Οδηγία 2006/46/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περί ετησίων και ενοποιημένων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών, κάθε εταιρεία, οι μετοχές ή άλλες κινητές αξίες της οποίας έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, οφείλει από την οικονομική χρήση του 2010 να συμπεριλαμβάνει στην ετήσια έκθεση διαχείρισής της και δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, στην οποία μεταξύ άλλων θα αναφέρει τον κώδικα και τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, στις οποίες υπάγεται ή που έχει αποφασίσει αυτοβούλως να εφαρμόζει.

Το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης έχει αναπτυχθεί κυρίως μέσω της υιοθέτησης υποχρεωτικών κανόνων, όπως ο Νόμος 3016/2002. Επιπλέον, ένα πλήθος άλλων νομοθετικών πράξεων ενσωμάτωσαν στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο τις ευρωπαϊκές οδηγίες εταιρικού δικαίου, δημιουργώντας νέους κανόνες Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπως ο Νόμος 3693/2008 και ο Νόμος 3884/2010. Ο Νόμος 3873/2010, αποτελεί «θεμέλιο λίθο» για τη δημιουργία του Κώδικα. Ο Νόμος περί ανωνύμων εταιρειών Κ.Ν. 2190/1920, τον οποίον τροποποιούν πολλές από τις παραπάνω διατάξεις νόμων κοινοτικής θέσπισης περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες διακυβέρνησής τους.

Με τον όρο «Εταιρική Διακυβέρνηση» περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η Εταιρεία διοικείται και ελέγχεται. Αρθρώνεται ως ένα σύστημα σχέσεων, όπως αυτές ορίζονται από τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του (ΟΟΣΑ), ανάμεσα στη Διοίκηση της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), τους μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της Εταιρείας, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των στόχων αυτών και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά τη διαδικασία εφαρμογής των παραπάνω. Θεσπίζει πρότυπα βέλτιστων πρακτικών διακυβέρνησης και προάγει την αυξημένη διαφάνεια στο σύνολο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας.

Αποτυπώνει τις πολιτικές και τις διαδικασίες, που έχει υιοθετήσει η Εταιρεία, ως εργαλείο επίτευξης καλών πρακτικών διακυβέρνησης. Όντας θεμελιωμένες στο ελληνικό κανονιστικό πλαίσιο – του οποίου οι επιταγές υπερισχύουν σε κάθε περίπτωση – οι αρχές και οι πρακτικές του Κώδικα στοχεύουν στην παροχή κατευθυντήριων γραμμών σε θέματα, τα οποία είτε δεν ρυθμίζονται νομοθετικά είτε ρυθμίζονται προς την ελάχιστη δυνατή ανταπόκριση.

1. Οικειοθελής συμμόρφωση της Εταιρείας προς τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η παρούσα δήλωση συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 43α παρ. 3 περ. δ του Κ.Ν. 2190/1920 και βάσει των διατάξεων του Ν. 3873/2010. Η Εταιρεία αναφέρει ότι συμμορφώνεται πλήρως και οικειοθελώς με τις επιταγές και τις ρυθμίσεις των νομοθετικών κειμένων τα οποία αποτελούν το ελάχιστο περιεχόμενο οιουδήποτε Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και συνιστούν έναν άτυπο τέτοιο Κώδικα. Επιπρόσθετα, η Εταιρεία έχει ήδη θεσπίσει και υιοθετήσει επιπλέον πρότυπα και κανόνες βέλτιστων πρακτικών διακυβέρνησης στις οποίες υπάγεται και ακολουθεί πιστά.
Το σχετικό κείμενο του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της ΟΠΑΠ Α.Ε., έχει οριστικοποιηθεί και αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Εταιρείας και πιο συγκεκριμένα στο http://www.opap.gr/el/web/corporate.opap.gr/182.

2. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολογήσεις

Η Εταιρεία δηλώνει ότι εφαρμόζει πιστά και απαρέγκλιτα τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Κ.Ν. 2190/1920, Ν. 3016/2002 και Ν. 3693/2008) οι οποίες διαμορφώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που

πρέπει να πληροί οιοσδήποτε Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, εφαρμοζόμενος από Εταιρεία, οι μετοχές της οποίας διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά.

Οι εν λόγω ελάχιστες απαιτήσεις ενσωματώνονται στον εταιρικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας. Επιπλέον ο εν λόγω Κώδικας περιέχει και μια σειρά από πρόσθετες ειδικές πρακτικές και αρχές, οι οποίες αναφέρονται επιγραμματικά στην παρακάτω παράγραφο.

3. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των προβλέψεων του Νόμου ή του Κώδικα

Η Εταιρεία μέσα στα πλαίσια εφαρμογής ενός δομημένου και επαρκούς συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης, έχει εφαρμόσει συγκεκριμένες πρακτικές καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης κάποιες από τις οποίες είναι επιπλέον των προβλεπόμενων από τους σχετικούς νόμους (Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, 3016/2002 και 3693/2008).

Συγκεκριμένα, η Εταιρεία αναφέρει στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης τις παρακάτω ειδικές πρακτικές και αρχές:

- Υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας της ΟΠΑΠ Α.Ε.,
- Υποχρεώσεις διευθυντικών στελεχών,
- Τμήμα διαχειριστικών συστημάτων, συνεχούς εταιρικής βελτίωσης και συμμόρφωσης με το εταιρικό κανονιστικό πλαίσιο,
- Στρατηγική ανάπτυξης & επιχειρησιακής έρευνας Ομίλου,
- Διεύθυνση σχέσεων με μετόχους,
- Κώδικας δεοντολογίας & επιχειρηματικής συμπεριφοράς - κανόνες συμπεριφοράς προσωπικού,
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκές & διεθνείς ενώσεις,
- Αρχές λειτουργίας της Εταιρείας,
- Έλεγχος διακίνησης πληροφοριών – κυρώσεις.

4. Κύρια χαρακτηριστικά των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και Χρηματοοικονομικών Αναφορών

Κύρια στοιχεία των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και του εσωτερικού ελέγχου

Η Εταιρεία διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου με σκοπό την περιφρούρηση των περιουσιακών στοιχείων της, καθώς και τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των σημαντικότερων

κινδύνων. Παρακολουθεί την εφαρμογή της εταιρικής στρατηγικής και την επανεξετάζει τακτικά. Ανασκοπεί τακτικά τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει η επιχείρηση και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όσον αφορά στη διαχείριση των εν λόγω κινδύνων. Η ανασκόπηση καλύπτει όλους τους ουσιώδεις ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων, του ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και τους ελέγχους των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Το σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου έχει επίσης σκοπό:

α) τη διασφάλιση τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν για την Εταιρεία,

β) την εποπτεία της δραστηριότητας των διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας,

γ) τον έλεγχο των συναλλαγών που διενεργούνται από στελέχη και συνεργάτες της Εταιρείας επί της μετοχής της Εταιρείας,

δ) τον έλεγχο της διακίνησης των πληροφοριών της Εταιρείας,

ε) την διασφάλιση της άρτιας και αποτελεσματικής οργάνωσης και λειτουργίας της Εταιρείας, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό, τις αποφάσεις της Διοίκησης και τις εκάστοτε ανάγκες της Εταιρείας.

Το σύστημα αυτό εσωτερικού ελέγχου δομείται από:

Α. την Επιτροπή Ελέγχου,

Β. τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου,

Γ. τη Διεύθυνση Ασφάλειας και Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων που αποτελείται από το Τμήμα Ασφάλειας και το Τμήμα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων, και

Δ. το Τμήμα Διαχειριστικών Συστημάτων, Συνεχούς Εταιρικής Βελτίωσης και Συμμόρφωσης με το Εταιρικό Κανονιστικό Πλαίσιο.

Α) Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου συστάθηκε αρχικά δυνάμει της απόφασης της 5ης / 30.12.2009 (θέμα 3ο) Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της ΟΠΑΠ Α.Ε., η σύνθεση της οποίας κατόπιν τροποποιήσεων έχει ως ακολούθως:

- Δημητράκης Ποταμίτης (ως Πρόεδρος – Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.),
- Igor Rusek (ως Μέλος – Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.),
- Rudolf Jurcik (ως Μέλος - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.).

Κατά το έτος 2013 πραγματοποιήθηκαν έξι (6) συνεδριάσεις στις 17.1.2013, 7.3.2013, 15.4.2013, 25.5.2013, 8.7.2013 και 29.8.2013, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν με την προηγούμενη σύνθεση της Επιτροπής (Στέφανος Παντζόπουλος ως Πρόεδρος, Θεοφάνης Μουστακάτος και Ευθυμία Χαλάτση ως Μέλη).

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (δύο τουλάχιστον μη εκτελεστικά μέλη και ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος) και σε αυτή προΐσταται ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος. Η Επιτροπή Ελέγχου ορίζεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3693/2008.

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 37 του παραπάνω Νόμου αφορούν στην παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της ελεγχόμενης οντότητας. Επίσης, αφορούν στην παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων καθώς και στην επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου, ιδιαιτέρως όσον αφορά την παροχή στην λεγόμενη οντότητα άλλων υπηρεσιών από τον νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο.

Β) Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται στον Πρόεδρο του Δ.Σ. και εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου.

Οργάνωση Εσωτερικού Ελέγχου

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου συγκροτήθηκε σε εφαρμογή της απόφασης 5/204/2000 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Νόμου 3016/2002 για την Εταιρική Διακυβέρνηση από όπου προκύπτει η υποχρέωση των Εταιρειών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο να διαθέτουν ειδική υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, που αποσκοπεί στη συνεχή παρακολούθηση της λειτουργίας της Εταιρείας ως προς την τήρηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου και έχει την ευθύνη να ενημερώνει εγγράφως σε τακτά διαστήματα το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Διευθυντής και το προσωπικό της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους είναι ανεξάρτητοι, δεν υπάγονται ιεραρχικά σε καμία άλλη υπηρεσιακή μονάδα της Εταιρείας. Ο Διευθυντής και το προσωπικό της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου εποπτεύονται από την Επιτροπή Ελέγχου.

Δεν μπορούν να ορισθούν στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, διευθυντικά στελέχη τα οποία έχουν και άλλες εκτός του Εσωτερικού Ελέγχου αρμοδιότητες ή συγγενείς των παραπάνω μέχρι και του δεύτερου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ο Διευθυντής και το προσωπικό της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου δικαιούνται να λάβουν γνώση οποιωνδήποτε εγγράφων είναι απολύτως αναγκαία για την διενέργεια του ελέγχου.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και στην Επιτροπή Ελέγχου και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο τους. Η Διοίκηση της Εταιρείας οφείλει να τους παρέχει όλα τα απαραίτητα μέσα για την διευκόλυνση του έργου τους.

Αντικείμενο Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου

Διασφαλίζει ότι όλες οι δραστηριότητες συνάδουν με τους στόχους, τις πολιτικές και τις διαδικασίες της Εταιρείας, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης.
Ειδικότερα:

1. Ελέγχει την εφαρμογή και την τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, του καταστατικού της Εταιρείας και των θυγατρικών της, καθώς και του εν γένει θεσμικού πλαισίου που αφορά στην Εταιρεία και ιδιαίτερα στις ανώνυμες και εισηγμένες Εταιρείες.
2. Επιλέγει ελεγκτική διαδικασία που μπορεί να γίνεται κατά τμήμα, κατά δραστηριότητα, κατά συναλλαγή, σε βραχυχρόνια βάση, σε μεσοπρόθεσμη βάση και υποβάλλει τα ευρήματα εγγράφως προς τη Διοίκηση.
3. Διενεργεί εσωτερικό έλεγχο έτσι ώστε να προάγεται αποτελεσματικός έλεγχος (control) σε λογικό κόστος.
4. Ελέγχει την ακρίβεια και εγκυρότητα των πληροφοριών οικονομικής φύσεως.
5. Ελέγχει τα περιουσιακά στοιχεία και ειδικότερα την διενέργεια συμφωνιών βιβλίων και συμμετέχει στην οργάνωση και στη διενέργεια φυσικών επαληθεύσεων των υπολοίπων βιβλίων.
6. Ελέγχει την τήρηση του απορρήτου των πληροφοριών, που περιέρχονται στην αντίληψη του προσωπικού της Εταιρείας κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του.
7. Ελέγχει την υλοποίηση των αποφάσεων του Δ.Σ. της ΟΠΑΠ Α.Ε. ανά τρίμηνο.
8. Ενημερώνει εγγράφως μια φορά τουλάχιστον το τρίμηνο το Διοικητικό Συμβούλιο για τους διενεργούμενους από τη Διεύθυνση ελέγχους.
9. Εισηγείται τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.
10. Αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας περιπτώσεις σύγκρουσης των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας με τα συμφέροντα της Εταιρείας, τις οποίες διαπιστώνει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

11. Κοινοποιεί σε περιοδική βάση, αλλά και έκτακτα, όταν αυτό επιβάλλεται από τις περιστάσεις, τα αποτελέσματα του Εσωτερικού Ελέγχου και των διαπιστωθεισών αδυναμιών στον τρόπο λειτουργίας του συστήματος.

12. Ενημερώνει εγγράφως το Διοικητικό Συμβούλιο για κάθε γεγονός που θα πληροφορηθεί, εφόσον αυτό σχετίζεται με την εφαρμογή των αρχών και κανόνων της Εταιρείας.

13. Ενημερώνει το Διευθύνοντα Σύμβουλο και το Διοικητικό Συμβούλιο σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράνομη συμπεριφορά ή ύποπτη συναλλαγή οποιουδήποτε υπόχρεου προσώπου.

14. Τηρεί αρχείο στο οποίο καταχωρούνται οι εκθέσεις Εσωτερικού Ελέγχου και οποιοδήποτε στοιχείο συλλέγεται κατά τη διενέργεια του ελέγχου.

15. Παρέχει, μετά από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου, οποιαδήποτε πληροφορία ζητηθεί εγγράφως από Εποπτικές Αρχές, συνεργάζεται με αυτές και διευκολύνει με κάθε δυνατό τρόπο τις ενέργειες παρακολούθησης και ελέγχου που ασκούνται από τις Εποπτικές Αρχές.

16. Παρέχει ενημέρωση στους μετόχους κατά τις γενικές συνελεύσεις.

17. Ενημερώνει το προσωπικό σχετικά με το τρέχον θεσμικό πλαίσιο που αφορά στη δραστηριότητά του.

18. Παρέχει στους Διευθυντές της Εταιρείας αναλύσεις, αξιολογήσεις, συστάσεις, συμβουλές και πληροφορίες που αφορούν τις δραστηριότητες που ελέγχει.

19. Τηρεί συγκεκριμένη διαδικασία κατά τη διενέργεια του τακτικού ελεγκτικού έργου που συνίσταται:

    α) Στη σύνταξη προγράμματος ελέγχου, το οποίο περιέχει το αντικείμενο του ελέγχου και τους εκτιμούμενους χρόνους εργασίας.

    β) Στη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων, με τη χρήση των κατάλληλων μηχανογραφικών εφαρμογών.

    γ) Στην τεκμηρίωση με πληρότητα και ευκρίνεια κάθε ευρήματος και στην εκτίμηση ενδεχόμενων προτάσεων αντιμετώπισης.

    δ) Στη σύνταξη της έκθεσης ελέγχου, όπου αναφέρεται το ελεγκτικό έργο που επιτελέστηκε, τα ευρήματα, οι προτάσεις του ελεγκτή και τυχόν σχόλια των ελεγχομένων.

    ε) Στην παρακολούθηση του βαθμού συμμόρφωσης στα ευρήματα προηγούμενων ελέγχων.

20. Τηρεί συγκεκριμένη διαδικασία κατά τη διενέργεια του έκτακτου ελεγκτικού έργου επί συγκεκριμένων θεμάτων που συνίσταται:

α) Στη τεκμηρίωση με ευκρίνεια και πληρότητα της εντολής της Διοίκησης για τη διενέργεια του έκτακτου ελεγκτικού έργου.

β) Στην αξιολόγηση των κινδύνων και στην εκτίμηση των πιθανών συνεπειών για την Εταιρεία, καθώς και στη διερεύνηση των σημείων ελέγχου (controls) τα οποία ενδεχομένως πρέπει να μπουν σε άμεση εφαρμογή.

γ) Στην επιλογή των κατάλληλων ελεγκτικών μεθόδων, ενδεχομένως και ειδικών μεθόδων σχετικά με τον έλεγχο απάτης.

δ) Στη διενέργεια της επιτόπιας εργασίας, με τη χρήση των κατάλληλων φύλλων εργασίας και των απαραίτητων μηχανογραφικών εφαρμογών.

ε) Στη τεκμηρίωση με πληρότητα και ευκρίνεια κάθε ευρήματος και στην εκτίμηση ενδεχόμενων προτάσεων αντιμετώπισης.

στ) Στην ενημέρωση της διοίκησης άμεσα (ενδεχομένως κατ' αρχήν προφορικά).

Γ) Διεύθυνση Ασφάλειας και Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων

Η Διεύθυνση Ασφάλειας και Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων αναφέρεται διοικητικά και λειτουργικά στη Γενική Διεύθυνση Εταιρικών Υπηρεσιών.

Αντικείμενο Διεύθυνσης Ασφάλειας και Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων

Έχει την ευθύνη καθορισμού και ανάπτυξης πολιτικών διαχείρισης ασφάλειας και εταιρικών κινδύνων για την Εταιρεία, καθώς και του ελέγχου της εφαρμογής αυτών.

Ειδικότερα:

- Εισηγείται την πολιτική ασφάλειας καθώς και την πολιτική διαχείρισης κινδύνων, πλην της πολιτικής ασφάλειας στα συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιών, και παρακολουθεί την εφαρμογή τους.
- Ενημερώνει τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και την ανώτατη Διοίκηση της Εταιρείας σχετικά με την απόδοση των παραπάνω πολιτικών.
- Λαμβάνει γνώση για τις διεθνείς εξελίξεις σχετικά με τα παραπάνω συστήματα, ενημερώνει τα στελέχη της Διεύθυνσης και της Εταιρείας στους παραπάνω τομείς και εισηγείται βελτιώσεις στις πολιτικές έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η άριστη εφαρμογή τους.
- Εξειδικεύει τις απαιτήσεις ασφάλειας για κάθε οργανωτική μονάδα σε συνεργασία με τις αντίστοιχες μονάδες.

Δομή Διεύθυνσης Ασφάλειας και Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων

Η Διεύθυνση Ασφάλειας και Διαχείρισης Κινδύνων έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες με την ακόλουθη κατανομή σε δύο τμήματα:

Γ1. Τμήμα Διαχείρισης Ασφάλειας,

Γ2. Τμήμα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων.

Γ1) Τμήμα Διαχείρισης Ασφάλειας

Αντικείμενο Τμήματος Διαχείρισης Ασφάλειας

Το Τμήμα Διαχείρισης Ασφάλειας έχει την ευθύνη της διαχείρισης της ασφάλειας της Εταιρείας.

Ειδικότερα:

Το Τμήμα Διαχείρισης Ασφάλειας είναι αρμόδιο κυρίως για:

1. Τη διαμόρφωση διαχειριστικού συστήματος ασφάλειας σύμφωνα με τα κλαδικά πρότυπα (και τη παρακολούθηση της εφαρμογής του). Περιλαμβάνονται στρατηγική, επίπεδα διασφάλισης σε σχέση με τη σπουδαιότητα σχέδια δράσης, κλπ.
2. Την παρακολούθηση των διεθνών εξελίξεων και τη διερεύνηση τυχόν επιπτώσεων στην υφιστάμενη πολιτική ασφάλειας.
3. Την επόπτευση και την πιθανή αναθεώρηση των διεργασιών που σχετίζονται με την ασφάλεια των φυσικών υποδομών, καθώς και την επιθεώρηση του εξοπλισμού των κληρώσεων.
4. Την ανάπτυξη και συντήρηση του κώδικα συμπεριφοράς του προσωπικού επί θεμάτων ασφαλείας, καθώς και την υποστήριξη τακτικής ενημέρωσης του προσωπικού σε θέματα ασφαλείας.
5. Το συντονισμό των ενεργειών για την επίλυση των περιστατικών παραβίασης της ασφάλειας σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες οργανωτικές μονάδες καθώς και με εξωτερικούς φορείς ασφαλείας, καθώς και την καταγραφή των παραπάνω περιστατικών σε ειδικό αρχείο.
6. Την υποβολή πρότασης βελτιωτικών παρεμβάσεων και προληπτικών μέτρων.
7. Τη μέριμνα για διατήρηση πιστοποιήσεων ασφάλειας που έχουν αποκτηθεί.
8. Την εισήγηση μεθόδων και μέσων για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας και αντιμετώπιση περιπτώσεων εκτάκτων αναγκών.
9. Την άμεση και συνεχή συνεργασία με τις οργανωτικές μονάδες που ευθύνονται για την ασφάλεια των χώρων - εγκαταστάσεων.

Γ2) Τμήμα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων

Αντικείμενο Τμήματος Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων

Το Τμήμα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων έχει την ευθύνη της συνολικής διαχείρισης των εταιρικών κινδύνων, καθώς και τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων που μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην Εταιρεία.

Ειδικότερα:

Το Τμήμα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων:

1. Έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη και την παρακολούθηση διαχειριστικού συστήματος (management system) διαχείρισης εταιρικών κινδύνων, με την υποστήριξη των Γενικών Διευθυντών της Εταιρείας.
2. Έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη και τον καθορισμό των μεθοδολογιών διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων, σχετικά με την αναγνώριση, την αξιολόγηση και την μέτρηση αυτών για τον περιορισμό των επιπτώσεων σε ζωές, υλική και άυλη περιουσία και μείωση των πιθανοτήτων διάπραξης αξιόποινων πράξεων.
3. Εξασφαλίζει την πλήρη εκτίμηση και διαχείριση των κινδύνων σε όλα τα υπάρχοντα και νέα προϊόντα παιχνιδιών και στοιχημάτων (π.χ. όρια ακυρώσεων, συνολικό οικονομικό κίνδυνο αποδόσεων, επιπτώσεις κακόβουλων πράξεων παικτών και πρακτόρων).
4. Παρακολουθεί τα όρια των κινδύνων σε σχέση με την εκάστοτε πολιτική.
5. Εξασφαλίζει τη συνεργασία και υποστήριξη των θεσμικών επιτροπών που εποπτεύουν τη λειτουργία των παιχνιδιών.
6. Ενημερώνει τον Διευθυντή Ασφάλειας και Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων για κινδύνους, ενδεχόμενες απειλές και την υποβολή εισηγήσεων για πιθανές διορθωτικές ενέργειες.
7. Εξασφαλίζει συνεχή επαφή και ενημέρωση σχετικά με εθνικούς και διεθνείς νόμους και κανονισμούς διαχείρισης κινδύνων.
8. Συντάσσει αναφορές ανάλυσης κινδύνων και εισηγείται ενέργειες μετριασμού αυτών και αναθεώρησης των σχετικών σχεδίων διαχείρισης.

Δ) Τμήμα διαχειριστικών συστημάτων, συνεχούς εταιρικής βελτίωσης και συμμόρφωσης με το εταιρικό κανονιστικό πλαίσιο

Αντικείμενο Τμήματος

Έχει την ευθύνη για τον σχεδιασμό, έλεγχο και διασφάλιση της εφαρμογής του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης που εφαρμόζει η ΟΠΑΠ Α.Ε. και είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Διεθνών Προτύπων και περιλαμβάνει τα Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας (ISO 9001:2000), Περιβαλλοντικής

Διαχείρισης (ISO 14001:2004) και Κοινωνικής Μέριμνας (SA 8000:2001) καθώς και οποιουδήποτε άλλου διεθνούς προτύπου εφαρμόζει η ΟΠΑΠ Α.Ε. και παρακολουθεί τη συμμόρφωση της Εταιρείας με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία της.

Ειδικότερα:

1. Σχεδιάζει και ελέγχει την εφαρμογή του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και του εκάστοτε εφαρμοζόμενου στην Εταιρεία προτύπου, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα πιστοποίησης.
2. Καταγράφει και τηρεί αρχεία σχετικά με τη ροή των εργασιών και πληροφοριών που αφορούν στις διαδικασίες των οργανωτικών μονάδων της Εταιρείας.
3. Διενεργεί τον έλεγχο των εγγράφων καθώς επίσης τη σύνταξη και διανομή των εγγράφων στο πλαίσιο εφαρμογής των Διαχειριστικών Συστημάτων στα αρμόδια στελέχη της Εταιρείας και διασφαλίζει ότι όλοι οι παραλήπτες κατέχουν την τελευταία έκδοση που έχει εκδοθεί και εγκριθεί από την Ανώτατη Διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε.
4. Μεριμνά για την τήρηση και τη διανομή των Εγχειριδίων Ποιότητας, Περιβάλλοντος και Κοινωνικής Μέριμνας, των τεκμηριωμένων διαδικασιών, οδηγιών εργασίας και εντύπων εργασίας.
5. Έχει την ευθύνη συντονισμού και διεξαγωγής των εσωτερικών επιθεωρήσεων καθώς επίσης και του συντονισμού των εξωτερικών επιθεωρήσεων με σκοπό τον έλεγχο της εφαρμογής των Διαχειριστικών Συστημάτων.
6. Παρακολουθεί και αναλύει τις μετρήσεις απόδοσης των διεργασιών, εντοπίζει τυχόν δυσλειτουργίες και προτείνει στις αρμόδιες λειτουργικές μονάδες βελτιώσεις στις διεργασίες ή την οργάνωση ευρύτερα.
7. Εποπτεύει την τεκμηρίωση ειδικών θεμάτων που άπτονται της πρακτικής εφαρμογής των διαχειριστικών συστημάτων και παρακολουθεί την υλοποίηση των ενεργειών βελτίωσης.
8. Ενημερώνει και εκπαιδεύει το προσωπικό της ΟΠΑΠ Α.Ε. σε θέματα διαχειριστικών συστημάτων.
9. Εισηγείται για τυχόν αναθεωρήσεις των διαχειριστικών συστημάτων στη Διοίκηση της Εταιρείας και προετοιμάζει σε συνεργασία με τον Υπεύθυνο Διαχειριστικών Συστημάτων τα θέματα της Ανασκόπησης του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης.
10. Μεριμνά για την εφαρμογή και στις θυγατρικές της ΟΠΑΠ Α.Ε. των διαχειριστικών συστημάτων και του εκάστοτε εφαρμοζόμενου στην Εταιρεία προτύπου.
11. Συνεργάζεται με το Γενικό Διευθυντή Εταιρικών Υπηρεσιών και τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, προκειμένου να παρακολουθεί τις αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την Εταιρεία και αφορά στον κανονισμό λειτουργίας και εργασίας, στο καταστατικό της Εταιρείας, στους ειδικούς κανονισμούς παιχνιδιών ή διαδικασιών, στις κοινοτικές οδηγίες που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία σχετικές με τη λειτουργία της Εταιρείας ή τα παιχνίδια,

γενικότερη νομοθεσία που αφορά στην Εταιρεία και ειδικά τη νομοθεσία της κεφαλαιαγοράς και μεριμνά για την ενημέρωση και την ορθή εφαρμογή τους.

Έλεγχος συναλλαγών από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου

Από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου διενεργείται βάσει των στοιχείων που γνωστοποιούνται στη Διοίκηση έλεγχος των συναλλαγών των υπόχρεων προσώπων σύμφωνα με τις επιταγές της χρηματιστηριακής νομοθεσίας. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου δύναται να ζητά από τα υπόχρεα πρόσωπα να θέτουν υπόψη της ειδικότερα στοιχεία τα οποία κρίνει αναγκαία για την πληρότητα και αποτελεσματικότητα του ελέγχου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης του Διευθύνοντος Συμβούλου δύναται να αναθέτει σε συγκεκριμένο στέλεχος της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, τη διενέργεια ελέγχου των συναλλαγών όλων ή συγκεκριμένων υπόχρεων προσώπων.

Εσωτερικοί και Εξωτερικοί Ελεγκτές

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές αποτελούν μέρος της Εταιρείας και παρέχουν συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση όλων των δραστηριοτήτων, απεναντίας οι Εξωτερικοί Ελεγκτές είναι ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και παρέχουν ετήσια γνωμοδότηση σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις. Το έργο των εσωτερικών και των εξωτερικών ελεγκτών θα πρέπει να συντονίζεται για τη βέλτιστη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα.

Μη ελεγκτικές διαδικασίες νόμιμων ελεγκτών Εταιρείας

Οι νόμιμοι ελεγκτές δεν έχουν προσφέρει μη ελεγκτικές υπηρεσίες στην Εταιρεία, οι οποίες αφορούν συμμετοχή τους με οποιοδήποτε τρόπο, άμεσο ή έμμεσο στην λήψη αποφάσεων που αναφέρονται στη δραστηριότητα της ελεγχόμενης οντότητας. Δεν υφίστανται συνθήκες αυτοελέγχου ή ιδίου συμφέροντος, ιδιότητας συνηγόρου, οικειότητας, εκφοβισμού και διατάραξης της εμπιστοσύνης κατά την εκτέλεση της εργασίας τους. Επομένως λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στον Νόμο 3693/2008, δεν έχουν συντρέξει περιπτώσεις που μπορεί να έχουν επίδραση στην αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα του υποχρεωτικού ελέγχου.

5. Η Γενική Συνέλευση και τα δικαιώματα των μετόχων

Ο Νόμος περί ανωνύμων εταιρειών προβλέπει σημαντικά δικαιώματα για τους μετόχους μειοψηφίας. Σύμφωνα με τον Νόμο 2190/1920, οι μέτοχοι που αντιπροσωπεύουν το 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου μπορούν να ζητήσουν έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων και να προσθέσουν

θέματα στην ημερήσια διάταξη. Για τη λήψη ορισμένων σημαντικών αποφάσεων, όπως τροποποίηση ορισμένων άρθρων του καταστατικού ή συγχώνευση, απαιτείται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

Επιπλέον, η απαίτηση δέσμευσης των μετοχών για τις πέντε (5) ημέρες που προηγούνται της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, κάτι που αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για τη συμμετοχή των διεθνών θεσμικών επενδυτών (μιας σημαντικής μειοψηφίας σε πολλές μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις), καταργήθηκε με την ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2007/36/EC19 για τα δικαιώματα των μετόχων με τον Νόμο 3884/2010.

Με τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει στον Νόμο 2190/1920 δυνάμει του Νόμου 3884/2010 ως προς τις εισηγμένες εταιρείες, εξασφαλίζεται πριν από τη Γενική Συνέλευση πληροφόρηση και ενημέρωση των μετόχων ως προς τα δικαιώματά τους, καθώς και ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η ΟΠΑΠ Α.Ε. κοινοποιεί όλες τις πληροφορίες που σχετίζονται με τη Γενική Συνέλευση των μετόχων κατά τρόπο που να εξασφαλίζει σε όλους τους μετόχους εύκολη και ισότιμη πρόσβαση. Όλες οι δημοσιοποιήσεις και τα συναφή έγγραφα κοινοποιούνται στον ιστότοπο της Εταιρείας στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, κατά την ημερομηνία της γνωστοποίησής τους.

Ήδη με τον Νόμο 3884/2010, η ΟΠΑΠ Α.Ε. ως εισηγμένη εταιρεία, υποχρεούται να δημοσιοποιεί και να αναρτά στην ιστοσελίδα της συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με την προετοιμασία της Γενικής Συνέλευσης, αλλά και πληροφορίες σχετικά με τα πεπραγμένα της Γενικής Συνέλευσης.

Αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης

1. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας είναι το ανώτατο όργανο αυτής και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά στην Εταιρεία. Οι νόμιμες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης δεσμεύουν και τους μετόχους που απουσιάζουν ή διαφώνησαν.

2. Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τα εξής θέματα:

(α) Για κάθε τροποποίηση του καταστατικού. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παρ. 2 και 9 του άρθρου 8 του παρόντος καταστατικού (άρθρο 13 παρ. 1 και 14 αντίστοιχα του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει) και αυξήσεων κεφαλαίου που επιβάλλονται από διατάξεις άλλων νόμων, ως τροποποίηση θεωρείται και η αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου.

(β) Για την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών, με την επιφύλαξη του άρθρου 14 του παρόντος καταστατικού.

(γ) Για την έγκριση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Εταιρείας, που περιλαμβάνει την ετήσια έκθεση του ΔΣ, καθώς και τη χρηματοοικονομική αναφορά και την μετά ταύτα απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημίωσης.

(δ) Για την διάθεση των ετησίων κερδών και την έγκριση των αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Κατ' εξαίρεση δικαιούται το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, να διανέμει κέρδη ή προαιρετικά αποθεματικά μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση, εφ' όσον έχει υπάρξει σχετική εξουσιοδότηση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(ε) Για την συγχώνευση, την διάσπαση, την μετατροπή, την αναβίωση, την παράταση της διάρκειας και την λύση της Εταιρείας.

(στ) Για τον διορισμό εκκαθαριστών.

(ζ) Για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από τον νόμο ή από το παρόν καταστατικό.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 34 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

Γενική αρχή

Το Δ.Σ. διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Το Δ.Σ. διευκολύνει, εντός του πλαισίου των σχετικών καταστατικών προβλέψεων, τη συμμετοχή των μετόχων στη Γενική Συνέλευση, και ειδικότερα των μετόχων μειοψηφίας, των αλλοδαπών μετόχων και όσων διαμένουν σε απομονωμένες περιοχές, ώστε να επιτυγχάνεται ο ουσιαστικός και ανοιχτός διάλογός τους με την Εταιρεία.

6. Σύνθεση & Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του

- **Συνεδριάσεις Διοικητικού Συμβουλίου**

Κατά τη διάρκεια του έτους 2013 πραγματοποιήθηκαν 41 συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.
Οι παρουσίες κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη χρήση έτους 2013 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΗΚΕ
Καμίλ Ζίγκλερ(Kamil Ziegler)	3	3	0
Σπυρίδων Φωκάς	8	8	0
Πάβελ Χόρακ (Pavel Horak)	3	3	0

Μίκαλ Χουστ (Michal Houst)	3	3	0
Πάβελ Σάροκ (Pavel Saroch)	3	3	0
Κονσταντίν Γιανακοφ (Konstantin Yanakov)	3	0	3
Χρήστος Κοπελούζος	3	3	0
Γεώργιος Μελισανίδης	3	1	2
Δημητράκης Ποταμίτης	2	2	0
Μάρκο Σάλα (Marco Sala)	3	1	2
Ιγκόρ Ρούσεκ (Igor Rusek)	3	3	0
Ρούντολφ Γιούρσικ (Rudolf Jurcik)	3	3	0
Κωνσταντίνος Λουρόπουλος	38	38	0
Δημήτρης Αγραφιώτης	33	27	6
Παναγιώτης Κολιοπάνος	37	31	5
Δέσποινα Λασκαρίδου	37	31	0
Επαμεινώνδας Λεκέας	37	27	8
Θεοφάνης Μουστακάτος	37	27	4
Στέφανος Παντζόπουλος	38	30	4
Γεώργιος Συμεωνίδης	37	34	0
Γρηγόριος Φελώνης	37	30	6
Κωνσταντίνος Φουλίδης	38	34	2
Ευθυμία Χαλάτση	37	33	2

Ρόλοι και αρμοδιότητες του Δ.Σ.

Όργανα Διοίκησης της Εταιρείας είναι:

(α) Η Γενική Συνέλευση των μετόχων, και

(β) Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Κανονισμός περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο συγκαλείται σε συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της Εταιρείας, επικυρώνονται τα πρακτικά και εκδίδονται – κωδικοποιούνται οι ληφθείσες αποφάσεις και αξιολογεί το έργο του. Είναι επικουρικός, συμπληρωματικός και διευκρινιστικός του Καταστατικού της Εταιρείας και των διατάξεων των Ν. 3429/05 και 2190/1920 (όπως αυτοί ισχύουν σήμερα) που διέπουν τη λειτουργία των Δ.Σ. των Ανωνύμων Εταιρειών. Οι διατάξεις του εφαρμόζονται μόνον εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με το Καταστατικό και την κείμενη νομοθεσία, τροποποιούνται δε μόνο με απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρείας.

Στόχος του Δ.Σ. της ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι ο καθορισμός των διαδικασιών, με τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) θα βελτιστοποιήσει την λειτουργία του προκειμένου να επιτύχει τους σκοπούς της Εταιρείας.

Το Δ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 18 του καταστατικού είναι επιφορτισμένο με την διαχείριση και διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. Ασκεί αυτές τις εξουσίες εντός των ορίων του σκοπού της ΟΠΑΠ Α.Ε. και υπόκειται στον έλεγχο της Γ.Σ.

Όλες οι απαιτούμενες ενέργειες διαχείρισης, τον έλεγχο των οποίων δεν διατηρεί η Γ.Σ., ασκούνται από το Δ.Σ. Απαραίτητες δικαιοδοσίες εξουσιοδοτούνται από το Δ.Σ. στον Πρόεδρο και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

Εξουσία και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου - Αξιολόγηση

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας που κατά κύριο λόγο διαμορφώνει την στρατηγική και πολιτική ανάπτυξης αυτής, ενώ εποπτεύει και ελέγχει την διαχείριση της περιουσίας της.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίσει για κάθε θέμα που αφορά στην διαχείριση της περιουσίας, στην διοίκηση και εκπροσώπηση της Εταιρείας και γενικά στην δραστηριότητά της, λαμβάνει δε όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα και αποφάσεις για την πραγματοποίηση του σκοπού της Εταιρείας. Εξαιρούνται της αρμοδιότητας του Διοικητικού Συμβουλίου τα θέματα εκείνα, τα οποία σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου ή του καταστατικού υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί την πορεία της Εταιρείας και την υλοποίηση του προγράμματός της.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ιδίως τις παρακάτω αρμοδιότητες:

   (α) Επιμελείται των υποθέσεων και των συμφερόντων της Εταιρείας.

   (β) Αποφασίζει για την σύναψη δανειακών και πιστωτικών συμβάσεων κάθε είδους και την λήψη και χορήγηση δανείων και χορήγηση πιστώσεων κάθε είδους, καθώς επίσης και για την σύναψη συμβάσεων επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, αποκλειστικά προς το σκοπό της κάλυψης συναλλαγματικών ή άλλων συναφών κινδύνων. Για την παροχή ασφάλειας προς το σκοπό της σύναψης των ως άνω πιστωτικών συμβάσεων, δύναται να αποφασίζει την εκχώρηση, την ενεχυρίαση ή την μεταβίβαση, εν όλω ή εν μέρει, των προσόδων της Εταιρείας, καθώς και των πάσης φύσεως απαιτήσεων της Εταιρείας κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, ως και κατά του Δημοσίου ή να παρέχει παντός είδους ασφάλειες.

   (γ) Καταρτίζει και τροποποιεί τον κανονισμό πρακτορείων, καθώς επίσης και τους κανονισμούς τυχερών παιχνιδιών και εισηγείται την έγκριση ή την τροποποίησή τους σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

   (δ) Αποφασίζει για την ρύθμιση τυχόν χρεών των πρακτόρων της Εταιρείας, προκειμένου να καταστεί δυνατή η είσπραξή τους πριν από κάθε δικαστική διεκδίκηση.

(ε) Καταρτίζει, μετά από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, και υποβάλλει στην τακτική Γενική Συνέλευση τον ετήσιο προϋπολογισμό της Εταιρείας.

(στ) Καταρτίζει, μετά από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, σύστημα δεικτών, εξυπηρέτησης και αποτελεσματικότητας.

(ζ) Μετά το πέρας κάθε εταιρικής χρήσης καταρτίζει, ύστερα από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, και υποβάλλει προς έγκριση στην τακτική Γενική Συνέλευση τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, οι οποίες περιλαμβάνουν τον απολογισμό εσόδων - εξόδων, τον ισολογισμό, τα αποτελέσματα χρήσεως, τη δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς επίσης και κάθε άλλο στοιχείο που προβλέπεται από γενικές ή ειδικές διατάξεις.

(η) Συγκαλεί τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση, όποτε αυτό προβλέπεται από τον νόμο ή το καταστατικό ή όταν κρίνεται αναγκαίο.

(θ) Εισηγείται όλα τα προς συζήτηση από την Γενική Συνέλευση θέματα.

(ι) Αποφασίζει για την σύσταση θυγατρικών εταιρειών και την συμμετοχή της Εταιρείας σε άλλες εταιρείες ή κοινοπραξίες στο εσωτερικό και το εξωτερικό, σύμφωνα με το άρθρο 2 του καταστατικού.

(ια) Αποφασίζει για την επέκταση της επιχειρηματικής δράσης της Εταιρείας και σε χώρες του εξωτερικού, είτε με την ίδρυση υποκαταστημάτων και γραφείων, είτε με την ίδρυση θυγατρικών εταιρειών, είτε με σύσταση κοινοπραξιών ή την συμμετοχή σε κοινοπραξίες, είτε με την εξαγορά φορέων δημόσιων ή ιδιωτικών που διεξάγουν τυχερά παιχνίδια, είτε με την εξαγορά των δικαιωμάτων διεξαγωγής τυχερών παιχνιδιών σύμφωνα με το εδαφ. η΄ της παρ. 1 του άρθρου 2.

(ιβ) Αποφασίζει για την ανάθεση σε ημεδαπά ή σε αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα μελετών, κατασκευών έργων, καθώς επίσης και την παροχή υπηρεσιών.

(ιγ) Αποφασίζει την παροχή από και προς την Εταιρεία τεχνικών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς ή από φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

(ιδ) Αποφασίζει για την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, για την άσκηση αγωγών, για την παραίτηση από ασκηθείσες αγωγές, για άσκηση ενδίκων μέσων ή για την παραίτηση από αυτά, για δικαστικούς ή για εξώδικους συμβιβασμούς, για την σύναψη δανείων κάθε μορφής ή την λήψη και χορήγηση πιστώσεων κάθε μορφής, καθώς επίσης και για την σύναψη συμβάσεων επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, αποκλειστικώς προς τον σκοπό της κάλυψης συναλλαγματικών ή άλλων συναφών κινδύνων. Για την παροχή ασφάλειας προς τον σκοπό της σύναψης των ως άνω συμβάσεων δύναται να αποφασίζει την εκχώρηση, την ενεχυρίαση ή την μεταβίβαση, εν όλω ή εν μέρει, των προσόδων της Εταιρείας, καθώς επίσης και των πάσης φύσεως απαιτήσεων της Εταιρείας

κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, ως και κατά του Δημοσίου ή να παρέχει παντός είδους ασφάλειες.

(ιε) Διαμορφώνει την στρατηγική της Εταιρείας και εγκρίνει τις διεπιχειρησιακές συνεργασίες ή την κατάρτιση ειδικών συμφωνιών με στόχο την ενίσχυση της θέσης της στην ελληνική και διεθνή αγορά.

(ιστ) Καθορίζει την τιμολογιακή πολιτική της Εταιρείας και εγκρίνει τις δαπάνες της.

(ιζ) Εγκρίνει τον Κανονισμό Προσωπικού και καταρτίζει σύμφωνα με τον νόμο τον Κανονισμό Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας της Εταιρείας.

(ιη) Εγκρίνει τον κανονισμό λειτουργίας του τυχόν Συμβουλίου Διεύθυνσης.

(ιθ) Αποφασίζει την υπογραφή των συλλογικών συμβάσεων με τους εργαζομένους και την κατάρτιση νέων Κανονισμών Προσωπικού ή την τροποποίηση των υφισταμένων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

(κ) Αποφασίζει για την κατάρτιση ή την τροποποίηση οιουδήποτε κανονισμού, εφ' όσον γι' αυτό δεν προβλέπεται ειδικότερα στο καταστατικό ή δεν προβλέπεται από το καταστατικό αρμόδιο όργανο, συμπεριλαμβανομένης και της κατάρτισης ή της τροποποίησης κανονισμού προμηθειών.

(κα) Αποφασίζει για την διάθεση ή την πώληση πάσης φύσεως πλεονάζοντος ή πεπαλαιωμένου υλικού της Εταιρείας, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας.

(κβ) Αποφασίζει για την ασφάλεια των πληρωμών, των εισπράξεων και των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

(κγ) Αποφασίζει για την σύναψη συμβάσεων με ειδικούς συνεργάτες που έχουν ειδική εμπειρία ή γνώση σε συγκεκριμένο αντικείμενο, που ανάγεται στην οργάνωση, στην διοίκηση, στην λειτουργία και στην εν γένει ανάπτυξη της Εταιρείας.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει, μετά από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, για την συγκρότηση επιτροπών ή ομάδων εργασίας. Τα μέλη των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας μπορεί να είναι είτε υπάλληλοι και στελέχη της Εταιρείας, είτε ειδικοί εμπειρογνώμονες εκτός Εταιρείας. Με την απόφαση συγκρότησης των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας καθορίζεται το είδος και η μορφή του έργου, ο χρόνος περάτωσής του και το ποσό της αμοιβής που καταβάλλεται στα μέλη των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας, οι οποίες συνεδριάζουν υποχρεωτικά εκτός κανονικού ωραρίου εργασίας και η απασχόλησή τους δεν θεωρείται υπερωριακή απασχόληση.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει για την πρόσληψη προσωπικού για τις ανάγκες της Εταιρείας.

6. Το Διοικητικό Συμβούλιο περαιτέρω δικαιούται, με απόφασή του, να διανέμει κέρδη ή προαιρετικά αποθεματικά μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση, εφ' όσον έχει υπάρξει σχετική εξουσιοδότηση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης.
7. Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, μπορεί να μεταβιβάζει, υπό τους περιορισμούς του νόμου (ιδίως άρθρο 22 παρ. 3 Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει) και του καταστατικού, μέρος των εξουσιών ή των αρμοδιοτήτων του σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μέλη του ή μη.
8. Πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμη και εάν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την Εταιρεία απέναντι στους τρίτους, εκτός εάν αποδειχθεί ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να την γνωρίζει. Δεν συνιστά απόδειξη μόνη η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το καταστατικό της Εταιρείας ή τις τροποποιήσεις του.
9. Περιορισμοί της εξουσίας του Διοικητικού Συμβουλίου από το καταστατικό ή από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης δεν αντιτάσσονται στους τρίτους, ακόμη και εάν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.

- **Σύνθεση και όροι λειτουργίας του έργου και των αρμοδιοτήτων των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, συνεδριάσεις και περιγραφή θεμάτων συνεδριάσεων**

Στην Εταιρεία έχουν συσταθεί και λειτουργούν δυο Επιτροπές, που στελεχώνονται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτές είναι η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Αμοιβών και Παροχών. Ειδικότερα:

1. Επιτροπή Ελέγχου

Σχετικά με την Επιτροπή Ελέγχου γίνεται αναφορά στην ενότητα 4iA. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου έχουν ως εξής:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΜΕΛΗ ΠΟΥ ΠΑΡΑΣΤΑΘΗΚΑΝ
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 1	17.1.2013	**Σ. Παντζόπουλος** (Πρόεδρος) **Θ. Μουστακάτος** (Μέλος) **Ε. Χαλάτση** (Μέλος) **Ε. Μουστακίδου** (Γραμματέας)
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 2	7.3.2013	**Σ. Παντζόπουλος** (Πρόεδρος) **Θ. Μουστακάτος** (Μέλος) **Ε. Χαλάτση** (Μέλος) **Ε. Μουστακίδου** (Γραμματέας)
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 3	15.4.2013	**Σ. Παντζόπουλος** (Πρόεδρος) **Θ. Μουστακάτος** (Μέλος) **Ε. Χαλάτση** (Μέλος) **Ε. Μουστακίδου** (Γραμματέας)

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 4	25.5.2013	**Σ. Παντζόπουλος** (Πρόεδρος) **Θ. Μουστακάτος** (Μέλος) **Ε. Χαλάτση** (Μέλος) **Ε. Μουστακίδου** (Γραμματέας)
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 5	8.7.2013	**Σ. Παντζόπουλος** (Πρόεδρος) **Θ. Μουστακάτος** (Μέλος) **Ε. Χαλάτση** (Μέλος) **Ε. Μουστακίδου** (Γραμματέας)
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 6	29.8.2013	**Σ. Παντζόπουλος** (Πρόεδρος) **Θ. Μουστακάτος** (Μέλος) **Ε. Χαλάτση** (Μέλος) **Ε. Μουστακίδου** (Γραμματέας)

2. Επιτροπή Αμοιβών και Παροχών

Η επιτροπή αυτή γνωμοδοτεί σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Κ.Ν. 2190/1920 επί του καθορισμού των πάσης φύσεως αμοιβών και παροχών προς τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και αποφασίζει την πολιτική αμοιβών και παροχών των στελεχών και του λοιπού απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρείας πέραν των όσων καθορίζονται στις εκάστοτε ισχύουσες στην επιχείρηση Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας.

Η Επιτροπή διαμορφώνει και εισηγείται προς το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικές προτάσεις και δύναται να τις υποβάλει προς την Γενική Συνέλευση των μετόχων για έγκριση.

Ο καθορισμός των βασικών αμοιβών του τακτικού προσωπικού στηρίζεται στα προβλεπόμενα από τις εκάστοτε ισχύουσες Επιχειρησιακές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας.

Δυνάμει της 39/11.10.2013 (θέμα 5^{ο}) αυτόκλητης συνεδρίασης το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε και ενέκρινε την ανασύνθεση της Επιτροπής Αμοιβών και Παροχών, η οποία σήμερα έχει ως ακολούθως:

1. Pavel Saroch, μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., ως Πρόεδρος,
2. Σπυρίδων Φωκάς, μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., ως μέλος, και
3. Pavel Horak, μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., ως μέλος.

Κατά το έτος 2013 πραγματοποιήθηκαν δύο (2) συνεδριάσεις στις 22.10.2013 και 11.12.2013

- **Τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του**

Το Δ.Σ. αξιολογείται αναφορικά με την επίτευξη του προγράμματος δράσης που έχει εκπονήσει μέσω του απολογισμού των πεπραγμένων του προηγούμενου έτους.

Η απόδοση κάθε επιτροπής αξιολογείται βάσει των στόχων της που καθορίζονται στην αρχή κάθε οικονομικού έτους αναφορικά με την επίτευξη ή μη των στόχων αυτών.

Η Εταιρεία μελετά την υιοθέτηση τόσο ποιοτικών όσο και ποσοτικών κριτηρίων για την αξιολόγηση της επίδοσης τόσο του Δ.Σ. όσο και των επιτροπών του.

- **Προσδιορισμός μελών Διοικητικού Συμβουλίου και επιτροπών Διοικητικού Συμβουλίου**

Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά (7) έως δεκατρία (13) μέλη, τα οποία διακρίνονται σε εκτελεστικά και μη εκτελεστικά. Τα εκτελεστικά μέλη απασχολούνται στην Εταιρεία ή παρέχουν υπηρεσίες σε αυτήν ασκώντας διαχειριστικά καθήκοντα. Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν ασκούν διαχειριστικά καθήκοντα στην Εταιρεία. Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διαμορφώνουν και μπορούν να διατυπώνουν προς το Διοικητικό Συμβούλιο και την Γενική Συνέλευση ανεξάρτητες εκτιμήσεις ιδίως σχετικά με την στρατηγική της Εταιρείας, την απόδοσή της και το ενεργητικό της. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών, και αν προκύψει κλάσμα, στρογγυλοποιείται στην επόμενη μονάδα.

Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών υπάρχουν δύο τουλάχιστον ανεξάρτητα μέλη.

Σύνθεση και θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ο αριθμός των μελών του οποίου δεν δύναται να υπερβαίνει τα δεκατρία (13) μέλη ή να είναι μικρότερος των επτά (7) μελών. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι αρμόδια να καθορίζει τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς επίσης και να αυξάνει ή να μειώνει τον αριθμό αυτών, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο που τίθεται από την παρούσα παράγραφο. Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο, υποχρεουμένου του τελευταίου να ορίσει φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται στο σύνολό τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να εκλέγει και αναπληρωματικά μέλη μέχρι αριθμού ίσου προς τα κατά τα ανωτέρω εκλεγέντα τακτικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρείται ότι έχει σχηματιστεί και μπορεί να συγκροτηθεί σε σώμα, όπως ορίζουν τα οικεία άρθρα του καταστατικού, από την εκλογή από την Γενική Συνέλευση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (παρ. 2 του παρόντος άρθρου) και δυνάμει του σχετικού πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης, στο οποίο πρέπει να γίνεται ρητή μνεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία έχουν εκλεγεί σύμφωνα με τα ανωτέρω, έτσι ώστε να προκύπτει η πλήρης σύνθεση του οργάνου.

4. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τετραετής και παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι της εκλογής νέων συμβούλων από την αμέσως επόμενη τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις παρ. 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Η παράταση της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος.

5. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι απεριόριστα επανεκλέξιμα και ελευθέρως ανακλητά. Η ανάκληση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να αντικαθιστά οποιαδήποτε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχει εκλέξει και πριν από την λήξη της θητείας τους.

6. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι συγγενείς μεταξύ τους, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και τρίτου βαθμού, ούτε να είναι με οποιαδήποτε μορφή εργολάβοι ή προμηθευτές της Εταιρείας ή υπάλληλοι επιχείρησης η οποία ευρίσκεται σε συναλλακτική σχέση με την Εταιρεία.

Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο, αμέσως μετά τον σχηματισμό του σύμφωνα με το άρθρο 12 του καταστατικού, συγκαλείται σε συνεδρίαση από τον Πρόεδρο ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή από τον επιμελέστερο των συμβούλων ή αυτοκλήτως, προκειμένου να συγκροτηθεί σε σώμα.

2. Η ιδιότητα του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου μπορεί να συμπέσει στο ίδιο πρόσωπο.

3. Στον Πρόεδρο και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να εκχωρεί μέρος ή το σύνολο των εξουσιών του για την διαχείριση και την νόμιμη εκπροσώπηση της Εταιρείας, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, και ιδίως τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες που ορίζονται στα άρθρα 19 και 20 του καταστατικού.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να ορίζει από τα μέλη του έναν (1) ή δύο (2) Αντιπροέδρους, καθώς επίσης και Εντεταλμένους Συμβούλους, αναθέτοντας σε αυτούς ειδικές εξουσίες διαχείρισης των εταιρικών υποθέσεων ή εκπροσώπησης της Εταιρείας.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται, με απόφασή του, να αναθέτει την άσκηση μέρους των εξουσιών του για την διαχείριση και την εκπροσώπηση της Εταιρείας, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, σε ένα ή περισσότερα μέλη του ή σε στελέχη της Εταιρείας, καθορίζοντας συγχρόνως ειδικώς και με συγκεκριμένο τρόπο το είδος και το εύρος των εκχωρούμενων εξουσιών.

6. Ο Πρόεδρος δύναται να είναι εκτελεστικό ή μη εκτελεστικό μέλος. Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι πάντοτε εκτελεστικό μέλος. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών δεν μπορεί να είναι μικρότερος του ενός τρίτου (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Αν προκύψει

κλάσμα στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο αριθμό. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών πρέπει να υπάρχουν δύο (2) τουλάχιστον ανεξάρτητα μέλη. Η ιδιότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως εκτελεστικών ή μη ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Τα ανεξάρτητα μέλη ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση. Οι εσωτερικοί ελεγκτές της Εταιρείας εποπτεύονται από ένα (1) έως τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τον νόμο.

7. Καθήκοντα Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου ασκεί υπάλληλος της Εταιρείας, ο οποίος ορίζεται στην θέση αυτή από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

8. Τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, όταν κωλύεται ή απουσιάζει, αναπληρώνει ο Διευθύνων Σύμβουλος. Τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, όταν κωλύεται ή απουσιάζει, αναπληρώνει ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Εάν ταυτίζεται η ιδιότητα του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου με αυτήν του Διευθύνοντος Συμβούλου, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει ένα από τα μέλη του ως αναπληρωτή, μετά από πρόταση του ίδιου του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου.

Συγκρότηση των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει, μετά από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, για την συγκρότηση επιτροπών ή ομάδων εργασίας. Τα μέλη των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας μπορεί να είναι είτε υπάλληλοι και στελέχη της Εταιρείας, είτε ειδικοί εμπειρογνώμονες εκτός Εταιρείας. Με την απόφαση συγκρότησης των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας καθορίζεται το είδος και η μορφή του έργου, ο χρόνος περάτωσής του και το ποσό της αμοιβής που καταβάλλεται στα μέλη των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας, οι οποίες συνεδριάζουν υποχρεωτικά εκτός κανονικού ωραρίου εργασίας και η απασχόλησή τους δεν θεωρείται υπερωριακή απασχόληση.

- **Προσδιορισμός ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών**

1. Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να μην κατέχουν μετοχές της Εταιρείας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού της κεφαλαίου και να μην έχουν σχέση εξάρτησης με την Εταιρεία ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 3016/2002. Σχέση εξάρτησης υπάρχει ειδικότερα όταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου:

α) Διατηρεί επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την Εταιρεία ή με συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920, η οποία από τη φύση της επηρεάζει ουσιαστικά την επιχειρηματική της δραστηριότητα και ιδίως όταν είναι σημαντικός προμηθευτής αγαθών ή υπηρεσιών ή βασικός πελάτης της Εταιρείας.

β) Είναι Πρόεδρος του Δ.Σ., Διευθύνων Σύμβουλος ή διευθυντικό στέλεχος της Εταιρείας ή έχει τις ως άνω ιδιότητες ή είναι εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνδεδεμένη με την

Εταιρεία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως κάθε φορά ισχύει ή διατηρεί σχέση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής με την Εταιρεία ή τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις.

γ) Έχει συγγένεια μέχρι δευτέρου βαθμού ή είναι σύζυγος εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή διευθυντικού στελέχους ή μετόχου που συγκεντρώνει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας ή συνδεδεμένης με αυτήν επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως κάθε φορά ισχύει.

δ) Έχει διοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920.

2. Τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να υποβάλλουν αναφορές και ξεχωριστές εκθέσεις από αυτές του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, εφ' όσον κρίνουν τούτο αναγκαίο.

3. Μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα, υποβάλλεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης που εξέλεξε τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, στο οποίο ορίζεται η ιδιότητα κάθε μέλους του ως εκτελεστικού ή μη εκτελεστικού ή εκλέγεται προσωρινό ανεξάρτητο μέλος σε αντικατάσταση άλλου που παραιτήθηκε, εξέλιπε ή για οποιονδήποτε λόγο κατέστη έκπτωτο.

- **Βιογραφικά σημειώματα μελών Δ.Σ.**

Kamil Ziegler

Ο κ. Kamil Ziegler είναι ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Γεννήθηκε το 1962 στην Ceska Lipa της Δημοκρατίας της Τσεχίας. Το 1984 ο κ. Ziegler αποφοίτησε από τη Σχολή Εμπορίου του Οικονομικού Πανεπιστημίου της Πράγας. Το1996 αποφοίτησε από το Southern Graduate School of Banking του Southern Methodist University στο Ντάλας του Τέξας.

Ξεκίνησε την επαγγελματική του καριέρα στην Κρατική Τράπεζα της Τσεχοσλοβακίας (State Bank of Czechoslovakia) και στη συνέχεια ανέλαβε πολλές διευθυντικές θέσεις ως κορυφαίο στέλεχος: εργάστηκε ως Εκτελεστικός Διευθυντής Οικονομικών στην Komercni Banka, στην Πράγα, και ως αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας του Τσεχικού Ταμιευτηρίου (Czech Savings Bank). Διορίστηκε επίσης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος του κρατικού πιστωτικού ιδρύματος Konsolidacni Banka, που είχε ως αντικείμενο την εξυγίανση και ενοποίηση του τραπεζικού τομέα της χώρας. Διετέλεσε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος στην Raiffeisenbank Τσεχίας. Κατείχε επίσης τη θέση του Εκτελεστικού Διευθυντή Οικονομικών και μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της ομάδας

PPF. Ο τελευταίος διορισμός του, ήταν στη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου και πληρεξούσιου εκπροσώπου στην SAZKA, sazkova kancelár, του μεγαλύτερου τσέχικου οργανισμού κληρώσεων (λοταρία), όπου κατέχει μέχρι και σήμερα θέση μέλους στο Διοικητικό Συμβούλιο. Ο κ. Ziegler έχει διατελέσει μέλος Διοικητικών Συμβουλίων πολλών εταιρειών στην Τσεχία και την Κύπρο. Είναι επίσης, Αντιπρόεδρος της Λέσχης Ανώτερων Στελεχών Οικονομικών Υπηρεσιών Τσεχίας.

Σπύρος Φωκάς

Ο κ. Φωκάς είναι Αντιπρόεδρος Α' της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Γεννήθηκε στον Πειραιά το έτος 1954, όπου και ολοκλήρωσε τις γυμνασιακές του σπουδές φοιτώντας στην Ιωνίδειο Πρότυπο Σχολή.

Το 1977 αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ την περίοδο 1977-1978 πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Ναυτικό Δίκαιο στο Πανεπιστήμιο University College του Λονδίνου .

Δικηγόρος και μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά από το 1980. Ασκεί τη δικηγορία με εξειδίκευση στους τομείς του ναυτικού και εταιρικού δικαίου.

Είναι μέλος της Ελληνικής Ένωσης Ναυτικού Δικαίου και από το έτος 2005 μέλος του Δ.Σ. και Νομικός Σύμβουλος της εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αξιών της Νέας Υόρκης εταιρείας Aegean Marine Petroleum Network Inc.

Pavel Horak

Ο κ. Horak είναι Αντιπρόεδρος Β' της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Ο κ. Pavel Horak είναι Οικονομικός Διευθυντής και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Home Credit BV. Πριν την ένταξή του στον Όμιλο Home Credit, ο κ. Horak ήταν Chief Financial Officer της PPF Group από το 2006. Ο κ. Horak έχει προϋπηρεσία σε θέματα οικονομικής διαχείρισης ως Ελεγκτής στην Deloitte & Touche, και ως CFO της τηλεόρασης NOVA κατά τα έτη 2001-2006. Είναι Ορκωτός Λογιστής και μέλος της Ένωσης Ορκωτών Λογιστών [Association of Chartered Certified Accountants (ACCA, UK)]. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Masaryk του Brno της Τσεχίας και της Σχολής Οικονομικών του Οικονομικού Πανεπιστημίου της Πράγας.

Michal Houst

Ο κ. Houst γεννήθηκε το 1979 στη Δημοκρατία της Τσεχίας. Το 2005 ο κ. Houst αποφοίτησε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Πράγας. Ξεκίνησε την επαγγελματική του καριέρα στην εταιρεία JM Engineering ως Οικονομικός Διευθυντής, πριν μεταβεί στην PPF, όπου εργάσθηκε ως Οικονομικός Αναλυτής. Το 2010 έγινε Επικεφαλής Αναλυτής Τραπεζικού Τομέα της PPF στη Ρωσία, με επίκεντρο ευθυνών την Nomos Bank, μιας από τις μεγαλύτερες ιδιωτικές τράπεζες της Ρωσίας, στην οποία αργότερα εργάσθηκε ως Project Manager, υπεύθυνος για πληθώρα τραπεζικών προγραμμάτων

ανάπτυξης και αναδιάρθρωσης. Από το 2012, κατέχει τη θέση του Διευθυντή Επενδύσεων στην Emma Capital με ευθύνη την προετοιμασία, υλοποίηση, διαχείριση και παρακολούθηση διαφόρων επενδύσεων.

Pavel Saroch

Ο κ. Saroch γεννήθηκε το 1970 και αποφοίτησε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Πράγας.

Με ειδίκευση στις Τραπεζικές Επενδύσεις και στην Οικονομική Διαχείριση Επιχειρήσεων από το 1995, έχει αναλάβει διευθυντικές θέσεις σε χρηματιστηριακές εταιρίες, όπως η Ballmaier & Schultz CZ και η Prague Securities. Από το 1999 έως το 2001, διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας I.F.B., η οποία εξειδικεύεται στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα επιχειρηματικής οργάνωσης, οικονομικής διαχείρισης καθώς και διαχείρισης ιδιωτικών επενδυτικών σχεδίων. Το 2001, ορίστηκε Αναπληρωτής Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου της ATLANTIK finanční trhy και στη συνέχεια έγινε μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Ο κ. Saroch είναι μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων της μητρικής εταιρείας KKCG του επενδυτικού ομίλου KKCG SE καθώς και των επιμέρους θυγατρικών εταιρειών που ανήκουν στον Όμιλο. Είναι επίσης ο Επικεφαλής Επενδύσεων της KKCG.

Konstantin Yanakov

Ο κ. Konstantin Yanakov γεννήθηκε το 1977 στη Μόσχα. Ο κ. Yanakov είναι σήμερα ο Chief Financial Officer ρωσικής εταιρείας ιδιωτικού μετοχικού κεφαλαίου του Ομίλου ICT. Πριν την ένταξή του στον Όμιλο ICT, κατείχε σημαντικές διοικητικές θέσεις στην Τράπεζα MDM ενώ ήταν και CFO της εταιρείας JSC Polymetal μέχρι το 2004. Ο κ. Yanakov είναι μέλος, του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς ενός ισχυρού Ελληνικού τραπεζικού ομίλου, καθώς και του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας εξόρυξης πολύτιμων μετάλλων Polymetal International Plc η οποία είναι μέλος του Χρηματιστηρίου Αξιών του Λονδίνου LSE (FTSE250). Αποφοίτησε από την Κρατική Ακαδημία Οικονομικών της Ρωσίας με πτυχίο στην Παγκόσμια Οικονομία ενώ είναι και κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος Οικονομικών από το Κρατικό Πανεπιστήμιο Διοίκησης της Ρωσίας. Το 2007, ο κ. Yanakov έλαβε πτυχίο MBA από το London Business School.

Χρήστος Κοπελούζος

Ο κ. Κοπελούζος γεννήθηκε το 1979 στην Αθήνα και σήμερα είναι Co CEO του Ομίλου Κοπελούζου ο οποίος δραστηριοποιείται επιχειρηματικά στους τομείς του Φυσικού Αερίου, των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, της Παραγωγής και Συναλλαγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, του Real Estate, των Συμβάσεων Παραχώρησης, των Αεροδρόμιων και των Τυχερών Παιχνιδιών. Το 2002 ο κ. Κοπελούζος, ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο City/Business School, στον τομέα των Επενδύσεων και της Διαχείρισης Χρηματοοικονομικού Κινδύνου.

Γεώργιος Μελισανίδης

Ο κ. Μελισανίδης είναι Έλληνας επιχειρηματίας ο οποίος δραστηριοποιείται στο τομέα της ναυτιλίας, του εμπορίου πετρελαίου και των οικολογικών ναυτιλιακών υπηρεσιών. Γεννημένος το 1981, ο κ. Μελισσανίδης είναι κάτοχος πτυχίου Ναυτιλιακών Σπουδών από το Southampton Solent University.

Δημητράκης Ποταμίτης

Ο κ. Ποταμίτης γεννήθηκε το 1941 στη Κύπρο. Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστήμιο Αθηνών (πρώην Α.Σ.Ο.Ε.Ε.).

Ξεκίνησε την επαγγελματική του σταδιοδρομία, το 1968, στην εταιρεία Pricewaterhouse Coopers International Limited (PwC) ως ελεγκτής (junioraudit), με εξειδίκευση στον έλεγχο των ναυτιλιακών εταιριών και των τραπεζικών οργανισμών. Στην PwC, από το 1982 έως το 2004, ήταν Partner - Επικεφαλής του γραφείου της εταιρείας με έδρα τον Πειραιά, ενώ κατά τα έτη 2004 έως 2008 συνεργάσθηκε με την εταιρεία ως Σύμβουλος. Από 2008 έως και σήμερα ο κ. Ποταμίτης είναι Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Aegean Baltic Bank S.A., Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου και Μέλος της Επιτροπής Αμοιβών (από το 2012) της ανωτέρω τράπεζας.

Ο κ. Ποταμίτης εξειδικεύεται ως σύμβουλος σε θέματα που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων ναυτιλιακών εταιρειών.

Είναι μέλος του Ελληνικού Σώματος Ορκωτών Λογιστών-Ελεγκτών.

Marco Sala

Ο κ. Sala είναι Διευθύνων Σύμβουλος της GTECH SpA (πρώην Lottomatica Group SpA), υπεύθυνος για όλες τις δραστηριότητες της εταιρείας. Εντάχθηκε στη Lottomatica, σημερινό τεχνολογικό πάροχο της GTECH, τον Απρίλιο του 2003. Μετά την εξαγορά της Lottomatica από την εταιρεία GTECH τον Αύγουστο του 2006, διορίστηκε Managing Director και Γενικός Διευθυντής της Lottomatica SpA έχοντας την ευθύνη για τις δραστηριότητες της εταιρείας στην Ιταλία, ενώ του ανατέθηκαν και οι ευρωπαϊκές δραστηριότητες. Τον Μάρτιο του 2009, διορίστηκε στην τρέχουσα θέση του, ως Διευθύνων Σύμβουλος της ενοποιημένης πλέον εταιρείας. Έχει, επίσης, διατελέσει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της GTECH SpA από το Μάρτιο του 2003.

Πριν την ένταξή του στη Lottomatica, ο κ. Sala ήταν Επικεφαλής των Business Directories για την εταιρεία Seat Pagine Gialle, από αυτή τη θέση είχε την ευθύνη για τις εταιρείες Thomson (Μεγάλη Βρετανία), Euredit (Γαλλία) και Kompass (Ιταλία). Ο κ. Sala κατείχε επίσης, ανώτερες διοικητικές θέσεις στη Magneti Marelli (εταιρεία της Fiat Group), ως Επικεφαλής του Τμήματος Λιπαντικών και πριν από αυτή τη θέση ήταν Επικεφαλής του Τμήματος Ανταλλακτικών. Το Μάρτιο του 1985 εντάθηκε στην εταιρεία Kraft, στην οποία εργάστηκε για δώδεκα χρόνια σε διαφόρους τομείς της, όπως στο Τμήμα Marketing , ενώ διατέλεσε και Διευθυντής Πωλήσεων της Διεύθυνσης Φρέσκων Τροφίμων.

Ο κ. Sala αποφοίτησε από το τμήμα Επιχειρήσεων και Οικονομικών, του Πανεπιστήμιου Bocconi.

Igor Rusek

Ο Δρ Igor Rusek αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Basel της Ελβετίας, όπου πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Διεθνές Ιδιωτικό Δίκαιο. Διετέλεσε για πολλά χρόνια μέλος Διοικητικών Συμβουλίων σε διαφόρους διεθνείς ομίλους και διήυθυνε για δύο δεκαετίες, υπό την ιδιότητα αυτή, την οργάνωση του εσωτερικού ελέγχου, των λογιστικών προτύπων και της εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα. Από το 1994 έως το 2001, συνεργάστηκε ως δικηγόρος με την εταιρεία Ορκωτών Λογιστών και Συμβούλων ATAG Ernst & Young, στην πόλη Basel της Ελβετίας. Το 2001 ορίστηκε Συνέταιρος και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ATAG. Ταυτόχρονα, ο Δρ Rusek είναι Διευθύνων Σύμβουλος της κορυφαίας ελβετικής Εταιρείας Συμβούλων με έδρα την Ευρώπη, ATAG PCS Ltd. Παράλληλα έχει την Προεδρία της ομάδας Συμμόρφωσης και Ελέγχου (Compliance Audit Team) η οποία είναι κυρίως υπεύθυνη για τους ελέγχους, τις διαδικασίες των Φορολογικών Ελέγχων και την Εταιρική Διακυβέρνηση σε επιχειρήσεις οι οποίες διαχειρίζονται από την ATAG.

Rudolf Jurcik

Ο κ. Jurcik είναι Γάλλος πολίτης, γεννημένος το 1950 στην Πράγα της Δημοκρατίας της Τσεχίας. Είναι παντρεμένος και έχει δύο παιδιά. Ο κ. Jurcik σπούδασε Αρχαίες, Ανατολικές Γλώσσες και Ιστορία στο Πανεπιστήμιο Charles IV της Πράγας. Σήμερα είναι, Ιδιοκτήτης και Executive Director της εταιρείας Prestige Oblige, Private Management & Consultants FZ LLC στο Ντουμπάι. Έχει διατελέσει Διευθύνων Σύμβουλος της MAF Hospitality (Property) στο Ντουμπάι και ως Πρόεδρος του Ομίλου Oberoi International στο Νέο Δελχί. Έχει επίσης εργαστεί ως Ειδικός Σύμβουλος του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ομίλου της Air France στο Παρίσι καθώς και Managing Director της Forte/Meridien Hotels στο Παρίσι. Επιπλέον, ο κ. Jurcik έχει διατελέσει Senior Vice President της Meridien, με έδρα την Αθήνα. Έχει επίσης εργαστεί, ως Σύμβουλος Εξωτερικών Συναλλαγών και Εμπορίου της Γαλλίας και ως Chief Operating Officer του Casino Royal Evian της Γαλλίας.

Κωνσταντίνος Λουρόπουλος

Ο Κωνσταντίνος Λουρόπουλος διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος και Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΟΠΑΠ Α.Ε. από 7 Αυγούστου 2012 έως και 11.10.2013

Σπούδασε στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΑΣΟΕΕ) και μετεκπαιδεύτηκε «δια βίου» σε πληθώρα επαγγελματικών εξειδικευμένων σχολείων ελεγκτικής, συμβουλευτικής, πληροφορικής και στρατηγικής των επιχειρήσεων.

Επί 32 χρόνια έχει λειτουργήσει στον Ιδιωτικό και Δημόσιο τομέα της Οικονομίας, ως εξωτερικός σύμβουλος, μελετητής και υλοποιητής μεγάλων έργων μετασχηματισμού επιχειρήσεων και οργανισμών. Έχει συνεργασθεί με μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς του δημόσιου τομέα στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Η κύρια ειδικότητά του είναι η πληροφορική και η οργάνωση των

επιχειρησιακών διαδικασιών. Η μεγάλη του εμπειρία είναι σε θέματα διαχείρισης των αλλαγών (change management).

Ξεκίνησε την καριέρα του το 1979 στην Arthur Andersen ως ελεγκτής (auditor) και γρήγορα εντάχθηκε στον κλάδο των Συμβούλων Επιχειρήσεων όπου από τα πρώτα του βήματα ασχολήθηκε με μεγάλες εταιρείες και περίπλοκα επιχειρησιακά θέματα ανωτάτης ιεραρχίας. Το 1991, έγινε Partner του διεθνούς οργανισμού της Arthur Andersen. Μετά το διαχωρισμό της Andersen Consulting από την Arthur Andersen, ίδρυσε το ελληνικό γραφείο της Andersen Consulting (σήμερα ονομάζεται Accenture) του οποίου ήταν Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1997. Το γραφείο αναπτύχθηκε πολύ γρήγορα για να γίνει η μεγαλύτερη εταιρεία συμβούλων στην Ελλάδα όπως και διεθνώς.

Στην Andersen ήταν επί 13 χρόνια (1984 – 1997) μέλος της παγκόσμιας διοικητικής ομάδας, ως Partner. Στην πενταετία 1992 – 1997 ανήκε στην παγκόσμια ομάδα διοίκησης της Andersen Consulting που αποτελείτο από 42 μέλη – από κάθε χώρα όπου δραστηριοποιείτο η εταιρεία. Από τις θέσεις του στην Andersen, έχει χρηματίσει μέλος πολλών επιτροπών διοίκησης και συμμετείχε σε πολλές διεθνείς ομάδες εργασίας όπως της South Europe Management Committee, Worldwide Telecom Industry Group, Business Process Management, Financial Services Industry Group, κ.α.

Την διετία 1998 - 1999, συνεργάσθηκε με την Ernst & Young ως Partner επικεφαλής των συμβουλευτικών υπηρεσιών στην Νοτιοανατολική Ευρώπη. Ήταν επικεφαλής των χωρών Ελλάδα, Κύπρος, Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία και Τουρκία.

Το 1999 ίδρυσε την εταιρεία πληροφορικής E-ON INTEGRATION Α.Ε., της οποίας εξακολουθεί να είναι ο κύριος μέτοχος. Η εταιρεία έχει βραβευθεί το 2008, 2009 και 2010 στις ΗΠΑ για την νεωτεριστική φύση των προσφερομένων προϊόντων και υπηρεσιών της.

Στα 32 χρόνια εργασίας στον επαγγελματικό στίβο, συνεργάσθηκε ως σύμβουλος με πάρα πολλές μεγάλες ελληνικές τράπεζες, με οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα αλλά και της Κεντρικής Κυβέρνησης, και με πολλές εκατοντάδες μεγάλες ιδιωτικές εταιρείες, στην Ελλάδα και διεθνώς.

Ήταν ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβούλιου της εισηγμένης στο ΧΑΑ εταιρείας Goodys τα έτη 2003 – 2008, όπου χρημάτισε Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικού Ελέγχου.

Το διάστημα 1997 έως το 2000 διετέλεσε Αντιπρόεδρος του ΣΕΣΜΑ, του Συνδέσμου Ελληνικών Εταιρειών Συμβούλων Μάνατζμεντ.

Είναι πρόεδρος του εξωραϊστικού συλλόγου Χαλανδρίου «Αντώνης Σαμαράκης». Ο Σύλλογος δημιουργήθηκε το 2007, σαν αποτέλεσμα των περιβαλλοντικών προβλημάτων που δημιουργήθηκαν στο Χαλάνδρι μετά τα Ολυμπιακά έργα, από την συσσώρευση κυκλοφορίας μέσα στις γειτονιές και την αδυναμία του Δήμου να δώσει λύσεις στα απλά καθημερινά προβλήματα των δημοτών και της γειτονιάς.

Την τελευταία πενταετία αρθρογραφεί στην οικονομική εφημερίδα ΕΞΠΡΕΣ αναφερόμενος συνήθως σε θέματα μικροοικονομικής των επιχειρήσεων αλλά και σε γενικότερη ανάλυση της πρόσφατης

οικονομικής κρίσης. Πέρα από αυτή τη συνεργασία, έχει γράψει δεκάδες άρθρα στον καθημερινό και περιοδικό τύπο με ευρύτερη κοινωνική και οικονομική θεματολογία ενώ έχει λειτουργήσει ως ομιλητής και εισηγητής σε πολλά συνέδρια και παρουσιάσεις επιχειρηματικών και οικονομικών θεμάτων, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Το 2010 εξέδωσε το βιβλίο του «Κατά Λαιστρυγόνων - το επιχειρηματικό μανιφέστο κατά της οικονομικής κρίσης» (Εκδόσεις Gutenberg).

Δημήτριος Αγραφιώτης

Ξεκίνησε την επαγγελματική του πορεία στον Όμιλο εταιρειών ελαστικών Semperit HELLAS ΕΠΕ το 1984, όπου και διετέλεσε διευθυντής πωλήσεων έως το 1996, έτος κατά το οποίο εργάστηκε μέχρι το 1998 ως διευθυντής πωλήσεων για την εταιρεία C.G.P. (CONTINENTAL GROUP PRODUCTS) LTD. Τη θέση του διευθυντή πωλήσεων κατείχε και στην εταιρεία Hellas Tyres A.E. (1999-2002), ενώ υπήρξε υπεύθυνος marketing στην Α.Μ. ΤΣΟΥΚΑΝΕΛΗ Ε.Π.Ε. κατά τα 2003-2007. Από το 2007 έως το 2009 ήταν σύμβουλος και υπεύθυνος πολιτικού γραφείου υφυπουργού στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και το 2009-2012 αναπληρωτής γενικός διευθυντής της Marine Plus. Εργάζεται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού ως διευθυντής του Γραφείου του Υφυπουργού Αθλητισμού.

Μιλάει την αγγλική γλώσσα και είναι μέλος της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (ΕΠΟ).

Υπηρέτησε στον Ελληνικό Στρατό ως Έφεδρος Αξιωματικός Καταδρομών - διαβιβάσεων στο Μεγάλο Πεύκο κατά τα έτη 1982-1984. Είναι απόφοιτος Εξαταξίου Γυμνασίου "Βαρβακείου Σχολής" και του Τμήματος Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Πατρών.

Παναγιώτης Κολιοπάνος

Είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής Αθηνών (Νομικό Τμήμα). Με υποτροφία του Ιδρύματος Μπότση εκπαιδεύτηκε στις νέες τεχνολογίες παραγωγής των εφημερίδων στις ΗΠΑ, στις εφημερίδες NewYorkTimes, ChicagoTribune, SunTimes, NewYorkPost, BaltimoreSun και στο περιοδικό Newsweek. Συμμετείχε στην έκδοση του σχετικού βιβλίου "Καλημέρα Νέα Τεχνολογία". Εργάστηκε από το 1972 έως το 1974 ως Συντάκτης Ύλης στις εφημερίδες Ναυτιλιακή και Απογευματινή. Από το 1974 έως το 1987 διετέλεσε αρχισυντάκτης στις εφημερίδες Ελευθεροτυπία και Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία και από το 1987-1989 διευθυντής στην εφημερίδα Πρώτη.

Ως διευθυντής σύνταξης και διευθυντής εφημερίδων Επικαιρότητα και Κυριακάτικη Επικαιρότητα υπήρξε από το 1989-1992 και την επόμενη χρονιά έως και το 2003 γενικός διευθυντής και διευθύνων σύμβουλος στο ραδιοφωνικό σταθμό Flash 96.1 και στη διαδικτυακή πύλη flash.gr. Από το 2003 έως το 2005 διετέλεσε εκδότης και γενικός διευθυντής του πολιτικού και πολιτιστικού περιοδικού Κράμα και από το 2007 έως σήμερα αρθρογραφεί στην εφημερίδα Πρώτο Θέμα. Τα τελευταία δύο χρόνια διατελεί σύμβουλος του Περιφερειάρχη Αττικής σε θέματα πολιτικής στρατηγικής και επικοινωνίας.

Μιλάει αγγλικά και ιταλικά, είναι συμπρόεδρος (με τον Τούρκο δημοσιογράφο Oktay Eksi) της Ομάδας Επαφής Ελλήνων και Τούρκων Δημοσιογράφων και τακτικό μέλος της ΕΣΗΕΑ.

Δέσποινα Λασκαρίδου

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω και μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών από το έτος 1991. Αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης το έτος 1988. Ξεκίνησε την καριέρα της ως δικηγόρος το έτος 1991 και διατηρεί το δικηγορικό γραφείο «Δέσποινα Λασκαρίδου & Συνεργάτες» με εξειδίκευση σε υποθέσεις ποινικού και εμπορικού δικαίου. Έχει μεγάλη δικαστηριακή εμπειρία, ενώ παράλληλα ασκεί συμβουλευτική δικηγορία σε εταιρείες εμπορικές, εξαγωγικές, κατασκευαστικές, ναυτιλιακές, οικοδομικές, αθλητικά σωματεία κλπ.

Διετέλεσε μέλος Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΝΠΙΔ εποπτευόμενο από το Υπουργείο Πολιτισμού) για το έτος 2004, μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης του «Οργανισμού Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού Α.Ε.» του Υπουργείου Πολιτισμού για το έτος 2005, αντιπρόεδρος β' του Δ.Σ. του Ο.Φ.Α. Απολλώνιου στο Κερατσίνι (βόλεϊ γυναικών), μέλους της Ελληνικής Ομοσπονδίας Πετοσφαίρισης, Ενώσεως Σωματείων Πετοσφαίρισης Δυτικής Αττικής & Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων κατά τα έτη 2000-2002.

Επαμεινώνδας Λεκέας

Γεννήθηκε στην Αθήνα το έτος 1961. Φοίτησε στη Βαρβάκειο Πρότυπο Σχολή και στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι δικηγόρος στον Άρειο Πάγο. Από το 1987 έως το 2006 άσκησε μαχόμενη δικηγορία με εξειδίκευση στο ποινικό δίκαιο και ειδικότερα στα εγκλήματα βίας.

Διετέλεσε μεταξύ άλλων αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Εξοπλισμών του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, αρμόδιος για τις κύριες συμβάσεις και τις συμβάσεις αντισταθμιστικών ωφελημάτων των εξοπλιστικών προγραμμάτων των Ενόπλων Δυνάμεων, Πρόεδρος της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Προμηθειών του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για τα εξοπλιστικά προγράμματα των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς επίσης και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος του Οργανισμού Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος Α.Ε.

Ομιλεί και γράφει απταίστως την αγγλική γλώσσα.

Θεοφάνης Μουστακάτος

Δραστηριοποιείται ως Χρηματοοικονομικός Σύμβουλος σε θέματα εξαγορών και συγχωνεύσεων εταιρειών. Διετέλεσε υπεύθυνος επενδυτικών δραστηριοτήτων στο Private Equity, Milos Advisors S.A. μέχρι το Μάρτιο του 2011. Από το 1994 και για δεκατέσσερα έτη εργάστηκε ως στέλεχος του Citigroup και πιο συγκεκριμένα κατά την περίοδο 2000-2008 ως Senior Banker στο τμήμα Εταιρικής και Επενδυτικής Τραπεζικής του CITI GROUP Ελλάδος, υπεύθυνος των τομέων Ενέργειας, Τηλεπικοινωνιών,

Media και μεγάλων δημόσιων επιχειρήσεων. Ήταν μέλος του Management Committee του Corporate and Investment Banking του Citigroup Ελλάδος.

Στο ενεργητικό του περιλαμβάνονται πρωτότυπη έρευνα και επιστημονικές δημοσιεύσεις στο θέμα των Υπηρεσιών Επενδυτικής Τραπεζικής.

Αποφοίτησε από το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΑΣΟΕΕ). Απέκτησε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (Msc) στο Marketing Υπηρεσιών Επενδυτικής Τραπεζικής από το Manchester School of Management, καθώς επίσης και σε χρηματοοικονομικά και ναυτιλιακά από το City University Business School.

Στέφανος Παντζόπουλος

Ξεκίνησε την επαγγελματική του καριέρα στην ελεγκτική εταιρεία Chapman & Newbery στην Κωνσταντινούπολη. Μετά τις απελάσεις των Ελλήνων από την Πόλη, το 1965 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα όπου εργάστηκε συνολικά για τριάντα τρία χρόνια για την Arthur Andersen, εκ των οποίων τα είκοσι τρία ως εταίρος του Διεθνούς Οργανισμού της Arthur Andersen με έδρα το Σικάγο και ως Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του ελληνικού γραφείου της εταιρείας. Κατά την μακρά θητεία του, παρακολούθησε ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα υψηλού επιπέδου και διάρκειας στο κέντρο σπουδών ιδιοκτησίας της εταιρείας, St. Charles, στο Σικάγο. Επίσης, παρακολούθησε μεγάλο αριθμό συνεδρίων των συνεταίρων του Διεθνούς Οργανισμού στις Ηνωμένες Πολιτείες. Από το 1993 είναι μέλος του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Ελλάδος και μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος από το 1993 έως το 2000.

Μετά τη συνταξιοδότησή του από την Arthur Andersen – S. Pantzopoulos A.E. εργάζεται ως ελεύθερος επαγγελματίας για εταιρείες μεταξύ των οποίων: από το 2004 έως το 2010 στην Εθνική Τράπεζα ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και ως υπεύθυνος της Επιτροπής Ελέγχου του Δ.Σ., καθώς και ως ειδικός επί Χρηματοοικονομικών Θεμάτων (Financial Expert) για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της Νέας Υόρκης (SEC). Από το 2010 έως το τέλος του 2011, διετέλεσε Ειδικός Σύμβουλος του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και της Επιτροπής Ελέγχου της ΕΤΕ. Στις δραστηριότητές του συγκαταλέγονται τόσο συμμετοχές σε διοικητικά συμβούλια ανωνύμων εταιρειών, όπως Alpha Bank (Ιονική Ξενοδοχειακή - Hilton & Αστικά Ακίνητα), Παπαστράτος, Σέλμαν, Εθνική Ασφαλιστική, Don & Low (μεγάλη βιομηχανική μονάδα στην Σκωτία - ως πρόεδρος Δ.Σ.), όσο και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ως ελεύθερος επαγγελματίας στις KPMG - Ορκωτοί Ελεγκτές, Αργυρομεταλλευμάτων, Μεβγάλ, Πλαστικά Θράκης. Για πολλά επίσης χρόνια υπήρξε μέλος του Δ.Σ. του Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου.

Κωνσταντίνος Φουλίδης

Έχει πολυετή εμπειρία στον τραπεζικό χώρο και ιδιαίτερα στους τομείς εταιρικής και επενδυτικής τραπεζικής. Από το 2002 έως το 2011 που εντάχθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ διετέλεσε χρηματοοικονομικός σύμβουλος της Ειδικής Γραμματείας Αποκρατικοποιήσεων του Υπουργείου Οικονομικών,

διαχειριζόμενος επιτυχώς για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου πληθώρα συναλλαγών αποκρατικοποιήσεων.

Είναι στέλεχος του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) και της Alpha Bank από το 1995.

Είναι απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, με μεταπτυχιακές σπουδές στο ίδιο Πανεπιστήμιο στον τομέα Στατιστικής και Οικονομετρίας, ενώ εργάστηκε ως ερευνητής και βοηθός καθηγητή στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Πανεπιστήμιο του Pittsburgh των ΗΠΑ.

Ευθυμία Χαλάτση

Η κ. Ευθυμία Χαλάτση είναι στέλεχος της Εθνικής Τράπεζας. Έχει εργαστεί στη Διεύθυνση Προσωπικού και Κεφαλαιαγοράς της Τράπεζας. Στο πρόσφατο παρελθόν εργάστηκε ως Διευθύντρια του γραφείου Υφυπουργού Εμπορίου και Ανάπτυξης (1994-1998) και του Υπουργού Δημόσιας Τάξης (1998-2003).

Έχει εργαστεί ως Σύμβουλος Επιχειρήσεων Χρηματοοικονομικός και Ασφαλιστικός Σύμβουλος (1992-1996). Τέλος έχει εργαστεί ως καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής στο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο «Παμμακάριστος» Ν. Μάκρης (1989-1991) καθώς και στον Πανελλήνιο Γυμναστικό Σύλλογο, στον Γυμναστικό Σύλλογο Κηφισιάς και στον Γυμναστικό Σύλλογο Ν. Λιοσίων (1987-1989).

Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών με Master στη Διοίκηση Επιχειρήσεων καθώς και Πτυχιούχος του τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ομιλεί Αγγλικά.

Γρηγόριος Φελώνης

Ο κ. Γρηγόριος Φελώνης είναι απόφοιτος της Σχολής Στελεχών Τουριστικών Επιχειρήσεων. Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΚΑ, Πρόεδρος της Επιτροπής Προμηθειών του ΙΚΑ, Αντιπρόεδρος του Οργανισμού Εργατικής κατοικίας, Αντιπρόεδρος του CHECONTAS (της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Συντονισμού Οργανισμών Κοινωνικής Κατοικίας), Πρόεδρος του Νομαρχιακού Συμβουλίου Αθηνών, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος στα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Εργατικού Κέντρου Αθηνών, Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΓΣΕΕ και τέλος υπήρξε Ιδρυτικό μέλος του Ελληνικού τμήματος της UNICEF.

Από το 1984 έως το 1992 εργάστηκε στην OLYMPIC CATERING, κατέχοντας θέσεις ευθύνης.

Γεώργιος Συμεωνίδης

Είναι Πτυχιούχος ΚΑΤΕΕ, τμήματος μηχανολογίας και έχει γνώσεις Λογιστικής. Από το 1988 είναι υπάλληλος της ΟΠΑΠ Α.Ε. στη Μηχανογράφηση της Εταιρείας και από το 2004 μέχρι και σήμερα είναι Προϊστάμενος Τμήματος στη Διεύθυνση Πληροφορικής. Από τον Ιανουάριο μέχρι και το Μάιο 2012 εκτελούσε χρέη Προϊστάμενου Διεύθυνσης Υποδομών και Λειτουργίας Πληροφοριακών Συστημάτων της Γενικής Διεύθυνσης Πληροφορικής. Ξεκίνησε την επαγγελματική του πορεία ως βοηθός Λογιστή σε

εταιρεία εμπορίας ελαστικών και ως βοηθός Μηχανικού στη Βιομηχανία «DEL MONTE» στη Λάρισα. Τον Οκτώβριο του 2012 έγινε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Εργαζομένων ΟΠΑΠ Α.Ε.

Μιλάει την Αγγλική γλώσσα και έχει γνώσεις Γερμανικών.

- **Διάρκεια θητείας μελών Δ.Σ.**

Η διάρκεια της θητείας των μελών του ΔΣ φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ (πιο πρόσφατη)	ΛΗΞΗ ΘΗΤΕΙΑΣ
Καμίλ Ζίγκλερ(Kamil Ziegler)	Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	11.10.2013	7.11.2017
Σπυρίδων Φωκάς	Αντιπρόεδρος Α, Μη Εκτελεστικό Μέλος	12.9.2013	7.11.2017
Πάβελ Χόρακ (Pavel Horak)	Αντιπρόεδρος Β, Μη Εκτελεστικό Μέλος	11.10.2013	7.11.2017
Μίκαλ Χουστ (Michal Houst)	Εκτελεστικό Μέλος	11.10.2013	7.11.2017
Πάβελ Σάροκ (Pavel Saroch)	Μη Εκτελεστικό Μέλος	11.10.2013	7.11.2017
Κονσταντίν Γιανακοφ (Konstantin Yanakov)	Μη Εκτελεστικό Μέλος	11.10.2013	7.11.2017
Χρήστος Κοπελούζος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	11.10.2013	7.11.2017
Γεώργιος Μελισανίδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	11.10.2013	7.11.2017
Δημητράκης Ποταμίτης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	7.11.2013	7.11.2017
Μάρκο Σάλα (Marco Sala)	Μη Εκτελεστικό Μέλος	11.10.2013	7.11.2017
Ιγκόρ Ρούσεκ (Igor Rusek)	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	11.10.2013	7.11.2017
Ρούντολφ Γιούρσικ(Rudolf Jurcik)	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	11.10.2013	7.11.2017
Κωνσταντίνος Λουρόπουλος	Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	7.8.2012	11.10.2013
Δημήτρης Αγραφιώτης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	5.9.2012	12.9.2013
Παναγιώτης Κολιοπάνος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	5.9.2012	11.10.2013
Δέσποινα Λασκαρίδου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	5.9.2012	11.10.2013
Επαμεινώνδας Λεκέας	Μη Εκτελεστικό Μέλος	5.9.2012	11.10.2013
Θεοφάνης Μουστακάτος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	5.9.2012	11.10.2013
Στέφανος Παντζόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	5.9.2012	11.10.2013

Γεώργιος Συμεωνίδης	Εκτελεστικό Μέλος	25.10.2012	11.10.2013
Γρηγόριος Φελώνης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	21.10.2011	11.10.2013
Κωνσταντίνος Φουλίδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	5.9.2012	11.10.2013
Ευθυμία Χαλάτση	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	16.3.2011	11.10.2013

- **Αμοιβές μελών ΔΣ**

Οι αμοιβές των μελών του ΔΣ παρατίθενται στις Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη της έκθεσης διαχείρισης.

7. Πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς.

Το άρθρο 10 παρ. 1 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21 Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, προβλέπει τα ακόλουθα σχετικά με τις εταιρείες των οποίων το σύνολο των τίτλων είναι εισηγμένο για διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά:

«1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εταιρείες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 δημοσιεύουν αναλυτικές πληροφορίες ως προς τα εξής:

α) διάρθρωση του κεφαλαίου τους, συμπεριλαμβανομένων των τίτλων που δεν είναι εισηγμένοι προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά κράτους μέλους και, κατά περίπτωση, ένδειξη των διαφόρων κατηγοριών μετοχών με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με κάθε κατηγορία μετοχών και το ποσοστό του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν,

β) όλους τους περιορισμούς στη μεταβίβαση τίτλων, όπως τους περιορισμούς στην κατοχή τίτλων ή την υποχρέωση λήψης έγκρισης από την Εταιρεία ή από άλλους κατόχους τίτλων, με την επιφύλαξη του άρθρου 46 της οδηγίας 2001/34/ΕΚ,

γ) τις σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (συμπεριλαμβανομένων εμμέσων συμμετοχών μέσω πυραμιδικών διαρθρώσεων ή αλληλοσυμμετοχής) κατά την έννοια του άρθρου 85 της οδηγίας 2001/34/ΕΚ,

δ) τους κατόχους κάθε είδους τίτλων που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου και περιγραφή των εν λόγω δικαιωμάτων,

ε) τον μηχανισμό ελέγχου που τυχόν προβλέπεται σε ένα σύστημα συμμετοχής των εργαζομένων, εφόσον τα δικαιώματα ελέγχου δεν ασκούνται άμεσα από τους εργαζόμενους,

στ) τους κάθε είδους περιορισμούς στο δικαίωμα ψήφου, όπως τους περιορισμούς των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους δεδομένου ποσοστού ή αριθμού ψήφων, τις προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου, ή συστήματα στα οποία, με τη συνεργασία της Εταιρείας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων,

ζ) τις συμφωνίες μεταξύ μετόχων οι οποίες είναι γνωστές στην Εταιρεία και δύνανται να συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση τίτλων ή και στα δικαιώματα ψήφου, κατά την έννοια της οδηγίας 2001/34/ΕΚ,

η) τους κανόνες όσον αφορά τον διορισμό και την αντικατάσταση μελών του συμβουλίου καθώς και όσον αφορά στην τροποποίηση του καταστατικού,

θ) τις εξουσίες των μελών του συμβουλίου, ιδίως όσον αφορά στη δυνατότητα έκδοσης ή επαναγοράς μετοχών,

ι) κάθε σημαντική συμφωνία στην οποία συμμετέχει η Εταιρεία και η οποία αρχίζει να ισχύει, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας προσφοράς εξαγοράς και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής, εκτός εάν, ως εκ της φύσεως της, η κοινολόγησή της θα προκαλούσε σοβαρή ζημία στην Εταιρεία. Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει όταν η Εταιρεία είναι ρητά υποχρεωμένη να κοινολογεί παρόμοιες πληροφορίες βάσει άλλων νομικών απαιτήσεων,

ια) κάθε συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία με τα μέλη του συμβουλίου της ή του προσωπικού της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή εάν τερματισθεί η απασχόληση τους εξαιτίας της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς».

Αναλυτικότερα τα ζητήματα σχετικά με πληροφοριακά στοιχεία του αρ. 10 παρ. 1 γ, δ, στ της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21 Απριλίου 2004 σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς και ειδικότερα για τις σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές, τους κατόχους κάθε είδους τίτλων που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου και περιγραφή των εν λόγω δικαιωμάτων, τους περιορισμούς στο δικαίωμα ψήφου, έχουν αναπτυχθεί αναλυτικά στην ενότητα «ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΠΑΠ Α.Ε. ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 παρ. 7-8 ΤΟΥ Ν. 3556/2007» της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί αναπόσπαστο και ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Ζ. Μερισματική πολιτική της ΟΠΑΠ Α.Ε. - Διάθεση καθαρών κερδών

Σχετικά με τη διανομή μερίσματος, η Διοίκηση της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων: α) την αποδοτικότητα της Εταιρείας, β) τις προοπτικές και τους στόχους για το έτος 2014, και γ) τα επενδυτικά πλάνα, προτείνει με βάση τα καθαρά κέρδη της ΟΠΑΠ Α.Ε. τη διανομή μερίσματος ίσου με € 0,25 ανά μετοχή (συνολικού ποσού € 79.750.000,00 προ παρακράτησης φόρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη φορολογική νομοθεσία) έναντι € 0,57 ανά μετοχή το 2012, μειωμένου κατά 56,14%.
Από τα καθαρά κέρδη της ΟΠΑΠ Α.Ε. (μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος καθώς και του αναβαλλόμενου φόρου) ύψους 142.665.578,73 αφού μεταφερθεί ποσό € 62.915.578,73 στα

αδιανέμητα κέρδη της καθαρής θέσης της ΟΠΑΠ Α.Ε., το υπόλοιπο δύναται να διατεθεί προς απόδοση διανομής μερίσματος χρήσης 2013 ως εξής:

ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	142.665.578,73
ΑΔΙΑΝΕΜΗΤΑ ΚΕΡΔΗ	62.915.578,73
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	79.750.000,00
ΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ	0,25

Η. Αριθμός και ονομαστική αξία μετοχών

Όλες οι μετοχές που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία είναι κοινές μετοχές.

Ο συνολικός εγκεκριμένος αριθμός κοινών μετοχών ήταν 319.000.000 στις 31 Δεκεμβρίου 2013 με ονομαστική αξία € 0,30 ανά μετοχή (€ 0,30 το έτος 2012). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές είναι πλήρως εξοφλημένες.

Δεν υπήρχαν μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Θ. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης 2013 και μέχρι την ημερομηνία ανακοίνωσης της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Επιλογή παρόχου λογισμικού: Στις 4.3.2014 η ΟΠΑΠ Α.Ε. ανακοίνωσε την επιλογή της εταιρείας GTECH S .p.A. ως πάροχο λογισμικού για τις διαδικτυακές.

Η επιλογή της GTECH προέκυψε μετά από διαδικασία spec, στην οποία συμμετείχαν συνολικά πέντε (5) διεθνείς Εταιρείες. Η συνεργασία ανάμεσα στις δύο Εταιρείες θα επικεντρωθεί αρχικά στο αθλητικό διαδικτυακό στοίχημα (online sports betting).

Αναχρηματοδότηση δανείου: το Μάρτιο του 2014 η Εταιρεία αποπλήρωσε το υπόλοιπο του Ομολογιακού Δανείου συνολικού ύψους € 166,75 εκ. Την ίδια στιγμή κατέληξε σε συμφωνία με την Τράπεζα Πειραιώς και τη Γενική Τράπεζα για τη χορήγηση ανακυκλούμενου ομολογιακού δανείου μέχρι του ύψους των € 75 εκ. για διάστημα 13 μηνών (ημερομηνία λήξης 09 Μαρτίου 2015). Επιπροσθέτως, σε αντίθεση με το προηγούμενο ομολογιακό δάνειο, το υφιστάμενο δεν περιέχει κανέναν περιορισμό αναφορικά με το ύψος συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών δεικτών και το ύψος του διανεμόμενου μερίσματος.

Εξελίξεις στην Ελληνικά Λαχεία: Οι μέτοχοι της «Ελληνικά Λαχεία Α.Ε.» πρόσφατα αποφάσισαν: (α) την τροποποίηση των άρθρων του Καταστατικού της Εταιρείας που αφορούν π.χ. τροποποιήσεις σε σχέση με τον ετήσιο προϋπολογισμό της Εταιρείας, το διορισμό βασικών διοικητικών στελεχών, κλπ. και (β) την τροποποίηση των συμβάσεων προμηθειών μεταξύ της Εταιρείας και των μετόχων της. Σημαντικές

τροποποιήσεις είναι οι εξής: (i) η αμοιβή της SCIENTIFIC GAMES INTERNATIONAL INC. (συμφωνία Άμεσης Προμήθειας Λαχείων), ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. (συμφωνία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και Υποστηρικτικών Υπηρεσιών) και ΟΠΑΠ Α.Ε. (συμφωνία για το Δίκτυο Καταστημάτων της), μειώνονται κατά 25% και (ii) η ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. δικαιούται εφάπαξ προκαταβολή αμοιβής, ύψους € 5 εκατ. (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) για τη μεταβίβαση της κυριότητας μέρους του εξοπλισμού του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος. Η τροποποίηση της συμφωνίας προμήθειας SGI έχει ήδη εφαρμοστεί από την 14 Μαρτίου του 2014, ενώ το υπόλοιπο των τροποποιήσεων που αφορά τις συμβάσεις προμήθειας δεν έχουν ακόμη εκτελεστεί.

Η Εταιρεια αξιολογεί επί του παρόντος την επίδραση των παραπάνω αναφερόμενων αλλαγών στη λογιστική αποτύπωση της επένδυσής της στην Ελληνικά Λαχεία Α.Ε.

Συλλογική σύμβαση εργασίας: η παρούσα συλλογική σύμβαση εργασίας η οποία λήγει την 31.3.2014 δεν θα ανανεωθεί ούτε και θα αντικατασταθεί από κάποια άλλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΠΑΠ Α.Ε. ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 παρ. 7-8 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 7 και 8 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε ενενήντα πέντε εκατομμύρια επτακόσιες χιλιάδες ευρώ (€ 95.700.000), διαιρούμενο σε τριακόσια δεκαεννέα εκατομμύρια (319.000.000) κοινές ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου, μετοχές, ονομαστικής αξίας τριάντα λεπτών του ευρώ (€ 0,30) εκάστη.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας δεν μεταβλήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης 1.1.2013 έως 31.12.2013.

Όλες οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, στην κατηγορία Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας, που πηγάζουν από τη μετοχή της, ισοδυναμούν με το ποσοστό συμμετοχής τους στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο Νόμος και το Καταστατικό της και ειδικότερα:

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας.
- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Εταιρείας καθώς επίσης και το δικαίωμα στη περιουσία της σε περίπτωση εκκαθάρισης. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος ο οποίος αναφέρεται στο τηρούμενο από την Εταιρεία μητρώο μετόχων κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής ανακοινώνεται από την Εταιρεία μέσω των μέσων ενημέρωσης που προβλέπονται στο Ν. 3556/2007 και τις οικείες αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Ελληνικό Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους κατά το οποίο ενέκρινε την διανομή του η Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων διατηρεί όλες τις αρμοδιότητες και εξουσίες της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με το άρθρο 46 του καταστατικού της). Η ευθύνη των μετόχων της Εταιρείας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβασή τους από το καταστατικό.

Το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε στις 14 Μαΐου 2013, στο ΤΑΙΠΕΔ 3.190.468 μετοχές της ΟΠΑΠ Α.Ε. και ισάριθμα δικαιώματα ψήφου, ήτοι ποσοστό 1,00014670846% του μετοχικού κεφαλαίου της. Μετά την ανωτέρω μεταβολή το συνολικό ποσό μετοχών που είχε μεταβιβαστεί από το Ελληνικό Δημόσιο στο ΤΑΙΠΕΔ ανερχόταν σε 108.460.468 μετοχές ήτοι ποσοστό 34,00% του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε. Διευκρινίζεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο ως αποκλειστικός μέτοχος της ως άνω Εταιρείας ήλεγχε έμμεσα τα ανωτέρω δικαιώματα ψήφου.

Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ), ενημέρωσε στις 22.7.2013 την ΟΠΑΠ Α.Ε. ότι προέβη στην πώληση μετοχών της Εταιρείας, με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός μετοχών που κατείχε άμεσα να κατέλθει σε 106.320.000 μετοχές, ή ποσοστό 33,329% επί του μετοχικού της κεφαλαίου. Η ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία η συμμετοχή του ΤΑΙΠΕΔ κατήλθε του 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε., ήταν η 18.7.2013, ο δε αριθμός των μετοχών (άμεση συμμετοχή) πριν την κρίσιμη συναλλαγή ήταν 106.584.620.

Τέλος στις 14.10.2013 το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) Α.Ε. ενημέρωσε την ΟΠΑΠ Α.Ε. ότι, στις 11.10.2013 μεταβίβασε 105.270.000 μετοχές της, ήτοι ποσοστό 33,00% του Μετοχικού Κεφαλαίου της, στην Emma Delta Hellenic Holdings Limited.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3556/2007

Οι μέτοχοι (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που στις 31.12.2013, σύμφωνα με δήλωσή τους, κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της και των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Emma Delta Hellenic Holdings Limited	33,00%
The Baupost Group LLC	5,19%
BlackRock Inc.	5,17%
Silchester International Investors L.L.P.	5,01%
Επενδυτικό Κοινό	51,63%

4. Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν υφίστανται από τις διατάξεις του καταστατικού της Εταιρείας περιορισμοί των δικαιωμάτων ψήφου στους κατόχους αυτών.

6. Συμφωνίες μετόχων γνωστές στην Εταιρεία, που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης του καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920 όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

8. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων Μελών του για έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του καταστατικού της Εταιρείας, με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως, η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, μπορεί να εκχωρείται στο Διοικητικό Συμβούλιο το δικαίωμα, με απόφασή του που θα λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των Μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία. Η εξουσία αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση. Δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο του καταστατικού, με απόφαση της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπίζεται πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Δ.Σ. και στο προσωπικό της Εταιρείας, καθώς επίσης και των συνδεδεμένων με αυτή Εταιρειών, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης (option) απόκτησης μετοχών, με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 13 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει. Δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών Εταιρείες μπορούν να αποκτούν ίδιες μετοχές, με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων τους, η οποία ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις των προβλεπόμενων αποκτήσεων και, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που είναι δυνατόν να αποκτηθούν και τη διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση. Η απόκτηση αυτών γίνεται με ευθύνη των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο. Δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο καταστατικό της Εταιρείας. Δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

9. Σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η Εταιρεία που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα των συμφωνιών αυτών.

Δεν υφίσταται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

10. Κάθε συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμό της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης.

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο

λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης. Οι σχηματισμένες προβλέψεις για αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία του προσωπικού της Εταιρείας, ανήλθαν την 31.12.2013 στο ποσό των € 13.307 χιλ. (του Ομίλου € 13.937 χιλ.).

Kamil Ziegler

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου & Διευθύνων Σύμβουλος

IV. Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ΟΠΑΠ Α.Ε. (ο «Όμιλος») και της μητρικής ΟΠΑΠ Α.Ε. (η «Εταιρεία») εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε. στις 31 Μαρτίου 2014 και είναι αναρτημένες στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρείας www.opap.gr καθώς και στο διαδικτυακό τόπο του Χ.Α. όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποίησής τους.

Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα στον τύπο συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση, την οικονομική θέση και τα συνολικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμειακών ροών της Εταιρείας και του Ομίλου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Οι ελεγκτές των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 είναι η ελεγκτική εταιρεία PWC Α.Ε.

1α. Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	ΣΗΜ.	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
			Αναπρο-σαρμοσμένο	Αναπρο-σαρμοσμένο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	11.1	242.036	367.582	195.894
Δεσμευμένα διαθέσιμα	11.2	25	95.710	-
Αποθέματα	11.3	880	724	475
Απαιτήσεις	11.4	36.466	27.859	51.651
Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.5	17.616	24.730	36.849
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		**297.023**	**516.605**	**284.869**
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Ασώματες ακινητοποιήσεις	11.6	1.103.211	1.105.851	1.101.654
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	11.7	49.314	81.052	89.597
Επενδύσεις σε ακίνητα	11.8	1.139	2.320	1.159
Υπεραξία	11.9	8.435	8.435	8.435
Επενδύσεις σε συγγενείς	11.11	129.563	1.159	2.919
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες	11.4	1.385	1.230	1.122
Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.12	6.941	11.357	11.409
Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού	11.13	4.318	2.770	4.218
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		**1.304.306**	**1.214.174**	**1.220.513**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**1.601.329**	**1.730.779**	**1.505.382**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δάνεια	11.15	165.447	84.903	33.443
Εμπορικές υποχρεώσεις	11.14	65.746	58.714	86.887
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.16	393	362	8.047
Φόροι	11.17	121.268	34.961	9.472
Λοιπές υποχρεώσεις	11.18	47.547	124.933	51.691
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**400.401**	**303.873**	**189.540**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δάνεια	11.15	-	165.686	250.629
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.16	42	436	798
Αναβαλλόμενοι φόροι παθητικού	11.13	3.803	4.438	-
Προγράμματα παροχών προσωπικού	11.19	13.937	23.333	26.671
Προβλέψεις	11.20	49.292	61.266	63.841
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.21	8.571	9.281	89.159
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**75.645**	**264.440**	**431.098**
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	11.22	95.700	95.700	95.700
Αποθεματικά	11.23	59.633	44.064	44.001
Κέρδη εις νέον		969.950	1.022.702	745.043
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**1.125.283**	**1.162.466**	**884.744**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**1.601.329**	**1.730.779**	**1.505.382**

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 77 έως 175 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

1β. Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	ΣΗΜ.	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
			Αναπρο-σαρμοσμένο	Αναπρο-σαρμοσμένο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	11.1	192.617	305.766	105.548
Δεσμευμένα διαθέσιμα	11.2	-	95.710	-
Αποθέματα	11.3	-	-	-
Απαιτήσεις	11.4	39.886	30.769	52.950
Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.5	14.470	27.866	34.451
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		**246.973**	**460.111**	**192.949**
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Ασώματες ακινητοποιήσεις	11.6	1.103.206	1.105.845	1.101.647
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	11.7	30.565	64.388	79.753
Επενδύσεις σε ακίνητα	11.8	1.139	2.320	2.467
Υπεραξία	11.9	-	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές	11.10	173.354	43.054	36.527
Επενδύσεις σε συγγενείς	11.11	-	-	1.200
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες	11.4	1.385	1.203	1.102
Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.12	36.996	43.888	64.728
Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού	11.13	-	-	2.822
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		**1.346.645**	**1.260.698**	**1.290.246**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**1.593.618**	**1.720.809**	**1.483.195**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δάνεια	11.15	165.447	84.903	33.443
Εμπορικές υποχρεώσεις	11.14	66.752	60.970	83.103
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.16	-	-	7.713
Φόροι	11.17	119.676	31.490	7.482
Λοιπές υποχρεώσεις	11.18	42.118	119.659	46.346
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**393.993**	**297.022**	**178.087**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δάνεια	11.15	-	165.686	250.629
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.16	-	-	-
Αναβαλλόμενοι φόροι παθητικού	11.13	3.799	4.435	-
Προγράμματα παροχών προσωπικού	11.19	13.307	22.811	26.152
Προβλέψεις	11.20	48.092	60.066	62.566
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.21	8.386	9.087	88.982
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**73.584**	**262.085**	**428.329**
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	11.22	95.700	95.700	95.700
Αποθεματικά	11.23	59.633	43.060	43.060
Κέρδη εις νέον		970.708	1.022.942	738.019
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**1.126.041**	**1.161.702**	**876.779**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**1.593.618**	**1.720.809**	**1.483.195**

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 77 έως 175 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

2. Κατάσταση συνολικού εισοδήματος

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ πλην των κερδών ανά μετοχή)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	ΣΗΜ.	2013	2012	2013	2012
Κύκλος εργασιών	10.1/2	3.711.059	3.971.628	3.504.294	3.775.251
Κέρδη στους νικητές παιχνιδιών	11.25	(2.491.136)	(2.669.518)	(2.354.148)	(2.540.169)
Καθαρά έσοδα προ φόρου 30%		**1.219.923**	**1.302.110**	**1.150.146**	**1.235.082**
Φόρος επί των καθαρών εσόδων	11.26	(345.401)	-	(344.726)	-
Καθαρά έσοδα μετά φόρου 30%		**874.522**	**1.302.110**	**805.420**	**1.235.082**
Κόστος παροχής υπηρεσιών	11.27	(528.172)	(529.096)	(481.008)	(485.479)
Μικτό κέρδος		**346.350**	**773.014**	**324.412**	**749.603**
Άλλα λειτουργικά έσοδα	11.28	2.581	6.679	20.762	24.950
Δαπάνες διάθεσης	11.29	(101.382)	(107.968)	(99.419)	(105.369)
Δαπάνες διοίκησης	11.29	(33.949)	(32.174)	(37.276)	(35.004)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	11.30	(16.262)	(9.682)	(16.227)	(9.263)
Απομείωση αξίας παγίων	11.7	(19.737)	-	(19.737)	-
Λειτουργικό αποτέλεσμα		**177.601**	**629.869**	**172.515**	**624.917**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση παγίων		(410)	(56)	(209)	(56)
Έσοδα / (Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις	11.11	(235)	(190)	-	-
Ζημιές από απομείωση περιουσιακών στοιχείων	11.11	-	(1.570)	-	(1.200)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	11.31	14.207	14.061	12.289	11.304
Χρηματοοικονομικά έξοδα	11.31	(3.407)	(3.882)	(1.195)	(3.617)
Μερίσματα από θυγατρικές		-	-	7.302	13.072
Κέρδη προ φόρου εισοδήματος		**187.756**	**638.232**	**190.702**	**644.420**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	11.32	(49.718)	(127.352)	(49.602)	(124.776)
Αναβαλλόμενος φόρος	11.32	3.077	(5.393)	1.565	(6.814)
Κέρδη μετά φόρων		**141.115**	**505.487**	**142.665**	**512.830**
Ιδιοκτήτες μητρικής		141.115	505.487	142.665	512.830
Λοιπά συνολικά έσοδα – κονδύλια τα οποία δε θα επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές)*		4.426	2.408	4.433	2.216
Αναβαλλόμενος φόρος*	11.32	(894)	(493)	(929)	(443)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά φόρων*		**3.532**	**1.915**	**3.504**	**1.773**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά φόρων*		**144.647**	**507.402**	**146.169**	**514.603**
Ιδιοκτήτες μητρικής*		144.647	507.402	146.169	514.603
Βασικά κέρδη (μετά φόρων) ανά μετοχή σε €	11.33	**0,4424**	**1,5846**	**0,4472**	**1,6076**

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 77 έως 175 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

***:** Τα ποσά της χρήσης 2012 είναι αυτά που προέκυψαν μετά την αναμόρφωση των Οικονομικών Καταστάσεων λόγω υιοθέτησης του ΔΛΠ 19 (Τροποποιημένο). Βλέπε σημείωση 6.3 του παρόντος για περισσότερες πληροφορίες.

3. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

3.1. Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2012 (δημοσιευμένο)	**95.700**	**44.001**	**749.811**	**889.512**
Επίπτωση αλλαγής κατά ΔΛΠ 19 (τροποποιημένο)	-	-	(4.768)	**(4.768)**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2012 (αναπροσαρμοσμένο)	**95.700**	**44.001**	**745.043**	**884.744**
Συνολικά συγκεντρωτικά έσοδα περιόδου 1.1-31.12.2012	-	-	507.402	**507.402**
Αποθεματικά	-	63	(63)	**-**
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(229.680)	**(229.680)**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2012	**95.700**	**44.064**	**1.022.702**	**1.162.466**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2013	**95.700**	**44.064**	**1.022.702**	**1.162.466**
Συνολικά συγκεντρωτικά έσοδα περιόδου 1.1-31.12.2013	-	-	144.647	**144.647**
Αποθεματικά	-	15.569	(15.569)	**-**
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(181.830)	**(181.830)**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2013	**95.700**	**59.633**	**969.950**	**1.125.283**

3.2. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2012 (δημοσιευμένο)	**95.700**	**43.060**	**742.775**	**881.535**
Επίπτωση αλλαγής κατά ΔΛΠ 19 (τροποποιημένο)	-	-	(4.756)	**(4.756)**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2012 (αναπροσαρμοσμένο)	**95.700**	**43.060**	**738.019**	**876.779**
Συνολικά συγκεντρωτικά έσοδα περιόδου 1.1-31.12.2012	-	-	514.603	**514.603**
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(229.680)	**(229.680)**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2012	**95.700**	**43.060**	**1.022.942**	**1.161.702**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2013	**95.700**	**43.060**	**1.022.942**	**1.161.702**
Συνολικά συγκεντρωτικά έσοδα περιόδου 1.1-31.12.2013	-	-	146.169	**146.169**
Αποθεματικά	-	16.573	(16.573)	**-**
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(181.830)	**(181.830)**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2013	**95.700**	**59.633**	**970.708**	**1.126.041**

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 77 έως 175 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

4. Κατάσταση ταμειακών ροών

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2013	2012	2013	2012
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Κέρδη προ φόρων	187.756	638.232	190.702	644.420
Προσαρμογή για:				
Αποσβέσεις	44.111	43.936	41.605	42.261
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	(13.402)	(10.205)	(18.466)	(20.785)
Προγράμματα παροχών προσωπικού	7.207	1.605	7.092	1.442
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	-	1.500	-	1.500
Άλλες προβλέψεις	10.685	7.425	10.685	7.500
Συναλλαγματικές διαφορές	70	26	70	26
Υποτίμηση επενδύσεων	-	1.570	-	1.200
Μερίδιο αποτελέσματος σε συνδεδεμένες εταιρείες	235	190	-	-
Αποτελέσματα από επενδυτικές δραστηριότητες	404	56	211	56
Απομείωση αξίας παγίων	19.737	-	19.737	-
Σύνολο	**256.803**	**684.335**	**251.636**	**677.620**
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης				
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	(156)	(249)	-	-
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων	776	16.106	10.846	27.875
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(25.469)	(41.054)	(25.717)	(36.549)
Αύξηση / (μείωση) φόρων πληρωθέντων	104.604	(2.706)	101.061	1.362
Σύνολο	**336.558**	**656.432**	**337.826**	**670.308**
Τόκοι έξοδα	(242)	(140)	(59)	(57)
Φόροι εισοδήματος πληρωθέντες	(62.442)	(91.560)	(59.660)	(89.521)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**273.874**	**564.732**	**278.107**	**580.730**
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Είσπραξη από πώληση παγίων	-	8	-	-
Σύσταση θυγατρικής εταιρείας	-	-	-	(200)
Σύσταση συγγενούς εταιρείας	(128.640)	-	-	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	-	-	(130.300)	(6.327)
Δεσμευμένες καταθέσεις	95.669	(95.710)	95.710	(95.710)
Εκροή για ασώματες ακινητοποιήσεις	(103.563)	(23.088)	(103.561)	(23.084)
Εκροή για ενσώματες ακινητοποιήσεις	(5.804)	(11.025)	(1.015)	(1.220)
Μερίσματα από θυγατρικές	-	-	6.347	11.420
Τόκοι έσοδα	12.157	12.652	10.388	10.075
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	**(130.181)**	**(117.163)**	**(122.431)**	**(105.046)**
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Πληρωμές δόσεων δανείου	(87.000)	(36.250)	(87.000)	(36.250)
Πληρωμές εξόδων χρηματοδότησης δανείου	-	-	-	-
Πληρωμές τόκων χρηματοδοτικών μισθώσεων	(52)	(1.800)	-	(1.719)
Πληρωμές κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων	(362)	(8.047)	-	(7.713)

Μερίσματα πληρωθέντα	(181.825)	(229.784)	(181.825)	(229.784)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**(269.239)**	**(275.881)**	**(268.825)**	**(275.466)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων	**(125.546)**	**171.688**	**(113.149)**	**200.218**
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης	367.582	195.894	305.766	105.548
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα τέλους χρήσης	**242.036**	**367.582**	**192.617**	**305.766**

Οι συνημμένες σημειώσεις στις σελίδες από 77 έως 175 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

5. Πληροφορίες για την Εταιρεία και τον Όμιλο

5.1. Γενικές πληροφορίες

Οι οικονομικές καταστάσεις Εταιρείας και Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά έχουν αναπτυχθεί και δημοσιευθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι η μητρική εταιρεία του Ομίλου. Ιδρύθηκε το 1958 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ανασυστάθηκε σε ανώνυμη εταιρεία το 1999 με έδρα την Ελλάδα και η τήρηση των λογιστικών βιβλίων ως ανώνυμης εταιρείας ξεκίνησε το 2000. Έδρα της Εταιρείας, η οποία αποτελεί και το βασικό τόπο διεξαγωγής των εργασιών της είναι η Λεωφόρος. Κηφισού 62, 121 32 Περιστέρι, Ελλάδα. Οι μετοχές της ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 (συμπεριλαμβανομένων και των συγκριτικών στοιχείων της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012) εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 31 Μαρτίου 2014 και υπόκεινται σε έγκριση από τη Γενική Συνέλευση.

5.2. Φύση δραστηριοτήτων

Επισκόπηση

Το 1958, ιδρύθηκε ο Οργανισμός Πρόγνωσης Αγώνων Ποδοσφαίρου, ο προκάτοχος της ΟΠΑΠ ως κρατική εταιρεία. Η Εταιρεία το Δεκέμβριο του 2000 σύναψε συμφωνία παραχώρησης 20ετούς διάρκειας με το Ελληνικό Δημόσιο για το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, οργάνωσης και λειτουργίας με κάθε πρόσφορο μέσο που παρέχεται από την τρέχουσα τεχνολογία εννέα συγκεκριμένων αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων στην Ελλάδα. Το παραπάνω αποκλειστικό δικαίωμα επεκτάθηκε με την ολοκληρωμένη Προσθήκη το Νοέμβριο του 2011 μέχρι 12.10.2030 μη περιλαμβανομένης της διαδικτυακής λειτουργίας των παιχνιδιών ΣΤΟΙΧΗΜΑ και τις παράλλαγές του, MONITOR GAMES και GO LUCKY για την οποία υπάρχει αποκλειστικότητα έως 12.10.2020. Επιπλέον, με τη σύμβαση παραχώρησης και τη νομοθεσία που διέπει τους όρους της, χορηγήθηκε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. το δικαίωμα της πρώτης προτίμησης για το δικαίωμα εκμετάλλευσης για κάθε νέο παιχνίδι, που σε περίπτωση που η ελληνική νομοθεσία προβλέψει την αποκλειστική διεξαγωγή αυτού του παιχνιδιού και ο ΟΠΑΠ αποδέχεται το δικαίωμα να λειτουργήσει το νέο παιχνίδι εντός της προθεσμίας που ορίζεται. Στις 25 Απριλίου 2001, η ΟΠΑΠ Α.Ε. ολοκλήρωσε την αρχική δημόσια προσφορά μετοχών, οπότε και ξεκίνησε η διαπραγμάτευση κοινών μετοχών της στην κύρια αγορά του Χ.Α.

Το Νοέμβριο του 2011, χορηγήθηκε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. άδεια για την εγκατάσταση και εκμετάλλευση 35.000 παιγνιομηχανημάτων με δεκαετή περίοδο ισχύος και έναρξη αυτής από την ημέρα πρώτης

εμπορικής λειτουργίας VLT ή εντός ενός έτους από την ημερομηνία έκδοσης του Κανονισμού Παιγνίων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.). Η άδεια VLTs παρέχει στην ΟΠΑΠ Α.Ε. τον έλεγχο διανομής αυτών στην ελληνική επικράτεια, περιλαμβάνοντας έλεγχο της στρατηγικής, εγκατάστασης, διαδικασίας διεξαγωγής διαγωνισμού για τους υποανάδοχους, πολιτικής τιμολόγησης, διανομής εσόδων. Επιπλέον αυτών, η ΟΠΑΠ Α.Ε. μέσω μίας πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής της είναι ο πλειοψηφικός μέτοχος μίας κοινοπραξίας που βάσει της αποκλειστικής άδειας που της παραχωρήθηκε στον Ιούλιο του 2013, θα διοργανώνει, διεξάγει και διαχειρίζεται τα κρατικά λαχεία και το ΞΥΣΤΟ στην Ελλάδα για μία δωδεκαετή περίοδο. Το Σεπτέμβριο του 2012, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) ανακοίνωσε την πρόθεσή του να θέσει το 33% των μετοχών του στην ΟΠΑΠ Α.Ε. σε δημόσιο διαγωνισμό και τον Οκτώβριο του 2013, η εταιρεία Emma Delta Hellenic Holding Ltd, εξαγόρασε επιτυχώς το ανωτέρο μετοχικό ποσοστό.

Σύμβαση Παραχώρησης

Στις 15 Δεκεμβρίου 2000, η ΟΠΑΠ Α.Ε. σύναψε 20-ετή σύμβαση παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με την οποία η ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να λειτουργεί, να οργανώνει και να διαχειρίζεται με κάθε πρόσφορο μέσο που διατίθεται από την τρέχουσα τεχνολογία, λαχεία και παιχνίδια αθλητικού στοιχήματος. Η σύμβαση επεκτάθηκε με την ολοκληρωμένη Προσθήκη το Νοέμβριο 2011 μέχρι τις 12 Οκτωβρίου 2030 εκτός από το σχετικό δικαίωμα για τη διαδικτυακή διαχείριση των Στοίχημα με τις παράλλαγές του, Monitor Games και GO LUCKY, για τα οποία η ΟΠΑΠ έχει διαδικτυακή αποκλειστικότητα έως τις 12.10.2020. Σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης παραχώρησης, η ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι κάτοχος αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης και διαχείρισης οποιουδήποτε νέου παιχνιδιού πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων στην Ελλάδα, καθώς και το δικαίωμα της πρώτης προτίμησης για το δικαίωμα εκμετάλλευσης για κάθε νέο παιχνίδι, που σε περίπτωση που η ελληνική νομοθεσία προβλέψει την αποκλειστική διεξαγωγή αυτού του παιχνιδιού βάσει κανονισμού της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων.

Άδεια χρήσης VLTs

Το Νοέμβριο του 2011, χορηγήθηκε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. άδεια για την εγκατάσταση και εκμετάλλευση 35.000 παιγνιομηχανημάτων εντός της ελληνικής επικράτειας. Σύμφωνα με τους όρους της άδειας, η ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει ήδη προκαταβάλει ποσό € 16.000 ανά VLT (ήτοι, € 560 εκ. σύνολο). Η ΟΠΑΠ Α.Ε. το 2011 κατέβαλε € 474 εκ. με τα υπολειπόμενα € 86 εκ. να έχουν καταβληθεί το Νοέμβριο του 2013. Από τα 35.000 VLTs, τα 16.500 θα εγκατασταθούν και θα λειτουργήσουν από το εταιρικό δίκτυο ενώ, για τα 18.500 θα διεξαχθεί διαγωνισμός διαχείρισης από λοιπούς αναδόχους.

Ελληνικά Λαχεία

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. μέσω της πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής της, ήταν επικεφαλής της κοινοπραξίας των εταιρειών ΟΠΑΠ Investment Ltd, Lottomatica Giochi e Partecipazioni S.r.l., Intralot Lotteries Limited και Scientific Games Global Gaming S.a r.l., η οποία ανακηρύχθηκε νικήτρια στο διαγωνισμό για την παραχώρηση 12ετούς αποκλειστικής άδειας λειτουργίας και διαχείρισης των Κρατικών Λαχείων και του ΞΥΣΤΟ στην ελληνική επικράτεια, η οποία περιλαμβάνει το Εθνικό Λαχείο, το Λαϊκό Λαχείο, το Ευρωπαϊκό Λαχείο, το Στιγμιαίο Λαχείο (ΞΥΣΤΟ), το Στεγαστικό Λαχείο και το Πρωτοχρονιάτικο Λαχείο. Η κοινοπραξία έχει καταβάλλει αμοιβή ύψους € 190 εκ., τα € 127,3 εκ. των οποίων έχουν δοθεί από την ΟΠΑΠ. Επιπροσθέτως η κοινοπραξία θα καταβάλλει 30% του μικτού εσόδου (GGR) της εταιρείας Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. στο κράτος (με εξαίρεση το Πρωτοχρονιάτικο Λαχείο). Σε κάθε περίπτωση το ποσό αυτό δεν θα πρέπει να είναι μικρότερο από € 30 εκ. για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας και € 50 εκ. για τα επόμενα έντεκα (11) χρόνια (σύνολο € 580 εκ. καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης). Η εταιρεία ΟΠΑΠ Investment Ltd κατέχει το 67% του καταβληθέντος μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας.

Δίκτυο διανομής

Ο Όμιλος προσφέρει τα παιχνίδια του μέσω ενός εκτεταμένου on-line δικτύου 4.681 και 188 σημείων πώλησης στην Ελλάδα και στην Κύπρο αντίστοιχα.

Επιτροπή Εποπτείας

Η Τριμελής Επιτροπή Εποπτείας η οποία καθορίζεται από το πρωτογενές δίκαιο και θα παρακολουθεί τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της ΟΠΑΠ για να εξασφαλίσει ότι η ΟΠΑΠ, οι πράκτορες και οι ανάδοχοι (οι σχετικοί με τα παιγνιομηχανήματα) θα συμμορφώνονται με την ισχύουσα νομοθεσία και θα τηρούν τις συμβατικές υποχρεώσεις της ΟΠΑΠ προς το Ελληνικό Δημόσιο. Η Επιτροπή Εποπτείας θα ελέγχει την ΟΠΑΠ ώστε να διασφαλίζεται: η συμμόρφωσή της με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης, της άδειας χρήσης VLTs και της νομοθεσίας τυχερών παιχνιδιών, η προστασία των καταναλωτών από τον εθισμό και της εγκληματικότητας που σχετίζεται με τα τυχερά παιχνίδια, η προστασία των ανηλίκων και άλλων ευάλωτων ομάδων, η αξιοπιστία των παιχνιδιών και η πληρωμή των κερδών στους νικητές, η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η πληρωμή των φόρων και των εισφορών που οφείλονται στο Ελληνικό Δημόσιο. Το Δ.Σ. της ΟΠΑΠ (ή τα λοιπά πρόσωπα με σχετική εξουσιοδότηση στη λήψη αποφάσεων εκ μέρους της) πρέπει να θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής Εποπτείας όλα τα σχετικά κείμενα προτάσεων, αποφάσεων ή άλλων εγγράφων πριν από κάθε λήψη απόφασης. Η ΟΠΑΠ υποχρεούται να απέχει από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης ή τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης για την οποία η Επιτροπή Εποπτείας έχει εκφράσει τις ενστάσεις της. Η Επιτροπή Εποπτείας θα ενημερώνει αμέσως την Ε.Ε.Ε.Π. εάν κρίνει ότι η ΟΠΑΠ

πρόκειται να παραβιάσει τις συμβατικές της υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο ή την ισχύουσα νομοθεσία . Η Ε.Ε.Ε.Π. θα αποφανθεί για κάθε διαφωνία μεταξύ της ΟΠΑΠ και της Επιτροπής Εποπτείας. Τέλος, σύμφωνα με το Ν. 4141/2013, τα μέλη της Επιτροπής Εποπτείας διορίζονται με τριετή θητεία και τα σημερινά μέλη θα παραμείνουν στη θέση τους για τρία έτη από τη δημοσίευση του αρχικού διορισμού τους από τον αρμόδιο Υπουργό (απόφαση 07274_Χ/2012 του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεων στις 31 Αυγούστου 2012) . Μετά από αυτό, θα πρέπει να διορίζονται με απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. και θα αποτελούνται από ένα τακτικό μέλος της Ε.Ε.Ε.Π. και δύο μέλη που θα επιλεγούν σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που προβλέπονται στον Κανονισμό Λειτουργίας και Ελέγχου Παιγνίων.

Δημοφιλέστερα παιχνίδια

ΚΙΝΟ

Το ΚΙΝΟ είναι ένα σταθερής απόδοσης αριθμολαχείο που εισήχθη στην αγορά το 2003 και είναι ένα από τα πιο δημοφιλή παιχνίδια της ΟΠΑΠ Α.Ε. με έσοδα € 1.896,2 εκ. για το 2013, αντιπροσωπεύοντας το 54,1% των συνολικών εσόδων. Το παιχνίδι βασίζεται σε κληρώσεις που πραγματοποιούνται κάθε πέντε (5) λεπτά εντός του ωραρίου του παιχνιδιού (09.00-22.00). Το ΚΙΝΟ διατίθεται σε όλα τα πρακτορεία, επιλέγοντας από ένα (1) έως δώδεκα (12) αριθμούς σε σύνολο ογδόντα (80) αριθμών. Η ελάχιστη τιμή για μία κλήρωση ΚΙΝΟ είναι € 0,50 και το μεγαλύτερο χρηματικό ποσό που μπορεί να διανεμηθεί στη μεγάλη κατηγορία είναι € 1 εκ. Το ΚΙΝΟ έχει payout στόχο 70%.

ΣΤΟΙΧΗΜΑ

Το ΣΤΟΙΧΗΜΑ εισήχθη το 2000 και περιλαμβάνει στοιχηματισμό σε διάφορα αθλητικά γεγονότα με κυρίαρχο το ποδόσφαιρο. Είναι το δεύτερο πιο δημοφιλές παιχνίδι της ΟΠΑΠ, με έσοδα για το 2013 € 1.240 εκ. το οποίο αντιπροσωπεύει το 35,4% των συνολικών εσόδων της ΟΠΑΠ. Καθώς το ΣΤΟΙΧΗΜΑ είναι σταθερής απόδοσης αθλητικό στοιχηματικό παιχνίδι, η ΟΠΑΠ βασίζεται στην διεξαγωγή αθλητικών γεγονότων τα οποία περιλαμβάνονται σε κουπόνι. Η ΟΠΑΠ έχει αναλάβει τη διαχείριση κινδύνου για το ΣΤΟΙΧΗΜΑ από το 2007.

Ελληνικός Τομέας Παιχνιδιών

Παρόλη την πενταετούς διάρκειας οικονομική ύφεση, στον τομέα παιχνιδιών, η Ελλάδα παραμένει μία από τις μεγαλύτερες αγορές τυχερών παιχνιδιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το 2013, τα ακαθάριστα έσοδα τυχερών παιχνιδιών («GGR», έσοδα μείον τα κέρδη νικητών) εκτιμήθηκε σε € 1.700.000.000, ποσό το οποίο καθιστά την Ελλάδα ένατη μεγαλύτερη αγορά τυχερών παιχνιδιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τα στοιχεία της H2 για την Ελλάδα το 2013, αναθεωρημένα με βάση τα πραγματικά στοιχεία της ΟΠΑΠ Α.Ε., η ΟΠΑΠ κατέχει μερίδιο καθαρού εσόδου 68,9%, κυρίως λόγω της

επιτυχίας των παιχνιδιών ΚΙΝΟ και ΣΤΟΙΧΗΜΑ. Επιπλέον, το 6% του μεριδίου καθαρού εσόδου αποτελείται από τα κρατικά λαχεία που το Δεκέμβριο του 2012 παραχωρήθηκαν με 12η διάρκεια σε μια κοινοπραξία εταίρων, με επικεφαλής τον Όμιλο ΟΠΑΠ.

GGR 2013 (€ εκ.)

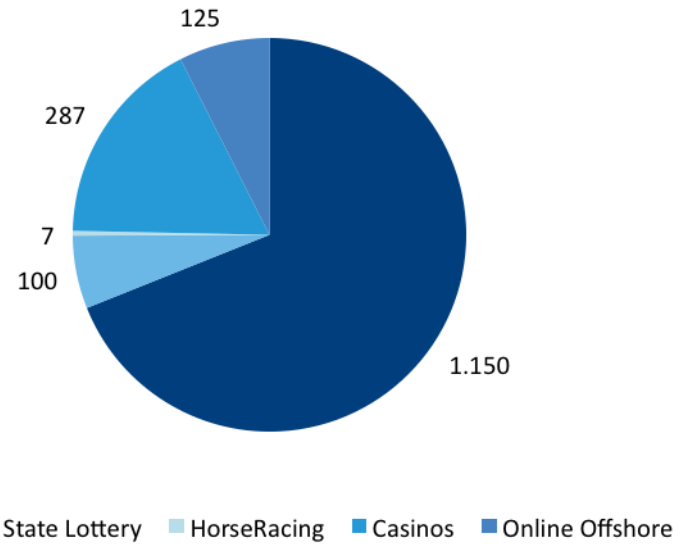

Source: H2 adjusted for OPAP actual figures

Σε σχέση με το ΑΕΠ, η ελληνική αγορά τυχερών παιχνιδιών εκτιμάται ότι θα είναι η έβδομη μεγαλύτερη στην Ευρώπη, με 0,92% του ΑΕΠ το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013.

GGR as a % of GDP

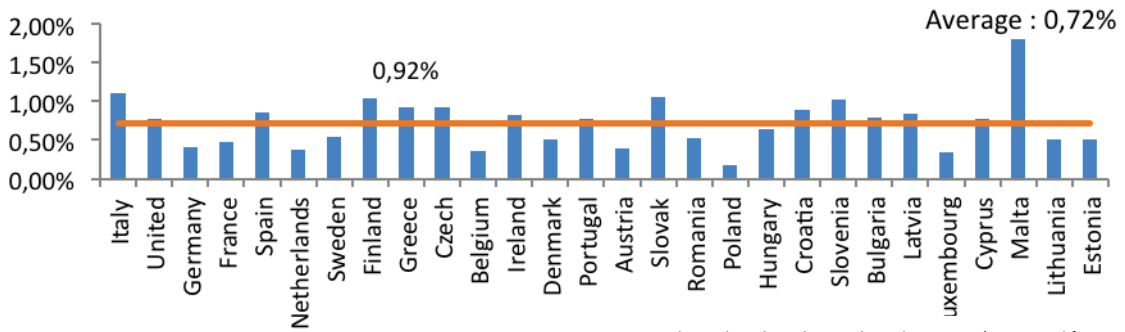

Source: H2, Greek numbers have been adusted gor OPAP's reported figures

Η ανά ενήλικο κατανάλωση είναι ελαφρώς χαμηλότερη έναντι του μέσου όρου των χωρών Ε.Ε. με € 177 ετησίως, σύμφωνα με το Η2, αναθεωρημένο για το 2013 με τα στοιχεία της ΟΠΑΠ.

GGR per Adult 2013 (€)

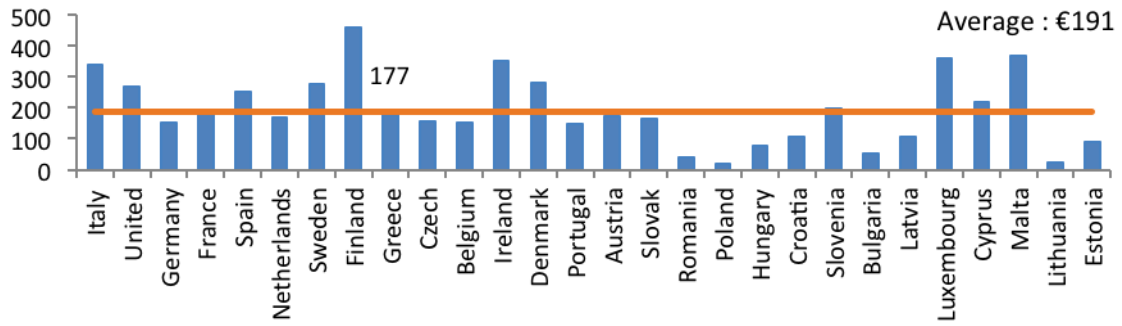

Source: H2, Greek numbers have been adusted for OPAP's reported figures

6. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern).

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την κρίση της Διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 6.2.

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, είναι ίδιες με αυτές που ακολουθήθηκαν κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 και περιγράφονται σε αυτές.

Όπου ήταν αναγκαίο, τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναταξινομηθεί για να συμφωνούν με τυχόν αλλαγές στην παρουσίαση των στοιχείων της παρούσας χρήσης.

Διαφορές που τυχόν παρουσιάζονται μεταξύ των κονδυλίων στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων κονδυλίων στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

6.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή

μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και διερμηνείες υποχρεωτικές για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»

Αυτή η τροποποίηση απαιτεί από τις οικονομικές οντότητες να διαχωρίσουν τα στοιχεία που παρουσιάζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα σε δύο ομάδες, με βάση το αν αυτά στο μέλλον είναι πιθανό να μεταφερθούν στα αποτελέσματα χρήσεως ή όχι.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε Εργαζομένους»

Αυτή η τροποποίηση επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην αναγνώριση και επιμέτρηση του κόστους των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και των παροχών εξόδου από την υπηρεσία (κατάργηση της μεθόδου του περιθωρίου), καθώς και στις γνωστοποιήσεις όλων των παροχών σε εργαζομένους. Οι βασικές αλλαγές αφορούν κυρίως στην αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, στην αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας / περικοπών, στην επιμέτρηση του εξόδου συντάξεων, στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις, στο χειρισμό των εξόδων και των φόρων που σχετίζονται με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, καθώς και στη διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων παροχών.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην αναμόρφωση της συγκριτικής χρηματοοικονομικής αναφοράς λόγω της εφαρμογής του ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε Εργαζομένους». Για την επίδραση της αναμόρφωσης αυτής βλέπε σημείωση 6.3.

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) «Φόροι εισοδήματος»

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 12 παρέχει μια πρακτική μέθοδο για την επιμέτρηση των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων και αναβαλλόμενων φορολογικών περιουσιακών στοιχείων όταν επενδυτικά ακίνητα επιμετρώνται με τη μέθοδο εύλογης αξίας σύμφωνα με το ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα».

ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας»

Το ΔΠΧΑ 13 παρέχει νέες οδηγίες σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις. Οι απαιτήσεις του προτύπου δεν διευρύνουν τη χρήση των εύλογων αξιών αλλά παρέχουν διευκρινίσεις για την εφαρμογή τους σε περίπτωση που η χρήση τους επιβάλλεται υποχρεωτικά από άλλα πρότυπα. Το ΔΠΧΑ 13 παρέχει ακριβή ορισμό της εύλογης αξίας, καθώς και οδηγίες αναφορικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις, ανεξάρτητα από το πρότυπο με βάση το οποίο γίνεται χρήση των εύλογων αξιών. Επιπλέον, οι

απαραίτητες γνωστοποιήσεις έχουν διευρυνθεί και καλύπτουν όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία και όχι μόνο τα χρηματοοικονομικά.

ΔΠΧΑ 7 (Τροποποίηση) «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»

Το ΣΔΛΠ δημοσίευσε αυτή την τροποποίηση προκειμένου να συμπεριλάβει επιπλέον πληροφόρηση η οποία θα βοηθήσει τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων μίας οικονομικής οντότητας να αξιολογήσουν την επίδραση ή την πιθανή επίδραση που θα έχουν οι συμφωνίες για διακανονισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος για συμψηφισμό που σχετίζεται με αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, στην οικονομική θέση της οικονομικής οντότητας.

Τροποποιήσεις σε πρότυπα που αποτελούν ένα τμήμα του προγράμματος ετήσιων βελτιώσεων για το 2011 του ΣΔΛΠ (Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων)

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υπεισέρχονται στα ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ που δημοσιεύτηκε τον Μάιο 2012.

ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων»

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις για τη συγκριτική πληροφόρηση όταν μια οικονομική οντότητα συντάσσει έναν επιπλέον ισολογισμό είτε (α) όπως απαιτείται από το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη» είτε (β) εθελοντικά.

ΔΛΠ 16 «Ενσώματα πάγια»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως τα ανταλλακτικά και ο λοιπός εξοπλισμός συντήρησης ταξινομούνται ως ενσώματα πάγια και όχι ως αποθέματα όταν πληρούν τον ορισμό των ενσώματων παγίων, δηλαδή όταν χρησιμοποιούνται για περισσότερες από μία περίοδο.

ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως ο φόρος εισοδήματος που σχετίζεται με τη διανομή αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα και ο φόρος εισοδήματος που σχετίζεται με τα έξοδα συναλλαγών απευθείας στην καθαρή θέση αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση, σύμφωνα με το ΔΛΠ 12.

ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά»

Η τροποποίηση διευκρινίζει τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις για τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των τομέων στην ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί τομείς».

Με βάση την υπάρχουσα δομή του Ομίλου και τις λογιστικές πολιτικές που ακολουθούνται, εκτός από την επίδραση της εφαρμογής της Τροποποίησης του ΔΛΠ 19 «Παροχές σε Εργαζομένους» η οποία περιγράφεται παραπάνω, δεν υπήρξε σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική αναφορά του Ομίλου και της Εταιρίας, από την εφαρμογή των ανωτέρω προτύπων και διερμηνειών.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικές για περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από 1 Ιανουαρίου 2014

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2015)

Το ΔΠΧΑ 9 αποτελεί την πρώτη φάση στο έργο του ΣΔΛΠ (Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων) για την αντικατάσταση του ΔΛΠ 39 και αναφέρεται στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Το ΣΔΛΠ στις επόμενες φάσεις του έργου θα επεκτείνει το ΔΠΧΑ 9 έτσι ώστε να προστεθούν νέες απαιτήσεις για την απομείωση της αξίας. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 δεν μπορεί να εφαρμοστεί νωρίτερα από τον Όμιλο διότι δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μόνο όταν υιοθετηθεί, ο Όμιλος θα αποφασίσει εάν θα εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 νωρίτερα από την 1 Ιανουαρίου 2015.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Λογιστική αντιστάθμισης και τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9, ΔΠΧΑ 7 και ΔΛΠ 39» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2015)

Το ΣΔΛΠ (Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων) εξέδωσε το ΔΠΧΑ 9 Λογιστική Αντιστάθμισης, την τρίτη φάση στο έργο αντικατάστασης του ΔΛΠ 39, το οποίο καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η δεύτερη τροποποίηση απαιτεί να αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα οι αλλαγές στην εύλογη αξία μίας υποχρέωσης της οντότητας η οποία οφείλεται σε αλλαγές του πιστωτικού κινδύνου της ίδιας της οντότητας και η τρίτη τροποποίηση αφαιρεί την υποχρεωτική ημερομηνία εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 7 (Τροποποίηση) «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2015)

Η τροποποίηση απαιτεί επιπλέον γνωστοποιήσεις κατά την μετάβαση από το ΔΛΠ 39 στο ΔΠΧΑ 9. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 32 (Τροποποίηση) «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014)

Αυτή η τροποποίηση στις οδηγίες εφαρμογής του ΔΛΠ 32 παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με κάποιες απαιτήσεις για τον συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ομάδα προτύπων σχετικά με ενοποίηση και από κοινού συμφωνίες (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014)

Το ΣΔΛΠ δημοσίευσε πέντε νέα πρότυπα σχετικά με ενοποίηση και τις από κοινού συμφωνίες: ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11, ΔΠΧΑ 12, ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση), ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση). Αυτά τα πρότυπα εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Επιτρέπεται η πρόωρη εφαρμογή τους μόνο εάν ταυτόχρονα εφαρμοστούν και τα πέντε αυτά πρότυπα. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης των νέων προτύπων στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις. Οι κυριότεροι όροι των προτύπων είναι οι εξής:

ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις»

Το ΔΠΧΑ 10 αντικαθιστά στο σύνολό τους τις οδηγίες αναφορικά με τον έλεγχο και την ενοποίηση, που παρέχονται στο ΔΛΠ 27 και στο SIC 12. Το νέο πρότυπο αλλάζει τον ορισμό του ελέγχου ως καθοριστικού παράγοντα προκειμένου να αποφασιστεί εάν μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να ενοποιείται. Το πρότυπο παρέχει εκτεταμένες διευκρινίσεις που υπαγορεύουν τους διαφορετικούς τρόπους κατά τους οποίους μία οικονομική οντότητα (επενδυτής) μπορεί να ελέγχει μία άλλη οικονομική οντότητα (επένδυση). Ο αναθεωρημένος ορισμός του ελέγχου εστιάζει στην ανάγκη να υπάρχει ταυτόχρονα το δικαίωμα (η δυνατότητα να κατευθύνονται οι δραστηριότητες που επηρεάζουν σημαντικά τις αποδόσεις) και οι μεταβλητές αποδόσεις (θετικές, αρνητικές ή και τα δύο) προκειμένου να υπάρχει έλεγχος. Τα νέο πρότυπο παρέχει επίσης διευκρινίσεις αναφορικά με συμμετοχικά δικαιώματα και δικαιώματα άσκησης βέτο (protective rights), καθώς επίσης και αναφορικά με σχέσεις πρακτόρευσης / πρακτορευομένου.

ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού Συμφωνίες»

Το ΔΠΧΑ 11 παρέχει μια πιο ρεαλιστική αντιμετώπιση των από κοινού συμφωνιών εστιάζοντας στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, παρά στη νομική τους μορφή. Οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες και κοινοπραξίες. Η μέθοδος της αναλογικής ενοποίησης δεν είναι πλέον επιτρεπτή. Οι συμμετέχοντες σε κοινοπραξίες εφαρμόζουν υποχρεωτικά την ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οικονομικές οντότητες που συμμετέχουν σε από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες εφαρμόζουν παρόμοιο λογιστικό χειρισμό με αυτόν που εφαρμόζουν επί του παρόντος οι συμμετέχοντες σε από κοινού ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία ή σε

από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες. Το πρότυπο παρέχει επίσης διευκρινίσεις σχετικά με τους συμμετέχοντες σε από κοινού συμφωνίες, χωρίς να υπάρχει από κοινού έλεγχος.

ΔΠΧΑ 12 «Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες»

Το ΔΠΧΑ 12 αναφέρεται στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις μιας οικονομικής οντότητας, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών κρίσεων και υποθέσεων, οι οποίες επιτρέπουν στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τη φύση, τους κινδύνους και τις οικονομικές επιπτώσεις που σχετίζονται με τη συμμετοχή της οικονομικής οντότητας σε θυγατρικές, συγγενείς, από κοινού συμφωνίες και μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες (structured entities). Μία οικονομική οντότητα έχει τη δυνατότητα να προβεί σε κάποιες ή όλες από τις παραπάνω γνωστοποιήσεις χωρίς να είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 12 στο σύνολό του, ή το ΔΠΧΑ 10 ή 11 ή τα τροποποιημένα ΔΛΠ 27 ή 28.

ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις»

Το Πρότυπο αυτό δημοσιεύθηκε ταυτόχρονα με το ΔΠΧΑ 10 και σε συνδυασμό, τα δύο πρότυπα αντικαθιστούν το ΔΛΠ 27 *«Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις»*. Το τροποποιημένο ΔΛΠ 27 ορίζει το λογιστικό χειρισμό και τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις αναφορικά με τις συμμετοχές σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς όταν μία οικονομική οντότητα ετοιμάζει ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Παράλληλα, το Συμβούλιο μετέφερε στο ΔΛΠ 27 όρους του ΔΛΠ 28 *«Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις»* και του ΔΛΠ 31 *«Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες»* που αφορούν τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες»

Το ΔΛΠ 28 *«Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες»* αντικαθιστά το ΔΛΠ 28 «*Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις*». Ο σκοπός αυτού του Προτύπου είναι να ορίσει τον λογιστικό χειρισμό αναφορικά με τις επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και να παραθέσει τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης κατά τη λογιστική των επενδύσεων σε συγγενείς και κοινοπραξίες, όπως προκύπτει από τη δημοσίευση του ΔΠΧΑ 11.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11 και ΔΠΧΑ 12 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, από κοινού συμφωνίες και γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες: Οδηγίες μετάβασης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014)

Η τροποποίηση στις οδηγίες μετάβασης των ΔΠΧΑ 10, 11 και 12 παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με τις οδηγίες μετάβασης στο ΔΠΧΑ 10 και περιορίζει τις απαιτήσεις για παροχή συγκριτικής πληροφόρησης στις γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 12 μόνο για την περίοδο που προηγείται άμεσα της πρώτης ετήσιας

περιόδου κατά την οποία εφαρμόζεται το ΔΠΧΑ 12. Συγκριτική πληροφόρηση για γνωστοποιήσεις σχετικά με συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες (structured entities) δεν απαιτείται.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Εταιρείες Επενδύσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014)

Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 10 ορίζει μία εταιρεία επενδύσεων και παρέχει μία εξαίρεση από την ενοποίηση. Πολλά επενδυτικά κεφάλαια και παρόμοιες εταιρείες που πληρούν τον ορισμό των εταιρειών επενδύσεων εξαιρούνται από την ενοποίηση των περισσότερων θυγατρικών τους, οι οποίες λογιστικοποιούνται ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, παρόλο που ασκείται έλεγχος. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 12 εισάγουν τις γνωστοποιήσεις που χρειάζεται να παρέχει μια εταιρεία επενδύσεων.

ΔΛΠ 36 (Τροποποίηση) «Γνωστοποιήσεις ανακτήσιμης αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014)

Αυτή η τροποποίηση απαιτεί: α) την γνωστοποίηση της ανακτήσιμης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) όταν έχει αναγνωριστεί ή αναστραφεί μια ζημιά απομείωσης και β) λεπτομερείς γνωστοποιήσεις σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης όταν έχει αναγνωριστεί ή αναστραφεί μια ζημιά απομείωσης. Επίσης, αφαιρεί την απαίτηση να γνωστοποιηθεί η ανακτήσιμη αξία όταν μία ΜΔΤΡ περιέχει υπεραξία ή άυλα περιουσιακά στοιχεία με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή και δεν υπάρχει απομείωση. Η τροποποίηση δεν έχει ακόμα υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 21 «Εισφορές» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014)

Αυτή η διερμηνεία ορίζει τον λογιστικό χειρισμό μιας υποχρέωσης πληρωμής εισφοράς που έχει επιβληθεί από τη κυβέρνηση και δεν είναι φόρος εισοδήματος. Η διερμηνεία διευκρινίζει πως το δεσμευτικό γεγονός βάση του οποίου θα έπρεπε να σχηματιστεί η υποχρέωση καταβολής εισφοράς (ένα από τα κριτήρια για την αναγνώριση υποχρέωσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 37) είναι η ενέργεια όπως περιγράφεται στη σχετική νομοθεσία η οποία προκαλεί την πληρωμή της εισφοράς. Η διερμηνεία μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αναγνώριση της υποχρέωσης αργότερα από ότι ισχύει σήμερα, ειδικότερα σε σχέση με εισφορές οι οποίες επιβάλλονται ως αποτέλεσμα συνθηκών που ισχύουν σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία. Η διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 39 (Τροποποίηση) «Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014)

Αυτή η τροποποίηση επιτρέπει τη συνέχιση της λογιστικής αντιστάθμισης όταν ένα παράγωγο, το οποίο έχει οριστεί ως μέσο αντιστάθμισης, ανανεώνεται νομικά (novated) προκειμένου να εκκαθαριστεί από έναν κεντρικό αντισυμβαλλόμενο ως αποτέλεσμα νόμων ή κανονισμών, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες συνθήκες.

ΔΛΠ 19 Αναθεωρημένο (Τροποποίηση) «Παροχές σε Εργαζομένους» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2014)

Η περιορισμένου σκοπού τροποποίηση εφαρμόζεται σε εισφορές των εργαζομένων ή τρίτων μερών στα προγράμματα καθορισμένων παροχών και απλοποιούν την λογιστικοποίηση των εισφορών όταν είναι ανεξάρτητες του αριθμού των ετών που παρέχεται η εργασία, για παράδειγμα, εισφορές εργαζομένων που υπολογίζονται βάση ενός σταθερού ποσοστού του μισθού. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2012 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2014)

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υπεισέρχονται σε εφτά ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του κύκλου 2010-12 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση διευκρινίζει τον ορισμό της 'προϋπόθεσης κατοχύρωσης' και ορίζει διακριτά τον 'όρο απόδοσης' και τον 'όρο υπηρεσίας'.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως η υποχρέωση για ενδεχόμενο τίμημα το οποίο πληροί τον ορισμό του χρηματοοικονομικού στοιχείου ταξινομείται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ως στοιχείο της καθαρής θέσης βάση των ορισμών του ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση». Επίσης διευκρινίζει πως κάθε ενδεχόμενο τίμημα, χρηματοοικονομικό και μη χρηματοοικονομικό, που δεν είναι στοιχείο της καθαρής θέσης επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί τομείς»

Η τροποποίηση απαιτεί τη γνωστοποίηση των εκτιμήσεων της διοίκησης όσον αφορά την συνάθροιση των λειτουργικών τομέων.

ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι το πρότυπο δεν αποκλείει τη δυνατότητα της επιμέτρησης βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων στα ποσά των τιμολογίων σε περιπτώσεις όπου η επίπτωση της προεξόφλησης είναι ασήμαντη.

ΔΛΠ 16 «Ενσώματα πάγια» και ΔΛΠ 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία»

Και τα δύο πρότυπα τροποποιήθηκαν προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται η προ αποσβέσεων λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις όταν μια οικονομική οντότητα ακολουθεί τη μέθοδο της αναπροσαρμογής.

ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών»

Το πρότυπο τροποποιήθηκε προκειμένου να συμπεριλάβει ως συνδεδεμένο μέρος μία εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες βασικού διοικητικού στελέχους στην οικονομική οντότητα ή στην μητρική εταιρεία της οικονομικής οντότητας.

Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2013 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2014)

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υπεισέρχονται σε τέσσερα ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του κύκλου 2011-13 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως το ΔΠΧΑ 3 δεν έχει εφαρμογή στην λογιστικοποίηση του σχηματισμού οποιαδήποτε από κοινού δραστηριότητας βάση του ΔΠΧΑ 11 στις οικονομικές καταστάσεις της ίδιας της από κοινού δραστηριότητας.

ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως η εξαίρεση που παρέχει το ΔΠΧΑ 13 για ένα χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων ('portfolio exception') έχει εφαρμογή σε όλα τα συμβόλαια (συμπεριλαμβανομένων των μη χρηματοοικονομικών συμβολαίων) εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΛΠ 39 / ΔΠΧΑ 9.

ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα»

Το πρότυπο τροποποιήθηκε προκειμένου να διευκρινιστεί πως το ΔΛΠ 40 και το ΔΠΧΑ 3 δεν είναι αμοιβαίως αποκλειόμενα.

ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα που υιοθετεί για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ δύναται να ακολουθήσει είτε την προγενέστερη είτε τη νέα εκδοχή ενός αναθεωρημένου προτύπου όταν επιτρέπεται η πρόωρη υιοθέτησή του.

Με βάση την υπάρχουσα δομή του Ομίλου και τις λογιστικές πολιτικές που ακολουθούνται, η Διοίκηση δεν αναμένει σημαντικές επιδράσεις (εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά) στις Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας από την εφαρμογή των ανωτέρω προτύπων και διερμηνειών, όταν αυτά καταστούν εφαρμόσιμα.

6.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η προετοιμασία της χρηματοοικονομικής αναφοράς σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί από τη Διοίκηση τη διενέργεια κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, όπως επίσης και τις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής αναφοράς καθώς και τα παρουσιαζόμενα ποσά εσόδων και δαπανών κατά τη διάρκεια της παρουσιαζόμενης περιόδου. Τα πραγματικά συνολικά έσοδα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις συνεχώς αποτιμώνται και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και άλλες παραμέτρους, συμπεριλαμβανομένων και των εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται εύλογα σύμφωνα με τις περιστάσεις.

6.2.1. Κρίσεις

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών της Εταιρείας, κρίσεις, πέραν αυτών που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις, διενεργούνται από τη Διοίκηση και οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά που αναγνωρίζονται στη χρηματοοικονομική αναφορά. Οι σημαντικότερες κρίσεις σχετίζονται με:

- **την ανακτησιμότητα των εισπρακτέων λογαριασμών**

Η Διοίκηση εξετάζει κατ' έτος την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς, σε συνδυασμό και με εξωτερική πληροφόρηση, (βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών, νομικοί κλπ.) προκειμένου να αποφασίσει για την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς.

- **κατηγοριοποίηση των επενδύσεων**

Η Διοίκηση αποφασίζει κατά την απόκτηση μιας επένδυσης, εάν αυτή θα κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενη ως τη λήξη, κατεχόμενη για εμπορικούς σκοπούς, αποτιμώμενη στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή διαθέσιμη προς πώληση. Για τις επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενες ως τη λήξη, η Διοίκηση εξετάζει εάν πληρούνται τα κριτήρια του ΔΛΠ 39 και συγκεκριμένα το κατά πόσο ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την ικανότητα να τις κρατήσει έως τη λήξη

τους. Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις επενδύσεις ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς εάν αυτές έχουν αποκτηθεί κυρίως για τη δημιουργία βραχυπρόθεσμου κέρδους. Η κατηγοριοποίηση των επενδύσεων ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο η Διοίκηση παρακολουθεί την απόδοση αυτών των επενδύσεων. Όταν δεν κατηγοριοποιούνται ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς αλλά υπάρχουν διαθέσιμες και αξιόπιστες εύλογες αξίες και οι μεταβολές στις εύλογες αξίες περιλαμβάνονται στο κέρδος ή στη ζημιά στους λογαριασμούς της Διοίκησης, κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εσόδων. Όλες οι άλλες επενδύσεις κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση.

6.2.2. Εκτιμήσεις και παραδοχές

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις σχετικές γνωστοποιήσεις θα πρέπει να εκτιμηθούν, απαιτώντας από τη Διοίκηση να χρησιμοποιήσει παραδοχές αναφορικά με τις αξίες ή τις συνθήκες οι οποίες δεν μπορούν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά τη στιγμή προετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων. Μία «κρίσιμη λογιστική εκτίμηση» είναι εκείνη που συνδυάζει σημαντικότητα στην απεικόνιση των οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης και των αποτελεσμάτων της και απαιτεί από τη Διοίκηση της Εταιρείας πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή σύνθετες κρίσεις, ενώ συχνά υπάρχει ανάγκη εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση γεγονότων τα οποία θεωρούνται ως ενδογενώς αβέβαια. Η Εταιρεία αποτιμά τέτοιες κρίσεις σε μία συνεχή βάση, στηριζόμενη σε ιστορικά στοιχεία και εμπειρία, σε συμβουλές ειδικών, σε τάσεις και μεθόδους οι οποίες θεωρούνται εύλογες σε σχέση με τις περιστάσεις, καθώς και σε προβλέψεις αναφορικά με το πώς αυτές ενδέχεται να μεταβληθούν στο μέλλον. Επίσης, στη σημείωση υπ' αριθ. 7. «Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών», γίνεται αναφορά στις λογιστικές αρχές που έχουν επιλεχθεί από τις προτεινόμενες αποδεκτές εναλλακτικές.

Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας

Ο Όμιλος διενεργεί σε ετήσια βάση έλεγχο για τυχόν απομείωση της υπεραξίας και ενδιάμεσα, όταν τα γεγονότα ή οι συνθήκες καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης (π.χ. μία σημαντική δυσμενής αλλαγή στο εταιρικό κλίμα ή μία απόφαση για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας). Ο καθορισμός της ύπαρξης απομείωσης απαιτεί την αποτίμηση της αντίστοιχης μονάδας η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των μελλοντικών ταμειακών ροών. Όταν αυτό κρίνεται διαθέσιμο και απαραίτητο, χρησιμοποιούνται σχετικοί συντελεστές πολλαπλασιασμού της αγοράς, προκειμένου να επιβεβαιωθούν τα αποτελέσματα από τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Εφαρμόζοντας αυτή τη μεθοδολογία, η Εταιρεία βασίζεται σε μία σειρά από παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα πραγματικά λειτουργικά αποτελέσματα, τα μελλοντικά εταιρικά σχέδια, οι οικονομικές προεκτάσεις και τα δεδομένα της αγοράς. Στην περίπτωση που από αυτή την ανάλυση

προκύπτει απομείωση της υπεραξίας, τότε η μέτρηση της απομείωσης απαιτεί εκτίμηση της εύλογης αξίας για κάθε αναγνωριζόμενο ενσώματο ή άυλο περιουσιακό στοιχείο. Σε αυτήν την περίπτωση, χρησιμοποιείται η προσέγγιση των μελλοντικών ταμειακών ροών, η οποία αναφέρεται ανωτέρω από ανεξάρτητους εκτιμητές, όπου κρίνεται κατάλληλο.

Διενεργείται έλεγχος για άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές και υποκείμενα σε απόσβεση, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία με το άθροισμα των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο. Ελέγχονται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστες ωφέλιμες ζωές ετησίως χρησιμοποιώντας μία μέθοδο εύλογης αξίας όπως τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Ο Όμιλος ετησίως διενεργεί έλεγχο για απομείωση της υπεραξίας, σύμφωνα με την λογιστική πολιτική, όπως αυτή αναφέρεται στη σημείωση 7.8. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχουν καθοριστεί βασιζόμενα σε υπολογισμούς της αξίας σε χρήση (on value-in-use calculations). Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

Φόροι εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος από διάφορες φορολογικές αρχές. Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου βασιζόμενη σε εκτιμήσεις για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα οφείλονται. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους των υποθέσεων αυτών, διαφέρει από το ποσό το οποίο είχε αρχικά αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις, οι διαφορές επιδρούν στο φόρο εισοδήματος και στις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου κατά την οποία τα ποσά αυτά οριστικοποιούνται.

Προβλέψεις

Η Εταιρεία σχηματίζει προβλέψεις για απαιτήσεις ίσες με το ποσό των απαιτήσεων από πράκτορες που η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ως επισφαλείς. Για να καθορίσει τις απαραίτητες προβλέψεις κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, λαμβάνει υπόψη και τις υποχρεώσεις της Εταιρείας προς τους πράκτορες (ήτοι: εγγυήσεις παραιτηθέντων πρακτόρων που έχουν καταβληθεί, σύμφωνα με τους κανονισμούς που διέπουν τη σχέση της Εταιρείας με αυτούς, τόκοι εγγυήσεων και λοιπές υποχρεώσεις). Οι υποχρεώσεις αυτές χρησιμοποιούνται για να αντισταθμίσουν επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι οι προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από απαιτήσεις κατά πρακτόρων είναι επαρκείς λόγω των ελέγχων των πιστωτικών κινδύνων, το μεγάλο όγκο και τη διαφορετικότητα των απαιτήσεων και τον έλεγχο πιστώσεων σε πραγματικό χρόνο των πρακτόρων της Εταιρείας μέσω του δικτύου on-line.

Επίσης, η Διοίκηση διενεργεί προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις κατά της Εταιρείας, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της, όταν πιθανολογείται αρνητική έκβαση για την Εταιρεία. Για τις περιπτώσεις οι οποίες σύμφωνα με τη Νομική Υπηρεσία, κατατάσσονται ως δυσμενείς με ποσοστό εκτίμησης για αρνητική έκβαση άνω του 50%, πραγματοποιείται πρόβλεψη στο σύνολο του αιτούμενου ή του πιθανολογούμενου ποσού καταβολής. Σε διαφορετική περίπτωση κατατάσσονται ως ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Ο Όμιλος είναι δυνατό να εμπλακεί σε δικαστικές διαμάχες και αξιώσεις κατά τη συνήθη πορεία της λειτουργίας του. Η Διοίκηση έχει την άποψη ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί επιτευχθούν δε θα επηρεάσουν σημαντικά τη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου δεδομένου ότι για την εκτίμηση και προσδιορισμό ενδεχόμενων απαιτήσεων και κυρίως υποχρεώσεων πραγματοποιείται στενή συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Εταιρείας ή και λοιπούς έγκριτους Νομικούς Συμβούλους όπου απαιτείται. Ωστόσο, ο προσδιορισμός ενδεχόμενων υποχρεώσεων συνδεδεμένων με δικαστικές διαμάχες και αξιώσεις είναι μία σύνθετη διαδικασία, που απαιτεί κρίσεις αναφορικά με το αποτέλεσμα και την εφαρμογή νόμων και ρυθμίσεων. Αλλαγή στις κρίσεις ή στην εφαρμογή μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση ή τη μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον.

Συνενώσεις Επιχειρήσεων

Κατά την αρχική αναγνώριση τα στοιχεία του ενεργητικού καθώς και οι υποχρεώσεις της αποκτώμενης επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους. Κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, ωστόσο τα πραγματικά συνολικά έσοδα ενδέχεται να διαφέρουν. Οποιαδήποτε αλλαγή στην επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση θα επηρεάσει την επιμέτρηση της υπεραξίας.

Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων

Η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31 Δεκεμβρίου 2013 η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η Διοίκηση χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων όπου δεν είναι διαθέσιμες τιμές από ενεργό αγορά. Λεπτομέρειες των παραδοχών οι οποίες χρησιμοποιούνται αναλύονται στις σημειώσεις οι οποίες αφορούν σε χρηματοοικονομικά μέσα. Για την εφαρμογή των τεχνικών αποτίμησης, η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις και παραδοχές οι οποίες είναι

όσο το δυνατό πιο πιθανά, συνεπείς με τις υπάρχουσες πληροφορίες όπου οι συμμετέχοντες θα χρησιμοποιούσαν ώστε να αποτιμήσουν ένα χρηματοοικονομικό μέσο. Όπου οι πληροφορίες αυτές δεν υπάρχουν, η Διοίκηση χρησιμοποιεί τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις για τις παραδοχές οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν. Οι εκτιμήσεις αυτές είναι πιθανό να διαφέρουν από τις πραγματικές τιμές κατά την ημερομηνία κλεισίματος των οικονομικών καταστάσεων.

6.3. Αναμόρφωση συγκριτικής Οικονομικής Πληροφόρησης

Κατά την χρήση 2013, υιοθετήθηκαν οι αλλαγές όπως αυτές ορίζονται από το ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζόμενους». Οι βασικές αλλαγές αφορούν κυρίως στην αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, στην αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας / περικοπών, στην επιμέτρηση του εξόδου συντάξεων, στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις, στο χειρισμό των εξόδων και των φόρων που σχετίζονται με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, καθώς και στη διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων παροχών. Οι αλλαγές για λόγους συγκρισιμότητας και σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζόμενους» ισχύουν αναδρομικά και έχουν διατυπωθεί στις οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα όσα ορίζει το Δ.Λ.Π. 8 – «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη», με συνέπεια την αναμόρφωση των οικονομικών στοιχείων προγενέστερων ετών.

Ως συνέπεια της αλλαγής αυτής οι ακόλουθες προσαρμογές έγιναν στις Οικονομικές Καταστάσεις:

ΟΜΙΛΟΣ			
	31.12.2012		
(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΑ	ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ	ΔΙΑΦΟΡΕΣ
Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού	2.770	2.813	(43)
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	**1.214.174**	**1.214.217**	**(43)**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**1.730.779**	**1.730.822**	**(43)**
Προγράμματα παροχών προσωπικού	23.333	19.781	3.552
Αναβαλλόμενοι φόροι παθητικού	4.438	5.180	(742)
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**264.440**	**261.630**	**2.810**
Κέρδη εις νέον	1.022.702	1.025.555	(2.853)
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	**1.162.466**	**1.165.319**	**(2.853)**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	**1.730.779**	**1.730.822**	**(43)**

ΟΜΙΛΟΣ			
	31.12.2011		
(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΑ	ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ	ΔΙΑΦΟΡΕΣ
Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού	4.218	3.026	1.192
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	**1.220.513**	**1.219.321**	**1.192**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**1.505.382**	**1.504.190**	**1.192**

Προγράμματα παροχών προσωπικού	26.671	20.711	5.960
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**431.098**	**425.138**	**5.960**
Κέρδη εις νέον	745.043	749.811	(4.768)
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	**884.744**	**889.512**	**(4.768)**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	**1.505.382**	**1.504.190**	**1.192**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31.12.2012		
(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	**ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΑ**	**ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ**	**ΔΙΑΦΟΡΕΣ**
Προγράμματα παροχών προσωπικού	22.811	19.083	3.728
Αναβαλλόμενοι φόροι παθητικού	4.435	5.180	(745)
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**262.085**	**259.102**	**2.983**
Κέρδη εις νέον	1.022.942	1.025.925	(2.983)
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	**1.161.702**	**1.164.685**	**(2.983)**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	**1.720.809**	**1.720.809**	**-**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31.12.2011		
(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	**ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΑ**	**ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ**	**ΔΙΑΦΟΡΕΣ**
Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού	2.822	1.634	1.188
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	**1.290.246**	**1.289.058**	**1.188**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**1.483.195**	**1.482.007**	**1.188**
Προγράμματα παροχών προσωπικού	26.152	20.208	5.944
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**428.329**	**422.385**	**5.944**
Κέρδη εις νέον	738.019	742.775	(4.756)
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	**876.779**	**881.535**	**(4.756)**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	**1.483.195**	**1.482.007**	**1.188**

Μετά την αναμόρφωση, η κατάσταση συνολικού εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρείας χρήσης 2012 έχει ως εξής:

	ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΑ		**ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ**	
	1.1-31.12.2012		1.1-31.12.2012	
(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
Κέρδη μετά φόρων	**505.487**	**512.830**	**505.487**	**512.830**
Ιδιοκτήτες μητρικής	505.487	512.830	505.487	512.830
Λοιπά συνολικά έσοδα				
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές)	2.408	2.216	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(493)	(443)	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά φόρων	**1.915**	**1.773**	**-**	**-**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά φόρων	**507.402**	**514.603**	**505.487**	**512.830**
Ιδιοκτήτες μητρικής	507.402	514.603	505.487	512.830

7. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι σημαντικότερες λογιστικές πολιτικές οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων συνοψίζονται κατωτέρω. Θα πρέπει να επισημανθεί όπως αναφέρθηκε αναλυτικότερα και στην παράγραφο 6.2 ότι χρησιμοποιούνται λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Αν και αυτές οι εκτιμήσεις στηρίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης για τα τρέχοντα γεγονότα, τα πραγματικά συνολικά έσοδα μπορεί να διαφέρουν σε σχέση με αυτές τις εκτιμήσεις.

7.1. Ενοποίηση και συμμετοχή σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τους λογαριασμούς της Εταιρείας και των θυγατρικών της.

Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι όλες οι οντότητες στις οποίες ο Όμιλος έχει τη δύναμη να ελέγχει τις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές. Η Εταιρεία θεωρεί ότι κατέχει και ασκεί έλεγχο όταν συμμετέχει με ποσοστό μεγαλύτερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου.

Κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσο η Εταιρεία ασκεί έλεγχο στα δικαιώματα ψήφου μιας άλλης οικονομικής οντότητας εξετάζεται η ύπαρξη και η τυχόν επίδραση δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν.

Όλες οι θυγατρικές του Ομίλου έχουν ως ημερομηνία κλεισίματος την 31 Δεκεμβρίου.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας όπως επίσης και των οικονομικών οντοτήτων οι οποίες ελέγχονται από τον Όμιλο με πλήρη ενοποίηση.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο, ενώ παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία παύει να υπάρχει ο έλεγχος.

Επιπλέον, οι θυγατρικές που έχουν αποκτηθεί είναι υποκείμενες στην εφαρμογή της μεθόδου της αγοράς. Αυτή περιλαμβάνει την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία όλων των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της θυγατρικής, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, ανεξαρτήτως εάν αυτά έχουν συμπεριληφθεί στις οικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής πριν την απόκτησή της. Κατά την αρχική αναγνώριση, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της θυγατρικής περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη οικονομική θέση στα αναπροσαρμοσμένα ποσά, τα οποία επίσης χρησιμοποιούνται ως βάση για την μετέπειτα επιμέτρησή τους σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Η υπεραξία

αντιπροσωπεύει το υπερβάλλον του κόστους κτήσης πάνω από την εύλογη αξία του μεριδίου του Ομίλου στα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου της αποκτώμενης θυγατρικής κατά την απόκτησή της. Εάν το κόστος απόκτησης είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της αποκτώμενης θυγατρικής, η διαφορά αναγνωρίζεται απευθείας στα συνολικά έσοδα.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας παρουσιάζουν το μέρος των κερδών ή των ζημιών και των net assets τα οποία δεν ανήκουν στον Όμιλο. Αν οι ζημιές μιας θυγατρικής που αφορούν σε δικαιώματα μειοψηφίας υπερβαίνουν τα δικαιώματα μειοψηφίας στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής, το υπερβάλλον ποσό επιμερίζεται στους μετόχους της μητρικής εκτός από το ποσό για το οποίο η μειοψηφία έχει μια υποχρέωση και είναι ικανή να καλύψει τις ζημιές αυτές.

Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών επιχειρήσεων μεταβλήθηκαν όπου κρίθηκε απαραίτητο προκειμένου να είναι συνεπείς με τις πολιτικές που υιοθετούνται από τον Όμιλο.

Ενδοεταιρικοί λογαριασμοί απαιτήσεων και υποχρεώσεων και συναλλαγές εσόδων και εξόδων καθώς και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές μεταξύ των εταιρειών απαλείφονται.

Στις οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε. οι επενδύσεις της Εταιρείας σε θυγατρικές υπολογίζονται από το κόστος μείον κάθε απομείωση αξίας. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων κατά την ημερομηνία έγκρισης της διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα να ασκήσει σημαντική επιρροή χωρίς να ασκεί έλεγχο. Σημαντική επιρροή είναι η εξουσία να συμμετάσχει στις αποφάσεις για τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές της εκδότριας, αλλά όχι ο έλεγχος σε αυτές τις πολιτικές. Σημαντική επιρροή συνήθως υπάρχει όταν η Εταιρεία κατέχει ποσοστό μεταξύ 20% με 50% των δικαιωμάτων ψήφου μέσω κυριότητας μετοχών ή μέσω άλλου είδους συμφωνίας.

Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος ενώ για σκοπούς ενοποίησης χρησιμοποιείται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Η υπεραξία περιλαμβάνεται στη λογιστική αξία (κόστος) της επένδυσης και ελέγχεται για απομείωση σαν μέρος της επένδυσης. Όταν μια οικονομική οντότητα του Ομίλου συναλλάσσεται με μια συγγενή επιχείρηση του Ομίλου, τα τυχόν διεταιρικά κέρδη και οι ζημιές απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στη σχετική συγγενή επιχείρηση.

Όλες οι μετέπειτα μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής στην καθαρή θέση της συγγενούς επιχείρησης αναγνωρίζονται στη λογιστική αξία της επένδυσης του Ομίλου. Μεταβολές οι οποίες προκύπτουν από τα κέρδη ή τις ζημιές οι οποίες δημιουργούνται από τη συγγενή επιχείρηση καταχωρούνται στο λογαριασμό "(Ζημιές) / Κέρδη συνδεδεμένων εταιρειών" στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης της Εταιρείας και συνεπώς επηρεάζουν τα καθαρά αποτελέσματα του Ομίλου. Αυτές οι μεταβολές περιλαμβάνουν τις μεταγενέστερες αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων, τις

αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων, τις αποσβέσεις ή την τυχόν απομείωση των προσαρμογών της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Κατά την ενοποίηση, μεταβολές, οι οποίες έχουν απευθείας αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια της συγγενούς επιχείρησης και σχετίζονται με αποτέλεσμα, για παράδειγμα που προκύπτουν από τη λογιστική αντιμετώπιση των διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων της συγγενούς επιχείρησης, αναγνωρίζονται στα ενοποιημένα ίδια κεφάλαια του Ομίλου. Οποιεσδήποτε μεταβολές που αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και δεν σχετίζονται με αποτέλεσμα, όπως για παράδειγμα η διανομή μερισμάτων ή άλλες συναλλαγές με τους μετόχους της συγγενούς επιχείρησης, καταχωρούνται έναντι της λογιστικής αξίας της συμμετοχής. Καμιά επίδραση στο καθαρό αποτέλεσμα ή στα ίδια κεφάλαια δεν αναγνωρίζεται στο πλαίσιο αυτών των συναλλαγών. Παρόλα αυτά, όταν το μερίδιο ζημιών του Ομίλου σε μια συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη λογιστική αξία της επένδυσης, συμπεριλαμβανομένων και οποιωνδήποτε άλλων μη εξασφαλισμένων απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός κι αν ο επενδυτής έχει επιβαρυνθεί με δεσμεύσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς επιχείρησης.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές ανάμεσα στον Όμιλο και τις συγγενείς επιχειρήσεις απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται εκτός κι αν η συναλλαγή παρέχει ένδειξη ζημιών λόγω μείωσης της αξίας των αποκτηθέντων από την κοινοπραξία στοιχείων του ενεργητικού.

Όταν οι οικονομικές καταστάσεις της συγγενούς επιχείρησης που χρησιμοποιείται για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης καταρτίζονται σε ημερομηνία αναφοράς που διαφέρει από εκείνη της μητρικής, τότε γίνονται προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις της συγγενούς που αντικατοπτρίζει τις επιδράσεις των σημαντικών συναλλαγών ή γεγονότων που συνέβησαν μεταξύ εκείνης της ημερομηνίας και της ημερομηνίας των οικονομικών καταστάσεων της επενδύτριας επιχείρησης. Σε κάθε περίπτωση, η διαφορά μεταξύ της ημερομηνίας αναφοράς της συγγενούς και εκείνης της επενδύτριας επιχείρησης είναι μεγαλύτερη από 3 μήνες.

Οι λογιστικές πολιτικές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων είναι σύμφωνες με αυτές της μητρικής και δεν χρειάσθηκε κάποια μεταβολή σε αυτές ώστε να διασφαλιστεί συνέπεια με τις πολιτικές που υιοθετήθηκαν από την Εταιρεία.

Επίσης, οι επενδύσεις της Εταιρείας σε συγγενείς εταιρείες υπολογίζονται στο κόστος κτήσεώς τους μείον κάθε απομείωση αξίας. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων, κατά την ημερομηνία έγκρισης της διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

7.2. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, παρουσιάζονται σε ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής εταιρείας και όλων των θυγατρικών της.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών (spot exchange rate).

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της περιόδου και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα συνολικά έσοδα, υπό τον τίτλο «Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα», εκτός και αν καταχωρηθούν στην καθαρή θέση, χαρακτηριζόμενες ως αντιστάθμιση ταμειακών ροών ή αντιστάθμιση καθαρών επενδύσεων.

Μεταβολές στην εύλογη αξία χρεογράφων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα τα οποία έχουν χαρακτηρισθεί ως διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται σε συναλλαγματικές διαφορές προερχόμενες από μεταβολή στο αποσβεσμένο κόστος και σε λοιπές μεταβολές της αξίας των χρεογράφων. Οι συναλλαγματικές διαφορές που σχετίζονται με μεταβολή στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων ενώ αυτές που σχετίζονται με λοιπές μεταβολές αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος κατά το τέλος της χρήσεως.

7.3. Λειτουργικοί τομείς

Προκειμένου να αναγνωριστούν οι παρουσιαζόμενοι λειτουργικοί τομείς, η Διοίκηση στηρίζεται στους επιχειρηματικούς τομείς δραστηριότητάς της, που βασικά αντιπροσωπεύουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που διαθέτει ο Όμιλος.

Οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για τους σκοπούς πληροφόρησης κατά τομέα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8, είναι οι ίδιες που χρησιμοποιούνται κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

7.4. Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα αναγνωρίζονται όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και το ποσό μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Τα έσοδα μετρώνται στην εύλογη αξία του ληφθέντος τιμήματος και απεικονίζονται καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, επιστροφών και εκπτώσεων. Το ποσό των εσόδων θεωρείται αξιόπιστα μετρήσιμο όταν όλα τα ενδεχόμενα που συνδέονται με την πώληση έχουν επιλυθεί.

Κύκλος εργασιών: Περιλαμβάνει τις μικτές εισπράξεις από τη διεξαγωγή των παιχνιδιών.

Καθαρά έσοδα: Περιλαμβάνουν τις μικτές εισπράξεις από παιχνίδια μείον τα κέρδη των νικητών.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

Έσοδα παιχνιδιών (μικτές εισπράξεις): Αναγνωρίζονται μετά την ολοκλήρωση των παιχνιδιών, αμέσως πριν την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Τα έσοδα από τα παιχνίδια πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων, για μεν τα παιχνίδια ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ, αναγνωρίζονται σε καθημερινή βάση, για δε τα παιχνίδια ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ και ΠΡΟΠΟ που διαρκούν περισσότερο από τρεις ή τέσσερις ημέρες αναγνωρίζονται σε ταμειακή βάση μία και τρεις φορές την εβδομάδα αντιστοίχως. Τα έσοδα που προεισπράττονται για τα ανωτέρω παιχνίδια πρόγνωσης πριν το κλείσιμο της χρήσης και αφορούν γεγονότα μεταγενέστερα του κλεισίματος των οικονομικών καταστάσεων δεν είναι σημαντικά. Τα κέρδη σε νικητές αναγνωρίζονται με τη διενέργεια των κληρώσεων ή την ολοκλήρωση των αθλητικών γεγονότων και την διαλογή των δελτίων.

Άλλες κατηγορίες εσόδων αναγνωρίζονται με βάση τις ακόλουθες μεθόδους:

Πωλήσεις αγαθών:

Αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

Παροχή υπηρεσιών:

Τα έσοδα από συμβάσεις καθορισμένου τιμήματος αναγνωρίζονται ανάλογα με το στάδιο της ολοκλήρωσής τους κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Υπό την πρακτική αυτή, τα έσοδα γενικότερα αναγνωρίζονται βάσει του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών που υλοποιήθηκε σε σχέση με το συνολικό κόστος που απαιτεί η παρεχόμενη υπηρεσία. Όταν το αποτέλεσμα της συναλλαγής δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, έσοδα αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση που τα αναγνωρισθέντα έξοδα είναι ανακτήσιμα. Το ποσό που συνδέεται με μεταγενέστερη παροχή υπηρεσιών, αναβάλλεται και αναγνωρίζεται στη διάρκεια της περιόδου που θα παρασχεθεί η υπηρεσία. Αυτό το αναβαλλόμενο έσοδο περιλαμβάνεται στις «Λοιπές υποχρεώσεις» στην οικονομική θέση.

Έσοδα από τόκους:

Αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Έσοδα από μερίσματα:

Αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων κατά την ημερομηνία έγκρισης της διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Έξοδα:

Αναγνωρίζονται στη κατάσταση συνολικών εσόδων σε δεδουλευμένη βάση. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

Κόστος δανεισμού

Τα κόστη δανεισμού που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αγοράς, κατασκευαστικής περιόδου ή παραγωγής ενός παγίου στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις και απαιτεί ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να είναι έτοιμο για χρήση, κεφαλαιοποιούνται στο κόστος κτήσης των παγίων στοιχείων. Όλα τα υπόλοιπα κόστη δανεισμού καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με την πραγματοποίησή τους. Τα κόστη δανεισμού αποτελούνται από τους τόκους και άλλα κόστη που μια εταιρεία πραγματοποιεί σε σχέση με το δανεισμό κεφαλαίων.

7.5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεώς τους ή στο τεκμαιρόμενο κόστος που προσδιορίστηκε βάσει εύλογων αξιών κατά την ημερομηνία μετάβασης, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα καταλογισμένες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος μειωμένο με τυχόν απομειώσεις.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα συνολικά έσοδα όταν πραγματοποιούνται.

Κατά την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα συνολικά έσοδα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της περιόδου που αφορούν.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Οικόπεδα	-
Κτίρια	20 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	5-9 έτη
Μεταφορικά μέσα	6,5 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα συνολικά έσοδα.

7.6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα και οι άδειες λογισμικού.

Λογισμικό: Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 χρόνια.

Δικαιώματα: Τα αποκλειστικά δικαιώματα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος αγοράς ή εκτίμησης και μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος μειωμένο με τυχόν απομείωση της αξίας τους. Το αποκλειστικό δικαίωμα λειτουργίας με κάθε πρόσφορο μέσο που παρέχεται από την τρέχουσα τεχνολογία, αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων που παραχωρήθηκε στην Εταιρεία από το Ελληνικό Δημόσιο για είκοσι (20) έτη δηλώνεται στο κόστος όπως αυτό ορίστηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές και αποσβένεται εντός περιόδου είκοσι (20) ετών. (Σημείωση 7.8, όπου περιγράφονται οι διαδικασίες ελέγχου απομείωσης).

Επεκτάσεις σε υπάρχοντα αποκλειστικά δικαιώματα και νέες άδειες για διεξαγωγή νέων παιγνιομηχανημάτων σε αποκλειστική βάση, λογίζονται ως ξεχωριστά πάγια στοιχεία και αποσβένονται κατά τη διάρκεια που αφορούν με βάση τη σταθερή μέθοδο.

Στις 4.11.2011 χορηγήθηκε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. μία άδεια για την εγκατάσταση και εκμετάλλευση 35.000 παιγνιομηχανημάτων. Η άδεια της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τα VLTs θα ισχύει για περίοδο δέκα ετών, που αρχίζει το νωρίτερο, είτε α) δώδεκα (12) μήνες μετά την έκδοση του Κανονισμού Διεξαγωγής και Ελέγχου Παιγνίων, είτε β) από την έναρξη της εμπορικής λειτουργίας του πρώτου παιγνιομηχανήματος, μετά την

έκδοση του ως άνω Κανονισμού ή της ως άνω απόφασης, όπως αυτή θα διαπιστωθεί από την ΕΕΕΠ με σχετική πράξη της.

Σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς, όπως αυτό αποτυπώνεται στο Νόμο 4002/2011, η ΟΠΑΠ υποχρεούται επίσης να θέσει σε λειτουργία τα 16.500 παιγνιομηχανήματα εντός δώδεκα (12) μηνών από την έκδοση του Κανονισμού Διεξαγωγής και Ελέγχου Παιγνίων. Με τις ως άνω τροποποιήσεις, που υιοθετήθηκαν με το Ν. 4141/2013, το διάστημα αυτό αυξάνεται σε δεκαοκτώ (18) μήνες.

Μετά την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας, ο αριθμός των μη λειτουργούντων παιγνιομηχανημάτων αφαιρείται, αζημίως για το Δημόσιο. Τα υπόλοιπα 18.500 η λειτουργία των οποίων θα παραχωρηθεί μετά από διαδικασία υποβολής προσφορών σε υποανάδοχους πρέπει να λειτουργήσουν μέσα σε εικοσιτέσσερις μήνες από την έκδοση του Κανονισμού Διεξαγωγής και Ελέγχου Παιγνίων. Μετά την παρέλευση των είκοσι τεσσάρων μηνών, ο αριθμός των παιγνιομηχανημάτων που παραχωρήθηκαν αλλά δεν λειτουργούν, αφαιρείται, αζημίως για την ΟΠΑΠ Α.Ε. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. μπορεί, το αργότερο εντός ενός (1) έτους από τη λήξη της προθεσμίας των εικοσιτεσσάρων μηνών, να προβαίνει στην εγκατάσταση και εκμετάλλευση των μη λειτουργούντων παιγνιομηχανημάτων μέσω των πρακτορείων της ή να παραχωρήσει το δικαίωμα εγκατάστασης και εκμετάλλευσης τους σε υποανάδοχους ύστερα από προκήρυξη δημοσίου διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού, οι όροι της οποίας εγκρίνονται από την ΕΕΕΠ. Μετά την παρέλευση της άνω ετήσιας προθεσμίας ο αριθμός των μη λειτουργούντων παιγνιομηχανημάτων αφαιρείται αζημίως για το Δημόσιο, από τον αριθμό για τον οποίο έχει χορηγηθεί άδεια.

Η απόσβεση της εν λόγω άδειας θα διενεργηθεί με τη σταθερή μέθοδο και θα ξεκινήσει με την έναρξη εκμετάλλευσής τους.

Η άδεια χρήσης του Πηγαίου Κώδικα του λογισμικού των παιχνιδιών του κεντρικού συστήματος και των τερματικών μηχανών πρακτόρων, η άδεια χρήσης του λογισμικού εφαρμογών για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και η άδεια χρήσης του λογισμικού παιχνιδιών των τερματικών μηχανών του Ιδιωτικού Συμφωνητικού στις 31.7.2007 έχουν ωφέλιμη ζωή εννέα (9) έτη και οι αποσβέσεις τους διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο.

7.7. Υπεραξία

Η Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill) που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας μετράται αρχικά στο κόστος το οποίο είναι ίσο με τη διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους στοιχείων ενεργητικού, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων. Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία μετράται στο κόστος μείον τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η Εταιρεία εξετάζει την υπεραξία για απομείωση σε ετήσια βάση ή συχνότερα, εφόσον γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδεικνύουν ότι η υπεραξία μπορεί να έχει απομειωθεί. (Σημείωση 7.8, όπου περιγράφονται οι διαδικασίες ελέγχου απομείωσης).

7.8. Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Η Υπεραξία καθώς τα ασώματα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως. Τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού, ενώ η αξία χρήσης βασίζεται σε αποτίμηση της παρούσας αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών, καθώς είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (cash-generating units). Ως αποτέλεσμα, ορισμένα στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται αυτόνομα, ενώ κάποια άλλα σε επίπεδο μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών.

Η ζημία λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζεται από την επιχείρηση, όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών (ή της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους. Η ζημία απομείωσης χρεώνεται pro rata σε όλα τα στοιχεία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Με εξαίρεση το λογαριασμό «Υπεραξία», όλα τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται σε επόμενες περιόδους, καθώς ενδείξεις που οδήγησαν σε αναγνώριση ζημίας απομείωσης στο παρελθόν μπορεί να μην υφίστανται πλέον. Ωστόσο, πολιτική του Ομίλου είναι ότι τυχόν αλλαγές στην παρούσα αξία των μελλοντικών ροών που οφείλονται σε παράγοντες εκτός του ελέγχου της Εταιρείας (πχ. επιτόκια) δεν συνιστούν λόγους για αντιλογισμό απομειώσεων που είχαν καταχωρηθεί κατά τα προηγούμενα έτη.

7.9. Μισθώσεις

Ο Όμιλος συνάπτει συμφωνίες, που εμπεριέχουν συναλλαγές που δεν έχουν τον νομικό τύπο μιας μίσθωσης αλλά της εκχωρείται το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων (ενσώματες ακινητοποιήσεις) έναντι μιας σειράς πληρωμών.

Η εκτίμηση για το εάν μία συμφωνία περιέχει στοιχείο μίσθωσης πραγματοποιείται κατά την έναρξη της συμφωνίας, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και τις ιδιαίτερες συνθήκες. Μετά την έναρξη της συμφωνίας πραγματοποιείται επαναξιολόγησή της, για το εάν περιέχει στοιχείο μίσθωσης, όταν συμβαίνει κάποιο από τα παρακάτω:

α) υπάρχει μεταβολή στους όρους της σύμβασης, εκτός κι αν η μεταβολή απλά ανανεώνει ή παρατείνει τη συμφωνία,

β) ασκείται δικαίωμα ανανέωσης ή συμφωνείται μια παράταση, εκτός κι αν όρος της ανανέωσης ή της παράτασης αρχικά είχε περιληφθεί στη μισθωτική περίοδο,

γ) υπάρχει μια μεταβολή στο κατά πόσο η εκπλήρωση εξαρτάται από ένα καθορισμένο περιουσιακό στοιχείο και

δ) υπάρχει σημαντική αλλαγή στο περιουσιακό στοιχείο.

Εάν μια συμφωνία επαναξιολογείται, η λογιστική αντιμετώπιση για μισθώσεις εφαρμόζεται από την ημερομηνία που η μεταβολή στις συνθήκες συνεπάγεται επαναξιολόγηση για τα (α), (γ) ή (δ), και από την ημερομηνία της ανανέωσης ή της παράτασης για την περίπτωση (β).

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Η ιδιοκτησία ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζεται στο μισθωτή εάν μεταβιβάζονται σε αυτόν ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο ανεξάρτητο με τον νομικό τύπο της σύμβασης. Κατά την έναρξη της μίσθωσης το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του ή εάν είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων συμπεριλαμβανομένων και επιπλέον καταβολών εάν υπάρχουν, που καλύπτονται από το μισθωτή. Ένα αντίστοιχο ποσό αναγνωρίζεται ως υποχρέωση από τη χρηματοδοτική μίσθωση ανεξαρτήτως εάν μερικές από τις καταβολές μισθωμάτων αποδίδονται προκαταβολικά κατά την έναρξη της μίσθωσης.

Η μεταγενέστερη λογιστική αντιμετώπιση των περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν αποκτηθεί με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, π.χ. η χρησιμοποιούμενη μέθοδος απόσβεσης και ο προσδιορισμός της ωφέλιμης ζωής του, είναι ίδια με αυτή που εφαρμόζεται σε συγκρίσιμα αποκτώμενα, εκτός συμβάσεων μίσθωσης, περιουσιακά στοιχεία. Η λογιστική αντιμετώπιση της αντίστοιχης υποχρέωσης αφορά στη σταδιακή μείωσή της, με βάση τις ελάχιστες καταβολές των μισθωμάτων μείον τις χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδο στα χρηματοοικονομικά έξοδα. Οι χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις κατανέμονται στη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου και αντιπροσωπεύουν ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες μισθώσεις αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι καταβολές στις συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως έξοδο στα συνολικά έσοδα με τη ευθεία μέθοδο (συσχετισμός εσόδου χρήσης και εξόδου). Οι σχετιζόμενες δαπάνες, όπως η συντήρηση και η ασφάλιση, αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Αρχικά άμεσα κόστη που

βαρύνουν τους εκμισθωτές στη διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ως έσοδα μίσθωσης.

7.10. Λοιπό μη κυκλοφορούν ενεργητικό

Το μη κυκλοφορούν ενεργητικό καταχωρείται πάντα στο ιστορικό κόστος χωρίς έκπτωση παρούσας αξίας από την ημερομηνία της αναμενόμενης λήξης ή πραγματοποίησης.

i) Εγγυήσεις

Οι εγγυητικές καταβολές αφορούν καταθέσεις για ορισμένους προμηθευτές για να εξασφαλίσουν τις υποχρεώσεις του Ομίλου προς αυτούς τους προμηθευτές. Τα ποσά παραμένουν ως απαιτήσεις κατά τη διάρκειά τους. Με τη λήξη αυτών των υποχρεώσεων, τα καταβλημένα ποσά μπορούν να συμψηφισθούν έναντι όλου ή τμήματος εκκρεμών υποχρεώσεων σύμφωνα με τους όρους της καταβολής, ενώ το υπόλοιπο επιστρέφεται στον Όμιλο.

ii) Παροχές αποχώρησης

Οι παροχές αυτές καταβάλλονται στο προσωπικό σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας της Εταιρείας. Από τις 31.12.2000 οι παροχές καταβάλλονται στους εργαζόμενους που έχουν συμπληρώσει 17,5 έτη προϋπηρεσίας (πριν τις 31.12.2000 η προϋπόθεση ήταν εικοσιπέντε (25) έτη προϋπηρεσίας). Το ποσό που δίνεται είναι η συνολική αποζημίωση αποχώρησης για την προϋπηρεσία που συμπληρώθηκε μέχρι εκείνη την ημερομηνία (μέχρι τις 31.12.2000 το ποσό που δινόταν ήταν 50% της συνολικής αποζημίωσης αποχώρησης της παρεχόμενης προϋπηρεσίας). Ποσά που προκαταβάλλονται αφαιρούνται από το εφάπαξ συνταξιοδότησης που καταβάλλεται στον εργαζόμενο με την αποχώρησή του. Το επιτόκιο για ποσά που προκαταβάλλονται είναι 2%.

iii) Στεγαστικά δάνεια προσωπικού

Σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας της Εταιρείας, οι εργαζόμενοι με πλήρη απασχόληση που πληρούν τις προϋποθέσεις δικαιούνται στεγαστικά δάνεια. Τα δάνεια αυτά έχουν διάρκεια εικοσιπέντε (25) έτη με αρχική περίοδο χάριτος δύο (2) ετών στην εξόφληση του κύριου κεφαλαίου και των τόκων. Οι δεδουλευμένοι τόκοι υπολογίζονται με επιτόκιο 2% ετησίως.

Υπάρχουν τρία είδη στεγαστικών δανείων:

Αγοράς	Μέχρι του ποσού € 32.281,73
Κατασκευής	Μέχρι του ποσού € 16.140,86
Επισκευής	Μέχρι του ποσού € 8.070,43

7.11. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν ταμειακά και χρηματοοικονομικά μέσα. Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση. Τα χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης, μπορούν να χωρισθούν στις κάτωθι κατηγορίες: δάνεια και απαιτήσεις, χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης συνολικών εσόδων χρήσης, διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και επενδύσεις κατεχόμενες ως τη λήξη. Τα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται στις ανωτέρω κατηγορίες από τη Διοίκηση της Εταιρείας κατά την αρχική αναγνώριση, ανάλογα με το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Ο χαρακτηρισμός των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού επανεκτιμάται στο τέλος κάθε ημερομηνίας δημοσίευσης κατά την οποία είναι διαθέσιμη η επιλογή κατηγορίας ή λογιστικού χειρισμού.

Συνήθεις αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία τακτοποίησής τους. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία δεν έχουν ταξινομηθεί ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης συνολικών εσόδων χρήσης, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους πλέον του κόστους της συναλλαγής.

Η Εταιρεία εξετάζει αν ένα συμβόλαιο εμπεριέχει ενσωματωμένο παράγωγο κατά τη σύναψη της συμφωνίας. Το ενσωματωμένο παράγωγο διαχωρίζεται από το βασικό συμβόλαιο και λογιστικοποιείται ως παράγωγο, όταν η ανάλυση καταδεικνύει ότι όλα τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι του παραγώγου δε σχετίζονται άμεσα με το βασικό συμβόλαιο.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού επέρχεται από τη στιγμή όπου το δικαίωμα λήψης ταμειακών ροών από την επένδυση έχει λήξει ή έχει μεταφερθεί.

Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης οικονομικών καταστάσεων αν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση.

i) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Προκύπτουν όταν η Εταιρεία παρέχει χρήματα, αγαθά ή υπηρεσίες απευθείας σε χρεώστες χωρίς την πρόθεση να εμπορευθεί τις δημιουργηθείσες απαιτήσεις.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, μείον τις ζημιές απομείωσης. Κάθε μεταβολή στην αξία όταν διακόπτεται η αναγνώριση ή απομειώνεται ή κατά τη διαδικασία απόσβεσής της, αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται

λαμβάνοντας υπόψη κάθε προεξόφληση ή ανταμοιβή κατά την εξαγορά και περιλαμβάνει αμοιβές οι οποίες είναι αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου και του κόστους της συναλλαγής.

Οι εμπορικές απαιτήσεις απομειώνονται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η Εταιρεία δε θα είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά σύμφωνα με τους αρχικούς όρους είσπραξης. Το ποσό που καταγράφεται στα συνολικά έσοδα προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ της καταγραμμένης αξίας του στοιχείου του ενεργητικού και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

ii) Εύλογες αξίες

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι σε ενεργό αγορά συμμετοχικοί τίτλοι που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία «διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία» και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με αξιοπιστία, αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

7.12. Αποθέματα

Τα αποθέματα απεικονίζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος καθορίζεται με βάση το μέσο ετήσιο σταθμικό κόστος.

7.13. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας όπως τα προϊόντα της αγοράς χρήματος και τις τραπεζικές καταθέσεις με χρονικό ορίζοντα τριών μηνών ή λιγότερο.

7.14. Δεσμευμένες καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την Εταιρεία μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Εάν, ωστόσο, δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως

μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Οι δεσμευμένες καταθέσεις δεν περιλαμβάνονται στα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα.

7.15. Ίδια κεφάλαια

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται από την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι κοινές μετοχές χαρακτηρίζονται ως ίδια κεφάλαια.

Η διαφορά υπέρ το άρτιο περιλαμβάνει όλα τα επιπρόσθετα ποσά που λήφθηκαν κατά την έκδοση μετοχικού κεφαλαίου. Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση της διαφοράς υπέρ το άρτιο.

Προνομιούχες μετοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστικά υποχρέωσης αναγνωρίζονται στην οικονομική θέση ως χρηματοοικονομική υποχρέωση, καθαρή από κόστη συναλλαγών. Οι πληρωμές μερισμάτων επί μετοχών ολοκληρωτικά αναγνωριζόμενες ως υποχρέωση, καταχωρούνται ως δαπάνη τόκου στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία α) δημιουργούν υποχρέωση στην Εταιρεία και β) δίνουν δικαίωμα στον κάτοχό τους να τα μετατρέψει σε στοιχεία της καθαρής θέσης, αναγνωρίζονται ξεχωριστά και ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και στοιχεία της καθαρής θέσης.

Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων. Κανένα κέρδος ή ζημία δεν αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης από την αγορά, πώληση, έκδοση ή διαγραφή ιδίων μετοχών. Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχείρησης που αποκτάται.

7.16. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στο λογαριασμό των συνολικών εσόδων της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου

εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις. Οι τρέχοντες φόροι επιμετρούνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενοι στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα τακτοποιηθεί με μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα. Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση αναγνωρίζεται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές. Ωστόσο, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 12, κανένας αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται σε σχέση με την Υπεραξία. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και κοινοπραξίες, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δε θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον. Επιπλέον, φορολογητέες ζημιές οι οποίες μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις όπως και τυχόν πιστωτικοί φόροι του Ομίλου εξετάζονται ως προς την αναγνώρισή τους ως αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, χωρίς προεξόφληση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως τμήμα των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης. Μόνο αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις οι οποίες σχετίζονται με αλλαγές σε στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεων καταλογισμένα απευθείας στην καθαρή θέση, αναγνωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού και μειώνονται στην έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα ώστε να επιτρέψουν την ωφέλεια από τη χρήση μέρους ή του συνόλου των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει προηγούμενη μη αναγνωρισθείσα αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την ημερομηνία Ισολογισμού, στο βαθμό

που γίνεται πιθανό ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα επιτρέψουν την ανάκτηση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

7.17. Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Ο χρόνος εκκαθάρισης της υποχρέωσης μπορεί να παραμένει αβέβαιος. Δε διενεργούνται προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές. Όταν μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης δαπάνης για διακανονισμό μίας πρόβλεψης αναμένεται να διακανονισθεί από άλλο μέρος, ο διακανονισμός αναγνωρίζεται μόνο όταν είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι θα ληφθεί όταν η Εταιρεία διακανονίσει την υποχρέωση και απεικονίζεται ως ξεχωριστή απαίτηση. Το ποσό που αναγνωρίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της πρόβλεψης. Η δαπάνη που σχετίζεται με μία πρόβλεψη παρουσιάζεται στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσεως, καθαρή από το ποσό που αναγνωρίζεται ως διακανονισμός τρίτου. Στις περιπτώσεις όπου η χρονική αξία του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία των δαπανών που αναμένονται να απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης. Ο συντελεστής προεξόφλησης αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς αναφορικά με τη διαχρονική αξία του χρήματος καθώς και τους σχετιζόμενους με την υποχρέωση κινδύνους. Όταν χρησιμοποιείται προεξόφληση, το σωρευτικό ποσό της πρόβλεψης αυξάνεται κάθε περίοδο για να αποδώσει τη χρονική μεταβολή. Αυτό το ποσό αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε Ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν τις τρέχουσες εκτιμήσεις. Αν δεν είναι πλέον πιθανό ή απομακρύνεται το ενδεχόμενο εκκαθάρισης της υποχρέωσης μέσω εκροών πόρων, η πρόβλεψη αναστρέφεται.

Στις περιπτώσεις όπου η ενδεχόμενη εκροή πόρων ως αποτέλεσμα τρέχουσας υποχρέωσης δεν είναι πιθανή ή το ποσό δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα τότε καμία υποχρέωση δεν αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις εκτός και αν προέκυψαν από συνένωση επιχειρήσεων. Αυτές οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται κατά τον καθορισμό της κατανομής της αξίας εξαγοράς σε απαιτήσεις και υποχρεώσεις που εξαγοράσθηκαν κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

Πιθανές χρηματικές ροές οικονομικών οφελών προς τον Όμιλο οι οποίες δεν ικανοποιούν τα κριτήρια αναγνώρισης μιας απαίτησης θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

7.18. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν δάνεια και υπεραναλήψεις, εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος γίνεται συμβαλλόμενο μέρος σε σχετική σύμβαση και διακόπτεται η αναγνώριση όταν η υποχρέωση λήγει, ακυρώνεται ή εκπληρώνεται. Όλοι οι τόκοι αναγνωρίζονται ως δαπάνες υπό τον τίτλο «Χρηματοοικονομικά Έξοδα» της κατάστασης συνολικών εσόδων χρήσεως.

Οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές μισθώσεις μετρούνται στην αρχική αξία μείον το κεφαλαιουχικό στοιχείο των πληρωμών των μισθωμάτων.

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην ονομαστική τους αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους μείον τις πληρωμές.

Κέρδη και ζημιές από τη διακοπή αναγνώρισης καθώς και από τη διαδικασία απόσβεσης, καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Όταν υπάρχουσα υποχρέωση ανταλλάσσεται από άλλον ή τον ίδιο δανειστή με διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της τρέχουσας υποχρέωσης μεταβάλλονται σημαντικά, αυτή η αλλαγή χειρίζεται ως διαγραφή της αρχικής υποχρέωσης και αναγνωρίζεται ως νέα υποχρέωση. Οποιαδήποτε διαφορά στα σωρευμένα ποσά αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Τα τραπεζικά δάνεια καταχωρούνται στις υποχρεώσεις στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία που εκταμιεύονται τα κεφάλαια και παρουσιάζονται καθαρά από τα άμεσα έξοδα έκδοσης των δανείων. Τα άμεσα έξοδα έκδοσης των δανείων αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος. Η διαφορά μεταξύ των κεφαλαίων που εκταμιεύτηκαν (καθαρά από τα άμεσα έξοδα έκδοσης των δανείων) και του συνολικού δανειζόμενου ποσού, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα τμηματικά στην διάρκεια του δανείου με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έξοδα των τόκων αναγνωρίζονται όταν καταβάλλονται και κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού στο βαθμό που αυτά τα έξοδα είναι δεδουλευμένα και δεν έχουν καταβληθεί. Τα δάνεια χωρίζονται σε μακροπρόθεσμα, αν λήγουν σε περισσότερο από ένα έτος και σε βραχυπρόθεσμα αν λήγουν σε ένα έτος ή λιγότερο.

7.19. Κόστος παροχών αποχώρησης

Η μητρική Εταιρεία, η θυγατρική της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. και το υποκατάστημα της θυγατρικής ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD με έδρα την Ελλάδα, καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις πρακτικές του Ομίλου. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

Σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση μεταξύ της Εταιρείας και του προσωπικού της, η Εταιρεία είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει στο προσωπικό της συνταξιοδοτικές παροχές μετά τη συμπλήρωση της απαραίτητης προϋπηρεσίας.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας ή ο μισθός. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, καθώς και του κόστους παρελθόντων υπηρεσιών. Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Τα έξοδα της υποχρέωσης καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών των ασφαλισμένων. Τα έξοδα για προγράμματα καθορισμένων παροχών, όπως εκτιμώνται, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις Δαπάνες Προσωπικού. Επιπροσθέτως, βάσει των επιταγών του ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες) αναγνωρίζονται πλέον στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος ενώ πρωτύτερα η εταιρεία και ο Όμιλος ακολουθούσε τη μέθοδο γνωστή ως «μέθοδος περιθωρίου» (για την επίδραση αυτής της αλλαγής στην Κατάσταση της Χρηματοοικονομικής Θέσης της Εταιρείας και του Ομίλου, βλέπε σημείωση 6.3 «Αναμόρφωση Συγκριτικής Οικονομικής Πληροφόρησης»).

Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή συμβατική υποχρέωση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει όλες τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δαπάνες Προσωπικού».

7.20. Επενδύσεις σε ακίνητα

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος αναγνωρίζει κτίρια ή τμήματα κτιρίων και την αναλογία τους επί του οικοπέδου, τα οποία δεν χρησιμοποιεί για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών. Οι επενδύσεις αυτές, αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους. Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους. Έξοδα συντηρήσεων και επισκευών των επενδύσεων σε ακίνητα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων. Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, η ωφέλιμη ζωή τους έχει καθορισθεί ίση με αυτή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων.

8. Δομή του Ομίλου

Η δομή του Ομίλου κατά την 31.12.2013 έχει ως εξής:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΕΔΡΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΡΩΤΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΟΠΑΠ Α.Ε.	Μητρική εταιρεία	ΕΛΛΑΔΑ			Αριθμολαχεία και Στοιχήματα
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	100%	ΚΥΠΡΟΣ	ΟΛΙΚΗ	1.10.2003	Αριθμολαχεία
ΟΠΑΠ SPORTS LTD	100%	ΚΥΠΡΟΣ	ΟΛΙΚΗ	1.10.2003	Εταιρεία Στοιχημάτων
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	100%	ΚΥΠΡΟΣ	ΟΛΙΚΗ	24.2.2004	Εταιρεία Συμμετοχών - Υπηρεσίες
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	100%	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΙΚΗ	15.9.2004	Αθλητικά γεγονότα – Προβολή - Υπηρεσίες
OPAP INVESTMENT LTD	100%	ΚΥΠΡΟΣ	ΟΛΙΚΗ	23.11.2011	Τυχερά παιχνίδια
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	67%	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	11.6.2013	Λαχεία
GLORY TECHNOLOGY LTD	20%	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	1.10.2003	Παροχή Λογισμικού
NEUROSOFT S.A.	30%	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	24.2.2009	Παροχή Λογισμικού

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι παρότι η Εταιρεία ελέγχει το 67% του μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. (μέσω της 100% θυγατρικής της Opap Investment Ltd) εν τούτοις δε συμπεριλαμβάνει αυτήν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2013. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η Εταιρεία έκρινε ότι έως και την 31.12.2013 δεν είχε τον έλεγχο του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. αφού βάσει του άρθρου 12 παρ. 3 του καταστατικού της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. για τη λήψη αποφάσεων για συγκεκριμένα θέματα απαιτείτο πλειοψηφία των 2/3 των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Όλες οι θυγατρικές επιχειρήσεις έχουν την ίδια ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων με αυτή της μητρικής.

9. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους του Ομίλου και της Εταιρείας αναγνωρίζεται ως υποχρέωση υπό τον τίτλο «Υποχρεώσεις» την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της μητρικής.

10. Λειτουργικός τομέας

Ένας τομέας είναι ένα διακριτό στοιχείο του Ομίλου, το οποίο αναφέρεται είτε στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών (επιχειρηματικός τομέας) ή στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών σε διαφορετικό οικονομικό περιβάλλον (γεωγραφικός τομέας), ο οποίος υπόκειται σε ξεχωριστούς κινδύνους και αποδόσεις σε σχέση με άλλους τομείς. Η Διοίκηση της Εταιρείας αναγνωρίζει τους επιχειρηματικούς τομείς ως πρωτεύοντες τομείς παρουσίασης και παρουσιάζει διακεκριμένα τα έσοδα και αποτελέσματα από κάθε παιχνίδι. Οι αναφορές σχετικά με τα αποτελέσματα ανά παιχνίδι αποτελούν και τη βάση για τη λήψη αποφάσεων από τα πρόσωπα που ασκούν τη Διοίκηση του Ομίλου, με κύριο τον Πρόεδρο & Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΟΠΑΠ Α.Ε.

10.1. Επιχειρηματικοί τομείς του Ομίλου ΟΠΑΠ για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 & 2012 αντίστοιχα

1.1-31.12.2013	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ			ΠΡΟΠΟ ΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	Μη κατανεμηθέντα Στοιχεία	ΣΥΝΟΛΟ
				ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ	MONITOR GAMES	GO LUCKY							
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)													
Κύκλος Εργασιών	12.640	58.747	31.041	1.258.518	68.070	1.650	996	207.555	7.976	21.557	2.042.309	-	**3.711.059**
Μικτά κέρδη	2.114	13.966	5.225	105.079	(865)	4	72	39.874	449	3.469	188.485	(11.522)	**346.350**
Λειτουργικά αποτελέσματα	1.567	11.054	4.000	52.650	(3.492)	(12.981)	34	30.444	140	2.635	103.072	(11.522)	**177.601**
Μη επιμερισμένα στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.155	**10.155**
Κέρδη προ φόρων	1.567	11.054	4.000	52.650	(3.492)	(12.981)	34	30.444	140	2.635	103.072	(1.367)	**187.756**
Κέρδη μετά από φόρους	1.178	8.305	3.005	39.556	(2.612)	(9.711)	26	22.872	105	1.980	77.439	(1.028)	**141.115**

1.1-31.12.2012	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ			ΠΡΟΠΟ ΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	Μη κατανεμηθέντα στοιχεία	ΣΥΝΟΛΟ
				ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ	MONITOR GAMES	GO LUCKY							
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)													
Κύκλος Εργασιών	16.015	56.417	27.608	1.381.175	92.661	4.711	1.176	208.695	9.653	28.020	2.145.497	-	**3.971.628**
Μικτά κέρδη	5.809	22.185	7.410	256.427	8.120	476	334	77.613	2.422	7.411	393.899	(9.092)	**773.014**
Λειτουργικά αποτελέσματα	4.944	19.567	6.469	203.184	5.074	330	294	69.188	2.096	6.464	321.351	(9.092)	**629.869**
Μη επιμερισμένα στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.363	**8.363**
Κέρδη προ φόρων	4.944	19.567	6.469	203.184	5.074	330	294	69.188	2.096	6.464	321.351	(729)	**638.232**
Κέρδη μετά από φόρους	3.915	15.496	5.123	160.917	4.038	263	233	54.796	1.660	5.120	254.503	(577)	**505.487**

1.1-31.12.2013	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ			ΠΡΟΠΟ ΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	Μη κατανεμηθέντα στοιχεία	ΣΥΝΟΛΟ
				ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ	MONITOR GAMES	GO LUCKY							
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)													
Κύκλος Εργασιών	12.419	52.680	25.615	1.239.977	68.070	1.650	957	182.901	7.123	16.726	1.896.176	-	**3.504.294**
Μικτά κέρδη	2.076	12.937	4.305	103.549	(865)	4	66	35.691	305	2.649	163.695	-	**324.412**
Λειτουργικά αποτελέσματα	1.571	10.394	3.355	55.045	(3.492)	(12.981)	32	27.684	46	2.045	88.816	-	**172.515**
Μη επιμερισμένα στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.187	**18.187**
Κέρδη προ φόρων	1.571	10.394	3.355	55.045	(3.492)	(12.981)	32	27.684	46	2.045	88.816	18.187	**190.702**
Κέρδη μετά από φόρους	1.175	7.776	2.510	41.179	(2.612)	(9.711)	24	20.710	34	1.530	66.444	13.606	**142.665**

1.1-31.12.2012	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ			ΠΡΟΠΟ ΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	Μη κατανεμηθέντα στοιχεία	ΣΥΝΟΛΟ
				ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ	MONITOR GAMES	GO LUCKY							
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)													
Κύκλος Εργασιών	15.747	50.066	22.951	1.361.881	92.661	4.711	1.137	183.964	8.609	22.413	2.011.111	-	**3.775.251**
Μικτά κέρδη	5.712	19.946	6.179	254.243	8.120	476	318	70.380	2.179	6.108	376.097	(155)	**749.603**
Λειτουργικά αποτελέσματα	4.906	17.704	5.468	206.029	5.074	330	284	63.383	1.916	5.422	314.556	(155)	**624.917**
Μη επιμερισμένα στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19.503	**19.503**
Κέρδη προ φόρων	4.906	17.704	5.468	206.029	5.074	330	284	63.383	1.916	5.422	314.556	19.348	**644.420**
Κέρδη μετά από φόρους	3.904	14.088	4.352	163.958	4.038	263	226	50.440	1.525	4.315	250.324	15.397	**512.830**

Δεν υπάρχουν συναλλαγές πώλησης μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων. Ο επιμερισμός των λειτουργικών δαπανών στους ανωτέρω επιχειρηματικούς τομείς, πραγματοποιείται με βάση τα κέντρα κόστους ανά παιχνίδι. Ένα τμήμα του κόστους παροχής υπηρεσιών και διάθεσης, το κόστος διοίκησης καθώς και τα λοιπά έσοδα και έξοδα επιμερίστηκαν στους επιχειρηματικούς τομείς ανάλογα με τα έσοδα (κύκλος εργασιών) αυτών των επιχειρηματικών τομέων. Τα μη κατανεμηθέντα στοιχεία αφορούν κυρίως σε χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα.Επιπροσθέτως, θα πρέπει να αναφερθεί ότι κατά τη διάρκεια του 2013 τα παιχνίδια ΚΙΝΟ και GO LUCKY επιβαρύνθηκαν με το ποσό των € 6.811 χιλ. και € 12.925 χιλ. αντίστοιχα λόγω της απομείωσης των τερματικών Τ.Α.Χ. που πραγματοποίησε η Εταιρεία (βλέπε σημείωση 11.7).

10.3. Γεωγραφικοί τομείς

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Η Ελλάδα είναι η χώρα-έδρα της μητρικής εταιρείας, της θυγατρικής ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. και των συγγενών NEUROSOFT S.A. και ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	Ελλάδα	Κύπρος	Διεταιρικές Συναλλαγές	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Κύκλος Εργασιών	3.504.294	206.765	-	3.711.059
Μικτά κέρδη	325.194	14.935	6.221	346.350
Σύνολο ενεργητικού	1.654.036	158.424	(211.131)	1.601.329

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012	Ελλάδα	Κύπρος	Διεταιρικές Συναλλαγές	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Κύκλος Εργασιών	3.775.251	196.377	-	3.971.628
Μικτά κέρδη	752.323	14.923	5.768	773.014
Σύνολο ενεργητικού	1.784.256	40.688	(94.165)	1.730.779

11. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

11.1. Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Ταμείο	445	520	137
Τραπεζικοί λογ/μοί (καταθ. όψεως, ταμιευτηρίου κλπ)	49.982	96.615	33.019
Άλλες καταθέσεις (REPOS, προθεσμίας)	191.609	270.447	162.738
Σύνολο διαθέσιμων και ταμειακών ισοδύναμων	**242.036**	**367.582**	**195.894**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Ταμείο	441	506	117
Τραπεζικοί λογ/μοί (καταθ. όψεως, ταμιευτηρίου κλπ)	31.076	62.990	11.091
Άλλες καταθέσεις (REPOS, προθεσμίας)	161.100	242.270	94.340
Σύνολο διαθέσιμων και ταμειακών ισοδύναμων	**192.617**	**305.766**	**105.548**

Το μέσο επιτόκιο για βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 3,81% το έτος 2013, 4,91% το έτος 2012 και 4,85% το έτος 2011. Η μέση διάρκεια των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων προθεσμίας ήταν 15 ημερολογιακές ημέρες για το έτος 2013, 17 για το έτος 2012 και 32 για το έτος 2011.

11.2. Δεσμευμένες καταθέσεις

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Δεσμευμένες καταθέσεις	25	95.710	-
Σύνολο δεσμευμένων καταθέσεων	**25**	**95.710**	**-**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Δεσμευμένες καταθέσεις	-	95.710	-
Σύνολο δεσμευμένων καταθέσεων	**-**	**95.710**	**-**

Στη χρήση 2012, στην Alpha Bank είχε δεσμευτεί ποσό € 95.710 χιλ. ως κάλυψη για την έκδοση των εγγυητικών επιστολών του διαγωνισμού των Κρατικών Λαχείων.

Συγκεκριμένα είχαν εκδοθεί:

- Τρεις επιστολές Certain Funds Letters συνολικού ποσού € 25.460 χιλ. με ισόποση κάλυψη από καταθέσεις της Εταιρείας,
- Τρεις επιστολές Commitment Letters συνολικού ποσού € 63.650 χιλ. με ισόποση κάλυψη από τις καταθέσεις της Εταιρείας,
- Μία εγγυητική επιστολή Συμμετοχής συνολικής αξίας € 20.000 χιλ., στην οποία το ποσοστό συμμετοχής της ΟΠΑΠ Α.Ε. ανήλθε σε € 13.400 χιλ. και καλύφθηκε από κατάθεση ποσού € 6.600 χιλ.

11.3. Αποθέματα

Η ανάλυση των αποθεμάτων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Πρώτες ύλες	-	-	-
Αναλώσιμα υλικά	880	724	475
Σύνολο αποθεμάτων	**880**	**724**	**475**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Πρώτες ύλες	-	-	-
Αναλώσιμα υλικά	-	-	-
Σύνολο αποθεμάτων	**-**	**-**	**-**

Τα αποθέματα αποτελούνται κυρίως από δελτία των αριθμολαχείων και των παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων, κουπόνια για το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ κλπ.

Σύμφωνα με την από 22.6.2009 σύμβαση μεταξύ της μητρικής και της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε., η θυγατρική ανέλαβε την παροχή υπηρεσιών παραγωγής, προμήθειας, αποθήκευσης και διανομής αναλωσίμων και εντύπων καθώς επίσης και προωθητικού υλικού προς όλα τα πρακτορεία.

Ο Όμιλος δεν έχει ενεχυριασμένα αποθέματα.

11.4. Απαιτήσεις

Η ανάλυση των απαιτήσεων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Απαιτήσεις από πρακτορεία (έσοδα από παιχνίδια)	31.014	20.253	42.201
Απαιτήσεις από πρακτορεία (οφειλές–ρυθμίσεις)	5.497	8.413	7.780
Μείον προεξόφληση απαίτησης οφειλών-ρυθμίσεων πρακτόρων	(138)	(172)	(136)
Επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες	33.829	33.112	32.772
Άλλες απαιτήσεις	1.643	1.632	2.913
Μερικό σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	**71.845**	**63.238**	**85.530**
Μείον προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις-ρυθμίσεις	(35.379)	(35.379)	(33.879)
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	***36.466***	***27.859***	***51.651***
Απαιτήσεις από οφειλές–ρυθμίσεις πρακτόρων πέραν του ενός έτους	1.492	1.360	1.243
Μείον προεξόφληση απαίτησης οφειλών-ρυθμίσεων	(107)	(130)	(121)
Σύνολο μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	***1.385***	***1.230***	***1.122***
Σύνολο απαιτήσεων	**37.851**	**29.089**	**52.773**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Απαιτήσεις από πρακτορεία (έσοδα από παιχνίδια)	29.051	18.600	40.239
Απαιτήσεις από πρακτορεία (οφειλές–ρυθμίσεις)	5.354	8.264	7.545
Μείον προεξόφληση απαίτησης οφειλών-ρυθμίσεων πρακτόρων	(138)	(172)	(136)
Επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες	33.829	33.112	32.772
Άλλες απαιτήσεις	7.169	6.344	6.409
Μερικό σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	**75.265**	**66.148**	**86.829**
Μείον προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις-ρυθμίσεις	(35.379)	(35.379)	(33.879)
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	***39.886***	***30.769***	***52.950***
Απαιτήσεις από οφειλές–ρυθμίσεις πρακτόρων πέραν του ενός έτους	1.492	1.333	1.223
Μείον προεξόφληση απαίτησης οφειλών-ρυθμίσεων	(107)	(130)	(121)
Σύνολο μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	***1.385***	***1.203***	***1.102***
Σύνολο απαιτήσεων	**41.271**	**31.972**	**54.052**

Το κονδύλι «Απαιτήσεις από πρακτορεία» (έσοδο από παιχνίδια) αφορά στα πραγματοποιηθέντα έσοδα από παιχνίδια στο τέλος του έτους, τα οποία καταβάλλονται στις αρχές του επόμενου έτους.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι ο βασικός πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προέρχεται από επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για μη καταβληθέντα έσοδα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013 οι απαιτήσεις αυτές ανήλθαν στο ποσό των 33.829 χιλ. (€ 33.112 χιλ. το 2012 και € 32.772 χιλ. το 2011) και οι οφειλές πρακτόρων από έντοκες ρυθμίσεις στο ποσό των € 6.989 χιλ. (€ 9.773 χιλ. το 2012 και € 9.023 χιλ. το 2011). Για την κάλυψη αυτού του κινδύνου η Εταιρεία σχημάτισε σωρευτική πρόβλεψη ύψους € 35.379 χιλ. στις χρήσεις 2013 & 2012 (€ 33.879 χιλ. το 2011). Κατά συνέπεια δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη στην τρέχουσα χρήση. Η χρέωση του έτους 2012 ύψους € 1.500 χιλ. περιλαμβάνεται στο κόστος παροχής υπηρεσιών. Διαθέσιμο για την κάλυψη επισφαλών απαιτήσεων από πράκτορες είναι επίσης το κεφάλαιο εγγυήσεων των παραιτηθέντων πρακτόρων και τόκων εγγυήσεων πρακτόρων που καλύπτει μέρος των υποχρεώσεών των προς τη μητρική εταιρεία ύψους € 3.820 χιλ. το 2013 (€ 6.635 χιλ. το 2012 και € 6.272 χιλ. το 2011) (βλ. σημ. 11.20). Η Διοίκηση θεωρεί αυτές τις προβλέψεις επαρκείς.

Στο έτος 2013, τμήμα των έντοκων ρυθμίσεων μη καλυπτόμενο από την πρόβλεψη, αποτιμήθηκε σε παρούσα αξία με προεξοφλητικό επιτόκιο 3,70%, βάσει του οποίου δημιουργήθηκε χρηματοοικονομικό κόστος € 245 χιλ., μειώνοντας κατά το ποσό αυτό την αρχική αξία της απαίτησης.

Στο έτος 2012, τμήμα των έντοκων ρυθμίσεων μη καλυπτόμενο από την πρόβλεψη, αποτιμήθηκε σε παρούσα αξία με προεξοφλητικό επιτόκιο 5,80%, βάσει του οποίου δημιουργήθηκε χρηματοοικονομικό κόστος € 302 χιλ., μειώνοντας κατά το ποσό αυτό την αρχική αξία της απαίτησης.

Στο έτος 2011, τμήμα των έντοκων ρυθμίσεων μη καλυπτόμενο από την πρόβλεψη, αποτιμήθηκε σε παρούσα αξία με προεξοφλητικό επιτόκιο 6,00%, βάσει του οποίου δημιουργήθηκε χρηματοοικονομικό κόστος € 257 χιλ., μειώνοντας κατά το ποσό αυτό την αρχική αξία της απαίτησης.

Η αναμενόμενη είσπραξη και ενηλικίωση του συνόλου των απαιτήσεων παρατίθεται παρακάτω:

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Αναμενόμενος χρόνος είσπραξης:			
Λιγότερο από 3 μήνες	34.681	26.364	50.594
Μεταξύ 3 και 6 μηνών	762	604	401
Μεταξύ 6 μηνών και 1 έτους	1.023	891	656
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	***36.466***	***27.859***	***51.651***
Μεγαλύτερη του 1 έτους	*1.385*	*1.230*	*1.122*
Γενικό σύνολο	**37.851**	**29.089**	**52.773**

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Αναμενόμενος χρόνος είσπραξης:			
Λιγότερο από 3 μήνες	38.200	29.384	51.893
Μεταξύ 3 και 6 μηνών	663	554	401
Μεταξύ 6 μηνών και 1 έτους	1.023	831	656
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	***39.886***	***30.769***	***52.950***
Μεγαλύτερη του 1 έτους	*1.385*	*1.203*	*1.102*
Γενικό σύνολο	**41.271**	**31.972**	**54.052**

11.5. Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού

Η ανάλυση των λογαριασμών έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	69	59	64
Προκαταβολές αποζημίωσης συνταξιοδότησης	553	-	528
Λοιπές απαιτήσεις - έσοδα εισπρακτέα	7.324	8.087	7.438
Προπληρωθέντα έξοδα	9.107	12.924	8.816
Απαιτήσεις από φόρους εισοδήματος	563	3.660	20.003
Σύνολο λοιπών στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού	**17.616**	**24.730**	**36.849**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	69	59	64
Προκαταβολές αποζημίωσης συνταξιοδότησης	553	-	528
Λοιπές απαιτήσεις - έσοδα εισπρακτέα	6.106	6.102	5.534
Προπληρωθέντα έξοδα	7.349	12.151	8.522
Διεταιρική συναλλαγή διαφορών κερδών νικητών με ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ	393	9.554	-
Απαιτήσεις από φόρους εισοδήματος	-	-	19.803
Σύνολο λοιπών στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού	**14.470**	**27.866**	**34.451**

Τα Προπληρωθέντα Έξοδα αφορούν σε προπληρωμές που έγιναν σε Ποδοσφαιρικές Ανώνυμες Εταιρείες (Π.Α.Ε.), ΣΟΥΠΕΡΛΙΓΚ, κλπ για την παροχή υπηρεσιών διαφήμισης και χορηγίας σύμφωνα με τους όρους των σχετικών συμβάσεων και ιδιωτικών συμφωνητικών που υπογράφηκαν.

Οι απαιτήσεις από Φόρους αφορούν: α) σε απαίτηση από ΦΠΑ θυγατρικής στο 2012 και β) στο καθαρό ποσό που προκύπτει από την προκαταβολή του φόρου εισοδήματος για το 2011 μείον το φόρο που υπολογίστηκε για τη χρήση αυτή.

11.6. Ασώματες ακινητοποιήσεις

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αφορούν λογισμικό, τεχνογνωσία, άδειες χρήσης και δικαιώματα, τα οποία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Λογισμικό	Δικαιώματα Παιχνιδιών	Τεχνογνωσία	Λογισμικό & δικαιώματα (Σύμβασης 31.7.2007)	Λογισμικό & άδειες χρήσης (Σύμβασης 30.7.2010)	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**1.422**	**145.268**	**-**	**52.659**	**770**	**200.119**
Προσθήκες	168	927.002	-	-	460	**927.630**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.023)	(16.141)	-	(8.623)	(308)	**(26.095)**
31 Δεκεμβρίου 2011						
Κόστος κτήσης	28.356	1.249.819	77.350	77.611	1.230	**1.434.366**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(27.789)	(193.690)	(77.350)	(33.575)	(308)	**(332.712)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**567**	**1.056.129**	**-**	**44.036**	**922**	**1.101.654**
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**567**	**1.056.129**	**-**	**44.036**	**922**	**1.101.654**
Προσθήκες	472	-	-	-	-	**472**
Κεφαλαιοποιημένα χρηματοοικονομικά κόστη	-	29.316	-	-	-	**29.316**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(457)	(16.141)	-	(8.624)	(369)	**(25.591)**
31 Δεκεμβρίου 2012						
Κόστος κτήσης	28.828	1.279.135	77.350	77.611	1.230	**1.464.154**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(28.246)	(209.831)	(77.350)	(42.199)	(677)	**(358.303)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**582**	**1.069.304**	**-**	**35.412**	**553**	**1.105.851**
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**582**	**1.069.304**	**-**	**35.412**	**553**	**1.105.851**
Προσθήκες	548	-	-	-	-	**548**
Κεφαλαιοποιημένα χρηματοοικονομικά κόστη	-	22.277	-	-	-	**22.277**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(332)	(16.141)	-	(8.623)	(369)	**(25.465)**

31 Δεκεμβρίου 2013						
Κόστος κτήσης	29.376	1.301.412	77.350	77.611	1.230	**1.486.979**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(28.578)	(225.972)	(77.350)	(50.822)	(1.046)	**(383.768)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**798**	**1.075.440**	**-**	**26.789**	**184**	**1.103.211**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λογισμικό	Δικαιώματα Παιχνιδιών	Τεχνογνωσία	Λογισμικό & δικαιώματα (Σύμβασης 31.7.2007)	Λογισμικό & άδειες χρήσης (Σύμβασης 30.7.2010)	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**1.407**	**145.268**	**-**	**52.659**	**770**	**200.104**
Προσθήκες	168	927.002	-	-	460	**927.630**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.015)	(16.141)	-	(8.623)	(308)	**(26.087)**
31 Δεκεμβρίου 2011						
Κόστος κτήσης	27.981	1.249.819	77.350	77.611	1.230	**1.433.991**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(27.421)	(193.690)	(77.350)	(33.575)	(308)	**(332.344)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**560**	**1.056.129**	**-**	**44.036**	**922**	**1.101.647**
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**560**	**1.056.129**	**-**	**44.036**	**922**	**1.101.647**
Προσθήκες	467	-	-	-	-	**467**
Κεφαλαιοποιημένα χρηματοοικονομικά κόστη	-	29.316	-	-	-	**29.316**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(451)	(16.141)	-	(8.624)	(369)	**(25.585)**
31 Δεκεμβρίου 2012						
Κόστος κτήσης	28.448	1.279.135	77.350	77.611	1.230	**1.463.774**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(27.872)	(209.831)	(77.350)	(42.199)	(677)	**(357.929)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**576**	**1.069.304**	**-**	**35.412**	**553**	**1.105.845**
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**576**	**1.069.304**	**-**	**35.412**	**553**	**1.105.845**
Προσθήκες	546	-	-	-	-	**546**

Κεφαλαιοποιημένα χρηματοοικονομικά κόστη	-	22.277	-	-	-	**22.277**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(329)	(16.141)	-	(8.623)	(369)	**(25.462)**
31 Δεκεμβρίου 2013						
Κόστος κτήσης	28.994	1.301.412	77.350	77.611	1.230	**1.486.597**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(28.201)	(225.972)	(77.350)	(50.822)	(1.046)	**(383.391)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**793**	**1.075.440**	**-**	**26.789**	**184**	**1.103.206**

Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των ασώματων ακινητοποιήσεων. Η απόσβεση του 20ετούς δικαιώματος, του λογισμικού και των δικαιωμάτων του Ιδιωτικού Συμφωνητικού της 31.7.2007 (με την Κοινοπραξία INTRALOT Α.Ε.) περιλαμβάνονται στο κόστος πωλήσεων, ενώ η απόσβεση λογισμικού επιμερίζεται μεταξύ του κόστους πωλήσεων, των διοικητικών εξόδων και εξόδων διάθεσης.

Στα Δικαιώματα περιλαμβάνεται η δεκαετής επέκταση από 12.10.2020 έως 12.10.2030 της σύμβασης παραχώρησης του αποκλειστικού δικαιώματος της ΟΠΑΠ Α.Ε. διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας των δώδεκα (12) παιχνιδιών μέσω διαδικτύου και δεκατριών (13) παιχνιδιών offline ποσού € 375.000 χιλ. καθώς και η άδεια εγκατάστασης και εκμετάλλευσης των 35.000 παιγνιομηχανημάτων προεξοφλημένου ποσού € 552.002 χιλ. και κεφαλαιοποιημένων χρηματοοικονομικών δαπανών για την απόκτηση της παραπάνω άδειας ποσού € 51.593 χιλ. σύμφωνα με το ΔΛΠ 23.

Το συνολικό τίμημα για την τελευταία άδεια ανήλθε σε € 560.000 χιλ., εκ των οποίων τα € 473.975 χιλ. καταβλήθηκαν άμεσα με την υπογραφή της σύμβασης και το υπόλοιπο ποσό των € 86.025 χιλ. καταβλήθηκε το Νοέμβριο 2013.

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 οι αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνονται στα συνολικά έσοδα όπως φαίνεται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ		
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Κόστος παροχής υπηρεσιών	25.274	25.328	25.506
Έξοδα διοίκησης	148	204	467
Έξοδα διάθεσης	43	59	122
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	**25.465**	**25.591**	**26.095**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Κόστος παροχής υπηρεσιών	25.271	25.323	25.498
Έξοδα διοίκησης	148	203	467
Έξοδα διάθεσης	43	59	122
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	**25.462**	**25.585**	**26.087**

11.7. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

Οι εγκαταστάσεις, τα μηχανήματα καθώς και ο εξοπλισμός του Ιδιωτικού Συμφωνητικού της 31.7.2007 και της Σύμβασης της 30.7.2010 με την Κοινοπραξία INTRALOT Α.Ε. περιλαμβάνουν κυρίως εξοπλισμό για πράκτορες παιχνιδιών. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των γηπέδων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα και κτίρια	Εγκατ/σεις & μηχανήματα	Οχήματα & εξοπλισμός	Μηχανήματα (Σύμβασης 31.7.2007)	Εξοπλισμός (Σύμβασης 30.7.2010)	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**12.763**	**5.416**	**4.616**	**53.757**	**10.430**	**86.982**
Προσθήκες	12	-	5.483	-	14.786	**20.281**
Μειώσεις παγίων	-	-	(186)	-	-	**(186)**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.164)	(2.202)	(1.390)	(8.657)	(4.182)	**(17.595)**
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	115	-	-	**115**
31 Δεκεμβρίου 2011						
Κόστος κτήσης	20.635	42.626	30.433	77.905	25.216	**196.815**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(9.024)	(39.412)	(21.795)	(32.805)	(4.182)	**(107.218)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**11.611**	**3.214**	**8.638**	**45.100**	**21.034**	**89.597**
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**11.611**	**3.214**	**8.638**	**45.100**	**21.034**	**89.597**
Προσθήκες	137	516	10.372	-	-	**11.025**
Μεταφορές παγίων	(2.003)	-	-	-	-	**(2.003)**
Μειώσεις παγίων	(75)	-	(187)	-	-	**(262)**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.091)	(1.336)	(2.073)	(8.656)	(5.044)	**(18.200)**
Μεταφορές αποσβέσεων	697	-	-	-	-	**697**
Μειώσεις αποσβέσεων	20	-	178	-	-	**198**
31 Δεκεμβρίου 2012						
Κόστος κτήσης	18.694	43.142	40.618	77.905	25.216	**205.575**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(9.398)	(40.748)	(23.690)	(41.461)	(9.226)	**(124.523)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**9.296**	**2.394**	**16.928**	**36.444**	**15.990**	**81.052**
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**9.296**	**2.394**	**16.928**	**36.444**	**15.990**	**81.052**
Προσθήκες	142	187	5.548	-	-	**5.877**

Μεταφορές παγίων	1.766	(460)	460	-	-	**1.766**
Μειώσεις παγίων	(306)	-	(46)	-	(340)	**(692)**
Απομείωση αξίας παγίων	-	-	-	(19.737)	-	**(19.737)**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.142)	(764)	(3.023)	(8.656)	(4.982)	**(18.567)**
Μεταφορές αποσβέσεων	(664)	410	(410)	-	-	**(664)**
Μειώσεις αποσβέσεων	105	-	42	-	132	**279**
31 Δεκεμβρίου 2013						
Κόστος κτήσης	20.296	42.869	46.580	58.168	24.876	**192.789**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(11.099)	(41.102)	(27.081)	(50.117)	(14.076)	**(143.475)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**9.197**	**1.767**	**19.499**	**8.051**	**10.800**	**49.314**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Γήπεδα και κτίρια	Εγκατ/σεις & μηχανήματα	Οχήματα & εξοπλισμός	Μηχανήματα (Σύμβασης 31.7.2007)	Εξοπλισμός (Σύμβασης 30.7.2010)	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**10.953**	**5.307**	**620**	**53.757**	**10.430**	**81.067**
Προσθήκες	6	-	484	-	14.786	**15.276**
Μειώσεις παγίων	-	-	(58)	-	-	**(58)**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.064)	(2.169)	(518)	(8.657)	(4.182)	**(16.590)**
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	57	-	-	**57**
31 Δεκεμβρίου 2011						
Κόστος κτήσης	18.124	41.061	18.845	77.905	25.216	**181.151**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(8.229)	(37.923)	(18.260)	(32.805)	(4.182)	**(101.399)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**9.895**	**3.138**	**585**	**45.100**	**21.034**	**79.752**
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**9.895**	**3.138**	**585**	**45.100**	**21.034**	**79.752**
Προσθήκες	137	508	575	-	-	**1.220**
Μειώσεις παγίων	(73)	-	(4)	-	-	**(77)**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.065)	(1.334)	(432)	(8.656)	(5.044)	**(16.531)**
Μειώσεις αποσβέσεων	20	-	4	-	-	**24**
31 Δεκεμβρίου 2012						
Κόστος κτήσης	18.188	41.569	19.416	77.905	25.216	**182.294**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(9.274)	(39.257)	(18.688)	(41.461)	(9.226)	**(117.906)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**8.914**	**2.312**	**728**	**36.444**	**15.990**	**64.388**
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**8.914**	**2.312**	**728**	**36.444**	**15.990**	**64.388**
Προσθήκες	142	186	760	-	-	**1.088**
Μεταφορές παγίων	1.766	-	-	-	-	**1.766**
Μειώσεις παγίων	-	-	(46)	-	(340)	**(386)**
Απομείωση αξίας παγίων	-	-	-	(19.737)	-	**(19.737)**
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.132)	(737)	(557)	(8.656)	(4.982)	**(16.064)**
Μεταφορές αποσβέσεων	(664)	-	-	-	-	**(664)**
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	42	-	132	**174**
31 Δεκεμβρίου 2013						
Κόστος κτήσης	20.096	41.755	20.130	58.168	24.876	**165.025**
Σωρευμένες αποσβέσεις	(11.070)	(39.994)	(19.203)	(50.117)	(14.076)	**(134.460)**
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**9.026**	**1.761**	**927**	**8.051**	**10.800**	**30.565**

Κατά τη διάρκεια του 2008 η Διοίκηση της Εταιρείας αποφάσισε να εγκαταστήσει στο δίκτυο των συνεργαζόμενων πρακτόρων μια σειρά τερματικών τα οποία ονομάζονταν τερματικά αυτόνομης χρήσης (Τ.Α.Χ.). Τα τερματικά αυτά έδιναν τη δυνατότητα στους παίκτες να παίζουν συγκεκριμένα παιχνίδια δίχως τη διαμεσολάβηση του πράκτορα με τη χρήση μιας κάρτας παίκτη. Έως το τέλος του 2008 είχαν εγκατασταθεί συνολικά 10.413 Τ.Α.Χ. στο δίκτυο των συνεργαζόμενων πρακτόρων.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2013 η Εταιρεία επανεξέτασε την απόδοση των Τ.Α.Χ. Η απόδοσή τους κρίθηκε α) βάσει του παραγόμενου κύκλου εργασιών και β) βάσει των παραγόμενων καθαρών εσόδων προ φόρου 30% για το σύνολο των Τ.Α.Χ.

Διαπιστώθηκε ότι και τα δύο προαναφερόμενα μεγέθη παρουσίασαν σημαντική κάμψη με αποτέλεσμα το 2013 ο ετήσιος κύκλος εργασιών, για το σύνολο των Τ.Α.Χ., να παρουσιάσει σωρευτική μείωση κατά περίπου 91% (για την περίοδο 2008-2013). Αντίστοιχη μείωση παρουσίασαν και τα καθαρά έσοδα προ φόρου 30% (περίπου 91% για την αντίστοιχη περίοδο).

Λαμβάνοντας υπόψη την εξαιρετικά μειωμένη προκύπτουσα αξία χρήσης σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και το γεγονός ότι τα καθαρά έσοδα προ φόρου 30% για το 2013 ήταν σημαντικά χαμηλότερα των ετήσιων αποσβέσεων, η Διοίκηση της Εταιρείας αποφάσισε να προχωρήσει σε απομείωση της αξίας των συνολικά 10.413 Τ.Α.Χ. Η αναπόσβεστη αξία τους προ απομείωσης ανερχόταν την 31.12.2013 σε € 19.737 χιλ. ενώ μετά την απομείωση είναι μηδενική. Η αξία της απομείωσης ανά Τ.Α.Χ. ανέρχεται σε € 1,9 χιλ. περίπου.

Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι η Διοίκηση της εταιρείας δεν αναμένει ανάκαμψη του παραγόμενου κύκλου εργασιών μέσω των Τ.Α.Χ. στο μέλλον. Σκοπεύει δε να καταρτίσει πλάνο για την απόσυρση του συνόλου των προαναφερόμενων τερματικών από το δίκτυο των συνεργαζόμενων πρακτόρων.

Επιπροσθέτως, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η συνολική απομείωση των € 19.737 χιλ. βάρυνε τα παιχνίδια ΚΙΝΟ και GO LUCKY με το ποσό των € 6.811 χιλ. και € 12.925 χιλ. αντίστοιχα. Τα σχετικά ποσά έχουν συμπεριληφθεί στη σχετική σημείωση όπου παρουσιάζονται οι επιχειρηματικοί τομείς της Εταιρείας και του Ομίλου.

11.8. Επενδύσεις σε ακίνητα

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 40 οι Επενδύσεις σε Ακίνητα έχουν ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 31.12.2010	**1.227**	**2.611**
Αποσβέσεις περιόδου 1.1 – 31.12.2011	(68)	(144)
Ζημιές απομείωσης	-	-
Υπόλοιπο 31.12.2011	**1.159**	**2.467**
Μεταφορά από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	2.003	-
Αποσβέσεις περιόδου 1.1 – 31.12.2012	(145)	(145)
Μεταφορά αποσβέσεων από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	(697)	(2)
Ζημιές απομείωσης	-	-

Υπόλοιπο 31.12.2012	**2.320**	**2.320**
Μεταφορά σε ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	(1.766)	(1.766)
Αποσβέσεις περιόδου 1.1 – 31.12.2013	(79)	(79)
Μεταφορά αποσβέσεων σε ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	664	664
Ζημιές απομείωσης	-	-
Υπόλοιπο 31.12.2013	**1.139**	**1.139**
Κόστος κτήσης	2.013	2.013
Σωρευμένες αποσβέσεις	(874)	(874)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	**1.139**	**1.139**

Το ανωτέρω υπόλοιπο αφορά σε ακίνητο που βρίσκεται επί της οδού Πανεπιστημίου 25 (5^{ος} όροφος). Το έσοδο που λαμβάνει η Εταιρεία από την εκμίσθωση του ακινήτου αυτού, ανήλθε σε € 250 χιλ. για τη χρήση 2013.

Η ωφέλιμη ζωή του κτιρίου εκτιμάται περίπου σε 20 έτη και χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος απόσβεσης. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Εταιρείας η τρέχουσα αξία του ακινήτου δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αναπόσβεστη αξία του.

11.9. Υπεραξία

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις η ανάλυση της υπεραξίας προέρχεται από την εξαγορά της ΟΠΑΠ SPORTS LTD, όπως φαίνεται παρακάτω:

ΟΜΙΛΟΣ	ΟΠΑΠ SPORTS LTD
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	
Υπεραξία στην τιμή αγοράς (90%)	14.231
Σωρευμένες αποσβέσεις	(1.779)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 1.1.2005	**12.452**
Απομείωση 31.12.2005 & 31.12.2006	-
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2005 & 31.12.2006	**12.452**
Απομείωση 31.12.2007	(4.780)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2007	**7.672**
Εξαγορά του υπόλοιπου 10%	763
Απομείωση 31.12.2008 - 31.12.2013	-
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2008 - 31.12.2013	**8.435**

Η υπεραξία υπόκειται σε περιοδικό έλεγχο απομείωσης.

Στη χρήση 2007:

Η Διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. ανέθεσε σε ανεξάρτητο εκτιμητή την αποτίμηση της θυγατρικής της στην Κύπρο ΟΠΑΠ SPORTS LTD, σύμφωνα με την οποία προέκυψε ζημιά απομείωσης της υπεραξίας ποσού € 4.780 χιλ.

Στη χρήση 2008:

Α) Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέκτησε έναντι τιμήματος € 900 χιλ. το υπόλοιπο ποσοστό 10% των μετοχών της θυγατρικής ΟΠΑΠ SPORTS LTD που κατείχε η μη εισηγμένη εταιρεία «Glory Worldwide Holdings Ltd», κατέχοντας πλέον το 100% της εν λόγω θυγατρικής.

Β) Η Διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. ανέθεσε σε ανεξάρτητο εκτιμητή την αποτίμηση της θυγατρικής της στην Κύπρο ΟΠΑΠ SPORTS LTD, σύμφωνα με την οποία δεν προέκυψε περαιτέρω απομείωση της υπεραξίας.

Για τις χρήσεις 2009, 2010, 2011, 2012 & 2013:

Δεν προέκυψε απομείωση της υπεραξίας της θυγατρικής ΟΠΑΠ SPORTS LTD σύμφωνα με την έκθεση αποτίμησης ανεξάρτητου εκτιμητή που πραγματοποιείται κατ' έτος.

11.10. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Οι θυγατρικές της Εταιρείας που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της είναι οι εξής:

Ενοποιημένη θυγατρική	Μερίδιο	Αξία κτήσεως (σε χιλ. €)	Χώρα εγκατάστασης	Κύρια δραστηριότητα	Μέθοδος ενοποίησης
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	100%	1.704	Κύπρος	Αριθμολαχεία	Ολική ενοποίηση
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	100%	11.500	Κύπρος	Εταιρεία Συμ/χών-Υπηρεσίες	Ολική ενοποίηση
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	100%	20.000	Ελλάδα	Αθλητικά γεγονότα-Προβολή-Υπηρεσίες	Ολική ενοποίηση
ΟΠΑΠ SPORTS LTD	100%	16.900	Κύπρος	Εταιρεία Στοιχημάτων	Ολική ενοποίηση
OPAP INVESTMENT LTD	100%	130.500	Κύπρος	Τυχερά παιχνίδια	Ολική ενοποίηση
ΣΥΝΟΛΟ	**-**	**180.604**	**-**	**-**	**-**
ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΙΣ	-	(7.250)	-	-	-
ΑΞΙΑ 31.12.2013	**-**	**173.354**	**-**	**-**	**-**

Η ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών οι οποίες ενοποιήθηκαν, δεν διαφέρει από την ημερομηνία αναφοράς της μητρικής εταιρείας.

Στις οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε. οι επενδύσεις της Εταιρείας σε θυγατρικές εμφανίζονται με την αξία κτήσης μειωμένη με τις διενεργηθείσες απομειώσεις.

Η αξία της εταιρείας ΟΠΑΠ SPORTS LTD έχει απομειωθεί κατά το ποσό των € 1.300 χιλ. στη χρήση 2005 και κατά το ποσό των € 5.950 χιλ. στη χρήση 2007.

Στις 10 Ιουλίου 2008 η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέκτησε έναντι τιμήματος € 900 χιλ. το υπόλοιπο ποσοστό 10% των μετοχών της θυγατρικής ΟΠΑΠ SPORTS LTD που κατείχε η μη εισηγμένη εταιρεία «Glory Worldwide Holdings Ltd», κατέχοντας πλέον το 100% της εν λόγω θυγατρικής.

Στις 23.11.2011 η ΟΠΑΠ Α.Ε. ίδρυσε θυγατρική Εταιρεία με την επωνυμία «OPAP INVESTMENT LIMITED» με έδρα την Κύπρο. Το μετοχικό κεφάλαιο, ποσού € 130.500 χιλ., καταβλήθηκε μέχρι

31.12.2013 και επί αυτού η ΟΠΑΠ Α.Ε. κατέχει το 100%. Μεταξύ των καταστατικών σκοπών της Εταιρείας περιλαμβάνονται, η διοργάνωση, διεξαγωγή και διαχείριση πάσης φύσεως τυχερών παιγνίων, στιγμιαίων λαχείων και στοιχημάτων προκαθορισμένης ή και μεταβλητής απόδοσης.

Στις 5 Ιουνίου 2012 η ΟΠΑΠ Α.Ε. αποφάσισε και ενέκρινε την καταβολή ποσού € 6.327 χιλ. στην θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD για την απόκτηση 3.700.000 μετοχών της εν λόγω θυγατρικής, ονομαστικής αξίας € 1,71 η κάθε μια.

Για τις χρήσεις 2008 έως και 2013 δεν προέκυψε απομείωση της αξίας της θυγατρικής ΟΠΑΠ SPORTS LTD σύμφωνα με τις εκθέσεις αποτίμησης του ανεξάρτητου εκτιμητή.

Για την τρέχουσα χρήση 2013, η έκθεση του ανεξάρτητου εκτιμητή βασίστηκε στις παρακάτω παραδοχές:

Παραδοχές μελέτης απομείωσης	31.12.2013
WACC	11,36%
% Αύξησης ροών	0,50%
Φορολογικός συντελεστής	12,50%
Περίοδος καθαρών ταμειακών ροών	5 χρόνια

Από τον έλεγχο ευαισθησίας που έγινε σχετικά με τις άνω παραδοχές και ιδιαίτερα την αύξηση ή μείωση κατά μισής μονάδας βάσης στο προεξοφλητικό επιτόκιο (WACC) καθώς και στο ρυθμό αύξησης των ταμειακών ροών δεν προέκυψαν αποκλίσεις που θα απαιτούσαν τη μεταβολή στην αναπόσβεστη αξία της εν λόγω συμμετοχής.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στη δυνατότητα της ανωτέρω θυγατρικής για μεταφορά κεφαλαίων στη μητρική εταιρεία με τη μορφή ταμειακών μερισμάτων, επιστροφής δανείων ή προκαταβολών. Η ανάλυση των επενδύσεων σε θυγατρικές έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)

Αξία	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Υπόλοιπο έναρξης	**43.054**	**36.527**	**36.527**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	130.300	6.527	-
Ζημίες απομείωσης	-	-	-
Αξία λήξης	**173.354**	**43.054**	**36.527**

11.11. Επενδύσεις σε συγγενείς

Η ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων των συγγενών εταιρειών οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης, δεν διαφέρουν από την ημερομηνία αναφοράς της μητρικής εταιρείας.

Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος ενώ για σκοπούς ενοποίησης χρησιμοποιείται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Η υπεραξία περιλαμβάνεται στη λογιστική αξία (κόστος) της επένδυσης και ελέγχεται για απομείωση σαν μέρος της επένδυσης.

Η ανάλυση και κίνηση των επενδύσεων σε συγγενείς έχει ως εξής:

1. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις:

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
GLORY TECHNOLOGY LTD	-	-	1.570
NEUROSOFT Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ	1.503	1.159	1.349
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.	128.060	-	-
Σύνολο:	**129.563**	**1.159**	**2.919**

Το κονδύλι « Επενδύσεις σε συγγενείς» περιλαμβάνει:

Α) Την συμμετοχή της ΟΠΑΠ Α.Ε. στην καθαρή περιουσία της επιχείρησης GLORY TECHNOLOGY LTD στην οποία συμμετέχει με ποσοστό 20%.

Ως γνωστόν η GLORY TECHNOLOGY LTD έχει σύμβαση με την OPAP SPORTS LTD η οποία έχει διάρκεια μέχρι το τέλος Μαρτίου 2014. Στην συνέχεια, ενδεχομένως η σύμβαση να ανανεωθεί αλλά το χρονικό όριο μιας τέτοιας ανανέωσης θα είναι μάλλον τρίμηνο ή εξάμηνο. Περαιτέρω ανανέωση θεωρείται αβέβαιη.

Επίσης, το βασικό έσοδο της GLORY TECHNOLOGY είναι από την προμήθεια (ποσοστό επί των εσόδων του ΣΤΟΙΧΗΜΑ της ΟΠΑΠ SPORTS LTD), και αυτό σημαίνει ότι αν λήξει η σύμβαση η εταιρεία θα μείνει χωρίς ουσιαστικά έσοδα, γεγονός το οποίο θα έχει αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματά της και στην βιωσιμότητά της, αν δεν μπορέσει να τα αντικαταστήσει με άλλη πηγή.

Μια αποτίμηση της εταιρείας για σκοπούς ελέγχου απομείωσης θα λάμβανε υπόψη της την ροή των μελλοντικών λειτουργικών ροών της, είτε προσδιορισμένη από την διοίκηση της ίδιας εταιρείας είτε στην χειρότερη περίπτωση προσδιορισμένη από την Οικονομική Διεύθυνση της ΟΠΑΠ Α.Ε. Οι μελλοντικές αυτές ροές θα έπρεπε να προεξοφληθούν με ένα επιτόκιο σε σημερινή αξία χρήματος.

Στην συγκεκριμένη περίπτωση φαίνεται ότι η εταιρεία δεν θα έχει θετικές ταμειακές ροές στο ορατό χρονικό διάστημα λόγω του εκτιμώμενου χρόνου λήξης της σύμβασης που έχει, ως εκ τούτου μια εκτίμηση της αξίας της με την μεθοδολογία των μελλοντικών ταμειακών ροών θα δώσει μηδενική αξία.

Στην χρήση 2012 αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ίση με το ποσό της επένδυσης στη συγγενή GLORY TECHNOLOGY LTD. Η αξία προκύπτει ως εξής:

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)

Αξία	
Κόστος κτήσης συμμετοχής	10.000
Απόσβεση και απομείωση υπεραξίας	(8.806)
Αξία λήξης 31.12.2006	**1.194**
Μερίδιο στα κέρδη / (ζημίες)	414
Αξία λήξης 31.12.2007	**1.608**
Μερίδιο στα κέρδη / (ζημίες)	(138)
Αξία λήξης 31.12.2008	**1.470**
Μερίδιο στα κέρδη / (ζημίες)	100
Αξία λήξης 31.12.2009	**1.570**
Μερίδιο στα κέρδη / (ζημίες)	21
Αξία λήξης 31.12.2010	**1.591**
Μερίδιο στα κέρδη / (ζημίες)	(21)
Αξία λήξης 31.12.2011	**1.570**
Απομείωση υπεραξίας	(1.570)
Αξία λήξης 31.12.2012	**-**

Β) Την συμμετοχή των θυγατρικών (ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD) της ΟΠΑΠ Α.Ε. στην καθαρή περιουσία της επιχείρησης NEUROSOFT Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ, στην οποία συμμετέχουν με ποσοστό 30%. Στην τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκε μερίδιο στα κέρδη της συγγενούς NEUROSOFT Α.Ε. ποσού € 344 χιλ.

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2013 και 2012 στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δεν ήταν απαραίτητο να σχηματιστεί πρόβλεψη για απομείωση της λογιστικής αξίας της συμμετοχής του Ομίλου στην συγγενή εταιρεία NEUROSOFT Α.Ε., (στη χρήση 2011 διενεργήθηκε πρόβλεψη για απομείωση € 5.526 χιλ. και στη χρήση 2010 € 3.000 χιλ.). Ο λόγος της απομείωσης ήταν η μείωση της χρηματιστηριακής της αξίας, γεγονός το οποίο αποτέλεσε ένδειξη ότι η ανακτήσιμη αξία της συμμετοχής ήταν μικρότερη από εκείνη που ήταν καταχωρημένη στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Με βάσει τα ανωτέρω η αξία της συμμετοχής προκύπτει ως εξής:

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)

Αξία	
Κόστος κτήσης	11.520
Μείον μέρισμα 2008	(72)
Μείον μερίδιο στις ζημιές έτους 2009	(80)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2009	**11.368**
Μείον απομείωση	(3.000)
Μείον μερίδιο στις ζημιές έτους 2010	(1.120)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2010	**7.248**
Μείον απομείωση	(5.526)
Μείον μερίδιο στις ζημιές έτους 2011	(373)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2011	**1.349**
Μείον μερίδιο στις ζημιές έτους 2012	(190)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2012	**1.159**
Συν μερίδιο στα κέρδη έτους 2013	344
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2013	**1.503**

Γ) Την συμμετοχή της θυγατρικής ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD στην καθαρή περιουσία της επιχείρησης ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. στην οποία συμμετέχει με ποσοστό 67% αξίας **€ 128.060 χιλ**.

Αναλυτικότερα:

Στις 11 Ιουνίου 2013 συστάθηκε η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ – ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ, ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΑΧΕΙΩΝ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.». Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας διαμορφώθηκε σε € 192.000 χιλ. (192.000*67%, δηλ. € 128.640 χιλ.). Η ζημία της χρήσης 2013 ποσού € 865 χιλ. μειώνει τη συμμετοχή κατά € 580 χιλ. Η συμμετοχή διαμορφώθηκε € 128.060 χιλ.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι παρότι η Εταιρεία ελέγχει το 67% του μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. (μέσω της 100% θυγατρικής της Opap Investment Ltd) εν τούτοις δε συμπεριλαμβάνει αυτήν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2013. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η Εταιρεία έκρινε ότι έως και την 31.12.2013 δεν είχε τον έλεγχο του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. αφού βάσει του άρθρου 12 παρ. 3 του καταστατικού της Ελληνικά Λαχεία Α.Ε. για τη λήψη αποφάσεων για συγκεκριμένα θέματα απαιτείτο πλειοψηφία των 2/3 των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Στις οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε.:

Με βάση τα παραπάνω στην χρήση 2012 αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ίση με το ποσό της επένδυσης στη συγγενή GLORY TECHNOLOGY LTD.

Το υπόλοιπο προκύπτει ως εξής:

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)

Αξία	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Υπόλοιπο έναρξης	**-**	**1.200**	**1.200**
Εξαγορές	-	-	-
Ζημίες απομείωσης	-	(1.200)	-
Αξία λήξης	**-**	**-**	**1.200**

11.12. Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Εγγυητικές καταβολές	1.450	1.388	1.080
Προκαταβολές παροχών αποχώρησης	3.460	7.647	7.824
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	1.211	1.215	1.215
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	731	1.107	1.290
Άλλες απαιτήσεις	89	-	-
Σύνολο μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	**6.941**	**11.357**	**11.409**

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Εγγυητικές καταβολές	1.387	1.322	1.021
Προκαταβολές παροχών αποχώρησης	3.460	7.647	7.824
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	1.141	1.215	1.215
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	731	1.107	1.290
Απαιτήσεις από θυγατρικές	30.277	32.597	53.378
Σύνολο μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	**36.996**	**43.888**	**64.728**

Το βραχυπρόθεσμο ποσό των κονδυλίων των «Λοιπών μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού» περιλαμβάνεται στα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία και στα έξοδα επομένων χρήσεων.

Στη μητρική εταιρεία το ποσό € 30.277 χιλ. αφορά στο υπόλοιπο των αποθεματικών κεφαλαίων που πρόκειται να διατεθούν για το την ολοκλήρωση της αναμόρφωσης της ενιαίας εταιρικής εικόνας των σημείων πώλησης (πρακτορείων) από τη θυγατρική ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε., για λογαριασμό της ΟΠΑΠ Α.Ε. Τα κεφάλαια αυτά είχαν μεταφερθεί στην εν λόγω θυγατρική κατά την περίοδο (2004 έως 2007).

11.13. Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού / παθητικού

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, χωρίς προεξόφληση.

Φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επόμενων χρήσεων συμψηφίζονται όταν υπάρχει το νόμιμο δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και αυτές οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις αφορούν τις ίδιες φορολογικές αρχές. Μετά τον συμψηφισμό το αποτέλεσμα που προκύπτει καταχωρείται είτε στο Ενεργητικό (όταν είναι απαίτηση) είτε στο Παθητικό (όταν είναι υποχρέωση). Ο υπολογισμός των φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων διενεργήθηκε βάσει των συντελεστών που ορίζονται στην ισχύουσα φορολογική νομοθεσία.

A. Η κίνηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Αναπροσαρμογή αξίας παγίων στοιχείων	(602)	(517)	(10.699)
Αναγνώριση άυλων περιουσιακών στοιχείων	-	-	291
Έξοδα επομένων χρήσεων	(2)	151	(543)
Αποζημιώσεις προσωπικού	152	97	5.334
Προβλέψεις	-	-	10.724
Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	4.770	3.039	(889)
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**4.318**	**2.770**	**4.218**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Αναπροσαρμογή αξίας παγίων στοιχείων	-	-	(10.379)
Αναγνώριση άυλων περιουσιακών στοιχείων	-	-	291
Έξοδα επομένων χρήσεων	-	-	(1.914)
Αποζημιώσεις προσωπικού	-	-	5.230
Προβλέψεις	-	-	10.709
Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	-	-	(1.115)
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**-**	**-**	**2.822**

Στις 31.12.2013 η φορολογική απαίτηση ποσού € 4.318 χιλ. στον Όμιλο περιλαμβάνεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της θυγατρικής ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.

B. Η κίνηση των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Αναπροσαρμογή αξίας παγίων στοιχείων	(2.084)	(7.998)	-
Αναγνώριση άυλων περιουσιακών στοιχείων	(16.352)	(5.314)	-
Έξοδα επομένων χρήσεων	(6.457)	(4.220)	-
Αποζημιώσεις προσωπικού	3.455	4.559	-
Προβλέψεις	12.504	9.853	-

Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	5.131	(1.318)	-
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**(3.803)**	**(4.438)**	**-**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Αναπροσαρμογή αξίας παγίων στοιχείων	(2.084)	(7.998)	-
Αναγνώριση άυλων περιουσιακών στοιχείων	(16.352)	(5.314)	-
Έξοδα επομένων χρήσεων	(6.458)	(4.220)	-
Αποζημιώσεις προσωπικού	3.460	4.562	-
Προβλέψεις	12.504	9.853	-
Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	5.131	(1.318)	-
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**(3.799)**	**(4.435)**	**-**

Στις 31.12.2013 η φορολογική υποχρέωση ποσού € 3.803 χιλ. στον Όμιλο περιλαμβάνεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της μητρικής εταιρείας και της θυγατρικής ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD.

Για τον υπολογισμό των φόρων επόμενων χρήσεων χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 26% (2012 20%).

Οι αναβαλλόμενοι φόροι προκύπτουν κυρίως από ασώματα και ενσώματα πάγια (βάσει του Ιδιωτικού Συμφωνητικού της 31.7.2007 της ΟΠΑΠ Α.Ε. με την κοινοπραξία INTRALOT), καθώς και χρηματοδοτικές μισθώσεις (Σύμβασης 30.7.2010 της ΟΠΑΠ Α.Ε. με την κοινοπραξία INTRALOT).

Επίσης οι αναβαλλόμενοι φόροι από κόστος ενδεχόμενων υποχρεώσεων και μη αναγνωριζόμενων δαπανών προκύπτουν από άμεσα έξοδα χρηματοδότησης του ομολογιακού δανείου, από προβλέψεις που αφορούν σε αγωγές κατά της ΟΠΑΠ Α.Ε. και από προβλέψεις χορηγιών, οικονομικών ενισχύσεων, κερδών νικητών (του παιχνιδιού ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ), καθώς και αμοιβών και παροχών τρίτων πληρωτέων στο επόμενο έτος.

11.14. Εμπορικές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των εμπορικών υποχρεώσεων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Προμηθευτές (υπηρεσιών, αγαθών & παγίων)	24.772	32.458	34.645
Κέρδη σε νικητές & αδιάθετα κέρδη	38.861	21.161	45.963
Άλλες υποχρεώσεις (αμοιβές – αποδόσεις)	2.113	5.095	6.279
Σύνολο εμπορικών υποχρεώσεων	**65.746**	**58.714**	**86.887**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Προμηθευτές (υπηρεσιών, αγαθών & παγίων)	28.637	40.764	39.068
Κέρδη σε νικητές & αδιάθετα κέρδη	36.354	18.352	41.960
Άλλες υποχρεώσεις (αμοιβές – αποδόσεις)	1.761	1.854	2.075
Σύνολο εμπορικών υποχρεώσεων	**66.752**	**60.970**	**83.103**

11.15. Δάνεια

Ο δανεισμός του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	166.750	87.000	36.250	166.750	87.000	36.250
Μείον: Αναπόσβεστα Άμεσα Έξοδα Χρηματοδότησης	(1.303)	(2.097)	(2.807)	(1.303)	(2.097)	(2.807)
Βραχυπρόθεσμο Μέρος Ομολογιακών Δανείων	**165.447**	**84.903**	**33.443**	**165.447**	**84.903**	**33.443**
Μακροπρόθεσμα Ομολογιακά	-	166.750	253.750	-	166.750	253.750
Μείον: Αναπόσβεστα Άμεσα Έξοδα Χρηματοδότησης	-	(1.064)	(3.121)	-	(1.064)	(3.121)
Μακροπρόθεσμο Μέρος Ομολογιακών Δανείων	**-**	**165.686**	**250.629**	**-**	**165.686**	**250.629**
Σύνολο Ομολογιακού Δανείου	166.750	253.750	290.000	166.750	253.750	290.000
Μείον: Συνολικά Αναπόσβεστα Άμεσα Έξοδα Χρηματοδότησης	(1.303)	(3.161)	(5.928)	(1.303)	(3.161)	(5.928)
Ομολογιακά Δάνεια	**165.447**	**250.589**	**284.072**	**165.447**	**250.589**	**284.072**

Η λήξη των δανείων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Έως 1 έτος	165.447	84.903	33.443	165.447	84.903	33.443
Από 2 έως 5 έτη	-	165.686	250.629	-	165.686	250.629
Σύνολο Δανεισμού	**165.447**	**250.589**	**284.072**	**165.447**	**250.589**	**284.072**

Την 1 Δεκεμβρίου 2011, ύστερα από έγκριση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 2011, η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση κοινού ομολογιακού δανείου, μη μετατρέψιμου σε μετοχές, με κοινοπραξία τραπεζών, συνολικού ύψους έως € 240.000 χιλ. Συμμετέχουσες τράπεζες είναι η EFG Eurobank Ergasias A.E, η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο. Το ρόλο του πληρεξούσιου καταβολών και εκπροσώπου των ομολογιούχων έχει αναλάβει η EFG Eurobank Ergasias A.E.

Στις 7 Δεκεμβρίου 2011 η Εταιρεία ανέλαβε το ποσό των € 240.000 χιλ. μέσω έκδοσης 240.000 χιλιάδων ομολογιών, οι οποίες στο σύνολό τους καλύφθηκαν από την κοινοπραξία των τραπεζών.

Στις 22 Δεκεμβρίου 2011 η Εταιρεία υπέγραψε συμπληρωματική σύμβαση με κοινοπραξία των Τραπεζών, σύμφωνα με την οποία το συνολικό ποσό του ομολογιακού δανείου αυξάνεται έως € 290.000 χιλ. Συμμετέχουσες τράπεζες είναι η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η Alpha Bank S.A. και η Τράπεζα Πειραιώς. Το ρόλο του πληρεξούσιου καταβολών και εκπροσώπου των ομολογιούχων έχει αναλάβει η EFG Eurobank Ergasias A.E.

Στις 29 Δεκεμβρίου 2011 η Εταιρεία ανέλαβε το επιπλέον ποσό των € 50.000 χιλ. μέσω έκδοσης 50.000 χιλιάδων ομολογιών, οι οποίες στο σύνολό τους καλύφθηκαν από την κοινοπραξία των τραπεζών.

Το ομολογιακό δάνειο, συνολικού ποσού € 290.000 χιλ., έχει κυμαινόμενο επιτόκιο με βάση το Euribor συν περιθώριο 6,75% με περίοδο εκτοκισμού τρίμηνη ή εξάμηνη. Το κεφάλαιο του ομολογιακού δανείου προβλέπεται να αποπληρωθεί σε πέντε μη ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις, με πρώτη δόση το Δεκέμβριο του 2012 (12 μήνες ύστερα από την πρώτη ημερομηνία έκδοσης) και τελευταία δόση το Δεκέμβριο του 2014.

Δόσεις	Μήνες μετά την πρώτη ημερομηνία έκδοσης	Αποπληρωμή Κεφαλαίου σε %	Αποπληρωμή Κεφαλαίου σε χιλ. €
1η	12 μήνες	12,5%	36.250
2η	18 μήνες	12,5%	36.250
3η	24 μήνες	17,5%	50.750
4η	30 μήνες	17,5%	50.750
5η	36 μήνες	40,0%	116.000
		100,0%	**290.000**

Από το κεφάλαιο του ομολογιακού δανείου έχει πληρωθεί μέχρι 31.12.2013 ποσό € 123.250 χιλ. που αφορά στις τρεις πρώτες δόσεις της αποπληρωμής κεφαλαίου. Το υπόλοιπο ποσό ύψους € 166.750 χιλ. εξοφλήθηκε την 10.3.2014.

Η Εταιρεία αποτιμά το ομολογιακό δάνειο στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Το ομολογιακό δάνειο κατά την εκταμίευση επιβαρύνθηκε με άμεσα έξοδα χρηματοδότησης συνολικού ποσού € 6.090 χιλ. τα οποία αποσβένονται στη διάρκεια του δανείου με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 οι τόκοι του ομολογιακού δανείου (€ 16.230 χιλ.) καθώς και τα αποσβεσθέντα άμεσα έξοδα χρηματοδότησης του ομολογιακού δανείου (€ 2.620 χιλ.) κεφαλαιοποιούνται και περιλαμβάνονται στις ασώματες ακινητοποιήσεις προσαυξάνοντας την αξία κτήσης της άδειας εγκατάστασης και εκμετάλλευσης των 35.000 παιγνιομηχανημάτων σύμφωνα με το ΔΛΠ 23.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 οι τόκοι του ομολογιακού δανείου (€ 22.617 χιλ.) καθώς και τα αποσβεσθέντα άμεσα έξοδα χρηματοδότησης του ομολογιακού δανείου (€ 2.766 χιλ.) κεφαλαιοποιήθηκαν και περιλήφθησαν στις ασώματες ακινητοποιήσεις προσαυξάνοντας την αξία κτήσης της άδειας εγκατάστασης και εκμετάλλευσης των 35.000 παιγνιομηχανημάτων σύμφωνα με το ΔΛΠ 23.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας επιβαρύνθηκαν με € 1.376 χιλ. που αφορούν τόκους του ομολογιακού δανείου, με € 74

χιλ. για λοιπά έξοδα του δανείου καθώς και με € 162 χιλ. που αφορούν απόσβεση των άμεσων εξόδων χρηματοδότησης (Σημείωση 11.31).

Το μέσο σταθμικό επιτόκιο δανεισμού για τη χρήση 2013 διαμορφώθηκε στο 6,96% (χρήση 2012: 7,73%, χρήση 2011: 8,43%).

Το ομολογιακό δάνειο δεν έχει καμία εμπράγματη εξασφάλιση σε περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου, ή της Εταιρείας. Η Εταιρεία έχει αναλάβει την υποχρέωση παροχής συγκεκριμένων γνωστοποιήσεων προς την Κοινοπραξία των Τραπεζών, καθώς και τήρησης συγκεκριμένων οικονομικών δεικτών (financial covenants) όπως:

-Ο Δείκτης «Ενοποιημένος Συνολικός Δανεισμός» προς «Ενοποιημένα Κέρδη προ Φόρων & Τόκων (EBIT)» να μην υπερβαίνει το 2:1.

-Ο Δείκτης «Ενοποιημένα Κέρδη προ Φόρων & Τόκων (EBIT)» προς «Ενοποιημένα Καθαρά Χρηματοοικονομικά Έξοδα (Ενοποιημένα Χρηματοοικονομικά Έξοδα μείον Ενοποιημένα Χρηματοοικονομικά Έσοδα)» να είναι τουλάχιστον ίσος με 7,5:1.

-Ο Δείκτης «Ενοποιημένος Συνολικός Δανεισμός» προς «Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου» να μην υπερβαίνει το 1:1.

Η Κοινοπραξία των Τραπεζών αποκτά δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής του Δανείου, σε περίπτωση που:

-Η Εταιρεία δεν τηρεί τους παραπάνω οικονομικούς δείκτες (financial covenants).

Στις 31.12.2013 η Εταιρεία είναι σε συμμόρφωση με όλους τους οικονομικούς δείκτες και τις ρήτρες που προβλέπονται από τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου.

11.16. Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Ο λογιστικός χειρισμός που διενεργήθηκε για την απεικόνιση των χρηματοδοτικών μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013, 2012 & 2011 είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 – Μισθώσεις.

ΟΜΙΛΟΣ				
Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31 Δεκεμβρίου 2013				
(Ποσά σε χιλ. €)	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	**Σύνολο**
Πληρωμές μισθωμάτων	414	42	-	**456**
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(21)	-	-	**(21)**
Καθαρή παρούσα αξία	393	42	-	**435**

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31 Δεκεμβρίου 2012				
(Ποσά σε χιλ. €)	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	**Σύνολο**
Πληρωμές μισθωμάτων	414	457	-	**871**
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(52)	(21)	-	**(73)**
Καθαρή παρούσα αξία	**362**	**436**	**-**	**798**

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31 Δεκεμβρίου 2011				
(Ποσά σε χιλ. €)	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	**Σύνολο**
Πληρωμές μισθωμάτων	8.533	871	-	**9.404**
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(486)	(73)	-	**(559)**
Καθαρή παρούσα αξία	**8.047**	**798**	**-**	**8.845**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31 Δεκεμβρίου 2013				
(Ποσά σε χιλ. €)	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	**Σύνολο**
Πληρωμές μισθωμάτων	-	-	-	**-**
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	-	-	-	**-**
Καθαρή παρούσα αξία	**-**	**-**	**-**	**-**

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31 Δεκεμβρίου 2012				
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	**Σύνολο**
Πληρωμές μισθωμάτων	-	-	-	**-**
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	-	-	-	**-**
Καθαρή παρούσα αξία	**-**	**-**	**-**	**-**

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31 Δεκεμβρίου 2011				
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	**Σύνολο**
Πληρωμές μισθωμάτων	8.119	-	-	**8.119**
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(406)	-	-	**(406)**
Καθαρή παρούσα αξία	**7.713**	**-**	**-**	**7.713**

11.17. Φόροι

Η ανάλυση των φόρων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Υποχρεώσεις φόρου εισοδήματος	12.659	24.700	-
Φόρος επί των καθαρών εσόδων	98.148	-	-
Λοιποί φόροι (παρακρατούμενοι, ΦΠΑ)	10.461	10.261	9.472
Σύνολο φόρων	**121.268**	**34.961**	**9.472**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Υποχρεώσεις φόρου εισοδήματος	12.630	22.670	-
Φόρος επί των καθαρών εσόδων	98.148	-	-
Λοιποί φόροι (παρακρατούμενοι, ΦΠΑ)	8.898	8.820	7.482
Σύνολο φόρων	**119.676**	**31.490**	**7.482**

Σύμφωνα με το Νόμο 4093/12 που ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής την Τετάρτη 7.11.2012 επιβάλλεται από 1.1.2013 φορολόγηση με συντελεστή 30% επί των καθαρών εσόδων της ΟΠΑΠ Α.Ε. (έσοδα από παίγνια μείον κέρδη νικητών παικτών, σύμφωνα με τα ελληνικά λογιστικά - φορολογικά πρότυπα). Το συνολικό ποσό του Φόρου επί των καθαρών εσόδων στη χρήση 2013 ανήλθε στα € 344.726 χιλ. και το οφειλόμενο την 31.12.2013 στα € 98.148 χιλ.

11.18. Λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των λοιπών υποχρεώσεων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Προβλέψεις δωρεών	15.832	18.268	23.538
Προβλέψεις χορηγιών	7.402	7.098	10.303
Πρόβλεψη κερδών νικητών Στοιχήματος	2.258	532	2.016
Επίδικα δελτία κερδών νικητών Στοιχήματος	-	3.668	3.668
Αποδοχές προσωπικού	3.649	3.435	4.243
Μερίσματα και προμερίσματα πληρωτέα	1.022	1.017	1.121
Προεισπραχθείσα αξία πωλήσεων	2.732	1.937	-
Ασφαλιστικές εισφορές πληρωτέες	2.876	2.200	2.183
Πρόβλεψη φορ/κών διαφορών έτους 2010 (βλ. σημείωση 11.20)	8.000	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	3.776	4.181	4.619
Υποχρέωση στο Ελληνικό Δημόσιο για άδεια παιχνιδιών	-	82.597	-
Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων	**47.547**	**124.933**	**51.691**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Προβλέψεις δωρεών	10.255	14.206	19.359
Προβλέψεις χορηγιών	7.402	7.098	10.303
Πρόβλεψη κερδών νικητών Στοιχήματος	2.258	532	2.016
Επίδικα δελτία κερδών νικητών Στοιχήματος	-	3.668	3.668
Αποδοχές προσωπικού	3.649	3.419	4.225
Μερίσματα και προμερίσματα πληρωτέα	1.022	1.017	1.121
Προεισπραχθείσα αξία πωλήσεων	2.732	1.937	-
Ασφαλιστικές εισφορές πληρωτέες	1.903	1.205	1.235
Πρόβλεψη φορ/κών διαφορών έτους 2010 (βλ. σημείωση 11.20)	8.000	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	4.897	3.980	4.419
Υποχρέωση στο Ελληνικό Δημόσιο για άδεια παιχνιδιών	-	82.597	-
Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων	**42.118**	**119.659**	**46.346**

Στις εν λόγω υποχρεώσεις περιλαμβάνεται ποσό € 23.234 χιλ. που αναφέρεται σε προβλέψεις χορηγιών και οικονομικών ενισχύσεων πληρωτέων στο 2014, καθώς και λοιπές υποχρεώσεις (αμοιβές και παροχές τρίτων, μισθοδοσία, δεδουλευμένες δαπάνες κερδών νικητών, ασφαλιστικοί φορείς, μερίσματα, δεδουλευμένοι τόκοι κλπ).

Το συνολικό τίμημα για την άδεια εγκατάστασης και εκμετάλλευσης των 35.000 παιγνιομηχανημάτων ανήλθε σε € 560.000 χιλ., εκ των οποίων τα € 473.975 χιλ. καταβλήθηκαν άμεσα με την υπογραφή της σύμβασης και το υπόλοιπο ποσό των € 86.025 χιλ. καταβλήθηκε το Νοέμβριο 2013.

Ο Όμιλος υπολόγισε την παρούσα αξία της υποχρέωσης σε € 78.027 χιλ., το οποίο στη χρήση 2011 περιλαμβάνεται στις άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (σημ. 11.21). Στις 31.12.2012 η παραπάνω υποχρέωση διαμορφώθηκε στο ποσό των € 82.597 χιλ. και απεικονίστηκε ως βραχυπρόθεσμη.

11.19. Προγράμματα παροχών προσωπικού

Η Εταιρεία προσφέρει δύο συγκεκριμένα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι θυγατρικές της Εταιρείας στην Κύπρο (εκτός του υποκαταστήματος της θυγατρικής ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD με έδρα την Ελλάδα) δεν παρέχουν ανάλογα συνταξιοδοτικά προγράμματα.

Η ανάλυση του κάθε προγράμματος είναι η εξής:

Πρόγραμμα αποχώρησης ΟΠΑΠ Α.Ε.

Η υποχρέωση της Εταιρείας για το πρόγραμμα αυτό καλύπτεται από τη Σ.Σ.Ε. της ΟΠΑΠ Α.Ε., της οποίας η διάρκεια λήγει την 31.3.2014.

Με τον τερματισμό της εργασίας του προσωπικού καταβάλλεται ένα εφάπαξ ποσό που είναι ίσο για κάθε χρόνο υπηρεσίας με το 1/12 της συνολικής αμοιβής του εργαζομένου κατά το τελευταίο έτος που

εργάστηκε, πλέον αναλογίας υπερωριών και επιδόματος πληρωτέου βασιζόμενο στα χρόνια υπηρεσίας. Οι υποχρεώσεις για αυτά τα προγράμματα παροχών δε χρηματοδοτούνται εκτός αν η Εταιρεία προκαταβάλλει παροχές αποχώρησης σε εργαζόμενο σύμφωνα με τις Λογιστικές Αρχές. Η Εταιρεία περιοδικά προσλαμβάνει εξωτερικούς πιστοποιημένους συμβούλους με σκοπό να καθορίσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το πρόγραμμα.

Για υπηρεσίες μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011, η παρούσα αξία των επιδομάτων αποχώρησης με βάση τα υποχρεωτικά επιδόματα σύμφωνα με τους όρους του σχεδίου και τα προβλεπόμενα επίπεδα μισθών είναι € 13.307 χιλ. € 22.811 χιλ. και € 26.194 χιλ. αντίστοιχα.

Το ποσό των € 8.119 χιλ. είναι το τρέχον κόστος της περιόδου επιμερισμένο αναλογικά σε κόστος πωλήσεων, έξοδα διοίκησης και διάθεσης καθώς και χρηματοοικονομικό κόστος, ενώ το κόστος για το 2012 ήταν € 2.777 χιλ.

Πρόγραμμα αποχώρησης ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.

Για υπηρεσίες μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011, η παρούσα αξία των επιδομάτων αποχώρησης με βάση τα υποχρεωτικά επιδόματα σύμφωνα με τους όρους του σχεδίου και τα προβλεπόμενα επίπεδα μισθών είναι € 584 χιλ., € 481 χιλ. και € 519 χιλ. αντίστοιχα.

Το ποσό των € 130 χιλ. είναι το τρέχον κόστος της περιόδου επιμερισμένο αναλογικά σε κόστος πωλήσεων, έξοδα διοίκησης και χρηματοοικονομικό κόστος, ενώ το κόστος για το 2012 ήταν € 155 χιλ.

Πρόγραμμα αποχώρησης ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD

Για υπηρεσίες μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013, και 2012, η παρούσα αξία των επιδομάτων αποχώρησης με βάση τα υποχρεωτικά επιδόματα σύμφωνα με τους όρους του σχεδίου και τα προβλεπόμενα επίπεδα μισθών είναι € 46 χιλ. και € 40 χιλ. αντίστοιχα.

Το ποσό των € 8 χιλ. είναι το τρέχον κόστος της περιόδου, ενώ το κόστος για το 2012 ήταν € 40 χιλ.

Προνόμια βάσει συνταξιοδοτικού συμβολαίου (ΟΠΑΠ Α.Ε.)

Η υποχρέωση της Εταιρείας απορρέει από το ομαδικό ασφαλιστήριο πρόγραμμα στην ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. με αριθμό συμβολαίου 1006.

Το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα της Εταιρείας που τροποποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2003, με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2003, αύξησε τις παροχές των εργαζομένων. Πραγματοποιήθηκε μελέτη από αναλογιστή για τον υπολογισμό των παροχών.

Από 1.7.2012 το ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο, με την πρόσθετη πράξη No 41253008721, τροποποιήθηκε και από ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (DAF) μετατράπηκε σε Saving Plan και ως εκ τούτου δεν απαιτείται αναλογιστική μελέτη από 1.7.2012 και μετά.

Η εμφάνιση των προγραμμάτων στην κατάσταση ενοποιημένης χρηματοοικονομικής θέσης την 31 Δεκεμβρίου 2013 είναι η εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Πρόγραμμα αποχώρησης	Συνταξιοδοτικό πρόγραμμα	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
31 Δεκεμβρίου 2011 (δημοσιευμένο)	**20.753**	**(42)**	**20.711**
Αναλογιστικά κέρδη/ζημιές	5.960	-	5.960
31 Δεκεμβρίου 2011 (αναμορφωμένο)	**26.713**	**(42)**	**26.671**
Πληρωμές	**(3.944)**	**(251)**	**(4.195)**
Κόστος υπηρεσίας	1.578	341	1.919
Κόστος κεφαλαίου	1.394	75	1.469
Αναμενόμενη απόδοση στοιχείων ενεργητικού	-	(123)	(123)
Συνολικό κόστος στην Κ.Σ.Ε.	**2.972**	**293**	**3.265**
Αναλογιστικά κέρδη/ζημιές	(2.408)	-	(2.408)
31 Δεκεμβρίου 2012 (αναμορφωμένο)	**23.333**		**23.333**
Πληρωμές	**(13.219)**	**-**	**(13.219)**
Κόστος υπηρεσίας	7.206	-	7.206
Κόστος κεφαλαίου	1.051	-	1.051
Συνολικό κόστος στην Κ.Σ.Ε.	**8.257**	**-**	**8.257**
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές	(4.434)	-	(4.434)
31 Δεκεμβρίου 2013	**13.937**	**-**	**13.937**

Η εμφάνιση των προγραμμάτων στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της μητρικής εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2013 είναι η εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Πρόγραμμα αποχώρησης	Συνταξιοδοτικό πρόγραμμα	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
31 Δεκεμβρίου 2011 (δημοσιευμένο)	**20.250**	**(42)**	**20.208**
Αναλογιστικά κέρδη/ζημιές	5.944	-	5.944
31 Δεκεμβρίου 2011 (αναμορφωμένο)	**26.194**	**(42)**	**26.152**
Πληρωμές	**(3.944)**	**(251)**	**(4.195)**
Κόστος υπηρεσίας	1.415	341	1.756
Κόστος κεφαλαίου	1.362	75	1.437
Αναμενόμενη απόδοση στοιχείων ενεργητικού	-	(123)	(123)
Συνολικό κόστος στην Κ.Σ.Ε.	**2.777**	**293**	**3.070**
Αναλογιστικά κέρδη/ζημιές	(2.216)	-	(2.216)
31 Δεκεμβρίου 2012 (αναμορφωμένο)	**22.811**	**-**	**22.811**
Πληρωμές	**(13.190)**	**-**	**(13.190)**
Κόστος υπηρεσίας	7.092	-	7.092
Κόστος κεφαλαίου	1.027	-	1.027
Συνολικό κόστος στην Κ.Σ.Ε.	**8.119**	**-**	**8.119**
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές	(4.433)	-	(4.433)
31 Δεκεμβρίου 2013	**13.307**	**-**	**13.307**

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που έγιναν στις 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011 για το Πρόγραμμα Αποχώρησης είναι:

ΟΠΑΠ Α.Ε.	2013	2012	2011
Επιτόκιο προεξόφλησης	3,70%	4,50%	5,20%
Αναμενόμενο ποσοστό αυξήσεων στους μισθούς	2,20%	4,40%	4,70%
Μέσος χρόνος παραμονής στην υπηρεσία	21,25	20,13	17,19
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%	2,00%

ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	2013	2012	2011
Επιτόκιο προεξόφλησης	3,70%	4,70%	5,30%
Αναμενόμενο ποσοστό αυξήσεων στους μισθούς	2,20%	3,20%	3,70%
Μέσος χρόνος παραμονής στην υπηρεσία	23,88	24,61	24,64
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%	2,00%

Οι κυριότερες οικονομικές παραδοχές (επιτόκιο προεξόφλησης και πληθωρισμός) για το πρόγραμμα συνταξιοδότησης δεν διαφέρουν σημαντικά από το ανωτέρω πρόγραμμα.

Το εκτιμώμενο κόστος υπηρεσίας για την επόμενη χρήση ανέρχεται σε € 866 χιλ. για την Εταιρεία και € 985 χιλ. για τον Όμιλο.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη μεταβολή της αναλογιστικής υποχρέωσης εάν το επιτόκιο προεξόφλησης ήταν κατά 0,5% μεγαλύτερο ή μικρότερο αυτού που έχει χρησιμοποιηθεί καθώς και την αντίστοιχη μεταβολή εάν το αναμενόμενο ποσοστό αύξησης μισθών ήταν κατά 0,5% μεγαλύτερο ή μικρότερο αυτού που έχει χρησιμοποιηθεί:

	Ανάλυση Ευαισθησίας Αποτελεσμάτων	
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Αναλογιστική υποχρέωση	Ποσοστιαία Μεταβολή
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	12.617	-5%
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	14.063	6%
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	14.083	6%
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	12.594	-5%

11.20. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Προβλέψεις	
	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο την 31.12.2010	**44.459**	**43.310**
Προβλέψεις χρήσης	9.282	9.256
Πρόβλεψη φορολογικών διαφορών 2011	10.100	10.000
Υπόλοιπο την 31.12.2011	**63.841**	**62.566**
Προβλέψεις χρήσης	7.500	7.500
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	(75)	-
Πρόβλεψη φορολογικών διαφορών 2012	100	-
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη φορολογικών διαφορών 2011	(10.100)	(10.000)
Υπόλοιπο την 31.12.2012	**61.266**	**60.066**
Προβλέψεις χρήσης	10.685	10.685
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	(14.659)	(14.659)
Πρόβλεψη φορολογικών διαφορών 2013	100	-
Μεταφορά πρόβλεψης φορ. διαφορών 2010 σε «Λοιπές υποχρεώσεις» (βλ. σημείωση 11.18)	(8.100)	(8.000)
Υπόλοιπο την 31.12.2013	**49.292**	**48.092**

Το ποσό των € 49.292 χιλ. αφορά προβλέψεις για κάλυψη αποζημιώσεων από αγωγές (διαφόρων τρίτων, πρακτόρων, και προσωπικού της Εταιρείας) κατά της ΟΠΑΠ Α.Ε. ύψους € 48.092 χιλ. (2012: € 52.066 χιλ., 2011: € 44.641 χιλ.) καθώς και σωρευτική πρόβλεψη φορολογικών διαφορών € 1.200 χιλ. (2012: € 9.200 χιλ., 2011: € 19.200 χιλ.) (σημ. 11.36). Η πρόβλεψη θεωρείται επαρκής από τη Διοίκηση.

Κατά το έτος 2013, λόγω του εν εξελίξει φορολογικού ελέγχου της χρήσης 2010 από τα αρμόδια κρατικά όργανα, η πρόβλεψη φορολογικών διαφορών ποσού € 8.000 χιλ. της εν λόγω χρήσης μεταφέρθηκε και περιλαμβάνεται στο κονδύλι βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (Λοιπές υποχρεώσεις, σημείωση 11.18).

11.21. Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των άλλων μη βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Εγγυητικές καταθέσεις από πράκτορες	4.113	4.140	3.993
Τόκοι, πρόστιμα πρακτόρων-εγγυήσεις μετρητοίς	4.458	5.141	6.502
Υποχρέωση στο Ελληνικό Δημόσιο για άδεια παιχνιδιών	-	-	78.664
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**8.571**	**9.281**	**89.159**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Εγγυητικές καταθέσεις από πράκτορες	3.931	3.946	3.816
Τόκοι, πρόστιμα πρακτόρων-εγγυήσεις μετρητοίς	4.455	5.141	6.502
Υποχρέωση στο Ελληνικό Δημόσιο για άδεια παιχνιδιών	-	-	78.664
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**8.386**	**9.087**	**88.982**

Οι καταθέσεις εγγυήσεων από τους πράκτορες αντιπροσωπεύουν ποσά που κατατίθενται για να εξασφαλίσουν συνολικά τις υποχρεώσεις των πρακτόρων.

Οι καταθέσεις των εγγυήσεων επιστρέφονται στους πράκτορες μόνο όταν αυτοί παύουν να ενεργούν ως πράκτορες.

Το συνολικό τίμημα για την άδεια εγκατάστασης και εκμετάλλευσης των 35.000 παιγνιομηχανημάτων ανήλθε σε € 560.000 χιλ., εκ των οποίων τα € 473.975 χιλ. καταβλήθηκαν άμεσα με την υπογραφή της σύμβασης και το υπόλοιπο ποσό των € 86.025 χιλ. καταβλήθηκε το Νοέμβριο 2013.

Με την υπογραφή της σύμβασης η παρούσα αξία της υποχρέωσης υπολογίστηκε σε € 78.027 χιλ., ποσό, το οποίο περιλαμβάνεται στις άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις στην κατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης. Στις 31.12.2011 η παραπάνω υποχρέωση διαμορφώθηκε στο ποσό των € 78.664 χιλ. Στις 31.12.2012 η παραπάνω υποχρέωση διαμορφώθηκε στο ποσό των € 82.597 χιλ. και απεικονίστηκε ως βραχυπρόθεσμη στο κονδύλι (Λοιπές υποχρεώσεις, σημείωση 11.18).

11.22. Μετοχικό κεφάλαιο

Όταν η Εταιρεία συστάθηκε σε ανώνυμη εταιρεία το 1999, το καταστατικό της προέβλεπε την αποτίμηση των παγίων στοιχείων της από επιτροπή αποτίμησης εντός ενός έτους. Σύμφωνα με αυτήν την προϋπόθεση, η επιτροπή αποτίμησε τα πάγια της Εταιρείας στα € 33.778 χιλ. Από το ποσό αυτό τα € 29.347 χιλ. κεφαλαιοποιήθηκαν μέσω της έκδοσης ενός εκατομμυρίου μετοχών. Το υπόλοιπο καταχωρήθηκε στις διαφορές αναπροσαρμογής στα ίδια κεφάλαια των μετόχων.

Στις 15 Δεκεμβρίου 2000 οι κοινές μετοχές της Εταιρείας διαιρέθηκαν για να αυξηθεί ο αριθμός των μετοχών που κυκλοφορούσαν σε 100.000.000. Στη συνέχεια, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά το ποσό των € 64.270 χιλ. και ανήλθε σε € 93.617 χιλ. με έκδοση 219.000.000 νέων μετοχών. Η αύξηση των € 64.270 χιλ. προήλθε από (α) αδιανέμητα κέρδη, (β) ένα ποσό από το λογαριασμό διαφορών αναπροσαρμογής αξίας και (γ) τμήμα του δικαιώματος εκμετάλλευσης (€ 29.347 χιλ.).

Το 2001, η ονομαστική αξία των μετοχών της Εταιρείας αυξήθηκε από € 0,29 σε € 0,30 με κεφαλαιοποίηση ειδικών αποθεματικών.

Όλες οι μετοχές που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία είναι κοινές μετοχές.

Ο συνολικός εγκεκριμένος αριθμός κοινών μετοχών ήταν 319.000.000 στις 31 Δεκεμβρίου 2013 με ονομαστική αξία € 0,30 ανά μετοχή (€ 0,30 το 2012). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές είναι πλήρως εξοφλημένες.

Δεν υπήρχαν μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013.

11.23. Αποθεματικά

Η ανάλυση των αποθεματικών έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Λοιπά αποθεματικά	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Στις 31.12.2010	3.564	31.918	8.345	**43.827**
Μεταβολές στη χρήση	-	174	-	**174**
Στις 31.12.2011	3.564	32.092	8.345	**44.001**
Μεταβολές στη χρήση	-	63	-	**63**
Στις 31.12.2012	3.564	32.155	8.345	**44.064**
Μεταβολές στη χρήση	(749)	(255)	16.573	**15.569**
Στις 31.12.2013	2.815	31.900	24.918	**59.633**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λοιπά αποθεματικά	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Στις 31.12.2011 & 31.12.2012	2.815	31.900	8.345	**43.060**
Μεταβολές στη χρήση	-	-	16.573	**16.573**
Στις 31.12.2013	2.815	31.900	24.918	**59.633**

Το είδος και ο σκοπός κάθε λογαριασμού αποθεματικού στα ίδια κεφάλαια των μετόχων είναι ως εξής:

Άλλα αποθεματικά αντιπροσωπεύουν τα ποσά που αφαιρούνται από τα κέρδη προηγούμενων ετών. Μετά τη φορολόγηση είναι διαθέσιμα για διανομή στους μετόχους.

Το τακτικό αποθεματικό είναι ποσό ίσο με το 5% τουλάχιστον των ετήσιων καθαρών κερδών που προστίθενται κάθε χρόνο. Η υποχρέωση σχηματισμού παύει όταν ανέλθει κατ' ελάχιστο στο 1/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το ποσό αυτό δεν είναι διαθέσιμο για διανομή. Μετά τη διανομή της χρήσης του 2003 το αποθεματικό έχει φτάσει το υποχρεωτικό όριο και επιπλέον κράτηση δεν είναι πλέον υποχρεωτική.

Τα αφορολόγητα αποθεματικά προέρχονται από αφορολόγητα κέρδη. Οποιοδήποτε τμήμα αυτού του αποθεματικού που διανέμεται στους μετόχους υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος. Η Εταιρεία δεν έχει πρόθεση να διανείμει αυτά τα αποθεματικά.

Η αύξηση των αφορολόγητων αποθεματικών του Ομίλου και της Εταιρείας προέρχεται από αποδοθέντα μερίσματα των θυγατρικών ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD και ΟΠΑΠ SPORTS LTD στην ΟΠΑΠ Α.Ε.

11.24. Μερίσματα

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων στις 21.6.2013 ενέκρινε την προταθείσα από το Διοικητικό Συμβούλιο διανομή (διάθεση) κερδών και αποφάσισε την καταβολή συνολικού μερίσματος 0,57 ευρώ ανά μετοχή για την εταιρική χρήση έτους 2012.

Το μέρισμα χρήσης 2012, μετά την παρακράτηση φόρου, ανήλθε σε 0,4275 ευρώ ανά μετοχή και δικαιούχοι ήταν οι Μέτοχοι της Εταιρείας που ήταν εγγεγραμμένοι στα αρχεία του Σ.Α.Τ. την Τρίτη 2.7.2013 (ημερομηνία προσδιορισμού - record date). Ημερομηνία αποκοπής του μερίσματος χρήσης 2012 ήταν η Παρασκευή 28.6.2013 και η πληρωμή στους δικαιούχους έγινε τη Δευτέρα 8.7.2013, από την πληρώτρια Τράπεζα «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ».

11.25. Κέρδη στους νικητές παιχνιδιών

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	**2013**	**2012**	**2013**	**2012**
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Κέρδη στους νικητές παιχνιδιών	2.491.136	2.669.518	2.354.148	2.540.169
Σύνολο	**2.491.136**	**2.669.518**	**2.354.148**	**2.540.169**

Τα Κέρδη Νικητών απεικονίζουν τα ποσά που διανέμονται ως κέρδη στους νικητές των παιχνιδιών του Ομίλου σύμφωνα με τον κανονισμό κάθε παιχνιδιού. Το ποσοστό των κερδών επί των πωλήσεων στο έτος 2013 διαμορφώθηκε σε 67,13% έναντι 67,21% του έτους 2012 (στη χρήση 2013 για το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ το ποσοστό των κερδών επί των πωλήσεων διαμορφώθηκε σε 68,98% ενώ για το ΚΙΝΟ σε 69,25% έναντι 68,94% και 69,18% αντιστοίχως στην συγκρινόμενη περίοδο).

11.26. Φόρος επί των καθαρών εσόδων

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	**2013**	**2012**	**2013**	**2012**
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Φόρος επί των καθαρών εσόδων	345.401	-	344.726	-
Σύνολο	**345.401**	**-**	**344.726**	**-**

Σύμφωνα με το Νόμο 4093/12 που ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής την Τετάρτη 7.11.2012 επιβάλλεται από 1.1.2013 φορολόγηση με συντελεστή 30% επί των καθαρών εσόδων της ΟΠΑΠ Α.Ε. (έσοδα από παίγνια μείον κέρδη νικητών παικτών, σύμφωνα με τα ελληνικά λογιστικά - φορολογικά πρότυπα).

11.27. Κόστος παροχής υπηρεσιών

Η ανάλυση του κόστους παροχής υπηρεσιών κατανεμημένη ανάλογα με το είδος του εξόδου είναι ως εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2013	2012	2013	2012
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Προμήθειες πρακτόρων αριθμολαχείων	312.944	333.462	291.611	313.319
Προμήθειες αναδόχων	7.609	10.351	6.860	9.581
Κόστος απόσβεσης ενσώματων παγίων	17.751	17.494	15.379	15.980
Κόστος απόσβεσης ασώματων παγίων	25.274	25.328	25.271	25.323
Έξοδα επισκευών και συντήρησης	2.917	2.947	2.490	2.514
Παροχές τρίτων	81.870	74.590	104.818	96.162
Αποδόσεις σε ΣΟΥΠΕΡΛΙΓΚ & ΕΕΠ (Β' & Γ')	839	926	839	926
Κόστος μισθοδοσίας	30.570	29.513	10.812	10.255
Αναλώσεις εμπορευμάτων	7.181	7.087	-	-
Προωθητικές ενέργειες παιχνιδιών	12.316	-	12.316	-
Άλλα έξοδα	13.811	13.120	7.903	9.316
Αποδόσεις στην Κυπριακή Δημοκρατία	12.272	12.018	-	-
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	-	1.500	-	1.500
Κόστος παροχών αποχώρησης	2.818	760	2.709	603
Σύνολο κόστους παροχής υπηρεσιών	**528.172**	**529.096**	**481.008**	**485.479**

Οι προμήθειες των πρακτόρων αριθμολαχείων είναι προμήθειες επί των πωλήσεων των πρακτόρων της Εταιρείας και της θυγατρικής της ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD και υπολογίζονται στο 8% επί των εσόδων των παιχνιδιών στοιχηματισμού «ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, GO LUCKY & MONITOR GAMES», του ΚΙΝΟ και του Super 3, και στο 12% επί των εσόδων των άλλων παιχνιδιών.

Οι παροχές (αμοιβές) τρίτων περιλαμβάνουν δαπάνες (αμοιβές και συντηρήσεις) που προκύπτουν από τη Σύμβαση της 30.7.2010 της ΟΠΑΠ Α.Ε. με την κοινοπραξία ΙΝΤΡΑΛΟΤ.

Οι διανομές στην ΣΟΥΠΕΡΛΙΓΚ, και ΕΕΠ (Β΄& Γ΄) αφορούν παιχνίδια του ΠΡΟΠΟ και ΠΡΟΠΟ-ΓΚΟΛ.

Τα εμπορεύματα είναι πλέον διαχείρισης της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε., με αποτέλεσμα να μην εμφανίζονται αναλώσεις σε επίπεδο Εταιρείας.

11.28. Άλλα λειτουργικά έσοδα

Η ανάλυση των άλλων λειτουργικών εσόδων κατά τη χρήση είναι η εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2013	2012	2013	2012
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Αμοιβές διοικητικής υποστήριξης	-	-	18.822	17.708
Έσοδα από ενοίκια	533	654	533	654
Λοιπά έσοδα	2.048	6.025	1.407	6.588
Σύνολο	**2.581**	**6.679**	**20.762**	**24.950**

Στα «Λοιπά έσοδα» περιλαμβάνονται καταπτώσεις εγγυήσεων και έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις.

11.29. Δαπάνες διοίκησης / διάθεσης

Οι δαπάνες διοίκησης και διάθεσης του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Δαπάνες διοίκησης	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	2013	2012	2013	2012
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	14.031	13.547	11.277	10.900
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	9.808	10.236	17.283	17.792
Παροχές τρίτων	4.108	5.035	3.309	3.437
Φόροι-τέλη	409	192	208	147
Διάφορα έξοδα	1.242	1.617	982	1.344
Αποσβέσεις	872	901	743	745
Κόστος παροχών αποχώρησης	3.479	646	3.474	639
Σύνολο δαπανών διοίκησης	**33.949**	**32.174**	**37.276**	**35.004**

Οι αμοιβές των Ορκωτών Ελεγκτών για τον τακτικό έλεγχο της χρήσης 2013 της ΟΠΑΠ Α.Ε. περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αμοιβές και έξοδα τρίτων» της Εταιρείας και ανέρχονται στο ποσό των € 120 χιλ. (χρήση 2012 € 130 χιλ.) μη περιλαμβανομένων των διαφόρων εξόδων και του ΦΠΑ. Για τις θυγατρικές οι αμοιβές των Ορκωτών Ελεγκτών για τον τακτικό έλεγχο της χρήσης 2013 ανέρχονται στο ποσό των € 65 χιλ. (χρήση 2012 € 52 χιλ.).

Δαπάνες διάθεσης	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	2013	2012	2013	2012
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Κονδύλια διαφήμισης	10.399	13.456	8.647	11.594
Δωρεές – οικονομικές ενισχύσεις	12.701	17.542	8.937	14.000
Έξοδα εκθέσεων – επιδείξεων	32	62	32	62
Κονδύλια χορηγιών	71.252	70.180	71.252	70.180
Σύνολο	**94.384**	**101.240**	**88.868**	**95.836**
Δαπάνες μισθοδοσίας	3.392	3.399	3.392	3.399
Αμοιβές τρίτων	1.282	1.233	4.966	4.372
Αποσβέσεις	214	213	212	213
Κόστος παροχών αποχώρησης	909	200	909	200
Λοιπές δαπάνες διάθεσης	1.201	1.683	1.072	1.349
Σύνολο	**6.998**	**6.728**	**10.551**	**9.533**
Σύνολο δαπανών διάθεσης	**101.382**	**107.968**	**99.419**	**105.369**

11.30. Άλλα λειτουργικά έξοδα

Η ανάλυση των άλλων λειτουργικών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρήση είναι η εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	2013	2012	2013	2012
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Έκτακτα έξοδα	28	276	28	276
Αναδρομικά προσωπικού προηγούμενων χρήσεων	102	468	102	468
Παροχές τρίτων – διάφορα έξοδα προηγούμενης χρήσης	246	579	222	579
Τηλεπικοινωνιακά τέλη (35%) πρακτορείων	-	75	-	75
Λοιπά έξοδα & αμοιβές τρίτων προηγούμενων χρήσεων	5.201	784	5.190	365
Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	10.685	7.500	10.685	7.500
Σύνολο	**16.262**	**9.682**	**16.227**	**9.263**

Με βάση την επιστολή του νομικού συμβούλου του Ομίλου έχει διενεργηθεί πρόβλεψη (η οποία βάρυνε τα συνολικά έσοδα) ύψους € 10.685 χιλ. για το έτος 2013 και € 7.500 χιλ. για το 2012 που αφορά σε αγωγές τρίτων κυρίως κατά της ΟΠΑΠ Α.Ε. (σημ. 11.20 και 11.36).

11.31. Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (έξοδα / έσοδα)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	2013	2012	2013	2012
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Έξοδα από τόκους χρηματοδοτικής μίσθωσης	(52)	(1.800)	-	(1.719)
Τόκοι και έξοδα ομολογιακού δανείου	(37)	(37)	(37)	(37)
Άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα	(2.268)	(274)	(131)	(121)
Κόστος κεφαλαίου συνταξιοδοτικών προγραμμάτων	(1.050)	(1.469)	(1.027)	(1.438)
Τόκοι προεξόφλησης απαίτησης	-	(302)	-	(302)
Σύνολο εξόδων	**(3.407)**	**(3.882)**	**(1.195)**	**(3.617)**
Εισόδημα από τόκους				
Τόκοι καταθέσεων	13.506	13.095	11.588	10.338
Δάνεια προσωπικού	162	187	162	187
Άλλα χρηματοοικονομικά έσοδα	483	522	483	522
Αναστροφή τόκων προεξόφλησης προηγούμενης χρήσης	56	257	56	257
Σύνολο εσόδων	**14.207**	**14.061**	**12.289**	**11.304**
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	**10.800**	**10.179**	**11.094**	**7.687**

Το μέσο επιτόκιο βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων διαμορφώθηκε σε 3,81% για το 2013 και 4,91% για το έτος 2012.

Στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνονται:

- οι τόκοι που προκύπτουν από την χρηματοδοτική μίσθωση σύμφωνα με τη σύμβαση της 30.7.2010,
- το κόστος κεφαλαίου συνταξιοδοτικών προγραμμάτων σύμφωνα με τις αναλογιστικές μελέτες και
- το χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης τμήματος των απαιτήσεων - ρυθμίσεων πρακτόρων.

11.32. Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	2013	2012	2013	2012
Δαπάνη φόρου εισοδήματος				
Από εγχώριες δραστηριότητες	(53.211)	(130.802)	(52.116)	(128.935)
Διαφορές φόρου χρήσης 2012	4.130	-	2.514	-
Επίδραση από φορολογικό πιστοποιητικό 2011	-	4.222	-	4.159
Από ξένες δραστηριότητες	(637)	(772)	-	-
Σύνολο φόρου εισοδήματος	**(49.718)**	**(127.352)**	**(49.602)**	**(124.776)**
Αναβαλλόμενοι φόροι	3.077	(5.393)	1.565	(6.814)
Συνολική δαπάνη φόρων	**(46.641)**	**(132.745)**	**(48.037)**	**(131.590)**

Ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος υπολογίστηκε με συντελεστή 26%. Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε με βάση τον ισχύοντα για την Εταιρεία φορολογικό συντελεστή.

Η ανάλυση του αναβαλλόμενου φόρου στην κατάσταση συνολικών εσόδων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ) Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2013	2012	2013	2012
Αναπροσαρμογή αξίας παγίων στοιχείων	5.829	2.184	5.914	2.381
Αναγνώριση άυλων περιουσιακών στοιχείων	(11.038)	(5.605)	(11.038)	(5.604)
Έξοδα επομένων χρήσεων	(2.390)	(3.526)	(2.238)	(2.307)
Προβλέψεις	2.651	(871)	2.651	(856)
Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	8.180	2.610	6.449	(203)
Αποζημιώσεις προσωπικού	(155)	(185)	(173)	(225)
Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου	**3.077**	**(5.393)**	**1.565**	**(6.814)**
Αναβαλλόμενος φόρος στην Κ.Θ.	**(894)**	**(493)**	**(929)**	**(443)**

Η κίνηση του Αναβαλλόμενου Φόρου Εισοδήματος της χρήσης 2013 κατά € 636 χιλ. σε επίπεδο Εταιρείας και € 2.183 χιλ. στον Όμιλο οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στις διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης.

Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος και του αναβαλλόμενου φόρου είναι ως εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου (Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ	
	2013	2012
Κέρδη προ φόρων	**187.756**	**638.232**
Φόρος σύμφωνα με τον εγχώριο φορολογικό συντελεστή 26% (2012: 20%)	(48.817)	(127.646)
Διαφορές φόρου χρήσης 2012	4.130	-
Επίδραση φόρου από έσοδα/έξοδα που δεν εκπίπτουν φορολογικά	(6.420)	(7.519)
Φορολογικές διαφορές και συμψηφισμός πρόβλεψης χρήσης 2011	-	4.223
Μόνιμες και λοιπές διαφορές	(996)	(2.191)
Απομείωση αξίας περιουσιακού στοιχείου	5.132	-
Επίδραση φόρου εξαιτίας των διαφορετικών φορολογικών συντελεστών των θυγατρικών εταιρειών σε άλλες χώρες	330	388
Δαπάνη φόρου εισοδήματος	**(46.641)**	**(132.745)**

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου (Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2013	2012
Κέρδη προ φόρων	**190.702**	**644.420**
Φόρος σύμφωνα με τον εγχώριο φορολογικό συντελεστή 26% (2012: 20%)	(49.583)	(128.884)
Διαφορές φόρου χρήσης 2012	2.514	-
Επίδραση φόρου από έσοδα/έξοδα που δεν εκπίπτουν φορολογικά	(6.268)	(7.400)
Φορολογικές διαφορές και συμψηφισμός πρόβλεψης χρήσης 2011	-	4.159
Απομείωση αξίας περιουσιακού στοιχείου	5.132	-
Μόνιμες και λοιπές διαφορές	168	535
Δαπάνη φόρου εισοδήματος	**(48.037)**	**(131.590)**

11.33. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν ως εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2013	2012	2013	2012
Καθαρό κέρδος που αναλογεί στους μετόχους της πλειοψηφίας (σε €)	141.114.684	505.486.493	142.665.579	512.830.171
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών	319.000.000	319.000.000	319.000.000	319.000.000
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (σε €)	**0,4424**	**1,5846**	**0,4472**	**1,6076**

Ο Όμιλος δεν έχει ενδεχόμενα μειωτικά των κερδών στοιχεία.

11.34. Αμοιβές προσωπικού

Οι αμοιβές προσωπικού της Εταιρείας και του Ομίλου που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 11.27 και 11.29 αναλύονται ως εξής :

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2013	2012	2013	2012
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Αμοιβές προσωπικού	36.310	36.972	18.735	19.903
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	8.645	7.384	4.181	2.997
Άλλα έξοδα μισθοδοσίας	3.038	2.103	2.565	1.654
Σύνολο αμοιβών προσωπικού	**47.993**	**46.459**	**25.481**	**24.554**
Κόστος παροχών αποχώρησης	7.206	1.605	7.092	1.442
Γενικό σύνολο εξόδων προσωπικού	**55.199**	**48.064**	**32.573**	**25.996**

Ο αριθμός του μόνιμου προσωπικού καθώς και μερικής απασχόλησης προσωπικού της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2013	2012	2013	2012
Προσωπικό πλήρους απασχόλησης	913	986	181	239
Προσωπικό μερικής απασχόλησης	4	7	4	6
Σύνολο	**917**	**993**	**185**	**245**

Το σύνολο δαπανών προσωπικού της μητρικής αυξήθηκε κατά 3,78%, ενώ το σύνολο δαπανών προσωπικού του Ομίλου αυξήθηκε κατά 3,30%.

11.35. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ως συνδεδεμένες εταιρείες, πέραν των εταιρειών του Ομίλου, νοούνται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει με μεγάλο ποσοστό η μητρική εταιρεία, οι επιχειρήσεις που ανήκουν στους μεγάλους μετόχους, οι επιχειρήσεις τις οποίες ελέγχουν τα μέλη του Δ.Σ. και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας καθώς και τα κοντινά μέλη της οικογένειας αυτών.

Τα ποσά των εσόδων και εξόδων σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης 2013 & 2012 και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας στη λήξη των εν λόγω χρήσεων που έχουν προκύψει από συναλλαγές της με συνδεδεμένα μέρη, όπως ορίζονται από το ΔΛΠ 24, καθώς και τα συγκριτικά τους μεγέθη, έχουν ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Αξία	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Έσοδα - Πωλήσεις	1.1-31.12.2013		1.1-31.12.2012		1.1-31.12.2013		1.1-31.12.2012
Θυγατρικές	-		-		26.569		30.787
Σύνολο	**-**		**-**		**26.569**		**30.787**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Αξία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Έξοδα - Αγορές	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2012	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2012
Θυγατρικές	-	-	36.484	34.666
Συγγενείς	2.003	1.720	1.255	921
Σύνολο	**2.003**	**1.720**	**37.739**	**35.587**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Αξία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Υποχρεώσεις	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Θυγατρικές	-	-	10.171	11.325
Συγγενείς	128	10	128	10
Σύνολο	**128**	**10**	**10.299**	**11.335**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Αξία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Απαιτήσεις	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Θυγατρικές	-	-	36.196	48.031
Συγγενείς	17	-	17	-
Σύνολο	**17**	**-**	**36.213**	**48.031**

1. Βάσει της διακρατικής συμφωνίας της 1 Ιανουαρίου 2003, η θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD καταβάλλει το 10% των εσόδων της από τα παιχνίδια στη μητρική εταιρεία. Η αμοιβή αυτή ανήλθε στο ποσό των € 18.822 χιλ. για την χρήση 2013 (χρήση 2012: € 17.708 χιλ.). Στην ίδια περίοδο η εν λόγω θυγατρική εταιρεία κατέβαλε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. ποσό € 4.365 χιλ. για το μέρισμα έτους 2012 (χρήση 2012: € 9.695 χιλ.). Επίσης στη χρήση 2012 αγόρασε δελτία αριθμολαχείων από την μητρική αντί του ποσού των € 1 χιλ.

Το ποσό που ήταν οφειλόμενο την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν € 5.020 χιλ. (χρήση 2012: € 4.848 χιλ.).

2. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απαιτεί από τη θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD ποσό € 393 χιλ. που κατέβαλε ως διαφορές κερδών νικητών των παιχνιδιών στην Κύπρο μέχρι 31.12.2013 σύμφωνα με τη διακρατική συμφωνία της 1 Ιανουαρίου 2003 (χρήση 2012: € 9.554 χιλ.).

3. Η θυγατρική ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. στη τρέχουσα περίοδο απέδωσε στην ΟΠΑΠ Α.Ε ποσό € 1.025 χιλ.: α) για παρασχεθείσες υπηρεσίες της μητρικής προς την ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. και β) για κοινές δαπάνες σύμφωνα με τη μεταξύ τους σύμβαση της 22 Ιουνίου 2009 (χρήση 2012: € 1.084 χιλ.). Στην ίδια περίοδο η εν λόγω θυγατρική εταιρεία κατέβαλε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. ποσό € 1.500 χιλ. για το μέρισμα χρήσης 2012 (χρήση 2012: € 2.300 χιλ.).

Το υπόλοιπο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν € 0 χιλ. (χρήση 2012: € 942 χιλ.).

4. Η μητρική εταιρεία στην τρέχουσα περίοδο απέδωσε στη θυγατρική της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. ποσό € 31.146 χιλ. Το ποσό αφορά στις διενεργηθείσες για την ΟΠΑΠ Α.Ε.: α) μισθοδοσία και λοιπές δαπάνες εργαζομένων, συμβούλων, συνεργατών κλπ, β) διάφορες δαπάνες και γ) αμοιβές της θυγατρικής όπως αυτές προβλέπονται στη σύμβαση της 22 Ιουνίου 2009 μεταξύ της μητρικής και της θυγατρικής εταιρείας (χρήση 2012: € 29.789 χιλ.).

Το οφειλόμενο ποσό κατά την τρέχουσα περίοδο ανήλθε σε € 9.753 χιλ. (χρήση 2012: € 10.920 χιλ.).

5. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013 στα βιβλία της μητρικής εταιρείας απεικονίζεται απαίτηση από την θυγατρική της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. ύψους € 30.277 χιλ. (χρήση 2012: € 32.597 χιλ.) που αφορά στο έργο της αναμόρφωσης και της εφαρμογής της ενιαίας εταιρικής εικόνας των σημείων πώλησης της Εταιρείας. Στη χρήση 2013 το κόστος του παραπάνω έργου για την ΟΠΑΠ Α.Ε. ανήλθε στο ποσό € 2.320 χιλ. (χρήση 2012: € 1.781 χιλ.).

6. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέδωσε κατά τη χρήση 2013 στη θυγατρική της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD, ποσό € 3.018 χιλ. το οποίο αφορά σε αμοιβή για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στα παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης στοιχηματισμού, που διεξάγει η μητρική, σύμφωνα με την μεταξύ τους σύμβαση της 24 Σεπτεμβρίου 2009 (χρήση 2012: € 3.096 χιλ.).

Το οφειλόμενο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε € 418 χιλ. (χρήση 2012: € 405 χιλ.).

7. Η μητρική εταιρεία απαιτεί από τη θυγατρική της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD ποσό € 506 χιλ. που κατέβαλε η ΟΠΑΠ Α.Ε. για διάφορες δαπάνες (χρήση 2012: € 90 χιλ.).

8. Η θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ SPORTS LTD στην χρήση 2013 κατέβαλε στη συγγενή εταιρεία GLORY TECHNOLOGY LTD ποσό € 748 χιλ. (χρήση 2012 € 799 χιλ.) που αφορά αμοιβή διαχείρισης on line συστήματος UGS (μηχανολογικός εξοπλισμός) και διοικητικές υπηρεσίες.

Το οφειλόμενο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν € 0 χιλ. (χρήση 2011: € 0 χιλ.).

Στην ίδια περίοδο το μέρισμα χρήσης 2012 της ΟΠΑΠ SPORTS LTD, του οποίου δικαιούχος 100% είναι η ΟΠΑΠ Α.Ε., ανήλθε στο ποσό των € 857 χιλ. (χρήση 2012: € 0 χιλ.).

9. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέδωσε κατά την τρέχουσα περίοδο στη συγγενή (των θυγατρικών της εταιρειών ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD) NEUROSOFT Α.Ε. ποσό € 1.255 χιλ. το οποίο αφορά σε: α) αγορά λογισμικών και β) αμοιβή για την παροχή υπηρεσιών συντήρησης, επιτόπιας υποστήριξης και επιχειρησιακής λειτουργίας του συστήματος BOLT (χρήση 2012: € 921 χιλ.).

Το οφειλόμενο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε € 128 χιλ. (χρήση 2012: € 10 χιλ.).

10. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απαιτεί από την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. (συγγενή εταιρεία της ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD) ποσό € 17 χιλ. για το μίσθωμα του ιδιόκτητου κτιρίου της μητρικής επί της οδού Κύπρου 90 – 92 στο Περιστέρι, στο οποίο στεγάζεται η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. από τον Ιούλιο 2013 και διάφορα έξοδα που κατέβαλε η ΟΠΑΠ Α.Ε.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Αξία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2012	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2012
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	8.706	7.941	5.911	5.123
Σύνολο	**8.706**	**7.941**	**5.911**	**5.123**

Οι αμοιβές των μελών του Δ.Σ. και η μισθοδοσία των Διευθυντών του Ομίλου, αναλύονται σε:

α) αμοιβές των μελών Δ.Σ. του Ομίλου, οι οποίες ανέρχονται σε € 921 χιλ. για το 2013 και € 805 χιλ. για το 2012,

β) αμοιβές των Διευθυντών του Ομίλου οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των € 7.785 χιλ. για το 2013 και € 7.136 χιλ. για το 2012.

Οι αμοιβές των μελών του Δ.Σ. και η μισθοδοσία των Διευθυντών της Εταιρείας, αναλύονται σε:

α) αμοιβές των μελών Δ.Σ. της Εταιρείας, οι οποίες ανέρχονται σε € 363 χιλ. για το 2013 και € 315 χιλ. για το 2012,

β) αμοιβές των Διευθυντών της Εταιρείας οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των € 5.548 χιλ. για το 2013 και € 4.808 χιλ. για το 2012.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Αξία	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	31.12.2013		31.12.2012		31.12.2013		31.12.2012
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	1.286		2.226		1.286		2.226
Σύνολο	**1.286**		**2.226**		**1.286**		**2.226**

Οι απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας από συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως σε προκαταβολές αποζημίωσης και στεγαστικά δάνεια που έχουν καταβληθεί σε Διευθυντικά Στελέχη και αναλύονται σε:

α) υπόλοιπο στεγαστικών δανείων Διευθυντών μητρικής εταιρείας, ύψους € 115 χιλ. για την χρήση 2013 και € 201 χιλ. για τη χρήση 2012,

β) προκαταβολές αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης Διευθυντών μητρικής εταιρείας, € 1.171 χιλ. για τη χρήση 2013 και € 2.025 χιλ. για τη χρήση 2012.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Αξία	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Υποχρεώσεις χρήσης από αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία	31.12.2013		31.12.2012		31.12.2013		31.12.2012
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	1.257		1.274		1.204		1.241
Σύνολο	**1.257**		**1.274**		**1.204**		**1.241**

Τα υπόλοιπα τέλους περιόδου από αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία αφορούν σε:

α) Οι υποχρεώσεις χρήσης από αμοιβές και λοιπές παροχές Μελών Δ.Σ. και Διευθυντών του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε € 1.257 χιλ. για τη χρήση 2013 και € 1.274 χιλ. για τη χρήση 2012.

β) Οι υποχρεώσεις χρήσης από μισθούς και λοιπές παροχές Διευθυντών της Εταιρείας διαμορφώθηκαν σε € 1.204 χιλ. για τη χρήση 2013 και € 1.241 χιλ. για τη χρήση 2012.

Από τις ανωτέρω συναλλαγές, οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρείες έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου. Πέραν των ανωτέρω δεν υπάρχουν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.

11.36. Λοιπές γνωστοποιήσεις

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Α) Φορολογικές υποχρεώσεις:

1. Η μητρική εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση του έτους 2009.
2. Από την 17 Οκτωβρίου 2013 διενεργείται στην έδρα της ΟΠΑΠ Α.Ε. ο φορολογικός έλεγχος χρήσης 2010, ο οποίος ευρίσκεται σε εξέλιξη και κατά συνέπεια τα αποτελέσματά του δεν έχουν καταστεί γνωστά μέχρι την ημερομηνία ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων της χρήσης 2013. Η εταιρεία έχει ήδη σχηματισμένη στα βιβλία της από το 2010 πρόβλεψη για διαφορές φορολογικού ελέγχου ύψος € 8.000 χιλ.
3. Για το φορολογικό έλεγχο της χρήσης 2011, η ΟΠΑΠ Α.Ε. και η θυγατρική της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε., στα πλαίσια της αναθεώρησης του Ν. 2238/1994 περί Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης από ανεξάρτητους Ορκωτούς Ελεγκτές, ανέθεσαν τη διενέργεια ειδικού φορολογικού ελέγχου για την περίοδο 1.1.2011 – 31.12.2011 στους τακτικούς ελεγκτές. Ο ανωτέρω έλεγχος ολοκληρώθηκε εντός του Μαΐου 2012.
4. Από τον διενεργηθέντα έλεγχο Φορολογικής Συμμόρφωσης της Εταιρείας για την χρήση 2012 από τους τακτικούς ελεγκτές δεν έχουν προκύψει ευρήματα και ουσιώδεις διαφορές σε σχέση με τη δήλωση Φόρου Εισοδήματος που έχει καταρτίσει η Εταιρεία και κατά συνέπεια δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη φορολογικών διαφορών για την ΟΠΑΠ Α.Ε.
5. Με βάση τα παραπάνω, για τον ειδικό φορολογικό έλεγχο της χρήσης 2013, από τους τακτικούς ελεγκτές:
    1. δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη φορολογικών διαφορών για την ΟΠΑΠ Α.Ε.,
    2. η θυγατρική της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. σχημάτισε πρόβλεψη φορολογικών διαφορών ποσού € 100 χιλ.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις του Ομίλου, από τα αρμόδια ελεγκτικά κρατικά όργανα έχουν ως εξής:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΧΡΗΣΕΙΣ
ΟΠΑΠ Α.Ε.	2010 – 2013
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	2007 – 2013
ΟΠΑΠ SPORTS LTD	2013
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	2004 – 2013
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	2010 – 2013
ΟΠΑΠ INVESTMENT LTD	2012-2013
GLORY TECHNOLOGY LTD	2007, 2010 – 2013
NEUROSOFT S.A.	2010 - 2013

Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις έχει διενεργηθεί σωρευτική πρόβλεψη φορολογικών διαφορών ποσού € 8.000 χιλ. για την μητρική εταιρεία και € 9.200 χιλ. για τον Όμιλο.

Β) Επίδικες υποθέσεις:

Σύμφωνα με εκτίμηση της Νομικής Υπηρεσίας σχετικά με τις υποθέσεις που αφορούν δικαστικές απαιτήσεις τρίτων έναντι της ΟΠΑΠ Α.Ε., για τις οποίες πιθανολογείται αρνητική έκβαση, θα απαιτηθούν ποσά ύψους € 48.092 χιλ. για την διεκπεραίωσή τους, ενώ το συνολικό ύψος των απαιτήσεων αυτών ανέρχεται στο ποσό των € 57.562 χιλ. Η συνολική σωρευτική πρόβλεψη της Εταιρείας ύψους € 48.092 χιλ. αναλύεται ως εξής:

α) εργατικές διαφορές με μόνιμο και ευκαιριακά απασχολούμενο προσωπικό καθώς και με συνταξιούχους υπαλλήλους της Εταιρείας, ποσού € 27.785 χιλ.,

β) αγωγές ιδιωτών, ύψους € 7.856 χιλ., που αφορούν χρηματικές διαφορές από τη μη πληρωμή δελτίων παιχνιδιών της Εταιρείας καθώς και διαφορές αμοιβών από υπηρεσίες και

γ) λοιπές επίδικες υποθέσεις ποσού € 12.451 χιλ.

Επίσης, σύμφωνα με επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας, έχουν κατατεθεί αγωγές τρίτων κατά της Εταιρείας με απαιτήσεις ύψους € 18.411 χιλ., για τις οποίες ωστόσο, δεν είναι πιθανό το ενδεχόμενο αρνητικής έκβασης για την Εταιρεία και για το λόγο αυτό δεν έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

Πέραν των ανωτέρω δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρείας και του Ομίλου, καθώς επίσης και αποφάσεις δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας και των θυγατρικών της.

Δεσμεύσεις

α) Συμβάσεις συντήρησης, τεχνικής υποστήριξης και λειτουργίας πληροφορικών συστημάτων

Τη συντήρηση - τεχνική υποστήριξη του κεντρικού συστήματος επεξεργασίας στοιχείων της Εταιρείας έχει αναλάβει η ανάδοχος εταιρεία πληροφορικών συστημάτων, όπως ορίζεται σε συμβάσεις που έχουν κατά καιρούς συναφθεί (οι κυριότερες του έτους 1997 και του έτους 2005). Σύμφωνα με αυτές, η ανάδοχος εταιρεία παρέχει υπηρεσίες συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης σε εξοπλισμό και λογισμικό του κύριου και εφεδρικού κεντρικού συστήματος, της αναβαθμισμένης πλατφόρμας διεξαγωγής τυχερών παιχνιδιών LOTOS, των λογισμικών όλων των παιχνιδιών της ΟΠΑΠ Α.Ε. που ανέπτυξε η ίδια, καθώς επίσης και των τερματικών μηχανών των πρακτορείων. Επίσης ο ανάδοχος έχει αναλάβει και τη λειτουργία του κεντρικού συστήματος. Η διάρκεια της κάθε σύμβασης διαφέρει ανάλογα με την υπηρεσία που παρέχεται.

Με το Ιδιωτικό Συμφωνητικό με την κοινοπραξία ΙΝΤΡΑΛΟΤ της 31.7.2007 ρυθμίστηκαν και όλες οι παραπάνω συμβάσεις του Ομίλου ΙΝΤΡΑΚΟΜ με τις εξής παρατηρήσεις:

Α) Από 28.7.2008 δεν ισχύει καμιά άλλη σύμβαση πλην του Ιδιωτικού Συμφωνητικού της 31.7.2007.

Β) Στις 29.1.2008 έληξε η σύμβαση συντήρησης των τερματικών με την ΙΝΤΡΑΚΟΜ και όλες οι μηχανές συντηρούνται από την ΙΝΤΡΑΛΟΤ με βάση το Ιδιωτικό Συμφωνητικό.

Γ) Από 30.11.2007 η ΙΝΤΡΑΛΟΤ συντηρεί όλον τον εξοπλισμό των μηχανογραφικών κέντρων με βάση το Ιδιωτικό Συμφωνητικό.

Στις 30 Ιουλίου 2010 το Δ.Σ. της ΟΠΑΠ Α.Ε. αποφάσισε την παράταση της σύμβασης με την κοινοπραξία ΙΝΤΡΑΛΟΤ, κατά ένα έτος, προκειμένου και σύμφωνα με τον επιχειρησιακό της σχεδιασμό να συνεχιστεί απρόσκοπτα η λειτουργία της ΟΠΑΠ Α.Ε., να ενισχυθεί περαιτέρω η ανάπτυξη της Εταιρείας με παροχή σύγχρονων υπηρεσιών, να εμπλουτιστεί το περιεχόμενο και ο αριθμός των παρεχομένων παιχνιδιών, να βελτιωθεί η λειτουργικότητα των πρακτορείων και να μειωθεί το λειτουργικό κόστος. Μετά την παρέλευση του ενός έτους, η ΟΠΑΠ Α.Ε. άσκησε το δικαίωμα παράτασης της σύμβασης με την κοινοπραξία ΙΝΤΡΑΛΟΤ για ένα ακόμη έτος.

Στις 30.7.2012, 25.10.2012, 31.1.2013 και 18.4.2013 το Δ.Σ. της Εταιρείας ενέκρινε τέσσερις τρίμηνες διαδοχικές παρατάσεις του από 30.7.2010 Τροποποιητικού Ιδιωτικού Συμφωνητικού με την κοινοπραξία ΙΝΤΡΑΛΟΤ, ήτοι από 30.7.2012 έως 30.7.2013 με τους ίδιους ακριβώς όρους, οι οποίοι περιγράφονται στην από 30.7.2010 σχετική ανακοίνωση της Εταιρείας.

Στις 5.7.2013 η ΟΠΑΠ Α.Ε. γνωστοποίησε στο επενδυτικό κοινό, ότι κατόπιν των εγκρίσεων της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων στις 6.4.2013 και του Διοικητικού Συμβουλίου στις 19.6.2013, υπεγράφη σύμβαση με την ανώνυμη εταιρεία «ΙΝΤΡΑΛΟΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ».

Περαιτέρω επισημαίνεται, ότι σε σχέση με τους βασικούς όρους των συμβάσεων οι οποίοι είχαν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων στις 6.4.2013, η Εταιρεία, κατόπιν διαπραγμάτευσης με τον ανάδοχο, επέτυχε μείωση του εφάπαξ επενδυτικού κόστους της κατά 2 εκ. ευρώ, στα 27,5 εκ. ευρώ έναντι 29,5 εκ. ευρώ, ενώ οι λοιπές οικονομικές παράμετροι καθώς και η χρονική διάρκεια της σύμβασης παραμένουν αμετάβλητες.

Στις 5.8.2013 η ΟΠΑΠ Α.Ε., σε συνέχεια της από 5.7.2013 ανακοίνωσής της σχετικά με την υπογραφή της σύμβασης για τον Τεχνολογικό Πάροχο, γνωστοποίησε στο επενδυτικό κοινό, ότι με απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρείας εγκρίθηκε τροποποίηση του από 30.7.2010 Ιδιωτικού Συμφωνητικού μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της Κοινοπραξίας ΙΝΤΡΑΛΟΤ, ως προς το χρόνο λήξης του.

Η ανωτέρω τροποποίηση του Ιδιωτικού Συμφωνητικού κρίθηκε αναγκαία για τη μετάβαση των υφιστάμενων λειτουργιών της ΟΠΑΠ Α.Ε. στο Νέο Πληροφορικό Σύστημα, για το χρονικό διάστημα από 31.7.2013 έως 14.4.2014, ενώ προβλέπεται δυνατότητα πρόωρης και αζήμιας καταγγελίας του μετά την πάροδο έξι (6) μηνών.

Άλλες δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η Εταιρεία είναι οι εξής:

β) Σύμβαση μεταξύ ΟΠΑΠ Α.Ε. και ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.

Υπογράφηκε στις 22.6.2009 και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Η ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. αναλαμβάνει προς την ΟΠΑΠ Α.Ε.: α) την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και παρακολούθησης του δικτύου των πρακτορείων, με βάση την εκάστοτε πολιτική της ΟΠΑΠ Α.Ε., β) την παροχή υπηρεσιών παραγωγής, προμήθειας, αποθήκευσης και διανομής αναλωσίμων και εντύπων καθώς επίσης και προωθητικού υλικού προς όλα τα πρακτορεία, γ) παροχή υποστήριξης στους παίκτες (πελάτες) και στους πράκτορες, δ) ευθύνη παροχής υπηρεσιών φύλαξης, καθαριότητας, συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και των κτιριακών εγκαταστάσεων, ε) ευθύνη παρακολούθησης και συντήρησης του εξοπλισμού των πρακτορείων σύμφωνα με τις ισχύουσες συμβάσεις, στ) παροχή υπηρεσιών γραμματειακής υποστήριξης, ζ) παροχή πρόσθετων υπηρεσιών όπως π.χ. η λειτουργία του πρακτορείου της ΟΠΑΠ Α.Ε. στο Αεροδρόμιο των Σπάτων, η) παροχή τεχνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, καθώς επίσης υλοποίηση και παρακολούθηση τεχνικών έργων.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. αναλαμβάνει προς την ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.: α) την παροχή υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου, β) την παροχή υπηρεσιών συστημάτων διαχείρισης ποιότητας, ασφάλειας κλπ, γ) παροχή υπηρεσιών προμηθειών, διαχείρισης αγορών και αναλωσίμων, δ) παροχή υποδομής και υποστήριξης τεχνολογιών και διαχειριστικών εφαρμογών, ε) παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης και στ) παροχή προσωπικού με αντίστοιχη εμπειρία.

γ) Συμβάσεις για τη λειτουργία του Στοιχήματος στην Κύπρο

Στις 2.4.2003 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της εταιρείας GLORY LEISURE LTD (θυγατρικής OPAP SPORTS LTD της ΟΠΑΠ Α.Ε. από την 1.10.2003) και της GLORY TECHNOLOGY LTD για τη χρήση του ολοκληρωμένου (on-line) συστήματος UGS (Universal Game System INTEGRATED TURN-KEY SOLUTION) της GLORY TECHNOLOGY LTD προς αυτοματοποίηση των εργασιών συλλογικών στοιχημάτων των εταιρειών του συγκροτήματος. Η σύμβαση ίσχυε έως τις 2.4.2010 με συμφωνηθείσα παράταση έως την 1.4.2011. Η ετήσια αμοιβή που συμφωνήθηκε για την παροχή του δικαιώματος χρήσης του συστήματος της GLORY TECHNOLOGY LTD ανήλθε στο 5% (και από 2.4.2010 μέχρι 1.4.2011 στο 4%) πλέον ΦΠΑ επί του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του συγκροτήματος. Η παραπάνω σύμβαση παρατάθηκε έως 31.3.2014 με συμφωνηθείσα αμοιβή 3% πλέον ΦΠΑ. Επίσης συμφωνήθηκε ετήσια αμοιβή ίση με 14% πλέον ΦΠΑ επί της ετήσιας αμοιβής χρήσης του συστήματος, για τις υπηρεσίες συντήρησης του συστήματος που θα παρέχει η GLORY TECHNOLOGY LTD.

δ) Σύμβαση μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της θυγατρικής της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD

Στις 24.9.2009 υπεγράφη σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της θυγατρικής της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD, σύμφωνα με την οποία, η τελευταία θα παρέχει στη μητρική εταιρεία συμβουλευτικές υπηρεσίες για τα παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης στοιχηματισμού που διεξάγει η ΟΠΑΠ Α.Ε.

ε) Σύμβαση Ομολογιακού Δανείου με Κοινοπραξία Τραπεζών

Την 1 Δεκεμβρίου 2011, ύστερα από έγκριση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 2011, η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση κοινού ομολογιακού δανείου, μη μετατρέψιμου σε μετοχές, με κοινοπραξία τραπεζών, συνολικού ύψους έως € 240.000 χιλ. Συμμετέχουσες τράπεζες είναι η EFG Eurobank Ergasias Α.Ε, η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο. Το ρόλο του πληρεξούσιου καταβολών και εκπροσώπου των ομολογιούχων έχει αναλάβει η EFG Eurobank Ergasias Α.Ε.

Στις 7 Δεκεμβρίου 2011 η Εταιρεία ανέλαβε το ποσό των € 240.000 χιλ. μέσω έκδοσης 240.000 χιλιάδων ομολογιών, οι οποίες στο σύνολό τους καλύφθηκαν από την κοινοπραξία των τραπεζών.

Στις 22 Δεκεμβρίου 2011 η Εταιρεία υπέγραψε συμπληρωματική σύμβαση με κοινοπραξία των Τραπεζών, σύμφωνα με την οποία το συνολικό ποσό του ομολογιακού δανείου αυξάνεται έως € 290.000 χιλ. Συμμετέχουσες τράπεζες είναι η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η Alpha Bank S.A. και η Τράπεζα Πειραιώς. Το ρόλο του πληρεξούσιου καταβολών και εκπροσώπου των ομολογιούχων έχει αναλάβει η EFG Eurobank Ergasias Α.Ε.

Στις 29 Δεκεμβρίου 2011 η Εταιρεία ανέλαβε το επιπλέον ποσό των € 50.000 χιλ. μέσω έκδοσης 50.000 χιλιάδων ομολογιών, οι οποίες στο σύνολό τους καλύφθηκαν από την κοινοπραξία των τραπεζών.

Από το κεφάλαιο του ομολογιακού δανείου έχει πληρωθεί μέχρι 31.12.2013 ποσό € 123.250 χιλ. που αφορά στις τρεις πρώτες δόσεις της αποπληρωμής κεφαλαίου.

στ) Σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΠΑΠ Α.Ε. για χορήγηση αδείας 35.000 παιγνιομηχανημάτων (VLTs)

Στις 4.11.2011 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΠΑΠ Α.Ε. σύμφωνα με την οποία χορηγήθηκε στον δεύτερο εκ των συμβαλλομένων άδεια για τα 35.000 παιγνιομηχανήματα, εκ των οποίων 16.500 παιγνιομηχανήματα θα εγκαταστήσει και θα εκμεταλλευτεί η ΟΠΑΠ Α.Ε. μέσω του δικτύου της και 18.500 παιγνιομηχανήματα θα εγκαταστήσουν και θα εκμεταλλεύονται υποανάδοχοι στους οποίους θα χορηγήσει η ΟΠΑΠ τα αντίστοιχα δικαιώματα μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας οι όροι των οποίων οριοθετούνται από το Ν. 4002/2011 και την παρούσα σύμβαση.

ζ) Την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο Όμιλος και η Εταιρεία αποτελούν αντισυμβαλλόμενα μέρη σε σύμβαση λειτουργικών μισθώσεων μεταφορικών μέσων και ακινήτων καθώς και συμβάσεις, που αφορούν τις λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου, όπως:

α) Συμβάσεις χορηγιών και οικονομικών ενισχύσεων,

β) Συμβάσεις συντηρήσεων και άλλων παροχών,

γ) Συμβάσεις αμοιβών τρίτων.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης ο Όμιλος κατέβαλε € 4.986 χιλ για μισθώματα λειτουργικών μισθώσεων.

Οι μελλοντικές ελάχιστες πληρωμές σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων είναι:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Λιγότερο από 1 έτος	96.449	83.387	92.843
Από 1-5 έτη	91.238	53.403	67.311
Περισσότερο από 5 έτη	499	19	650

Κατά τη διάρκεια της χρήσης η ΟΠΑΠ Α.Ε κατέβαλε € 3.698 χιλ για μισθώματα λειτουργικών μισθώσεων.

Οι μελλοντικές ελάχιστες πληρωμές σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων είναι:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Λιγότερο από 1 έτος	95.658	75.846	84.184
Από 1-5 έτη	90.404	52.329	65.954
Περισσότερο από 5 έτη	-	1	-

11.37. Παράγοντες και διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Στη συνέχεια παραθέτουμε τους κυριότερους κινδύνους και τις αβεβαιότητες στις οποίες εκτίθεται ο Όμιλος και η αντιμετώπισή τους από τα όργανα του Ομίλου.

1. Κίνδυνος από τις επιπτώσεις της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας στην Ελληνική και Κυπριακή οικονομία

Ελλάδα

Οι μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και η δημοσιονομική θέση του Ελληνικού Δημοσίου έχουν επιδεινωθεί σημαντικά και αυτό είχε και θα μπορούσε να συνεχίσει να έχει σημαντικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας, στα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων τους, στη χρηματοοικονομική κατάστασή τους και στις προοπτικές τους.

Το 2014 θα είναι μια ακόμη δύσκολη περίοδος για την ελληνική οικονομία, με τη χρηματοοικονομική κρίση να εξακολουθεί να επηρεάζει αρνητικά το σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά.

Παρόλα αυτά, αναμένεται ότι για πρώτη φορά από την αρχή της ύφεσης υπάρχουν ορατά σημάδια ανάκαμψης.

Κύπρος

Τον Ιούνιο του 2012, η Κυπριακή κυβέρνηση υπέβαλε αίτημα οικονομικής βοήθειας στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Τον Απρίλιο του 2013 συμφωνήθηκαν οι λεπτομέρειες του πακέτου οικονομικής βοήθειας. Από τότε η Κύπρος εφαρμόζει το πακέτο των σχετικών διαρθρωτικών μέτρων. Κατά συνέπεια, η εφαρμογή αυτού του πακέτου μέτρων ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά το οικονομικό περιβάλλον της Κύπρου καθώς και τα λειτουργικά αποτελέσματα του ΟΠΑΠ.

2. Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς δημιουργείται από το ενδεχόμενο οι αλλαγές στις τιμές της αγοράς, όπως σε συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια να επηρεάσουν τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχουν. Η διαχείριση του κινδύνου της αγοράς συνίσταται στην προσπάθεια του Ομίλου και της Εταιρείας να ελέγχουν την έκθεσή τους σε αποδεκτά όρια.

Παρακάτω περιγράφονται αναλυτικότερα οι επιμέρους κίνδυνοι που συνθέτουν τον κίνδυνο αγοράς και οι πολιτικές διαχείρισής τους από τον Όμιλο και την Εταιρεία:

Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Δεδομένου ότι ο Όμιλος μέχρι σήμερα δραστηριοποιείται, πέραν της Ελλάδος, μόνο στην Κύπρο (περίπου το 5,57% των πωλήσεων) και από 1.1.2008 το νόμισμα της Κύπρου είναι ευρώ, δεν υφίσταται κανένας κίνδυνος. Επίσης δεν έχουν καταρτιστεί μεγάλες συμβάσεις με προμηθευτές σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ.

Κίνδυνος κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει τη διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής του διαβάθμισης και των υγειών δεικτών κεφαλαίου,
- να εξασφαλίσει την ικανότητα να συνεχίσει τη δραστηριότητα της (going concern) και
- να μεγιστοποιήσει την αξία των μετοχών του.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων, πλέον των δανείων μειωμένης εξασφάλισης μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2013, 2012 και 2011 αναλύεται ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	2013	2012	2011
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	1.125.283	1.162.466	884.744
Πλέον: Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	165.447	250.589	284.072
Μείον: Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών	-	-	-
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά	(242.036)	(367.582)	(195.894)
Μείον δεσμευμένες καταθέσεις	(25)	(95.710)	-
Κεφάλαιο	**1.048.669**	**949.763**	**972.922**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	1.125.283	1.162.466	884.744
Πλέον: Δάνεια	165.447	250.589	284.072
Σύνολο κεφαλαίων	**1.290.730**	**1.413.055**	**1.168.816**
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	**0,81**	**0,67**	**0,83**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	2013	2012	2011
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	1.126.041	1.161.702	876.779
Πλέον: Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	165.447	250.589	284.072
Μείον: Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών	-	-	-
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά	(192.617)	(305.766)	(105.548)
Μείον δεσμευμένες καταθέσεις	-	(95.710)	-
Κεφάλαιο	**1.098.871**	**1.010.815**	**1.055.303**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	1.126.041	1.161.702	876.779
Πλέον: Δάνεια	165.447	250.589	284.072
Σύνολο κεφαλαίων	**1.291.488**	**1.412.291**	**1.160.851**
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	**0,85**	**0,72**	**0,91**

Μια αλλαγή κατά μία μονάδα βάσης στα επιτόκια κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, δεν θα είχε καμία επίπτωση στα αποτελέσματα ενώ η επίπτωση στα Ιδία Κεφάλαια θα ήταν πολύ μικρή.

Οι στόχοι του Ομίλου ως προς τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας του Ομίλου στο μέλλον με σκοπό να παρέχει ικανοποιητικές αποδόσεις στους μετόχους και λοιπούς συμμέτοχους και να διατηρήσει ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου.

Όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού και Παθητικού που αναφέρονται στην ενότητα αυτή, είναι μη διαπραγματεύσιμα και αποτιμούνται στο κόστος ή το αναπόσβεστο κόστος. Η τρέχουσα αξία για καθένα από αυτά δεν εκτιμάται ότι διαφέρει σημαντικά από την αναπόσβεστη αξία τους όπως αυτή εμφανίζεται και στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, οπότε δεν παρατίθεται σχετική ανάλυση.

3. Πιστωτικός κίνδυνος

Οι πωλήσεις γίνονται μέσω εκτεταμένου δικτύου πρακτόρων. Ο μέσος χρόνος συλλογής των εισπράξεων είναι τρεις ημέρες περίπου.

Ο βασικός πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου, ο οποίος δεν θεωρείται σημαντικός προέρχεται από επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες καθώς και από τις οφειλές πρακτόρων στις οποίες έχουν γίνει έντοκες ρυθμίσεις.

Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις συναλλαγές με τους πράκτορες με τη θέσπιση ορίου χρεωστικού υπολοίπου ανά πράκτορα το οποίο ο πράκτορας δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία χρονική στιγμή.

Δυνητικά πιστωτικός κίνδυνος θα μπορούσε να προκύψει και με τα διαθέσιμα του Ομίλου, στην περίπτωση που κάποιο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα εκδηλώσει αδυναμία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του κινδύνου ο Όμιλος έχει θέσει όρια τα οποία αποτελούν τα μέγιστα ποσά τοποθέτησης ανά χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.

Αναφορικά με τις δραστηριότητες του Ομίλου ΟΠΑΠ Α.Ε. στην Κύπρο και σε σχέση με τις εκεί εξελίξεις το Μάρτιο 2013 για τις καταθέσεις των θυγατρικών εταιρειών ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD και ΟΠΑΠ SPORTS LTD στην CPB και στην Τράπεζα Κύπρου ύψους € 8,0 εκ. έχει διενεργηθεί πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 1,5 εκ.

Με δεδομένο ότι το ποσοστό του κύκλου εργασιών των Κυπριακών θυγατρικών ήταν μικρότερο του 6% των συνολικών πωλήσεων του Ομίλου της ΟΠΑΠ Α.Ε. και το EBITDA μικρότερο του 3% των κερδών EBITDA για τη χρήση 2014, η επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου δεν θα είναι σημαντική λόγω της μικρής συνεισφοράς των Κυπριακών Εταιρειών.

Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	2013	2012	2011
Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων			
Δεσμευμένες καταθέσεις	25	95.710	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	242.036	367.582	195.894
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	55.467	53.819	89.622
Σύνολο	**297.528**	**517.111**	**285.516**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	2013	2012	2011
Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων			
Δεσμευμένες καταθέσεις	-	95.710	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	192.617	305.766	105.548
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	55.741	59.838	88.503
Σύνολο	**248.358**	**461.314**	**194.051**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ) Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		
	2013	2012	2011
Εντός 3 μηνών	294.358	514.386	283.141
Από 3 έως 6 μήνες	762	604	463
Από 6 μήνες έως 1 έτος	1.023	891	790
Πάνω από 1 έτος	1.385	1.230	1.122
Σύνολο	**297.528**	**517.111**	**285.516**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ) Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	2013	2012	2011
Εντός 3 μηνών	245.287	458.726	191.892
Από 3 έως 6 μήνες	663	554	401
Από 6 μήνες έως 1 έτος	1.023	831	656
Πάνω από 1 έτος	1.385	1.203	1.102
Σύνολο	**248.358**	**461.314**	**194.051**

Το σύνολο των ανωτέρω Χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού δεν είναι ληξιπρόθεσμο ούτε απομειωμένο εκτός των επισφαλών απαιτήσεων που είναι και ληξιπρόθεσμες και απομειωμένες καθώς και «Απαιτήσεων από πρακτορεία» που δεν είναι ληξιπρόθεσμες αλλά είναι απομειωμένες. Και οι δύο ανωτέρω κατηγορίες περιλαμβάνονται στις Εμπορικές και Λοιπές Απαιτήσεις (βλέπε σημείωση 11.4) για τις οποίες έχει γίνει πλήρης κάλυψη με προβλέψεις.

4. Κίνδυνος ρευστότητας

Η μέθοδος διανομής των κερδών στους νικητές των παιχνιδιών του Ομίλου, διασφαλίζει την επάρκεια των διαθεσίμων, διατηρώντας τον κίνδυνο ρευστότητας σε χαμηλά επίπεδα:

Α) Το ΚΙΝΟ, παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης, στατιστικά διανέμει περίπου το 70% των ακαθάριστων εισπράξεων στους νικητές. Είναι όμως δυνατόν σε κληρώσεις του παιχνιδιού, τα κέρδη προς διανομή να υπερβαίνουν ή να υπολείπονται του παραπάνω ποσοστού. Σε όλο το χρονικό διάστημα όμως, κατά το οποίο παίζεται το συγκεκριμένο παιχνίδι (σωρευτικά αλλά και στις περιόδους εκκαθάρισης των τριών ημερών), οι αποδόσεις κινούνται γύρω από το μέσο όρο-στόχο.

Β) Το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ είναι παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης βασιζόμενο στα αποτελέσματα αθλητικών και μη γεγονότων που συμμετέχουν στο κουπόνι. Θεωρητικά, ο κίνδυνος ρευστότητας υπάρχει και θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα:

- Τα οικονομικά αποτελέσματα του στοιχηματικού προϊόντος επιβεβαιώνουν το γεγονός πως οι στόχοι της Εταιρείας για κάθε έτος, που αφορούν στα διανεμόμενα κέρδη, έχουν επιτευχθεί.

- Η καλή διαχείριση, ο σωστός σχεδιασμός του στοιχηματικού προϊόντος και η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου δύνανται να συμβάλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων που αφορούν στη στρατηγική της Εταιρείας για τα διανεμόμενα κέρδη. Ένας άλλος παράγοντας που περιορίζει τον

κίνδυνο ρευστότητας είναι ο μεγάλος όγκος στοιχημάτων που διενεργείται μέσω της Εταιρείας, καθώς και η διαφοροποίηση της συμπεριφοράς των παικτών.

Τα νέου στοιχηματισμού παιχνίδια (GO LUCKY & MONITOR GAMES) είναι παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης και το ποσοστό των κερδών των νικητών επί των πωλήσεων δεν υπερβαίνει το 69%. Το υπερβάλλον ποσό πέραν του συμβατικού ποσοστού αποδίδεται από την ανάδοχο εταιρεία.

Γ) Τα αριθμολαχεία προκαθορισμένης απόδοσης SUPER 3 και EXTRA 5 κατέχουν μικρό ποσοστό στις συνολικές πωλήσεις του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν επηρεάζουν σημαντικά τη ρευστότητά του.

Δ) Τα παιχνίδια ΠΡΟΠΟ και ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ έχουν συγκεκριμένο ποσοστό διανομής κερδών (επί των συνολικών εισπράξεων), το οποίο δεν μπορεί να υπερβληθεί.

Ε) Τα λοιπά παιχνίδια και συγκεκριμένα τα παιχνίδια ΛΟΤΤΟ, ΤΖΟΚΕΡ, ΠΡΟΤΟ, διανέμουν στους νικητές κέρδη μικτής μορφής (ποσοστό επί των συνολικών εισπράξεων για τις πρώτες κατηγορίες νικητών και προκαθορισμένα κέρδη για τις υπόλοιπες κατηγορίες), γεγονός το οποίο δεν επιδρά αρνητικά στα συνολικά έσοδα του Ομίλου δεδομένου και επειδή, τα συγκεκριμένα παιχνίδια αντιπροσωπεύουν μικρό ποσοστό επί του συνολικού τζίρου.

Η ωρίμανση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31.12.2013 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	Σύνολο μη Προεξοφλημένων Υποχρεώσεων
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	192	201	42	435
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	8.571	8.571
Δάνεια	165.447	-	-	169.950
Εμπορικές υποχρεώσεις	57.157	8.589	-	65.746
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	41.509	6.038	-	47.547
Σύνολο	**264.305**	**14.828**	**8.613**	**292.249**

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	Σύνολο μη Προεξοφλημένων Υποχρεώσεων
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	177	185	436	871
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	9.281	9.281
Δάνεια	35.109	49.794	165.686	280.269
Εμπορικές υποχρεώσεις	51.222	7.492	-	58.714
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	34.763	90.170	-	128.361
Σύνολο	**121.271**	**147.641**	**175.403**	**477.496**

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	Σύνολο μη Προεξοφλημένων Υποχρεώσεων
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	6.778	1.269	798	9.404
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	89.159	96.520
Δάνεια	-	33.443	250.629	346.774
Εμπορικές υποχρεώσεις	58.061	28.826	-	86.887
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	45.695	5.996	-	51.691
Σύνολο	**110.534**	**69.534**	**340.586**	**591.276**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	Σύνολο μη Προεξοφλημένων Υποχρεώσεων
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	-	-	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	8.386	8.386
Δάνεια	165.447	-	-	169.950
Εμπορικές υποχρεώσεις	58.163	8.589	-	66.752
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	36.080	6.038	-	42.118
Σύνολο	**259.690**	**14.627**	**8.386**	**287.206**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	Σύνολο μη Προεξοφλημένων Υποχρεώσεων
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	-	-	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	9.087	9.087
Δάνεια	35.109	49.794	165.686	280.269
Εμπορικές υποχρεώσεις	53.478	7.492	-	60.970
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	30.440	89.219	-	123.087
Σύνολο	**119.027**	**146.505**	**174.773**	**473.413**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	Σύνολο μη Προεξοφλημένων Υποχρεώσεων
Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	6.611	1.102	-	8.119
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	88.982	96.343
Δάνεια	-	33.443	250.629	346.774
Εμπορικές υποχρεώσεις	54.277	28.826	-	83.103
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	40.393	5.953	-	46.346
Σύνολο	**101.281**	**69.324**	**339.611**	**580.685**

5. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξ' αιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο μεταβολής επιτοκίων σχετίζεται κυρίως (α) με το μακροπρόθεσμο δανεισμό του Ομίλου με κυμαινόμενο επιτόκιο και (β) με τις τοποθετήσεις της υπερβάλλουσας ρευστότητας σε βραχυπρόθεσμες καταθέσεις με επιτόκια της αγοράς. Μια ενδεχόμενη μεταβολή των επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης (+ ή - 1%) δεν θα είχε σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου.

6. Πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις

Τα προηγούμενα έτη το Ελληνικό Δημόσιο επέβαλλε έκτακτες φορολογικές εισφορές που επηρέασαν σημαντικά τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Δεδομένης της τρέχουσας δημοσιονομικής θέσης του Ελληνικού Δημοσίου, πρόσθετα φορολογικά μέτρα μπορεί να επιβληθούν, που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας.

Επίσης τα νέα φορολογικά μέτρα βάσει του Ν. 4093/2012 που επιβλήθηκαν από 1.1.2013, έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στις ταμειακές ροές και εν γένει στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας.

11.38. Οψιγενή γεγονότα

Αναχρηματοδότηση δανείου: το Μάρτιο του 2014 η Εταιρεία αποπλήρωσε το υπόλοιπο του Ομολογιακού Δανείου συνολικού ύψους € 166,75 εκ. Την ίδια στιγμή κατέληξε σε συμφωνία με την Τράπεζα Πειραιώς και τη Γενική Τράπεζα για τη χορήγηση ανακυκλούμενου ομολογιακού δανείου μέχρι του ύψους των € 75 εκ. για διάστημα 13 μηνών (ημερομηνία λήξης 09 Μαρτίου 2015). Επιπροσθέτως, σε αντίθεση με το προηγούμενο ομολογιακό δάνειο, το υφιστάμενο δεν περιέχει κανέναν περιορισμό αναφορικά με το ύψος συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών δεικτών και το ύψος του διανεμόμενου μερίσματος.

Συλλογική σύμβαση εργασίας: η παρούσα συλλογική σύμβαση εργασίας η οποία λήγει την 31.3.2014 δεν θα ανανεωθεί ούτε και θα αντικατασταθεί από κάποια άλλη.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος	Ένα μέλος του Δ.Σ.	Ο Διευθυντής Λογιστικής και Ενοποίησης	Ο υπεύθυνος σύνταξης της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
Kamil Ziegler	**Michal Houst**	**Πέτρος Ξαρχάκος**	**Κωνσταντίνος Τσιλιβής**

V. Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης 2013

ΟΠΑΠ Α.Ε.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε.
ΑΡ. Μ.Α.Ε. 46329/06/Β/00/15
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 3823201000
Λ. Κηφισού 62, 121 32 Περιστέρι

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ
ΑΠΟ 1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2013 ΕΩΣ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2013

(Δημοσιεύόμενα βάσει του Κ.Ν. 2190/20, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από την ετήσια οικονομική έκθεση, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της ΟΠΑΠ Α.Ε και του Ομίλου της. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιουδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της εταιρείας, όπου αναρτάται η οικονομική έκθεση καθώς και η έκθεση ελέγχου των Νόμιμων Ελεγκτών.

Αρμόδια Υπηρεσία - Νομαρχία (ή Πρωτοδικείο):			
Διεύθυνση διαδικτύου:	Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων www.opap.gr	Ημερομηνία έγκρισης της ετήσιας οικονομικής έκθεσης από το Δ.Σ:	31 Μαρτίου 2014
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	Kamil Ziegler, Σπύρος Φωκάς, Pavel Horak, Michal Houst, Χρήστος Κοπελούζος, Γεώργιος Μελισσανίδης, Marco Sala, Pavel Saroch, Konstantin Yanakov, Rudolf Jurcik, Δημητράκης Ποταμίτης, Igor Rusek.	Νόμιμοι Ελεγκτές / Ελεγκτική Εταιρεία	Κυριάκος Ριρής (ΑΜ ΣΟΕΛ 12111) - PwC (ΑΜ ΣΟΕΛ 113)
		Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών:	Με σύμφωνη γνώμη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	49.314	81.052	89.597	30.565	64.388	79.753
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.139	2.320	1.159	1.139	2.320	2.467
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.103.211	1.105.851	1.101.654	1.103.206	1.105.845	1.101.647
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	150.642	24.951	28.103	211.735	88.145	106.379
Αποθέματα	880	724	475	-	-	-
Απαιτήσεις	36.466	27.859	51.651	39.886	30.769	52.950
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	259.677	488.022	232.743	207.087	429.342	139.999
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**1.601.329**	**1.730.779**	**1.505.382**	**1.593.618**	**1.720.809**	**1.483.195**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Μετοχικό κεφάλαιο	95.700	95.700	95.700	95.700	95.700	95.700
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	1.029.583	1.066.766	789.044	1.030.341	1.066.002	781.079
Σύνολο καθαρής θέσης ιδιοκτητών μητρικής (α)	**1.125.283**	**1.162.466**	**884.744**	**1.126.041**	**1.161.702**	**876.779**
Δικαιώματα μειοψηφίας (β)	-	-	-	-	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	**1.125.283**	**1.162.466**	**884.744**	**1.126.041**	**1.161.702**	**876.779**
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρέωσεις	-	165.686	250.629	-	165.686	250.629
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρέωσεις	75.645	98.754	180.469	73.584	96.399	177.700
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρέωσεις	165.447	84.903	33.443	165.447	84.903	33.443
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	234.954	218.970	156.097	228.546	212.119	144.644
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	**476.046**	**568.313**	**620.638**	**467.577**	**559.107**	**606.416**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**1.601.329**	**1.730.779**	**1.505.382**	**1.593.618**	**1.720.809**	**1.483.195**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2012	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2012
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	187.756	638.232	190.702	644.420
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	44.111	43.936	41.605	42.261
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	(13.402)	(10.205)	(18.466)	(20.785)
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	-	1.500	-	1.500
Λλές προβλέψεις	10.685	7.425	10.685	7.500
Συναλλαγματικές διαφορές	70	26	70	26
Υποτίμηση επενδύσεων	-	1.570	-	1.200
Μερίδιο αποτελέσματος σε συνδεδεμένες εταιρείες	235	190	-	-
Προγράμματα παροχών στο προσωπικό	7.207	1.605	7.092	1.442
Απομείωση αξίας παγίων	19.737	-	19.737	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	404	56	211	56
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	(156)	(249)	-	-
(Αύξηση)/ μείωση απαιτήσεων	776	16.106	10.846	27.875
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(25.469)	(41.054)	(25.717)	(36.549)
Αύξηση / (μείωση) πληρωθέντων φόρων	104.604	(2.706)	101.061	1.362
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(242)	(140)	(59)	(57)
Καταβεβλημένοι φόροι εισοδήματος	(62.442)	(91.560)	(59.660)	(89.521)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**273.874**	**564.732**	**278.107**	**580.730**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Εκροή για ενσώματα και άυλα παγία στοιχεία	(109.367)	(34.113)	(104.576)	(24.304)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	-	8	-	-
Σύσταση θυγατρικής εταιρείας	-	-	-	(200)
Σύσταση συγγενούς εταιρείας	(128.640)	-	-	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής εταιρείας	-	-	(130.300)	(6.327)
Δεσμευμένα διαθέσιμα	95.669	(95.710)	95.710	(95.710)
Τόκοι εισπραχθέντες	12.157	12.652	10.388	10.075
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	-	6.347	11.420
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(130.181)**	**(117.163)**	**(122.431)**	**(105.046)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Πληρωμές δόσεων δανείου	(87.000)	(36.250)	(87.000)	(36.250)
Πληρωμές τόκων χρηματοδοτικών μισθώσεων	(52)	(1.800)	-	(1.719)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(362)	(8.047)	-	(7.713)
Μερίσματα πληρωθέντα	(181.825)	(229.784)	(181.825)	(229.784)
Σύνολο εισροών (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(269.239)**	**(275.881)**	**(268.825)**	**(275.466)**
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)	**(125.546)**	**171.688**	**(113.149)**	**200.218**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	367.582	195.894	305.766	105.548
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	**242.036**	**367.582**	**192.617**	**305.766**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ πλην των κερδών ανά μετοχή)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2012	1.1-31.12.2013	1.1-31.12.2012
Κύκλος εργασιών	**3.711.059**	**3.971.628**	**3.504.294**	**3.775.251**
Μικτό κέρδη / (ζημιές)	**346.350**	**773.014**	**324.412**	**749.603**
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**177.601**	**629.869**	**172.515**	**624.917**
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	**187.756**	**638.232**	**190.702**	**644.420**
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)	**141.115**	**505.487**	**142.665**	**512.830**
-Ιδιοκτήτες μητρικής	141.115	505.487	142.665	512.830
-Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	3.532	1.915	3.504	1.773
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)	**144.647**	**507.402**	**146.169**	**514.603**
-Ιδιοκτήτες μητρικής	144.647	507.402	146.169	514.603
-Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	0,4424	1,5846	0,4472	1,6076
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε €)	0,2500	0,5700	0,2500	0,5700
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	**221.712**	**673.805**	**214.120**	**667.178**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης (1.1.2013 και 1.1.2012 αντίστοιχα)	**1.162.466**	**884.744**	**1.161.702**	**876.779**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	**144.647**	**507.402**	**146.169**	**514.603**
Διανεμηθέντα μερίσματα	(181.830)	(229.680)	(181.830)	(229.680)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης (31.12.2013 και 31.12.2012 αντίστοιχα)	**1.125.283**	**1.162.466**	**1.126.041**	**1.161.702**

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1α. Στη σημείωση 11.36 της οικονομικής έκθεσης αναφέρονται οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της μητρικής εταιρείας καθώς και των θυγατρικών της.
1β. Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις έχει διενεργηθεί σωρευτική πρόβλεψη φορολογικών διαφορών ποσού € 8.000 χιλ. για τη μητρική εταιρεία και € 9.200 χιλ. για τον όμιλο (ποσό € 3.000 που αφορά τις προβλέψεις φορολογικών διαφορών της ΟΠΑΠ Α.Ε. περιλαμβάνεται στις λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, βλ. 11.18 Λοιπές υποχρεώσεις).
2. Επί των περιουσιακων στοιχείων του ομίλου δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.
3α. Σύμφωνα με επιστολή του Νομικού τμήματος, σχετικά με τις υποθέσεις που αφορούν δικαστικές απαιτήσεις τρίτων έναντι της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τις οποίες πιθανολογείται αρνητική έκβαση, θα απαιτηθούν ποσά ύψους € 48.092 χιλ. για την εταιρεία και για τον όμιλο για τη διεκπεραίωσή τους ενώ το συνολικό ύψος των απαιτήσεων αυτων ανέρχεται στο ποσό των € 57.562 χιλ. για την εταιρεία και για τον όμιλο.
3β. Η συνολική σωρευτική πρόβλεψη αναλύεται ως εξής:
i) για επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, το ποσό των € 48.092 χιλ. για την εταιρεία και για τον όμιλο,
ii) για φορολογικές διαφορές, το ποσό των € 8.000 χιλ. για την εταιρεία και € 9.200 χιλ. για τον όμιλο και
iii) για αποζημιώσεις αποχώρησης προσωπικού, ποσό € 13.307 χιλ. για την εταιρεία και € 13.937 χιλ. για τον όμιλο.
3γ. Επίσης, σύμφωνα με επιστολή του Νομικού τμήματος, έχουν κατατεθεί αγωγές τρίτων κατά της εταιρείας και του ομίλου με απαιτήσεις ύψους € 18.411 χιλ., για τις οποίες ωστόσο, οι πιθανότητες αρνητικής έκβασης δεν είναι σημαντικές και για το λόγο αυτό δεν έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.
4. Ο αριθμός του μόνιμα απασχολούμενου προσωπικού της ΟΠΑΠ Α.Ε. την 31.12.2013 και 31.12.2012 ανέρχεται σε 181 και 239 αντίστοιχα (913 και 986 αντίστοιχα του ομίλου). Ο μέσος αριθμός του ευκαιριακά απασχολούμενου σε καθημερινή βάση προσωπικού της Εταιρείας κατά την περίοδο από 1.1-31.12.2013 και 1.1-31.12.2012 ανέρχεται σε 4 και 6 αντίστοιχα (4 και 7 αντίστοιχα του Ομίλου).
5. Τα ποσά των εισροών, εκροών, απαιτήσεων και υποχρεώσεων της εταιρείας και του ομίλου με συνδεδεμένα μέρη όπως ορίζονται από το ΔΛΠ 24 για τη χρήση 2013, αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Εισροές	0	26.569
Εκροές	2.003	37.739
Απαιτήσεις	17	36.213
Υποχρεώσεις	128	10.299
Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	8.706	5.911
Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	1.286	1.286
Υποχρεώσεις προς διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	1.257	1.204

Από τις ανωτέρω συναλλαγές, έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρείες.
6α. Δεν υπάρχει αλλαγή στη μέθοδο ενοποίησης σε σύγκριση με τη χρήση που έληξε στις 31.12.2012.
6β. Στη σημείωση 8 της οικονομικής έκθεσης περιγράφεται η δομή του ομίλου και συγκεκριμένα οι εταιρείες που τον απαρτίζουν με το ποσοστό συμμετοχής, την καταστατική τους έδρα, τη μέθοδο ενοποίησης καθώς και την κύρια δραστηριότητά τους.
7α. Κατά τη χρήση 2013 πραγματοποιήθηκε αναμόρφωση κονδυλίων Χρηματοοικονομικής Θέσης «Προγράμματα παροχών προσωπικού, Αναβαλλόμενοι φόροι και Κέρδη ανά μετοχή» της χρήσης 2011 & 2012 επαναπροσδιορίζοντας τα κονδύλι «Προγράμματα παροχών προσωπικού» της ΟΠΑΠ Α.Ε. κατά τα παρελθόντα έτη, κάνοντας χρήση των διατάξεων του ΔΛΠ 19 «Τροποποίηση» περί αναγνώρισης αναλογιστικών κερδών / ζημιών. Στη σημείωση 6.3 της οικονομικής έκθεσης απεικονίζονται αναλυτικά οι αναμορφώσεις στην κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.
7β. Δεν υπάρχουν άλλες αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές, εκτιμήσεις ή διόρθωση λογιστικού λάθους στην οικονομική έκθεση.
8. Η εταιρεία ακολούθησε τις ίδιες λογιστικές αρχές με αυτές που ακολούθησε κατά την προηγούμενη χρήση.
9. Σύμφωνα με το Νόμο 4093/12 που ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής την Τετάρτη 7.11.2012 επιβάλλεται από 1.1.2013 φορολόγηση με συντελεστή 30% επί των καθαρών εσόδων της ΟΠΑΠ Α.Ε. (έσοδα από παίγνια μείον κέρδη νικητών ταικτών).
10. Οι εκροές για πάγια στοιχεία της εταιρείας για την περίοδο από 1.1-31.12.2013 ανήλθαν σε € 104.576 χιλ. (109.367 χιλ. του ομίλου).
11. Δεν έχει επέλθει διακοπή εκμετάλλευσης κλάδου ή εταιρείας του ομίλου.
12. Τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ όπως και στην οικονομική έκθεση.
13. Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.
14. Την Παρασκευή 21 Ιουνίου 2013, έλαβε χώρα η δέκατη τρίτη (13) Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΟΠΑΠ Α.Ε., η οποία ενέκρινε την ετήσια οικονομική έκθεση χρήσης 2012 και την προταθείσα από το Διοικητικό Συμβούλιο διανομή (διάθεση) κερδών και αποφάσισε την καταβολή συνολικού μερίσματος 0,57 ευρώ ανά μετοχή προ παρακράτησης φόρου, για την εταιρική χρήση 2012. Το μέρισμα χρήσης 2012, μετά την παρακράτηση φόρου, ανήλθε σε 0,4275 ευρώ ανά μετοχή και δικαιούχοι ήταν οι Μέτοχοι της εταιρείας που ήταν εγγεγραμμένοι στα αρχεία του Σ.Α.Τ. την Τρίτη 2.7.2013 (ημερομηνία προσδιορισμού - record date). Ημερομηνία αποκοπής του μερίσματος χρήσης 2012 ήταν η Παρασκευή 28.6.2013 και η πληρωμή στους δικαιούχους έγινε τη Δευτέρα 8.7.2013, από την πληρώτρια Τράπεζα «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ».
15. Την Πέμπτη 7.11.2013 έλαβε χώρα η όγδοη (8η) Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΟΠΑΠ Α.Ε. η οποία ενέκρινε την εκλογή νέου δωδεκαμελούς Διοικητικού Συμβουλίου, κατόπιν μεταβίβασης (στις 11.10.2013) ποσοστού μετοχών ίσου με 33% στην Emma Delta Hellenic Holdings Limited.
16. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε., με την από 31.3.2014 απόφασή του, ενέκρινε την οικονομική έκθεση της χρήσης 2013.

Περιστέρι, 31 Μαρτίου 2014

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος	Ένα Μέλος του Δ.Σ.	Ο Διευθυντής Λογιστικής και Ενοποίησης	Ο υπεύθυνος σύνταξης της Οικονομικής Έκθεσης
Kamil Ziegler Αρ. Διαβ. 36356187	Michal Houst Αρ. Διαβ. 39893691	Πέτρος Ξαρχάκος Α.Δ.Τ. ΑΚ 161998	Κωνσταντίνος Τσιλιβής Α.Δ.Τ. Π 603617

VI. Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

Η Εταιρεία κατ' εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, δημοσίευσε και κατέστησε διαθέσιμες στο επενδυτικό κοινό, στον διαδικτυακό της τόπο στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, υποενότητα Ανακοινώσεις Χ.Α. (http://www.opap.gr/el/web/corporate.opap.gr/44) και στον διαδικτυακό τόπο του Χρηματιστηρίου Αθηνών (www.helex.gr), κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης 2013, τις πληροφορίες που ενσωματώνονται στον παρακάτω πίνακα με την μορφή της παραπομπής:

Α/Α	ΘΕΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ
1	Ανακοίνωση ΟΠΑΠ σχετικά με Απόφαση Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου	24.01.2013
2	Γνωστοποίηση Συναλλαγών (κος Γεώργιος Συμεωνίδης)	24.01.2013
3	Γνωστοποίηση Σημαντικών Συμμετοχών Ν. 3556/2007	29.01.2013
4	Τρίμηνη Παράταση Ιδιωτικού Συμφωνητικού ΟΠΑΠ Α.Ε. – Κοινοπραξίας ΙΝΤΡΑΛΟΤ	31.01.2013
5	Συμπληρωματική Ανακοίνωση σχετικά με Γνωστοποίηση Σημαντικών Συμμετοχών Ν.3556/2007	05.02.2013
6	Ανακοίνωση Οικονομικού Ημερολογίου	12.02.2013
7	Εταιρική Παρουσίαση 2013-2022	22.02.2013
8	Πρόσκληση για Τηλεφωνική Συνδιάσκεψη	22.02.2013
9	Ανακοίνωση για την Προαναγγελία Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	04.03.2013
10	Προαναγγελία Ανακοίνωσης Ετήσιων Οικονομικών Αποτελεσμάτων Χρήσης 2012	04.03.2013
11	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας Ν.3556/2007	04.03.2013
12	Ανακοίνωση Ετήσιων Οικονομικών Αποτελεσμάτων	07.03.2013
13	Ετήσια Ενημέρωση Αναλυτών για τα Οικονομικά Αποτελέσματα Χρήσης 2012	08.03.2013
14	Βασικοί Όροι Νέας Σύμβασης Τεχνολογίας	20.03.2013
15	Ανακοίνωση της ΟΠΑΠ Α.Ε. για την 7η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 26.03.2013	26.03.2013
16	Απάντηση σε Ερώτημα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	27.03.2013
17	Ανακοίνωση για τις Αποφάσεις 7ης Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	06.04.2013
18	Αποτελέσματα Ψηφοφορίας 7ης Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	06.04.2013
19	Γνωστοποίηση Συναλλαγών (κος Πιπής Παναγιώτης)	30.04.2013
20	Γνωστοποίηση Συναλλαγών (κα Ψαρούλη Αθηνά)	02.05.2013
21	Προαναγγελία Ανακοίνωσης Οικονομικών Αποτελεσμάτων Α' Τριμήνου 2013	17.05.2013
22	Τροποποίηση Οικονομικού Ημερολογίου Έτους 2013	17.05.2013
23	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας Ν.3556/2007	20.05.2013
24	Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων Α' Τριμήνου 2013	23.05.2013
25	Ανακοίνωση για την Προαναγγελία 13ης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης	30.05.2013
26	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας Ν.3556/2013 – Ανακήρυξη Αναδόχου του Διαγωνισμού Τεχνολογικού Παρόχου	20.06.2013
27	Αποφάσεις της 13ης Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της ΟΠΑΠ Α.Ε.	21.06.2013
28	Γνωστοποίηση Αποκοπής Δικαιώματος Μερίσματος – Πληρωμής Μερίσματος Χρήσης 2012	21.06.2013
29	Αποτελέσματα Ψηφοφορίας 13ης Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης	21.06.2013
30	Υπογραφή Σύμβασης με τον Ανάδοχο του Διαγωνισμού Τεχνολογικού Παρόχου	05.07.2013
31	Γνωστοποίηση Σημαντικών Συμμετοχών Ν. 3556/2007	22.07.2013

32	Υπογραφή 12ετους Σύμβασης από την Ελληνικά Λαχεία Α.Ε.	30.07.2013
33	Τροποποίηση Ιδιωτικού Συμφωνητικού ΟΠΑΠ Α.Ε. – Κοινοπραξίας ΙΝΤΡΑΛΟΤ	05.08.2013
34	Γνωστοποίηση Συναλλαγών (κος Νικόλαος Πολυμενάκος)	09.08.2013
35	Β' Τροποποίηση Οικονομικού Ημερολογίου 2013	09.08.2013
36	Ημερομηνία Ανακοίνωσης Οικονομικών Αποτελεσμάτων Α' Εξαμήνου 2013	26.08.2013
37	Ανακοίνωση Οικονομικών Αποτελεσμάτων Α' Εξαμήνου 2013	29.08.2013
38	Ανακοίνωση για Αποτελέσματα Φορολογικού Ελέγχου 2012	30.08.2013
39	Ανακοίνωση Αποχώρησης Γενικού Διευθυντή Πληροφορικής	02.09.2013
40	Συνέντευξη Προέδρου στο Τηλεοπτικό Δίκτυο CNBC	05.09.2013
41	Αντικατάσταση Παραιτηθέντος Μη Εκτελεστικού Μέλους Δ.Σ.	13.09.2013
42	Γνωστοποίηση Σημαντικών Συμμετοχών Ν. 3556/2007	24.09.2013
43	Αποχώρηση Διευθυντή Σχέσεων με Μετόχους	01.10.2013
44	Ανακοίνωση Παραγραφής Μερίσματος Χρήσης 2007	07.10.2013
45	Εκλογή Νέων Μελών Δ.Σ. σε Αντικατάσταση Παραιτηθέντων – Συγκρότηση σε Σώμα	11.10.2013
46	Αντικατάσταση Μελών Επιτροπής Ελέγχου	11.10.2013
47	Γνωστοποίηση Σημαντικών Συμμετοχών Ν. 3556/2007 (ΤΑΙΠΕΔ Α.Ε. – EMMA DELTA HELLENIC HOLDINGS LTD)	14.10.2013
48	Ανακοίνωση για την Προαναγγελία 8ης Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	17.10.2013
49	Γνωστοποίηση Σημαντικών Συμμετοχών Ν. 3556/2007 (EMMA DELTA HELLENIC HOLDINGS LTD)	17.10.2013
50	Συμπληρωματική Ανακοίνωση Σχετικά με Γνωστοποίηση Σημαντικών Συμμετοχών Ν. 3556/2007 (EMMA DELTA HELLENIC HOLDINGS LTD)	18.10.2013
51	Συμπληρωματική Ανακοίνωση Σχετικά με Γνωστοποίηση Σημαντικών Συμμετοχών Ν. 3556/2007 (κο Jiri Smejc)	21.10.2013
52	Τροποποίηση Οικονομικού Ημερολογίου 2013	24.10.2013
53	Αποχώρηση Γενικού Διευθυντή Οικονομικής Διαχείρισης	30.10.2013
54	Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στο Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. κ. Μίκαλ Χουστ (Michal Houst)	31.10.2013
55	Τοποθέτηση Γενικών Διευθυντών	05.11.2013
56	Αποφάσεις 8ης Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	07.11.2013
57	Αποτελέσματα Ψηφοφορίας 8ης Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	07.11.2013
58	Προαναγγελία Οικονομικών Αποτελεσμάτων Εννεαμήνου 2013	15.11.2013
59	Ανακοίνωση Οικονομικών Αποτελεσμάτων Εννεαμήνου 2013	20.11.2013
60	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας Ν.3556/2007 – Παραίτηση Γενικών Διευθυντών	04.12.2013
61	Ανάκληση Εταιρικής Παρουσίασης 2013-2022	31.12.2013

VII. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι εκθέσεις ελέγχου Ορκωτών Ελεγκτών και οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31.12.2013, αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο της εταιρείας www.opap.gr.